

Pesti Magyar Színház - Ifjúsági- és Családi Színház

**2024.02.01 - 2029.01.31 időszakra vonatkozó
Igazgatói pozíció betöltésére**

PÁLYÁZAT

Dr. Zalán János PhD, DLA

2023

Oklevél

Pesti Magyar Színház

részére

aki 2022. évben elnyerte

a Nagycsaládosok Országos Egyesületének

Családok Kultúrájáért Díját.

Budapest, 2023. május 20.

Kardosné Gyurkó Katalin

Kardosné Gyurkó Katalin

a NOE elnöke

NAGYCSALÁDOSOK
ORSZÁGOS
EGYESÜLETE
1987

Tartalom

Bevezetés és személyes motiváció.....	7
Alaptevékenységünk és az ahhoz, Küldetéstudatunk alapján kapcsolódó tevékenységeink jellege	15
Generációkon átívelő kultúráközvetítés	15
Akadálymentesítés	16
Nemzetközi kapcsolatrendszer kialakítása, internacionális jelenlét, beágyazottság.....	17
Az első (2014-2018) igazgatói ciklusom rövid összegzése	18
A második (2019-2023) igazgatói ciklusom összefoglalása és az elért eredményeink	19
Profilváltás – első koncepció.....	20
Profilváltás – második koncepció	22
Mi az, ami megvalósult a két modellből?	24
Bemutatott produkcióink 2019-2023 között	26
Társadalmi felelősségvállalás	28
Akadálymentesítés 2015-2023 között.....	29
A rendszeres színházi nevelés területén végzett tevékenységeink 2015-2022 között.....	49
Nemzetközi kapcsolatrendszer 2015-2022 között.....	64
Pesti Magyar Színház Streaming szolgáltatása	77
A 2015-2023. június 30. közötti időszak gazdasági összefoglalója	80
Jegybevételek alakulása	80
Produkciók eredményessége, sikeressége számokban (Lázár Ervin Program nélkül).....	84
A 2019-2023-as időszak, a válságok időszaka.....	86
Az utolsó „békés év” - 2019.....	86
A pandémia, háború és további sajnálatos vis maior okozta helyzetek gazdálkodásra gyakorolt hatásai	86
2020-tól COVID-19 pandémiás humánegészségügyi vészhelyzet	86
2022 – Orosz – ukrán konfliktus – a háború és annak következményei	93
Az épületek külső burkolatának állapotából adódó közvetlen életveszély elhárítása	95
Jelenlegi vis maior helyzet	96
Válsághelyzetek összefoglalása	98
A Pesti Magyar Színház gazdálkodása 2019-2023. június 30. között	100
Bevételek és látogatottságok alakulása 2019-től.....	102
A számok tükrében 2014-2023	107
A költségvetési kiadások alakulása 2014 – 2023-ig.....	111
A költségvetési bevételek alakulása 2014-2023-ig	113
Dinamikus árazás	116
Gazdálkodási fegyelem a produkciós költségek területén	116

Maradványok.....	118
Bírságok	120
Elvonások.....	120
Miket hajtottunk végre ezek ellenére?	123
A szabályozottság területén tett intézkedések 2015-2023. között	126
Honnan indultunk? (2015)	126
Elvégzett fejlesztések és törvényileg előírt feladatok	129
Munkavállalói jogállás bevezetése.....	130
Pénzügyi-számviteli rendszerek működése 2019-2023 időszakban	132
Bevezetésre került számviteli újítások, innovációk	135
Jelenlegi gazdasági helyzet 2023. évre	137
Összefoglaló, költségvetési keretszámok.....	137
Bérfejlesztés	137
A Lázár Ervin Program 2019-2023 között.....	139
Értékesítési kimutatások.....	143
Új próba- és játszóhely kialakítása.....	147
Élményprogramok extra meglepetésekkel	149
Miniszteri elvárások 2023. évtől kezdődően.....	152
Előadás „mérce” – avagy mely produkciónk hány előadásnál jár	152
Az intézmény saját bevételeit növelő, a tevékenységi köréhez illeszkedő innovatív szakmai, szervezeti és gazdálkodási javaslatai.....	154
Haszonmaximalizálás és szabad kapacitás-kihasználás	154
Magyar Színház Támogatói rendszer kialakítása és bevezetése	154
Befektetők bevonása.....	157
HR - befektetés.....	157
Innováció.....	158
A Phonak Roger okosmikrofonjaival egy újabb mérföldkövet megtenni az akadálymentesítés területén. Hiszen az okoseszköznek köszönhetően a hallókészülékesek és a cochleáris implantáltak is teljes élményhez jutnak a színházi előadások alatt.	158
Létrehozott új játszóhelyek 2015-2022. között.....	163
Gobbi – ahol a test és a lélek táplálékra lel	163
Art-Járó – főszerepben az új generáció	164
Shakespeare - innováció és fejlődés 2023. évtől kezdődően	165
Telephelyek, épületek és színpadtechnika aktuális állapota, valamint a kritikus, infrastrukturális rendszerek korszerűsítési igénye 2015-2023. között.....	165
Mik a jelenlegi kihívások?	171
Marketing stratégia.....	172

A Pesti Magyar Színház igazgatói pozíciójára 2023. évben kiírt pályázati felhívás általános elvárásai	194
Művészeti koncepció - a jövő útja 2024-2029	194
Minőségi tartalom előállítása	195
Az 1ség Színháza	196
Kulturális piaci helyzetkép.....	196
Egészséges nemzet csak egészséges családokra épülhet.....	197
A PMSZ gyermek célközönsége	197
Aprók színháza 2023.	198
Nemzetstratégiai szempontok	198
A PMSZ és a Liget-projekt	199
Ifjúsági színházi koncepció 2024-2029.....	200
Újonnan induló programjaink 2024-2029 között - összefogás a következő nemzedékért	201
Kultúr(m)a program - Együtt a jövő kultúrákedvelőiért	201
VIP rendszer kialakítása.....	201
A Jövőbe vezető út és annak alapjai.....	203
A rendszeres színházi nevelésre vonatkozó további terveink 2024. évtől kezdően.....	207
Akadálymentesítés és társadalmi felelősségvállalási tevékenységünk folytatása a 2024. évtől kezdődően.....	212
A 2024 - 2029-es időszak lehetséges irányai - A Színház szervezeti, vezetési, fejlesztési, működési struktúrájára vonatkozó részletes szakmai elképzelések bemutatása	214
1. Válságálló út - válságálló stratégia.....	214
A gazdálkodási stratégia, a pályázatban megjelölt szakmai koncepció megvalósítására, illetve a jelenlegi nehéz gazdasági helyzet kezelésére vonatkozó terv bemutatása (válságmenedzsment)	214
Válságálló stratégia	214
Válságálló műsorpolitika.....	215
Jegybevételi tervek.....	215
Ensemble	219
Innovációk fenntartása	220
További befektetők bevonása.....	220
Koprodukción.....	220
Válságálló szervezeti struktúra.....	222
Válságálló menedzsment szemlélet.....	222
A színház magasabb vezetőinek személyére vonatkozó elképzelések bemutatása, a magasabb vezetők feladatainak részletes meghatározása a Szervezeti és Működési Szabályzat alapján	223
Válságálló intézményi működés.....	230

Teljesítményarányos bérezés fenntartása	231
Határozott idejű foglalkoztatás jogi intézménynek alkalmazásának fenntartása	231
Alkotótársak felsorolása a szervezeti felépítésben	232
Az alaptevékenységben érintett művészeti felsőoktatási, illetve szakképző intézményekkel történő együttműködés tervezett paraméterei	233
Színház- és Filmművészeti Egyetem (SZFE) – felsőoktatási szinergiák	233
Pesti Magyar Színiakadémia	233
Összefoglalás	234
2. A kulturális misszió útja 2023. évtől követően	235
Következtetés	237
Zárszó	238
Melléletek	242
1. sz. melléklet: Dr. Zalán János PhD, DLA szakmai önéletrajz	243
2. sz. melléklet: Bemutatott produkcióink 2019-2023 között	249
3. sz. melléklet: Kósa Péter Zsigmond szakmai önéletrajz	275
4. sz. melléklet: Pál Tibor szakmai önéletrajz	277
5. sz. melléklet: Deres Péter szakmai önéletrajz	284
6. sz. melléklet: Szemenyei János szakmai önéletrajz	295
7. sz. melléklet: Gyenes Ildikó szakmai önéletrajz	296
8. sz. melléklet: Madarász János szakmai önéletrajz	304
9. sz. melléklet: Kovács Yvette Alida DLA szakmai önéletrajz	307
10. sz. melléklet: Az intézmény vezetésére, fejlesztésére vonatkozó program	308
11. sz. melléklet: 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvány	312
12. sz. melléklet: Végzettséget, szakképzettséget, nyelvismeretet igazoló okiratok másolatai	313
13. sz. melléklet: Az előírt vezetői beosztásban szerzett gyakorlat igazolása	320
14. sz. melléklet: A pályázó nyilatkozata arról, hogy a pályázati anyagban foglalt személyes adatainak kezeléséhez hozzájárul	328
15. sz. melléklet: A pályázó nyilatkozata arról, hogy a benyújtott pályázat tartalmát a kinevezési jogkör gyakorlója közölhesse harmadik személlyel	329
16. sz. melléklet: Vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettség elfogadó nyilatkozata	330
17. sz. melléklet: Összeférhetlenségi nyilatkozat (Mt. 211. § (1)-(2))	331
18. sz. melléklet: Magyar Teátrumi Társaság - Támogatói nyilatkozat	332
19. sz. melléklet: Vidnyánszky Attila – Támogatói nyilatkozat	333
20. sz. melléklet: Oberfrank Pál – Támogatói nyilatkozat	334
21. sz. melléklet: Kálomista Gábor – Támogatói nyilatkozat	335
22. sz. melléklet: dr. Besenczi Árpád – Támogatói nyilatkozat	336
23. sz. melléklet: Seregi Zoltán – Támogatói nyilatkozat	337

24. sz. melléklet: dr. Fülöp Péter – Támogatói nyilatkozat.....	338
25. sz. melléklet: Lipics Zsolt – Támogatói nyilatkozat	339
26. sz. melléklet: Cseke Péter – Támogatói nyilatkozat	340

Bevezetés és személyes motiváció

Először is engedjék meg, hogy előre is elnézésüket kérjem – már mondhatjuk, hogy a szokásomhoz híven – a nagyon hosszúra sikeredett igazgatói pályázatom miatt. Rendkívül fontosnak gondoltam bemutatni az igazgatói ciklusaimon átívelő és megvalósított témérdek programunkat. A jelen pályázat felépítését ezért az előző pályázataimtól eddig eltérő módon sokkal tagoltabban címekre és alcímekre osztottam annak érdekében, hogy a terjedelem ellenére élvezetes és olvasmányos maradjon. Tekintettel arra, hogy a pályázatot nyilvánosságra fogom hozni, és vélhetően sok általam is tisztelt olvasója lesz, ezért arra törekedtem, hogy a pályázat felépítése megteremtse az olvasó számára a lehetőséget arra, hogy az általa preferált címeket elolvasva, érdeklődése szerint tudja tanulmányozni a dokumentumot.

A felmerült válsághelyzetek ellenére büszkén állíthatom, hogy amiket vállaltam az előző igazgatói pályázataimban, azt meg is valósítottam a Covid-19, az orosz-ukrán konfliktus és a különböző vis maior helyzetek eredményezte kihívások és a válságok hatására kényszerűen elrendelt fenntartói elvonások ellenére is – köszönhetően az általunk kidolgozott, tökéletesen az intézményre szabott, válságálló működési modellnek és kreatív munkatársaimnak.

Mi sem bizonyíthatja jobban ezt, mint az átlagos látogatottsági adatok 2014. évi 44%-os szintjéről 96,1%-ra történő emelkedése és abból a fizető nézők 99,1 %-os aránya, hogy az általunk immáron több éve felvázolt profilváltás útjai a Pesti Magyar Színháznak az egyetlen létező és egyben a lehető legjobb útja is. Ezt a színházat újra pozicionálni már nem kell, ezt a feladatot elvégeztük a több éve húzódó válságok és konfliktusok ellenére is.

Múltidézőként szeretném feleleveníteni a 2018-ban benyújtott - 2014-ben beadott folyamodványomat is idéző - pályázatom néhány sorát:

„2014. július 29-én a Pesti Magyar Színház (továbbiakban: PMSZ) igazgatói munkakörének betöltésére írott pályázatom záró sorai az alábbiak voltak:

Antoine de Saint-Exupéry írja A kis herceg című könyvében:

„Ha hajót akarsz építeni, akkor ne azért dobold össze az embereket, hogy... megkapják a feladatokat és a munkát megkezdjék, hanem azért, hogy messzi végtelen tengerek iránt vágyat ébresszél bennük.”

Akkor még nem tudtam, mert nem tudhattam, hogy összedobolt munkatársaim, akikben messzi tengerek iránt vágyat ébresztettem, csak megdöbbenően nagy nehézségek árán lesznek képesek kihajózni. Az eltelt idő mindent megszépít ugyan, ennek ellenére még visszagondolva is felfoghatatlan állapotokat kellett az elmúlt években folyamatosan felszámolnunk, a válságkezelést követően konszolidálnunk.

Most, hogy 2018 júliusában - augusztusában jelen pályázatom sorait írom, fentiek ellenére, sőt kifejezetten dacára az első gondolat, az első szó, ami minduntalan eszembe jut, az nemes egyszerűséggel az, hogy: KÖSZÖNÖM.

KÖSZÖNÖM AZ ELMÚLT HÁROM ÉS FÉL ÉVET A PMSZ ÉLÉN.

- *a Teremtőnek, hogy megadatott számomra az elmúlt 3 és fél év küzdelme és szépsége,*
- *a Fenntartónak, hogy megtisztelt bizalmával, valamint lehetőséget adott arra, hogy bebizonyíthassam, minden válságból lehetséges kiút,*
- *a szerencsémnek, hogy sikerült megoldani temérdek szélsőséges és veszélyes „problémát”,*
- *a Társulatnak, hogy hittel és tehetséggel szolgálta elképzeléseimet,*
- *a Csapatomnak, hogy mellettem álltak, küzdöttek, bizonyítottak egy olyan hajóban, amely – egyértelműen jó szelet kapott ugyan – de helyes irányban haladt, eddig túlélvén viharokat, elkerülve zátonyokat,*
- *Feleségemnek és gyerekeimnek, akik elviseltek és támogattak,*
- *Barátaimnak, akik, ha elcsüggedtem, bátorítottak.*

Nem tartok a szentimentális megnyilatkozásoktól, hiszen a színházművészet mégiscsak művészet, sokkal inkább, mint termelő vállalat. Ugyanakkor hiszek a racionális, menedzsment típusú vezetésben, hogy annak alapjaira építkezvén, az érzelmek hajóján megszülethessenek a romantikába hajló pillanatok, tettek, előadások, küzdelmek, sorskérdések és még sorolhatnám... és sorolom is, de csakis amennyire e pályázatban elengedhetetlenek tartom.

Fontosnak tartom leszögezni, hogy jelen – 2108 júliusában – írott pályázati anyagomnak semmiképpen sem célja a múlt problémáinak részletes leltára, teljeskörű feltárása, már csak azért sem, mert ez nem vinne előre. Már csak azért sem, mert senki sem emlékszik szívesen kataklizmákra. Már csak azért sem, mert nem ez a jövő záloga. Ami volt, elmúlt. Azonban a jelenlegi pályamunkámban elengedhetetlen érinteni néhány momentumot annak érdekében, hogy szemléltetni tudjam az elmúlt három év alatt elvégzett emberfeletti munkát, elért eredményeket, az intézmény töretlen fejlődését, amelyekre alapozva mára már kiegyensúlyozottan építhető a jövő.

...

Személyes motivációm gyakorlatilag egyetlen rövid gondolattal megválaszolható.

A 2014. évben a színházról általam vallottakat némi különbséggel ma is érvényesnek tartom: „Ez is csapatjáték, akár az üzleti szférában. Olyan partnerekkel, segítőkkel, támogatókkal, akikkel azonos értékalapon, azonos célokat meghatározva tudunk együtt gondolkodni és cselekedni. Hiszem, hogy ez lehetséges. Hiszem, hogy érdemes. Hogy így a színház, SZÍNHÁZ marad, ahol az én, a te, az ő egyszer csak közösséggé válik.”

Mi a fent jelzett különbség 4 évvel később? Az, hogy nem csupán hiszem, hogy ez lehetséges és érdemes. Hanem látom, tudom, tapasztalom, hogy ez lehetséges, érdemes, sőt kell, mert szükség van a színházra, és bizony erre a SZÍNHÁZRA is; szükség van erre a közösségre.

Megadatott számomra, hogy 2015-ben munkatársaimmal elkezdhettem egy misszió megvalósítását, amely – a nehézségek ellenére – kézzelfogható eredményeket hozott és sikerekkel ajándékozott meg bennünket. Elhivatottságom töretlen, kollégáim számára hivatásuk, létük egyik legfőbb értelme.

Sikerült elérnünk, hogy a PMSZ-nak újra van jövője. Miért most hagynám abba? Sőt!

„Egy festő mondta..., hogy el kell követni az első hibát. Az első hiba pedig annyi, hogy az ecsettel húzni kell egy vonalat a vászonra, és a kép úgy jön létre, hogy az ember elkezd korrigálni azt a nyomorult vonalat, amelyet először húzott. Persze lehet mindezt akadémiásan is csinálni, vagy dinamikusan, gondolkodva, de mégiscsak az a fontos, hogy el kell követni az első hibát.” (Ruszt József: A föld lapos és négy angyal tartja – 42 év-42 megszólalás; 2004. Veszprémi Petőfi Színház – Zala Megye Önkormányzata, Veszprém)

2015 januárjában lehetőséget kaptam arra, hogy meghúzhassam az első vonalat. Azóta minden erőmmel és tudásommal törekszem arra, hogy elkészüljön a kép. Természetesen lankadatlanul szeretném megalkotni az általam vizionált képet, megkezdett munkámat csapatommal folytatni.”

Napjainkra, 2023 augusztusára ez a kép kiforrott, elkészült és többemagammal érdemesnek tartom a bekeretezését.

Fenti, 2018-ban írott soraim ma is - szinte szóról, szóra - épp oly aktuálisak, érvényesek, mit sem veszítettek jelentéstartalmukból, fontosságukból, annyiban azonban mégis más a helyzet, hogy az akkoriban elért eredményeinkre, mint erős alapokra ráépültek újabb és újabb kitűzött céljaink és azok sikeres megvalósítása.

Dr. Zalán János PhD, DLA – Pesti Magyar Színház igazgatói pályázat 2023

De mindenekelőtt – ezúttal is – köszönettel adózom a PMSZ élén eddig eltöltött valamennyi pillanatért mindazoknak, akik bizalmat szavaztak nekem és mindazoknak, akik segítették munkámat.

Soha, a legelrugaskodottabb álmaimban sem rémlett fel bennem oly kritikus helyzet bekövetkezése, amelyet a Covid járvány és a háborús helyzet okozott az általam vezetett intézmény működésében. Azonban mostanság már - mivel közvetlen összeomlás nem fenyeget bennünket - egy kicsit nyugodtabban szemlélhetjük a kihívásokat munkatársaimmal és éppen itt az ideje az elmúlt közel kilenc év áttekintésének és értékleltárának, amelyet jelen pályázatban terjedelmesen, de a teljesség igénye nélkül meg is teszek. Azaz áttekintem, hogy az előző két igazgatói ciklusom ecsetvonásaiból végül hogyan is állt össze a kész - keretezésre remélhetőleg méltó - festmény. Az az immáron küldetéstudattá letisztultan rögzült vízió, amiért érdemes volt eddig küzdeni és amire a jövőben érdemes építkezni.

Mi már nem válságot kezelünk ugyanis, hanem folyamatosan magához a rögválósághoz igazodunk, lett légyen az bármilyen kihívás. Nem merem kimondani, hogy számunkra külső és belső megpróbáltatások terén nincs új a nap alatt, de pontosan tudjuk például, milyen intézményen belüli (infrastrukturális) veszélyek közepette működünk (de működünk).

Van egy nagyon fontos dolog azonban, amin az elmúlt években sikerült úrrá lennünk, amit sikerült megőriznünk és már soha többé nem lehet elvenni tőlünk, ami a Pesti Magyar Színház, annak Társulata és Közönsége számára a legfontosabb:

„Mindaz, ami igazán értékes az életünkben, ami az embert emberré teszi, azt a gazdasági válság, a pénzügyi összeomlás, mely országainkat érinti, nem tudja elvenni tőlünk.” Bőjte Csaba

Végső soron ezt tekintem személyes motivációmnak, egyben az általam vezetett közösség és intézmény legalapvetőbb missziójának. Ebben minden benne van, amiért színházat csinálni fontos és érdemes, ez az az alapeszme, amely újabb és újabb tettekre sarkall annak érdekében, hogy nézőink ugyanezt vallják, érezzék.

Ez a hajtóerő (is) készlet jelen pályázatomban örömteli benyújtására.

Személyes indíttatásom az intézmény vezetésére 2014 óta lényegét tekintve nem változott, csak az elért sikerekre és eredményekre támaszkodva kibővült. Nem várt hatalmas hazai- és nemzetközi sikert jelentő innováció például a tartalmi akadálymentesítés, amit sikerült integrálnom az intézmény mindennapi életébe. **2014 óta több mint ötszáz előadást biztosítottunk kihívással élő embertársainknak.** Ez a hatalmas szám nemzetközi viszonylatban is kiemelkedőnek számít.

Közösséget teremtettünk. Saját közönségretegünk van, akik miattunk, a mi színészeinkért, az általunk kínált előadásokra váltanak jegyet.

Mindazt, amit a fenntartó elvárt tőlem, tőlünk, teljesítettük, sőt még sokkal többet is annál. A PMSZ a vezetésem alatt igazi sikertörténetet valósított meg. Családunkban van egy mondás: *a focit góltra, a színházat teljes áron eladott, teltházás előadásokra játszák*. Mindkettő ugyanis a teljesítményről szól. Csak a vesztesnek kell magyarázkodnia, miért nem sikerült. Lehet, hogy az ellenfél csapata jobb, felkészültebb volt, de a lényeg és a megkérdőjelezhetetlen tény: kevesebb gólt rúgott. Így van ez a színháznál is. Lehet arról filozofálni, hogy másmilyen darabokat is lehetne játszani, másfajta ízlés szerint, de a tény nem lehet letagadni. A teltházás, teljesáron eladott jegyek ugyanis önmagukért beszélnek. A 96%-os látogatottságot nem lehet máshogy magyarázni, csak úgy, mint 96%-os látogatottság. Ennyi. Van, aki úgy gondolja, a vígjáték vagy a zenés műfaj könnyebb feladat, mint a dráma. A musicalnek vagy a vígjátéknak nem kell állami támogatás, eladja önmagát. Aki ezt állítja, még nem állított színpadra sem vígjátékot, sem zenés darabot. A nem tudja, hogy a vígjáték esetében ugyanis a közönség reakciója azonnal eldönti, hogy a színpadon látott előadás jó-e vagy sem. A zenés műfaj sokkal költségesebb, mint más színpadi műfaj, összetettebb is, drágább is. Gazdaságilag nagyobb a kockázat. Mindkettőre igaz: óriásit lehet vele bukni, vagy országos sikert lehet vele aratni. Szakmait és anyagit. De ehhez is érteni kell. Mint minden színpadi műfajhoz. Meg kell találni azt a színházi formát, amin keresztül kommunikálni tudunk, amit a néző megért és befogad.

Büszke vagyok a munkatársaimmal elért eredményeinkre, sikereinkre. A tavalyi évadban indított Babaszínházi projektünk 10-12 helyszínes felvidéki turné meghívást kapott. Olyan családi program, mely a külhoni magyarság számára is példa értékű, sőt identitást erősítő. Nem mi kerestük őket, ők hívtak minket. Hasonlóan erős nemzetközi kapcsolatrendszer mutat az ETC (European Theater Convention) tagságunk is.

Felmerülhet a fenntartóban a kérdés: érdemes-e, kell-e a már jól bevált recepten, kitaposott úton változtatni. Elemezzük ezt a kérdést. Most egy jól, a miniszter által meghatározott paraméterek szerint működő (igazgatói pályázati kiírásban foglalt követelmények, sajtóban kommunikált értékelési rendszer), sikeres, fenntartható, profilját markánsan meghatározott, a kulturális piacra bevezetett, 96%-os látogatottságot produkáló, a saját bevételt folyamatosan növelő, sikeres igazgató és gazdasági igazgató vezeti a színházat. Természetesen a fenntartó ismét dönthet úgy, hogy más irányt vegyen az intézmény, de ez most nem indokolt, hiszen 2020-ban maga a

fenntartó fogadta el az általam javasolt új koncepciót, melyet az intézmény alapító-okiratában is deklarált: Ifjúsági- és Családi Színház.

Ha új irányt szab a fenntartó, más profilt kell adni a színháznak. Ugyanezt az irányt – váltás esetén – nem csinálhatja, hiszen azért vált a fenntartó, hogy mást csináltasson. Az igazgató- és koncepcióváltás azonnali forrásbevonást von maga után. Miért? Mert akkor radikálisan más utat kell választani. Le kell cserélni a jelenlegi igazgató alatt kialakított sikeres repertoárt egy bizonytalanra, olyanra, mely még nem bizonyított. Ha átlagosan csak 50 millió forintot számolok egy előadás színpadra állítására (nagyszínpad 80 MFt, kisszínpad 20 MFt), akkor a tizenkilenc repertoáron levő előadás összes bekerülési értéke 950 millió forint. Ahhoz, hogy repertoárt cseréljünk, 2024. január 1-től első körben 950 millió forint azonnal beépülő forrásbővítésre van szükség, plusz legalább a régi repertoár által generált kb. 500 millió forint kieső, „jegybevétel helyettesítő” beépülő forrásra, támogatásra, azaz több mint másfél milliárd forint a működőképesség fenntartásához.

Ha lassan cserélem le a repertoáron lévő darabokat, a helyzet ugyanaz, csak a folyamatosan keletkező költségvetési hiány miatt az adósságszpirál lassabban indul, de később, megállíthatatlanul felgyorsul és ugyanoda vezet.

Váltás esetén ezt a hiányzó másfél milliárd forint forrást akkor is oda kell adni az új igazgatónak.

Mi az, amit mi kínálunk? Olyat, ami már bizonyított. Amit az általunk kifejlesztett válságálló modellünk produkál, a közel 800 millió forint értékű jegybevétel, közönségbarát repertoár bővítéssel, amit az intézmény maga termel meg. Ez azt jelenti, hogy az állami 1,6 milliárd forintos működési támogatás mellé 800 millió forint jegybevétel párosul. Ez 2:1 arányos finanszírozás jelent, A támogatás mértékének 50%-át ugyanis az intézmény maga teszi hozzá. Nincs még egy minisztériumi intézmény, ami így működne. (Pályázatom további fejezeteiben erről is szó esik.)

A kérdés tehát: akar-e a fenntartó másfél milliárd forint azonnali beépülő forrást biztosítani az orosz-ukrán háborús vészhelyzetben egyébként is kiszolgáltatott gazdasági környezetben? Ebben a helyzetben a személyes preferenciák helyett a racionalitás kell, hogy döntsön. Egyetértek Miniszterelnök Úrral: „Minden forintért le kell hajolni egy olyan országnak, mint Magyarország” (Orbán Viktor kimondta, mi lenne az elviselhető infláció. <https://index.hu/belfold/2023/08/18/orban-viktor-kossuth-radio/>).

Az évek óta tartó forrásátcsoportosítások, az elrugaskodott energiaárak nem abba az irányba mutatnak, hogy az orosz-ukrán háború befejezéséig hirtelen számolatlanul legyen forrás egy olyan kis intézmény számára is, mint a Pesti Magyar Színház. Bárcsak így lenne.

Most embert próbáló idők jönnek, amikor is kellő türelemmel, és alázattal elfogadjuk a jelenlegi helyzetet. De az elfogadás nem jelent passzivitást, vagy azt, hogy várjuk, hogy az állam majd megoldja a gondjainkat. Nem. **Minden erőnkkel, tudásunkkal és tehetségünkkel azon kell dolgoznunk, hogy nemcsak túléljük ezt az időszakot, hanem még ilyen nehéz körülmények közepette is megtartsuk a munkahelyeket, alkossunk, szolgáljuk a közönségünket, a családokat és a jövő generációját, tartalmas, a kultúránk iránt szoros kötődéseket kialakító előadásokat hozva létre.**

2015-ben elhatároztam, már-már missziós küldetésemmé vált, hogy a tartalmi akadálymentesítés (jelnyelvi tolmácsolás a siketeknek, audionarráció a látássérülteknek, speciális szolgáltatások a ritka betegségben szenvedőknek, vagy az autista gyerekek számára) magyarországi és európai „zászlóshajói” legyünk. Tíz évig készültem a feladatra, két doktori disszertációt szenteltem a téma kutatására, ennek a speciális szakterületnek elméleti- és gyakorlati meghonosítására, melyet önéletrajzomban is szerepeltetek (1. sz. melléklet). Munkatársaimat én képeztem, én tanítottam. **Az akadálymentesítéshez kapcsolódó feladatokat, ahogyan eddig is, igazgatói kötelezettségeim ellátása mellett, térítésmentesen végzem.** Ezen a területen kimagaslóan teljesítünk. Több, mint harminc kulturális intézmény közül egyedül rendelkezünk az akadálymentesítés területén nemzetközi minősítésű aranyfokozattal. Ha igazgató váltásra kerül sor, nincs, aki ezt a feladatkört szakszerűen betöltse, ellássa. Sokan talán nem tudják, de nemcsak speciális tartalmi akadálymentesítést végzünk, hanem kutatunk, publikálunk, tanítunk, nemzetközi workshopokon előadunk, szóval komplex tevékenységet végzünk. Ha új igazgatója lesz a színháznak, ez a kilenc éve felépített, nemzetközi védjeggyel ellátott terület teljesen megszűnhet. **Egy magát keresztényként definiáló ország nem engedheti meg magának, hogy a kihívással élőket figyelmen kívül hagyja.** Főleg azután, hogy több mint ötszáz integrált előadást tartottunk számukra. A semmiből, belső erőforrásból finanszírozva hoztuk létre ezt a hiánypótló szolgáltatást. Ha ez megszűnik, valakinek fel kell vállalnia és válaszolnia kell arra a kérdésre, hogy miért is szüntette meg, vagy miért csökkentette ennek a szolgáltatásnak a színvonalát. Ez ugyanis nem pénzkérdés. Ez politikai döntés, nem szakmai. Nyilvánvaló, hogy ezt egy új igazgató alatt már nem fejleszthetem, nem felügyelhetem. **A másokért való áldozathozatal, az értük végzett munka rendkívüli motivációt jelent számomra és munkatársaim számára. Közelebb**

hoztuk hozzájuk a kultúránkat, azt a kultúrát, mely az övék is. Legalább a nézőtéren azt érezhessék, hogy nincsenek kirekesztve. Hogy ők is közösségünk, társadalmunk, nemzetünk egyenrangú tagjai. Ezért is dolgozunk nap, mint nap.

Az eddig elért sikerek csak részben az enyéme. Igaz, én irányítom az intézményt, az irányításért a felelősséget is egyedül vállalom, de csapat nélkül, elhivatott munkatársak nélkül nem tartanánk itt. Bár a pályázatot én jegyzem, az ebben megjelenő fejezetek, az egyes területekért felelős kollégák gondolatait is tartalmazzák. Úgy tartom helyesnek, hogy ezt megemlítsen. Köszönöm Nekik, hogy ahogyan eddig is, ebben a pályázatban is partnereim, segítők.

Alaptevékenységünk és az ahhoz, Küldetéstudatunk alapján kapcsolódó tevékenységeink jellege

A Pesti Magyar Színház Ifjúsági- és Családi Színház egyedi profilú, megkerülhetetlen szereplője a mai magyar színházi életnek. Már alaptevékenységét tekintve is unikális Magyarországon, nem beszélve az azt támogató, kiegészítő tevékenységeinkről:

Generációkon átívelő kultúraközvetítés

A PMSZ az egyetlen színház ma Magyarországon, amely csecsemőkortól, a gyermek-, illetve ifjúsági korosztályon át a szülőkhöz, nagyszülőkhöz minden generációnak célzottan kínál színházi előadásokat, kulturális programokat – mindenkori művészi koncepcióját, repertoárját is ennek megfelelően állítja össze. A műfajteremtő babaszínházi produkciók a kultúrával való első találkozás, a színház misztériumával való kezdeti ismerkedés élményét nyújtják, s az alapvető pedagógiai-készségfejlesztési célok elérése mellett alkalmasak a legkisebbek művészi érzékenységének felébresztésére, színesítésére is. A gyermek-, illetve ifjúsági előadások, beavató- és osztálytermi-színházi produkciók a megfelelő korosztályi fejlődéshez, csoportba, közösségbe való beilleszkedéshez, a fiatalokat érintő legfontosabb kérdések megválaszolásához mutatnak stratégiákat – hangsúlyozottan szórakoztató és nevelő céllal, művészi koncepcióval, és pozitív élményeket kínálva. **Egy, a színházzal először ismerkedő fiatalnak különösen fontosak a pozitív hatások; egyáltalán nem mindegy ugyanis, hogy a gyermek milyen világképet, szemléletet, erkölcsi szabályrendszert lát a színpadon, illetve épít be később a saját életébe.** Más szavakkal: a művészi (s így a színházi) alkotásoknak meghatározó szerepe van a gyermek szellemi és lelki kondíciójának, egészségének, harmóniájának alakításában. **Vallom a régi igazságot: a világos, pozitívélmény-alapú, kristálytisza szellemű kultúra biztosan nem tud rombolni a gyermekeken, sőt, felkínálja neki a lehetőséget, hogy intelligens, önálló döntésekre képes, józan értékítéletű, mélyérzésű, markáns és helyes igazságérzetű felnőtt váljon belőle.** Ez az a lelki-szellemi bázis, amit a művészetnek biztosítani kell a gyermek számára, bármiféle kötődés is csak ez után alakulhat ki.

Ám ahhoz, hogy a gyermek egyáltalán belépjen a színházba, nem elég, hogy szélesre tárjuk az épület kapuit. A gyermeket evidens módon vagy családtag, vagy az iskola hozza. A Pesti Magyar Színház igyekszik megfelelni mind a kettő, azaz a család és az iskola igényeinek is; ezek szintetizálására, harmonizálására törekszünk. Családi előadásaink minden családtag, így a

szülők, felnőttek számára is tartalmas időtöltést nyújtanak – ezeknél az előadásoknál az igényes, magas színvonalú, a legújabb színházi trendeket korszerű technológiával adaptáló szórakoztatás az elsődleges. Hiszünk abban, hogy ha a gyermek jól érzi magát a színházban, akkor jó eséllyel a felnőtt is így érez majd. **Családi színházi munkánk elismeréseként a több ezer belföldi- és határon túli családot regisztráló Nagycsaládosok Országos Egyesülete idén a „Családok kultúrájáért díjat” adományozta intézményünknek.** Ami pedig az iskolát, mint a gyermek másik meghatározó, szellemiség-formáló közegét illeti: ennek igényeire is maximálisan oda kell figyelnünk. **Folyamatosan szemléljük az iskolákban előírt kötelező- és ajánlott irodalom listákat, s igyekszünk repertoárra venni ilyen műveket. Beavató-színházi programunkat, pedagógiai segédanyagainkat ugyancsak az aktuális iskolai igények szerint alakítjuk ki.**

A Pesti Magyar Színház Ifjúsági- és Családi Színház generációs kultúráközvetítésének másik kulcsszava: *a folytonosság*. Babaszínházi projektünkkel a legfiatalabb korosztályt hozzászoktathatjuk a színházba járáshoz, kialakítjuk bennük a kötődést, s később ez a generáció lesz az, akik gyermek-ifjúsági előadásaink közönségbázisát képezik majd, sőt, reményeink szerint immár családos felnőttként is visszatérnek hozzánk, esetleg kisgyermeküket ugyancsak nálunk szoktatva a színházba járásra. **A Pesti Magyar Színház Ifjúsági- és Családi Színházban tehát koherens logikája van a generációs építkezésnek.** Az egyes előadások nem oltják ki, hanem erősítik egymás hatását, ahogy az is tény, hogy a komplex színházi élmény megtapasztalása teátrumunkban más kulturális intézmények munkáját is segítheti. Mi egy olyan művészi szemléletmódot alakítunk ki a fiatal nézőinkben, amely más műalkotások (filmek, képzőművészeti alkotások, stb.) befogadását is megkönnyíti s árnyaltabbá teszi. És ezen a ponton a Pesti Magyar Színház Ifjúsági- és Családi Színház tevékenysége, szintet lép, s immár nemzetstratégiai jelentőségűvé válik.

Akadálymentesítés

A PMSZ egyedülálló ma Magyarországon, de nemzetközi összehasonlításban is élenjáró az akadálymentesítés területén. Előadásainkhoz, kísérő programjainkhoz a fogyatékkal élők, siketek és nagyothallók számára az akadálymentesítés széles skáláját és infrastruktúráját alakítottuk ki, a legmodernebb technológiákkal, szakemberek bevonásával, foglalkoztatásával, stb. Az Access4You International Kft. /hiteles és részletes információkat szolgáltat a speciális igényű emberek (SpI) számára az akadálymentességről azáltal, hogy a különféle helyszíneket, épületeket, közösségi tereket tanúsítja és minősíti/ 2019-ben auditálta színházunk épületét, és a

feltérképezés után elnyertük az Arany Fokozatú minősítést, melynek értelmében speciális igényűeknek tekinti a kerekesszékeseket, a mozgásukban korlátozottakat, az időseket, a kismamákat (a babakocsit használókat), a siketeket és nagyothallókat, a vakokat és gyengénlátókat, valamint a kognitív hiánnyal élőket. A közösség részei a SpI-ek hozzátartozói és segítői is. **A PMSZ az egyetlen Arany fokozatú intézmény a regisztrált 33 kulturális intézmény közül. A Pesti Magyar Színház Ifjúsági- és Családi Színházban nem üres frázis, hogy: „A kultúra mindenkié”.**

Nemzetközi kapcsolatrendszer kialakítása, internacionális jelenlét, beágyazottság

A PMSZ az egyetlen magyar tagja a Nemzetközi Színházi Konvenciónak (ETC-European Theatre Convention), a kontinens legnagyobb, több mint 60 teátrumot tömörítő színházművészeti szervezetének. Munkatársaink rendszeresen részt vesznek az ETC konferenciáin, workshopjain, roadshow-in, alkotói rezidencia programban vettünk részt, nemzetközi együttműködési projekt keretében koprodukciós partnerekkel hoztunk létre előadást, fesztivál-előadást delegáltunk színházi találkozóra, stb. – azaz igyekszünk minél aktívabban jelen lenni a nemzetközi színházi vérkeringésben is, mert azt valljuk, hogy a magyar kultúra külföldi megismertetése, képviselése kötelessége egy olyan 21. századi színháznak, amely büszke a hagyományaira, de maximálisan hisz az innovációban is.

Az első (2014-2018) igazgatói ciklusom rövid összegzése

A PMSZ jelenlegi működésére vonatkozó értékelésnek csakis a (közel)múlt történéseivel összefüggésben lehet érdemi tartalma és relevanciája. Az elmúlt közel kilenc év prioritásaiból számunkra az első igazgatói ciklus során az intézmény működőképessé tétele, újrapozicionálása (termék, célpiac egyaránt), a kulturális palettára történő visszahelyezése volt. 2015 januárjával sokkoló állapotokat örököltünk, a PMSZ gazdaságilag, jogilag, technikailag, szakmailag alapvetően működésképtelen volt.

Anno az igazgatói munkakör átadás-átvétele semmiképpen sem volt teljeskörűnek mondható, annak ellenére sem, hogy hosszú hónapokig tartott, végül miniszteri biztos bevonásával, jegyzőkönyvekkel hitelesítve és alátámasztva lezárult.

Rendkívül megterhelő, kellő erőforrás nélküli túlmunkával és összességében több százmilliós nagyságrendű kiadással sikerült évek alatt többé-kevésbé (de korántsem teljesen) kezelni a válságos helyzetek sorát.

A PMSZ működésében, gazdálkodásában bevezettük a gördülő stratégiai tervezés metodikáját. Ez azt jelenti, hogy a válságkezelés folyamán, eredendően minden részletében eldöntött stratégiát nem dolgoztunk ki, annak érdekében, hogy saját, alapvető irányainkon belül, működésünket flexibilissé tehesük, azonnal **reagálva a külső és belső környezeti kihívásokra**, amelyben igencsak bővelkedtünk.

Igazgatói mandátumom első ciklusában sikeresen lezajlott a Pesti Magyar Színház gazdasági (szervezési, humánpolitikai stb.) konszolidációja. Bátran mondhatom, hogy a teátrumot egy új, hatékonyabb működési pályára állítottuk.

A Pesti Magyar Színház visszakerült a Főváros és Magyarország kulturális térképére, s a szórakoztató előadásokat preferáló, közepesen nagy színházak közé pozicionálta magát (illetve pozicionálta őt a közönsége), amely azonban folyamatosan próbálja tágítani közönségrétegét is azzal, hogy kiemelten kezeli a fiatalabb generációkat, a gyermek- és ifjúsági publikumot.

A második (2019-2023) igazgatói ciklusom összefoglalása és az elért eredményeink

A második igazgatói ciklusom idejére felvázolt profilváltások, mint lehetséges irányok, teljes mértékben megtörténtek. Igaz, nem pont úgy, ahogyan annak szükségszerű és kívánatos útjait felvázoltam, de mégis, a két jövőbeli út kvázi keverékeként a kihívások és válságok terhelte 4. évben immár elmondható, hogy megcsináltuk, büszkék lehetnek ránk, büszkék lehetünk magunkra.

Ugyanis 2019-re, folytatva ugyan a közönség- és előadásszámunk növelését, gyarapítását, újra válaszút elé érkeztünk az intézmény önmeghatározását, profilját, termékpalettáját tekintve. Akkor tehát meghatározásra kerültek a lehetséges irányok, röviden felvázolom, hogy az előző pályázatomban mik voltak a kívánatos profilváltások és azokból mi az, ami meg is tudott valósulni:

„A MEGÚJULÁS SZÍNHÁZA”

A Pesti Magyar Színház évtizedek óta küzdött azzal, hogy bár sem mérete, sem periferikus, Körúton túli elhelyezkedése, sem közönség-összetétele nem predesztinálja erre, mégis kényszeresen próbált hagyományos nemzeti színházi funkciót betölteni s ellátni. Igazgató elődeim s jómagam is szembesültünk azzal az ellentmondással, hogy ti. a köztudatban mindmáig ex-„nemzeti színház”-ként jelen lévő Pesti Magyar Színház nem alkalmas arra, hogy a széles, abszolút heterogén közönségréteget a lehető legszínesebb programmal szolgálja; zenésetől a gyerekdarabokig, nemzeti klasszikusoktól a kortárs színpadi művekig stb. Ezt a feladatot a mindenkori fővárosi Nemzeti Színháznak, illetve a megyei jogú városok, megyeszékhelyek nemzeti színházainak kell ellátnia.

Ki kellett mondanunk: a Pesti Magyar Színház évtizedekig egy olyan státuszra törekedett, ami nem vágott a profiljába, s véleményem szerint ez okozhatta lassabb, nehezkesebb fejlődését is. Tapasztalataink és statisztikáink azt mutatják, hogy az elmúlt évadok sikeres nézőszám-emelése is inkább annak köszönhető, hogy újdonságokat, kuriózumokat kínáltunk közönségünknek, s szabadulni próbáltunk a nemzeti színházi profil örökségétől. Akkori pályázatomban művészeti koncepciójának egyik kulcsszava ezért a megújulás volt.

A Pesti Magyar Színházat újra kellett pozicionálni Budapest és Magyarország színházi térképén! Ha a cél az volt, hogy jó és – korántsem mellékesen! – népszerű színházat csináljunk, Dr. Zalán János PhD, DLA – Pesti Magyar Színház igazgatói pályázat 2023

akkor már nem volt elég csupán „jó előadásokat” színpadra állítani, hanem meg kellett találnunk azt a piaci rést, amelyet a PMSZ sikeresen kitölthetett. 2018 végére a Pesti Magyar Színház bebizonyította, hogy a dolgozók szakmai felkészültsége, know-how-ja, kapcsolatrendszere, eltökéltsége és alkotói kedve megvan ahhoz, hogy a teátrum fontos, megkerülhetetlen intézménnyé váljék. Eljutottunk oda, hogy 2019- től végre az egyéniségünket is kidomborítsuk – azt, amit senki más nem tud (mer, vállal stb.) a magyar színházi életben. Jó színházból különleges, semmivel sem összehasonlítható színházzá szerettünk volna válni, ám ehhez alapvető változtatásokra volt szükség.

Mint említettük, evidens volt, hogy a nemzeti színházi pozíció „foglalt”, és a legkevésbé sem helyes – sőt, inkább kontraproduktív – görcsösen ehhez igazítani a Pesti Magyar Színházat. El kellett azon gondolkodnunk, hogy hol jelöljük ki hát az új, sikeres Pesti Magyar Színház helyét, amely akár évtizedekre a magyar színházi élet markáns szereplője, tényezője lehet.

Tapasztalatok, statisztikák, piac- és közönségszervezési kutatások, marketing-elemzések sora igazolja, hogy a sikeres Pesti Magyar Színház számára 2019- től a következő utak voltak lehetségesek:

Profilváltás – első koncepció

A) A 2019 - 2023-ig tartó időszakra megfogalmazott Nemzeti Gyerme-, Ifjúsági- és Családi Színház koncepciója

Lehetséges és izgalmas lehetőség, hogy a PMSZ egy Nemzeti Gyerme-, Ifjúsági- és Családi Színház arculatát vállalja fel, illetve építi fel a maga számára. Egy ilyen színház tökéletesen egyedi, egyedüli volna Budapesten, de egész Magyarországon is méltán kiérdemelve ezáltal a nemzetstratégiai intézményi státuszt. A műfajspecifikus Budapest Bábszínházon és a Kolibrin kívül nincs ma a fővárosban olyan teátrum, ami tudatosan, deklaráltan és hangsúlyosan az ifjúsági- és gyermek közönséget kívánná szolgálni.

Ezért kollégáimmal kidolgoztunk egy átfogó tervezetet, egy öt évre szóló, középtávú stratégiát arra, hogy miképpen lehetne a Pesti Magyar Színház arculatát egy Nemzeti Gyerme-, Ifjúsági- és Családi Színház koncepciójához igazítani; amely a korábbi fenntartó, az Emberi Erőforrások Minisztériuma portfóliójában is különleges helyet tölthet be. Mint Magyarország egyik speciális, abszolút unikális intézménye az EMMI-család

(jelenleg már KIM-család) reprezentatív tagja lehet; divatos szóval egy olyan „brand”, amelyet az ember megjegyyez, amely bel- és külföldön egyaránt a Minisztérium büszkeségévé válik.

Szeretnénk hangsúlyozni: a Nemzeti Gyermek-, Ifjúsági- és Családi Színház létrehozása nemcsak remek alkalom valami új, különleges és remélhetőleg hosszú időre maradandó dolog létrehozására, hanem kitörési lehetőség is a Pesti Magyar Színház számára! Korunk kulturális versengésében, a közönség figyelméért folytatott – jó értelemben vett – harcban egyszerűen nincs idő a várakozásra, toporgásra.

A Nemzeti Ifjúsági- és Gyermekszínház működtetéséhez évről évre növekvő pénzügyi támogatásra lett volna szükség. Tudatában voltunk annak, hogy amennyiben ezeket az évről évre növekvő támogatásokat, bázisba beépülő támogatási növekményeket nem kapja meg a teátrum, minden jószándéka ellenére nemcsak lemaradhat a fent említett harcban, de a mindennapi működésünk is jelentősen megnehezedhet.

Az első igazgatói ciklusom során sikerült ledolgozni bizonyos évtizedes, örökölt hátrányokat; sikerült a régi, megcsappant közönséget rekonstruálni, illetve vadonatúj közönséget toborozni, ám úgy érzem, a PMSZ 2018 végére elérte kapacitásai határát.

További sikeres működésünk akkor még erősebben függött a fenntartó pénzügyi aktivitásától és hajlandóságától. Ezért a Nemzeti Gyermek-, Ifjúsági- és Családi Színház létrehozása nemcsak szép cél és jövőbe mutató misszió, hanem a Pesti Magyar Színház fennmaradásának egyik lehetséges záloga is volt.

Ez a koncepció a Lázár Ervin Program elődjének volt tekinthető, mintegy előfutára volt annak. Lényege abban állt, hogy minél több gyermek – különösen a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek – mintegy szimbolikus áron – 0-500 Ft – eljuthassanak színházba, illetve hogy egyáltalán feljuthassanak Budapestre, és megtekinthessék Fővárosunkat kapcsolt programként. A programban évről évre egyre több napot szenteltünk volna ennek a működési szisztémának annak érdekében, hogy meg lehessen tapasztalni lépésről lépésre a program előnyeit és hátrányaira lehessen reagálni. Első évben a hétfői napok, második évben már a hétfői napok mellett a keddi napok, harmadik évben a hétfői-keddi napok mellett a szerdai napok, negyedik évben pedig a hétfői-keddi-szerdai napok mellett a csütörtöki napok, ötödik évben pedig a hétfői-keddi-szerdai-csütörtöki napok mellett, a péntek délelőttökön tartottunk volna dupla előadásokat a gyermekek részére. **Ennek a koncepciónak a teljes gazdasági kidolgozása is bemutatásra került, a legapróbb részletekbe menően.**

Profilváltás – második koncepció

B) A 2019 - 2023-ig tartó időszakra megfogalmazott Minőségi Szórakoztató Színház koncepciója

A Pesti Magyar Színház előtti másik lehetséges, általam felvázolt fejlődési utat egy népszerű, szórakoztató színházi profil kialakításában, illetve erősítésében láttam. Ez sem ígérkezett könnyű feladatnak, hiszen Budapest egyáltalán nincs híján szórakoztató színházaknak, azaz ezen a téren nem volt érzékelhető az a piaci rés, mint a Nemzeti Gyerme-, Ifjúsági- és Családi Színház koncepcióban ismertetett területen. Ám segítségünkre volt, hogy nagyon komoly tapasztalatokkal rendelkezünk a szórakoztató színházi profilt illetően, hiszen forráshiány miatt az elmúlt években is ez volt a teátrum műsorpolitikájának, tervezésének egyik alappillére.

A szórakoztató színházi profil feltétele volt a fenntartó (EMMI, jelenleg KIM) részéről egy bázisba beépülő támogatási növekmény biztosítása, mégpedig 600.000.000 Ft.

Amennyiben a fenntartó Emberi Erőforrások Minisztériuma (jelenleg KIM) ezt a koncepciót támogatta volna, a mi feladatunk az lett volna, hogy a közepesnél nagyobb méretünkből adódó hátrányunkat előnnyé fordítsuk, vagyis olyan szórakoztató színházat csináljunk, amely nem 100-200 nézőnek nyújt maradandó élményt, hanem esténként akár kb. 700 embernek.

Nézőterünk mérete egyébként is kardinális kérdés: a nálunk nagyobb nézőterű színházak (pl. Vígszínház) már inkább közelítenek egy komplexebb nemzeti színházi profil felé műsorpolitikájukkal. A kisebb nézőterű szórakoztató teátrumok (pl. Thália, Centrál Színház) pedig bátrabban és könnyebben kísérletezhetnek a szórakoztató műfajokon belül, hiszen legfeljebb feleannyi nézőt kell kiszolgálniuk estéről estére, mint nekünk. Ráadásul élvezik a főváros ütőeréhez, azaz a Körúthoz való közelségük helyzeti előnyeit is. (Színháztörténeti tény, hogy a Körút kulturális határ-funkciót tölt be Budapesten.)

A minőségi szórakoztató színház működési koncepciója az alábbi:

A minőségi szórakoztatás szókapcsolata tulajdonképpen visszaidézi a színház ősi funkcióját, társadalmi életben betöltött szerepét, amennyiben nézőjét az előadás idejére kibillenti hétköznapi rutinjából. Szórakoztatja; azaz jókedvre deríti, felvidítja az embert, elhomályosítja annak gondjait, kríziseit, illetve egy történet, egy vízió, s általa egy új világ képét villantja fel előtte. A jó színház pedig ezt a nemes szórakoztatást minőségi módon teszi – azaz sosem hazug,

hiteltelen módon, hanem – bár könnyed stílusban, de mégis – tudatosan terelgetve a nézőt a probléma-megoldások, a helyes élet-döntések felé.

Minőségi szórakoztatás alatt nem közönséges bulvárt értettem, hanem egy olyan vígjátéki színházat képzeltem el, ami a szórakoztató prózai (komédiák, tragikomédiák, társalgási színművek, abszurd és groteszk darabok stb.) és zenés műfajok (musical, zenés játék stb.) legjavából válogat; ráadásul úgy, hogy az adott műnek mindig legyen valami társadalmi, magánéleti relevanciája, azaz témája és üzenete ismerősebb, átélhetőbb legyen a néző számára. A minőségi szórakoztató darabra vonatkozó tapasztalatokat anno az alábbi két kortárs vígjátékból merítettük, mindkettő szép sikert ért el, ami nem is csoda, mert tapasztalataim szerint a nézők kifejezetten várják-kérik az ilyen típusú darabokat.

Az egyik Tim Firth: Naptárlányok című komédiája, amely a rendkívül szórakoztató dialógusok és dramaturgia mögött égetően fontos problémával, a rákbetegséggel foglalkozik. A másik Háy János: Utánképzés ittas vezetőknek című játéka, amely – ahogy a címe is mutatja – az alkoholizmus problémáját vizsgálja; fölöttébb tréfás, ugyanakkor elgondolkodtató módon.

Ilyen, egyszerre bravúrosan szórakoztató és gondolatébresztő tragikomédia bemutatását a következő évadban is megvalósítottuk: A maratonfutók tiszteletkört futnak című kortárs szerb darabbal, illetve a Folytassa, Ciceró! című francia szatírával.

A minőségi szórakoztatás másik kiapadhatatlan forrása a pompás *zenés művek* sokasága. A Pesti Magyar Színház az elmúlt években látványosan „felzárkózott” a tradicionális zenés teátrumok mellé művészi musical-, illetve zenésjáték-bemutatóival, sőt, már akkor volt olyan előadásunk (a Valahol Európában), ahol a bemutató egyben az adott darab újrafelfedezését, fővárosi reinkarnálását is jelentette.

Az elért színvonalat folytatni kívántuk, s a következő évadokban is több zenés mű premierjét terveztük. Az Oliver!, a Madagaszkár, A Kincses sziget, a Pin:okkió és az Időfutár azért is tűntek jó választásoknak, mert különböző generációk szórakoztatására is alkalmasak voltak.

Tagadhatatlan, hogy ma már a Pesti Magyar Színház is úgy tartják számon, mint ahol kiváló musicalek és más zenés művek láthatók. Ám ahhoz, hogy az előadások kiállítása, látvány- és technikai-szenikai világa tovább fejlődhessen, megnövelt, bázisba beépülő állami támogatásra lett volna szükség. Társulatunk kiváló művészei mellé különösen fontos egy-egy „húzónev”, sztárvendég jelenléte a zenés műfajban – akinek a gázsija jelentős pluszkiadást

igényel. Egy sikeres Broadway- vagy West End-musical jogainak megszerzése szintén nem olcsó. Ugyanez vonatkozik például egy Walt Disney-mű, vagy egy hollywoodi filmadaptáció játszási engedélyére is.

Összességében elmondható tehát, hogy a Pesti Magyar Színház vállalta, hogy ellátja egy közepesnél nagyobb szórakoztató színház feladatait. Ám természetesen ez a munka is komoly anyagi áldozatokkal járt volna, hiszen ugyancsak átfogó profil- és brandváltásra lett volna szükség – vagyis ez esetben is számítottunk hathatós pénzügyi támogatásra, mintegy a koncepció megvalósításához szükséges nélkülözhetetlen elemre.

Mi az, ami megvalósult a két modellből?

Az általam az előző igazgatói választásomkor felvázolt két, profilváltást igénylő koncepciónak az élet egy, a külső körülményekhez igazodni próbáló sajátos egyvelegét, keverékét eredményezte. Ennek eredményeképpen kezdeményezésünkre létrejött a Lázár Ervin Program (elődje 2017 - ben, majd a 2019. évi pilot program után), mely eredményeit a későbbiekben részletezzük, továbbá 2020. november 1-től a Nemzeti Gyerme-, Ifjúsági- és Családi Színház koncepció helyett kis korrekcióval, a fenntartó (akkori EMMI) szándéka szerint a Pesti Magyar Színház – Ifjúsági- és Családi Színházi koncepció valósult meg (Isd. Alapító Okirat). A Minőségi Szórakoztató Színházi modell mellett tehát az aktív közreműködésünknek is köszönhetően elindult Lázár Ervin Program, új lehetőséget adott számunkra a gyermek célközönség bevonására. Ezen lehetőség kiaknázásával a válságálló működési modellünk második fontos alappillérét tudtuk kialakítani, megvalósítva így az idő próbáját is kiálló, válságálló műsorpolitikát.

Intézményünk egyszerre próbálta tehát megvalósítani mind a két profilváltó működési modellt, mely véleményem szerint a legjobb döntésnek bizonyult és egy rendkívüli módon válságálló működési szisztémát eredményezett.

A profilváltó két modellhez tartozó, pontosan prognosztizált gazdasági kimutatások értelemszerűen így egy sajátos egyveleggel tudtak megvalósulni. A minőségi, szórakoztató színházra kért, bázisba épülő 600 MFt helyett 800 MFt bázisba épülő támogatást kaptunk, amely megteremtette az alapjait a profiltisztítást követően a minőségi, szórakoztató színház koncepciójának. A Nemzeti Gyerme-, Ifjúsági- és Családi Színház koncepcióra kért, bázisba épülő támogatások sajnos nem tudtak megvalósulni. A Lázár Ervin Program elindulásával azonban egy olyan közönségrétegre tudunk építeni és produkciókkal kiszolgálni őket, mely a

működésünk és a piaci kereslet szempontjából a színházi életben leggyengébben értékesíthető hétköznapi délelőtti és délutáni előadásokat jelentette. Természetesen a Lázár Ervin Program kezdetben br. 3.500 Ft-os jegyára, majd 2023-tól br. 3.000 Ft-os jegyára nem teszi gazdaságossá a fővárosban egy-egy produkció játszását, azonban rendkívüli módon hiánypótló, nevelő és nemzetstratégiai jelentőségű program, mely zászlóshajójának a Pesti Magyar Színház tekinthető az évadonkénti (ún. békeidőkben) közel 80.000 általános iskolás számára történő színházi élmény megteremtésével.

A Lázár Ervin Program növekvő kiadásai, a társasági adó felajánlások eltörlése, továbbá a Covid-19 pandémiás vészhelyzet miatti elvonások, az orosz-ukrán konfliktus miatti további elvonások a bázisba épülően többlettámogatásként megítélt 800 MFt összeg felére, azaz 400MFt, miközben az árszínvonal sokkal nagyobb mértékben nőtt, mint amennyire a jegyárakat tudtuk emelni. Jól látható módon, alkalmazkodva a külső körülményekhez, az eredetileg kért támogatások töredékéből valósítottuk meg, jelentős kompromisszumok árán mind a két programot.

A profilváltó két modell, a fenntartó által támogatott ifjúsági- és családi specifikáció, valamint a forráshiány okán működtetett minőségi, szórakoztató színházi tendencia szimultán jelenléte erősítette egymást. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy igyekeztünk oly minőségi- populáris előadásokat létrehozni, amelyek törzsközönsége a gyermekek, az ifjúság és a családok. Ezen előadások bevétele tették lehetővé az olyan diverzifikációkat, mint például a babszínházi projekt létrehozása, illetve hozzájárultak az intézmény biztonságosabb működéséhez, elsősorban a likviditás terén. Gyakorlati példára lefordítva a PMSZ Madagaszkár című produkciója bemutatását követően tudtuk megvalósítani a Leporelló elnevezésű sorozatunkat, amely utóbbi nyilvánvalóan nem bevétel orientált produkciókból áll, hanem elhivatottságunk és alapfeladatunk hívták életre. A 2019-2023. évek során bemutatott produkcióinkat alább felsorolás szintjén jelenítjük meg, azonban a pályázat 2. sz. mellékletében behatóbban is ismertetjük azokat, annak érdekében, hogy a fenti metodikán és példánk további szemléltetésére szolgáljon az érdeklődők számára.

Bemutatott produkcióink 2019-2023 között

2019

Vajda Katalin: Legyetek jók, ha tudtok – Zenés játék két részben

Lengyel Ferenc: Ópiumkeringő – Jazz-story Karády Katalinról

Dusan Kovacevic: A maratonfutók tiszteletkört futnak – balkáni fekete komédia két részben

Deres Péter-Vidovszky György: Pin:okkió – robot-játék

Deres Péter-Horváth Illés-Horváth János Antal: Holnapelőtt - apokaliptikus bűjőcska

Mark Twain: TOM SAWYER KALANDJAI, ahogy Becky Thatcher elmeséli – zenés mesejáték

Dennis Martin: A kincses sziget – musical

Kosztolányi: Pacsirta – színmű

2020

Swift-Szabó K. István-Horváth János Antal: Gulliver utazása – zenés bolyongás két részben

Shakespeare: Rómeó és Júlia – tragédia

2021

Joe White: Tiszavirág

Nyitány pályázat:

1. Almássy Bettina: Kesztyűs kézzel
2. Tallér József: Történet arról, hogy Nomád Csongor Zagyvarékason járt, és ez keresztülhúzta házassági terveit, hogy másról már ne is beszéljünk
3. Varga-Bíró Tamás: Csendesen múltó idő
4. Majoros Sándor: Régimódi vásárlás
5. Varga Péter Iván: Két lét
6. Ruttkai András: Érettségi találkozó
7. Erdődy Adrienn: Oh, my God(s)!

2022

Csokonai Lili: Tizenhét hattyúk

Rojik T.-Szivák-Tóth V.: Szárazság

Lionel Bart's - OLIVER!

Bosnyák Viktória - Horváth János Antal: AZ ABC KÜLDETÉS

K. Del Aguila-G. Noriega-J. Someillan: Madagaszkár – zenés kalandtúra
Karinthy Ferenc: Dunakanyar

2023

Fekete István: TŰSKEVÁR – zenés színmű Fekete István azonos című regénye alapján

Pass Andrea: Kő, papír, olló – próza, színházi nevelési előadás

Nagy Petra: Babaszínházi előadások, LEPORELLÓ sorozat

1. HANGORA – mesejáték / bábjáték
2. HERFLI – mesejáték / bábjáték
3. LIPPOGÓ – mesejáték / bábjáték

2023 őszi/téli bemutatók

BÉKÉS PÁL: A KÉLTBALKEZES VARÁZSLÓ

GESZTI PÉTER-MONORI ANDRÁS-TASNÁDI ISTVÁN: EZEREGY ÉJSZAKA

DERES PÉTER-KOLOSZTORI GÁBOR-PÁL TIBOR: VARÁZSMESE

2024/2025 előkészítés alatt

DISNEY'S THE LITTLE MERMAID / A KIS HABLEÁNY

Gyermekelőadás 6+ korosztály részére

Családi előadás 14+ korosztály részére

Családi előadás 16+ korosztály részére

Drámalabor előadások - Komplex színházi nevelési előadás (TIE) általános iskola alsó tagozatos tanulói részére

Drámajáték óvodás korosztály részére

1. Aprók színháza
2. Totyogók (4 éves kortól)

Önálló est a Gobbi Klubban 2022-ben indított sorozat folytatásaként

Szisztematikusan, lépésről – lépésre elkezdtük felépíteni a párhuzamosan, de közös nevezőn működtetett profilok támogatása és sikere érdekében az alábbi alrendszeret:

- társadalmi felelősségvállalásunk, mint kulcsfontosságú elhivatottságunk még erőteljesebb strukturálása, eredmények az akadálymentesítés területén

- előadásainkat és (gyermek, tinédzser) nézőinét támogató színházi nevelési tevékenységeink megsokszorozott intenzitása
- nemzetközi kapcsolatrendszerünk újabb szintre emelése
- a Covid járvány következtében kényszerűen kialakított streaming színházi előadások és egyéb programrendszerének kiépítése

A fentiekben felsorolt tevékenységek az alábbiakban kerülnek részletesen kifejtésre:

Társadalmi felelősségvállalás

Második igazgatói pályázatomban – ahogy ezt akkor jeleztem is – tudatosan, aránytalanul hosszan fejtettem ki a PMSZ társadalmi felelősségvállalására vonatkozó terveinket, elképzeléseinket, s szerencsére az addig elért eredmények, megvalósult projektek listája is nagy helyet követelt magának a pályázatban. Akkor azért is volt szükség az alapos, bőséges kifejtésre, mert – mint azt írtam 5 évvel ezelőtt –: „az országban egyedülálló módon aránytalanul óriási energiákat fektetünk ezekre a tevékenységeinkre”, másrészt mert „aránytalanul nagy szüksége van a társadalomnak ezen és hasonló kezdeményezésekre”, harmadrészt: „aránytalanul nagy mind a PMSZ, mind pedig a színházi szakma lemaradása ezeken a területeken”.

Az első két tény továbbra is áll: az elmúlt ciklusban ugyanolyan vagy talán még nagyobb intenzitással dolgoztunk azon, hogy a PMSZ élen járjon a társadalmi felelősségvállalás területén. Az is igaz, hogy erre a munkára, erre a misszióra folyamatosan szükség van. Sőt, az elmúlt évek világméretű krízisei miatt, még nagyobb feladat hárul azokra a felelős intézményekre, amelyek tudnak segíteni szociális ügyekben – s vallom, hogy ha valóban tudnak segíteni, akkor segíteniük is *kell*. A társadalmi felelősségvállalás (Corporate social responsibility, CSR) stratégiai jelentőségű, önként és tudatos kötelességként vállalt alapvető tevékenysége a gazdálkodó szervezeteknek!

A mára jól bejáratott társadalmi felelősségvállalási rendszerünk (akadálymentesítés, hátrányos helyzetűek segítése, audionarráció, jelnyelvi tolmácsolás stb.) a jelen igazgatói ciklusban egy új, alapvető elemmel bővült. Miután az akkori EMMI mögé állt, azonnal meghirdettük profilváltási, profiltisztítási koncepciónkát – ti. deklaráltan gyermek-ifjúsági-családi színházként kívánunk tovább működni –, azonnal világossá vált, hogy egy új, de annál kellemesebb és nemesebb feladatot, pontosabban feladatcsoportot is kell vinnünk; mégpedig a jövő kultúrákedvelő, kultúra-befogadó közönségének kialakítását, nevelését, igényeinek

folyamatos figyelemmel követését, majd a tapasztalatok szakszerű analizisét, s végül a konklúziók levonása után a megújulást-megújítást, továbbfejlődést-továbbfejlesztést. Nem kis munka ez – egyfelől nemzetstratégiai jelentőségű, a felelőssége pedig egyenesen hatalmas: egyáltalán nem mindegy ugyanis, hogy milyen szemléletet, ízlést, közösségi kommunikációs stratégiákat, stb. alakítunk ki a kultúrával, művészettel először találkozó gyermekben, fiatalban. Tovább megyek: az sem mellékes, hogy milyen kedvet, pszichés állapotot, hangulatot keltünk a fiatal nézőben – felébresztjük-e az ösztönös játékkedvét, reményeket, hősöket, hőstetteket, emberi nagyságokat mutatunk-e neki, azaz pozitív lelki hozadéka lesz-e egy előadás megtekintésének, vagy egy életre elveszük a kedvét a színházba járástól. Azt hiszem, mindez együtt adja a *társadalmi felelősségvállalás* legtisztább és legátfogóbb definícióját.

Ráadásul mindezt ki kell(ett) terjesztenünk a hátrányos helyzetű embertársainkra is, sőt, az ő esetükben még érzékenyebben kell hozzáállni ehhez a kérdéshez. Aki terhelten, hátrányból indul az életben, annak duplán kell vennie az eleve meredekebb lépcsőfokokat. Szerencsére az esélyegyenlőség megteremtésének, fejlesztésének területén rengeteget léptünk előre a most lezáruló ciklusban. Az alábbiakban ezeket az eredményeket, innovációkat szeretném részletesen ismertetni.

Akadálymentesítés 2015-2023 között

A Pesti Magyar Színház társadalmi felelősségvállalási tevékenységéről

Színházunk évek óta elkötelezett munkát végez a társadalmi felelősségvállalás terén. A társadalmi felelősségvállalás (Corporate social responsibility, röviden CSR), azt a szerepvállalást jelenti, amit a társadalomért teszünk: színházunk egyenlő esélyű színházi élmény nyújtására törekszik, mely összhangban áll a környezet és társadalom szükségleteivel.

Mit tett és mit tehet a Pesti Magyar Színház ezen a területen?

A felelős és hatékony intézményi működés terén igyekeztünk megteremteni annak a lehetőségét, hogy előadásainkon minél több hátrányos helyzetű, rászoruló gyermek és felnőtt vehessen részt, és ezáltal kapjon esélyt egy teljesebb életre (Hadd üljek melletted program, továbbiakban: HÜM). De amit leginkább tehetünk és teszünk is, az a fogyatékkal élők segítése és a jövő generációjának kultúrára nevelése. A „vállalati társadalmi felelősségvállalás” olyan érték, amit valamennyi tevékenységünkben érvényre juttatunk előadásaink

akadálymentesítésével, illetve HÜM- és színházi nevelési programunkon keresztül. A nemzetstratégiai szintre emelt szerepvállalás önként és tudatosan vállalt alapvető tevékenysége a Pesti Magyar Színháznak.

A Pest Magyar Színház kiemelten fontosnak tartja, hogy a fogyatékkal élő színházkedvelő közönsége számára fizikai és infokommunikációs szinten is akadálymentessé tegye előadásait, valamint színvonalas és élvezhető kulturális élményt nyújtson a számukra is. Különösen büszkék vagyunk arra, hogy a teátrum Magyarországon elsőként és egyetlenként alkalmaz társadalmi felelősségvállalási referenst és audionarrátort.

2015-től intézményünk elérhető a kerekesszékes nézőink számára. A színház épületébe való bejutás megkönnyítése érdekében az Izabella utcai oldalbejáratnál bordázott rámpa található. Az aulában lévő négyfokos lépcsősor Izabella utca felőli oldalán korlátlift van felszerelve, amelyet működésképtelenül örököltünk ugyan, de jelentős költségen megjavítottuk. A nagyszínpad szintjén két akadálymentes mosdó található, melyek kapaszkodókkal, vészjelzőkkel felszereltek. Jelenleg a nagyszínpadi nézőterünkön 4 kerekesszékes nézőt tudunk fogadni előadásonként.

Nagyon fontos szempont a színház épületének akadálymentessé tétele az érzékszervi fogyatékkal élő emberek számára is, éppen ezért 2023. őszére elkészül a színház tájékoztató-irányító rendszerének aktualizálása is.

Látássérültek számára tapintható, információt is tartalmazó táblák kihelyezésére kerül sor az épületen belül és a bejárat közelében. Így minden akadálymentesítéssel érintett területen az ajtók mellett, a kilincs felőli oldalon, a falon a helyiség számát és funkcióját jelölő funkciójelző táblákat helyezünk ki megfelelő méretű Braille-feliratokkal ellátva. Mivel a képi információk megkönnyítik a tájékozódást, ezért a feliratok mellett piktogramokat is tervezünk kihelyezni.

A hallássérültek számára pedig minden hangos tájékoztatót és vészjelző rendszert olvasható és látható formában is jelezni fogunk, különös tekintettel az önálló használatú helyiségekben.

Hadd üljek melletted! (HÜM)

A Pesti Magyar Színház segítő programja azoknak, akik szeretnének színházba jönni, de a jegyvásárlást már nem engedhetik meg maguknak. Célja, megteremteni annak lehetőségét, hogy minél több hátrányos helyzetű gyermek és felnőtt vehessen részt a teátrum előadásain. Az Dr. Zalán János PhD, DLA – Pesti Magyar Színház igazgatói pályázat 2023

adományozás során a színház a közvetítő szerepét vállalja: a HÜM-programon belül a színház előre meghatározott előadásaira féláron biztosítja a jegyet, melyet bárki megvásárolhat, így támogatva Pesti Magyar Színházzal együttműködésben álló szervezeteket, akik aztán eljuttatják a jótékony céllal megvásárolt színházjegyeket a rászoruló nézőknek.

Egy néző, egy félárú jeggyel, egy rászorulót juttat színházi estéhez. Több néző többet. A Pesti Magyar Színház arra törekszik, hogy legalább havonta egy előadás során összekapcsolja a jótékonykodókat és azokat a szervezeteket, akik hátrányos helyzetűekkel foglalkoznak.

Az akadálymentesítés területén végzett tevékenységek és azok eredményei

A 2015-2016 évadtól a teátrum a társadalmi felelősségvállalás jegyében hosszútávú szakmai tervet dolgozott ki, melynek segítségével a látás-, hallásérültek és a mozgáskorlátozottak az akadálymentes színházélményhez kiegészítő szolgáltatásokat vehetnek igénybe.

Számukra előre foglalt helyeket biztosítunk, melyeknél figyelembe vesszük az igényeiket. A szolgáltatások igénybevétele előzetes regisztrációhoz kötött, melyet az alábbi linken érhetnek el: <https://pestimagyarszinhaz.hu/akadalymentes-regisztracio/>

A hallás- és látássérült nézőink számára fenntartott ülőhelyek a színház nézőterének legfrekvenciáltabb helyei. A regisztráltak számára ezeket a helyeket a választott előadás előtt 10 munkanapig tudjuk fenntartani, ezután az akadálymentes helyekre szóló jegyek bekerülnek általános jegykínálatunkba és értékesítésre kerülnek. Éppen ezért minden esetben felhívjuk nézőink figyelmét, hogy legalább 10 nappal a választott előadás előtt regisztráljon, és váltsa meg jegyét! Érdeklődés hiányában nem kérjük fel sem a narrátort, sem a jelnyelvi tolmácsot az akadálymentesítésre.

A látássérült nézőinknek korlátozott számú, magas technikai színvonalú készüléket biztosítunk, melyeken fülhallgatón keresztül hallgathatják az audionarrációt. A 2015-2016 színházi évadban bevezetett új innovatív technológia – okoseszközre letöltött ingyenes applikáció – biztosítja, hogy saját eszköz használatával, még több látássérült részesüljön a színházi élményben.

Az ingyenes applikációkat az alábbi linkekre kattintva tölthetik le:

[iOS applikáció](#)

[Android applikáció](#)

A hallássérült nézőink számára előadásainkat jelnyelvi tolmácsolással kísérjük, és nagyothalló nézőink számára korlátozott számú magas technikai színvonalú készüléket biztosítunk, melynek segítségével saját hallókészülékén keresztül felerősítve hallhatja az előadást.

A hallást segítő eszközeink: Phonak Rogers okosmikrofon rendszer

<https://www.youtube.com/watch?v=ELmGQm75oqY&t=3s>

Eszköz használatát segítő anyag: <https://www.youtube.com/watch?v=6HTPEQK-8g&t=4s>

Kialakítottuk a látás- és hallássérültek számára az akadálymentesített előadások rendszerét. A programban szereplő előadásokat színpadbejárás előzi meg, ami hozzásegíti a látássérült nézőinket ahhoz, hogy a darabban látottak és hallottak alapján képet alkothassanak az események körülményeiről.

Az érintettek visszajelzései és az eddigi akadálymentesített előadások alapján elmondható, hogy prózai és zenés darabok akadálymentesítésére egyaránt jelentős igény van. Egyre többen érdeklődnek az akadálymentes előadásaink után. Ennek köszönhetjük, hogy a Vakok Állami Intézetének a Vakok Elemi Rehabilitációs Csoportjának (VÁI-VERCS) munkatársai elkészítették azt a hangos térképet, amely a színházunkba érkezésben, illetve az onnan való hazajutásban segít a látássérülteknek: <http://pestimagyarszinhaz.hu/hangosterkep/>

A honlapunkon akadálymentesítés címszóval menüpontot alakítottunk ki: <https://pestimagyarszinhaz.hu/akadalymentesites/>

A látás- és hallássérült közönségünket külön akadálymentes hírlevélben értesítjük programjainkról. Az akadálymentesített előadásokat a nem fogyatékkal élő közönségünk is nagy érdeklődéssel és elismeréssel fogadja. Előfordult, hogy narrált előadás során a látó közönség közül is használták az audionarrációt közvetítő eszközünket, mert szerették volna átélni ezt a fajta „élményt”. Ez is kiválóan mutatja az akadálymentesítés társadalmi elfogadását, elismerését és fontosságát.

2019 és 2022 decemberében az Access4You International Kft. auditálta a színház épületét. Az Access4You hiteles és részletes információkat szolgáltat a speciális igényű emberek (SpI) számára az akadálymentességről azáltal, hogy a különféle helyszíneket, épületeket, közösségi

Dr. Zalán János PhD, DLA – Pesti Magyar Színház igazgatói pályázat 2023

tereket tanúsítja és minősíti. A Pesti Magyar Színház a feltérképezés után elnyerte az Arany Fokozatú minősítést, melynek értelmében speciális igényűeknek tekinti a kerekesszékeseket, a mozgásukban korlátozottakat, az időseket, a kismamákat (a babakocsit használókat), a siketeket és nagyothallókat, a vakokat és gyengénlátókat, valamint a kognitív hiánnyal élőket. A közösség részei a SpI-ek hozzátartozói és segítői is.

A Pesti Magyar Színház a következő színházi előadásokat akadálymentesítette 2015 – 2023 közötti időszakban látás- és hallássérült nézői számára:

Audionarrációval kísért előadásaink látássérült közönségünk számára:

- Arnold Wesker: A konyha
- Carlo Goldoni: Chioggiai csetepaté
- R. Rodgers – O. Hammerstein II. – H. Lindsay – R. Crouse: A muzsika hangja
- Astrid Lindgren: Harisnyás Pippi
- Berg Judit: Rumini
- Peter Stone: Sugar | Van, aki forrón szereti
- Jékely Zoltán: Rév Fülöp
- Janikovszky Éva: Égigérő fű
- Dés László – Nemes István: Valahol Európában
- Molière: A fősvény
- Eugene O'Neill: Utazás az éjszakába
- Hedry Mária: Tündér Míra
- Dobozy Imre: A tizedes meg a többiek
- Tim Firth: Naptárlányok
- Buzás Mihály – Paso Doble – Király Attila – Johnny K. Palmer – Sente
- Vajk: SunCity a Holnap tali! – musical
- Háty János: Házasságon innen, házasságon túl
- Friedrich Schiller: Ármány és szerelem
- Vajda Katalin: Legyetek jók, ha tudtok
- Gimesi D. – Jeli V. – Tasnádi I. – Vészits A.: Időfutár
- Deres Péter – Vidovszky György: Pin:okkio
- Háty János: Utánképzés ittás vezetőknek
- Háty János: Házasságon innen, házasságon túl
- Szabó Magda – Egressy Zoltán: Tündér Lala

- Dennis Martin: A kincses sziget
- Mark Twain – Závory Andrea – Horváth János Antal: Tom Sawyer kalandjai, ahogy Becky Thatcher elmeséli
- Kötelezők szabadon
- Lionel Bart's: Oliver!
- K. Del Aguila – G. Noriega – J. Someillan: Madagaszkár
- Olt Tamás – Szirtes Edina “Mókus” – Váradi R. Szabolcs: Tüskevár

jelnyelvi tolmácsolással kísért előadásaink hallássérült közönségünk számára:

- Carlo Goldoni: Chioggiai csetepaté
- R. Rodgers – O. Hammerstein II. – H. Lindsay – R. Crouse: A muzsika hangja
- Peter Stone: Sugar | Van, aki forrón szereti Sugar
- Berg Judit: Rumini című
- Astrid Lindgren: Harisnyás Pippi
- Hedry Mária: Tündér Míra
- Dario Niccodemi: Hajnalban, délben, este
- Dobozy Imre: A tizedes meg a többiek
- Eugene O’Neill: Utazás az éjszakába
- Dész László – Nemes István: Valahol Európában
- Buzás Mihály – Paso Doble – Király Attila – Johnny K. Palmer – Sente Vajk: SunCity a Holnap tali! – musical
- Tim Firth: Naptárlányok
- Molière: A fősvény
- Szabó Magda – Egressy Zoltán: Tündér Lala
- Tim Firth: Naptárlányok
- Vajda Katalin: Legyetek jók, ha tudtok
- Gimesi D. – Jeli V. – Tasnádi I. – Vészits A.: Időfutár
- Deres Péter – Vidovszky György: Pin:okkio
- Háy János: Utánképzés ittás vezetőknek
- Horváth János Antal – Horváth Illés – Deres Péter: Holnapelőtt
- Dennis Martin: A kincses sziget

- Mark Twain – Závory Andrea – Horváth János Antal: Tom Sawyer kalandjai, ahogy Becky Thatcher elmeséli
- Kosztolányi Dezső: Pacsirta
- Kötelezők szabadon
- Lionel Bart's: Oliver!
- K. Del Aguila – G. Noriega – J. Someillan: Madagaszkár
- Olt Tamás – Szirtes Edina “Mókus” – Váradi R. Szabolcs: Tüskevár

Mérhetetlenül büszkék vagyunk narrátor és jelnyelvi tolmács kollégáinkra, hogy velük dolgozhatunk, és hogy ennyire érzékenyen és hatalmas szakmai tudással teszik elérhetővé előadásainkat rászoruló nézőink számára. Az alábbi visszajelzések az ő munkájukat dicsérik.

Az alábbi blog bejegyzést egy látássérült nézőnk írta, aki 2021. december 29-én audionarrációval kísérve tekintette meg két lányával és a vakvezető kutyájával a Valahol Európában című előadásunkat (narrátor: Tóth Cecília):

„Tegnap délután Európában jártunk. Tényleg EURÓPÁBAN, ahogy írom, csupa nagy betűvel. A válaszom után, az Új élet jelszavát zászlajamra tűzve elhatároztam, hogy zenei tagozatos általános iskolába járó lányaimra – immár büntetlenül – ragasztom rá a musical imádatomat. Ennek jegyében kerestem egy olyan darabot, melyet ismertem, ezért sejtettem, hogy tetszeni fog nekik. Választásom a Valahol Európában-ra esett a Pesti Magyar Színházban. A narráció lehetőségének külön örültem, mert bár a darabot már kétszer láttam, nem emlékeztem mindenre, hiszen a darabot még Szinetár Dóra főszereplésével tekintetem meg 20 évvel ezelőtt, mikor egyetemre jártam. Kétszer egymás után, mert ebből a darabból egyszer nem elég. Most pedig eljött a harmadik megtekintés ideje. Lefoglaltam öt jegyet, mert a fiam és egy barátnőm is rálelkessedt a programlehetőségre. Tóth Ceciliát hívtam fel telefonon, nem kellett küzdenem az online foglalással, fizetéssel, aminek számítástechnikai antizseniként különösen örültem. Mikor Cecília megtudta, három gyermekemet vinném az előadásra, mindhárom gyermekre érvényesítette a kísérő kedvezményt. Annak ellenére, hogy csak két látássérült volt a társaságban. Közöltem, viszem a vakvezető kutyámat is magammal. Lady fogadtatásától kifejezetten tartottam, mert voltak a kutya-színház kombinációval elég rossz élményeim. Cecília volt olyan kedves, az audionarrátor, és felhívott az előadás előtt pár órával. A gyerekekkel éppen egy gyorséteremben ültünk, és már nem győzködtük látássérült vendéglátónkat, aki volt olyan kedves meghívni bennünket – engem és a két lányomat – ebédelni, hogy jöjjen velünk, úgyhogy közöltem Ceciliával, a végleges létszám egy látássérült

Dr. Zalán János PhD, DLA – Pesti Magyar Színház igazgatói pályázat 2023

anyuka és két látó gyerek. Cecília azt mondta, sajnós akkor az egyik gyereknek ki kell fizetnem a teljes árú jegyet. Én ekkor az esélytelenek nyugalmaival bepróbálkoztam azzal, hogy a kislányomnak van MÁK kártyája és magasabb összegű családi pótlékja, és ugyan nem látássérült, de nagyjából volt ötven szemműtétje, és most nem túlzok. Mindazonáltal egyik szemével tökéletesen, míg a másikkal 50%-ot lát, ami nagyon reméljük, nem fog már változni. Cecília erre a kislányomat tiszteletbeli látássérültként beírta vaknak mondván, ők nem végeznek látásvizsgálatot a színházban. Mondta, vegyük fel a jegyeinket a jegypénztárban, és találkozunk majd a nézőtéren, menjünk be korábban, hogy át tudja adni az eszközöket. Még kisebb útbaigazítást is kértem tőle, a villamostól a Keleti vagy a Kiskörút irányába kell-e haladnunk a Wesselényi utcán, mert ez számomra nem volt világos. Nagyon kedvesen igazított el.

Négy nő haladt a színház felé musicalt nézni. Egy vak anyuka három gyerekével, akik közül az egyik szőrös. A színházat a Blind square, vakok számára kifejlesztett, navigációs szoftver segítségével, valamint a kislányok olvasási képességét kihasználva találtuk meg. Nem volt nehéz. Mikor a készülék azt mondta, hogy a színház már csak 40 méter, megkértem a lányokat, meresszék a szemüket gyanús feliratokat kutatva. Az első, amit megtaláltak az omlásveszély volt, de hamar meglett a jegypénztár is. A pénztáros hölgy udvariasan kérte a nevet, mire én magyarázkodni kezdtem, hogy öt jegyet foglaltunk, de kettőt nem veszek át, ám ő félbeszakított, hogy itt csak három jegy van foglalva, két látássérült és egy kísérő számára. Cecília ezt is elintézte nekünk. Nagyon jól esett a kedvessége. Miután kifizettem a jegyeket, a három nem volt hétezer forint, elindultunk befelé. Alig tettünk pár lépést, egy hölgy szólított meg. Karinának hívták, azt mondta, ő Cecília nézőtéri változata, aki azért van, hogy segítsen nekünk. Erre a közlekedésben a két látó kislánnyal és a kutyussal felvértezve nem volt nagy szükség, mégis jól esett a gesztus. Kicsit féltem, nagy kritikus Laura lányom hogyan fog reagálni arra, hogy gardedámot kaptunk, mert ezzel kapcsolatban voltak rossz emlékeim egy hónappal ezelőtről. Karina fél perc alatt barátságot kötött a lányokkal, valamint Ladyvel. Utóbbi elhelyezéséről tárgyaltunk, Karina azt mondta, szerinte nem fog a lábunknál elférni, de ő úgymint mellettünk fog ülni pótszéken, hogy szünetben segíteni tudjon, majd ő megfogja Ladyt. Kérdeztem, hogy más vakvezető kutyával hogyan szokott ez az elhelyezés lenni, amire ő azt mondta, másfél év alatt egy vakvezetővel találkozott eddig. Nos, beültünk a helyeinkre, a hatodik sor 6-8 székeire, Lady Laura és az én lábamnál kakaós csigába pöndörödve nem fért el rosszabbul, mint egy Volán buszon. Hagytuk ott, hiszen lesznek a darabban lövések, érezze magát biztonságban mellettünk. Láttam, a hang és a fényeffektek miatt Karina aggódik, de

megnyugtattam, az én ebem lövésálló, inkább érte vállalok kezességet, mint az embergyerekeimért. Megkaptam a narrációs eszközt, hallottam, hogy az egyik család arról beszélget a mögöttünk lévő sorban, hoznak a gyereküknek ülésmagasítót. Lecsaptam a lehetőségre, megkértem a férfit, hozzon nekünk is egyet. A hét éves kislányomnak sem fog ártani. Hozott. Közben mindenki a kutyust csodálta. Laura biztosította a szomszédját, hogy Lady nem harap, de ezt azok nem is feltételezték. Megkezdődött az előadás. Mellettünk a két hely természetesen üresen maradt. Karina a sor szélén pótszéken. Cecilia elkezdte a narrációt. A darab megint jó volt. A szünetben együtt mentünk a mozgássérült mosdóba, de nem úgy, hogy belöktek az ajtaján, hanem Karina felajánlotta a lehetőséget. Mellesleg nyitva volt, és más nem mozgássérültek is használták. Így a sort hatékonyan lehetett csökkenteni a női illemhelyen. A második felvonás alatt Karina a hét éves Lelle lányom mellé telepedett az üres székek egyikére. Lelle magyarázta Karinának, hogy neki csak az egyik szeme rosszabb, a másikkal teljesen jól lát. Nagyon büszke voltam rá, hogy nem szégyelli a helyzetét. Laura megint ellátta a kutyapesztra feladatot. A második felvonás elején nem működött a narrációs készülékem, biztosan elnyomódott rajta valami, de Karina megoldotta a feladatot egy perc alatt. Jártam már úgy más színházban, hogy az egész második felvonás alatt narráció nélkül maradtam egy készülékhiba miatt, úgyhogy ez nagyon kellemes élmény volt, hogy Karina ezt is megoldotta. Előadás közben pedig arra lettem csak figyelmes, hogy Lelle kérdéseire válaszoljat. Én meg Laura és Lelle kérdéseire próbáltam egyszerre halkán válaszolni, mert bizony voltak dolgok, amiket én a narráció miatt megértettem, ők meg látóként nem teljesen. Nagyon jó érzés volt, hogy ezúttal nem ők magyarázzák nekem, mi történt, hanem én nekik. Kompetensnek érezhettem magamat szülőként Cilinek hála. Cili nagyon sokat narrált, nekem még kicsit túl sokat is, de ezt ne vegyétek kritikának. Én olyan vagyok, aki a kevés narrációt szereti. Ugyanakkor a sokból könnyebb kevesebbet csinálni, én nem mindig tartottam a fülemnél a készüléket, csak akkor, amikor valamit tudni szerettem volna. Mivel a készülék fülhallgatója úgy van kiképezve, hogy ez könnyen kivitelezhető, a fülhöz rakás és az elvétel, nagyon komfortos volt így élvezni az előadást számomra. A darab végén külön tetszett, hogy Cili elmondta a szereposztást. A végén pedig lejött hozzánk elbúcsúzni, a lányokat pedig megkérdezte, ki volt a kedvenc szereplőjük, amire lelkesen feleltek is. Elbúcsúztunk, már csak mi, lányok indultunk a ruhatár felé. Persze, ha Karina látja, hogy segíteni kell, biztosan elkísért volna a kijáratig, de a lányok megoldották. Közben találkoztunk Laura egy osztálytársával és anyukájával. Igencsak csodálkoztak, hogy mi itt vagyunk.

Mivel tengernyi időnk volt a következő vonatig, gyalog vágunk neki a Keletinek a Blaháról, mert nem volt kedvünk megkeresni az áthelyezett buszmegállót. Közben a darabról beszélgettünk, énekeltük a dalait. Lelle a következő alkalommal a Kincses szigetet szeretné látni, mert Karina mesélte neki, ott a kalózok a nézők feje felett siklanak át a színpadra. Én meg a Muzsika hangjára pályázom. Meglátjuk, mi lesz előbb. Karinát már megfenyegettem egyszerre két vakvezető kutya rémével, de nem ijedt meg.

Sokat jártam színházban életemben, de vakként ennyire európai fogadtatásban, ennyi kedvességben, szeretetben, figyelmességben még nem volt részem. Csillagos ötös! Köszönjük az élményt, megyünk még! Aki megbetegedett, aki nem tudott róla, aki jöhetett volna, de nem élt a lehetőséggel, az bánhatja, de nagyon! Egy élmény volt! Lukács Réka, Laura, Lelle és Lady”

A következő visszajelzést pedig Vörös Zsolt jelnyelvi tolmácsunkról kaptuk, egy ép látású és hallású nézőnktől:

„Tisztelt Színházvezetés!

Tegnap este láttam a színházban a Valahol Európában című előadást.

Bár nem vagyok sem siket, sem nagyothalló, ennek ellenére szinte egész idő alatt a jeltolmácsot figyeltem, mert olyan átéléssel, szuggesztív erővel tolmácsolta az előadást, hogy lebilincselte. Az előadás teljes időtartama alatt koncentráltan jelen volt és minden megszólaló szereplő szerepét egyszemélyben látszotta el testbeszédével és kiemelkedő mozgáskultúrájával.

Kérem, tolmácsolja neki elismerésemet a tegnapi teljesítményéért!!

Hálás köszönettel:

Krisztalovics Katalin

egy elbűvölt néző”

A színházi akadálymentesítés gördülékenyebbé tételéhez középiskolás diákok segítségét is igénybe vesszük. Az érettségi megszerzéséhez kötelezően elvégzendő 50 órás közösségi szolgálatot a következő középiskolák együttműködésével valósítjuk meg:

- Budapesti Kolping Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Sportgimnázium;
- Madách Imre Gimnázium;
- Kölcsey Ferenc Gimnázium

· Toldy Ferenc Gimnázium

Szakmai partnerek:

- Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége (MVGYOSZ)
- Vakok Általános Iskolája, Óvodája, Speciális Szakiskolája
- Gyengénlátók Általános Iskolája, EGYMI
- Dr. Török Béla Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola, EGYMI és Kollégium
- Hallássérültek Óvodája, Általános Iskolája, Szakiskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye és Kollégiuma
- Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége (SINOSZ)

Érdekképviselői szervezetek, intézmények, amelyekkel párbeszédet folytatunk:

- Buda Környéki Látássérültek Közhasznú Egyesülete (BuLáKE)
- Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete (VGYKE),
- Lámpás Vezetők
- Vakok Állami Intézete, Vakok Elemi Rehabilitációs Csoportja
- Siketvakok Országos Egyesülete (SVOE)
- Vakok és Gyengénlátók Hermina Egyesülete (VGYHE)
- Világ-Tér-Kép Egyesület
- Dunakanyari Látássérültek Egyesülete (DuLáTe)
- Nem Adom Fel Alapítvány
- Láthatatlan Kiállítás
- Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. (FSZK)

I. és II. Akadálymentesítés az előadó- művészet területein konferencia és workshop

A Pesti Magyar Színház évek óta elkötelezett munkát végez előadásai akadálymentesítésével. Éppen ezért tartottuk különösen fontosnak, hogy két alkalommal is megszervezzük és házigazdái legyünk a “Kihívás - felelősség - lehetőség” című akadálymentesítés az előadó- művészet területein nemzetközi konferenciának és workshopnak.

Az első konferenciát 2016. október 24-én, a másodikat 2019. október 14-én tartottuk.

„Kihívás – Felelősség – Lehetőség” – Az I. Akadálymentesítés az előadó- művészet területein nemzetközi konferencia és workshop előkészítése

A konferencia előkészítése közel egy évet vett igénybe. A célunk az volt, hogy a Pesti Magyar Színház által szervezett I. Akadálymentesítés az előadó-művészet területein nemzetközi konferencia és workshop mérföldkő legyen a magyarországi színházi életben. Irányt mutassunk a kulturális intézményeknek abban, hogy melyek azok az alapvető elvek, intézkedések, amelyekkel az akadálymentesítési tevékenységek során találkozhatnak. Az érdekképviselői szervezetek bemutatkozása, az érintettek beszámolóit mind segítséget nyújthattak abban, hogyan valósíthatjuk meg az esélyegyenlőség elvét.

Elsőként a Pesti Magyar Színház, az épített környezetének átalakítását környezettervező rehabilitációs szakértő bevonásával, a komplex akadálymentesítés szempontjainak figyelembevételével valósította meg. A szakvélemény alapján a közönségforgalmi területeinken mobil rámpát, fényjelző táblákat, feliratot és piktogramokat használtunk a konferencia ideje alatt.

Az infokommunikációs akadálymentesítés érdekében pedig a konferencia teljes ideje alatt jelnyelvi tolmácsok segítettek a siket és nagyothalló résztvevőket, illetve a jelnyelvről hangra fordítást is biztosították. A kerekesszékesek pedig a mobil rámpáknak köszönhetően már nemcsak a Nagyszínpad nézőterét, a büfét és a ruhatárat, hanem a jegypénztárat és a főbejáratot is meg tudják közelíteni.

A konferencia előzménye volt az a kutatás, melyet Szilbek Katalin, a Corvinus Egyetem szervezés és vezetés mesterszakos hallgatójának bevonásával végeztünk. A kérdőíves kutatás témája: Mit tesz/tehet a színház? – avagy a magyarországi színházak társadalmi felelősségvállalása. A magyarországi színházak közül 22 fővárosi, és 16 vidéki színházhoz jutott el a kérdőív, ebből 10 fővárosi, és 9 vidéki színház válaszolt. A megkérdezettek közül 2016-ban csak a Pesti Magyar Színház alkalmazott és alkalmaz mind a mai napig főállású társadalmi felelősségvállalási referenst, és összesen 6 színház biztosított akadálymentes

előadásokat. A konferenciára, az érdekképviselők mellett, minden fővárosi és vidéki színházigazgatót, illetve az akadálymentesítés témájában illetékes személyt meghívtunk.

A Pesti Magyar Színház szélesre tárta kapuit, minden érdeklődőt szeretettel vártunk, így magánszemélyek is tájékozódhattak akár előadásokon, akár a színház előterében felállított standoknál.

A honlapunkon regisztrációs adatlapot hoztunk létre:

<https://drive.google.com/file/d/0BwnXG9s8wpK6Z0tHM2pNS3BIR0E/view>

A konferencia programját a következő linken tettük közzé:

<http://pestimagyarszinhaz.hu/kihivas-felelosseg-lehetoseg/>

2016. október 24. – „Kihívás – Felelősség – Lehetőség” — Az I. Akadálymentesítés az előadó- művészet területein nemzetközi konferencia és workshop megvalósulása

A konferencia fővédnökségét Dr. Áder János Köztársasági Elnök Úr felesége, Herczegh Anita Asszony vállalta. A fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés lehetséges megvalósulásainak bemutatása mellett célunk volt a különböző fogyatékosági csoportok szükségleteit az érdekvédelemmel foglalkozó civil szervezetekkel együtt megvizsgálni. **A konferencián így több mint 30 érdekképviselői szervezet mutatkozott be, ebből előadás formájában 16, és további 15 pedig kiállítóként.** Külföldi vendégeink közül előadást tartott Alexander Fichert, az Audioskript, Audiodeskription & Hörfilmproduktion képviselője. Németországi cégük 25 éve foglalkozik audionarrációs feladatok ellátásával. Előadásából megismerhettük a német törvényi szabályozásokat, melyek az infokommunikációs akadálymentesítésre vonatkoznak, továbbá munkamódszerüket és a narrálás alapelveit is.

Előadóként a következő hazai szakértők, szakmai szervezetek, akadálymentesítéssel foglalkozó cégek képviselői mutatkoztak be:

- Zalán János, a PMSZ igazgatójának előadása, Az audionarráció magyarországi protokollja címmel,
- Selmeczi Imre, a Sennheiser magyarországi képviselőjének előadása,

- Tóth Cecília, a PMSZ társadalmi felelősségvállalási referensének beszámolója,
- Takács Erika, jelnyelvi tolmács beszámolója, a PMSZ jelnyelvi tolmácsolással kísért előadásairól,
- Fekete Péter, miniszteri biztos, a Fővárosi Nagycirkusz igazgatójának előadása,
- Dr. Nagy Sándor, a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének (MVGYOSZ) elnökének előadása,
- Gyulavári Ágnes, az Artman, Mozgásterápiás Művészeti Közhasznú Egyesület elnökének előadása, majd Tóth Károly és Kopeczny Kata táncművészek Szinkronicitás című integrált, performance előadása, aztán beszélgetés az alkotókkal,
- Jenei András, a Buda-környéki Látássérültek Közhasznú Egyesület (BULÁKE) alelnökének előadása.

Szakmai műhely az akadálymentesítésről I.

- Baráth Anita, a Gyengénlátók Általános Iskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye és Kollégiuma kollégiumi intézményegység-vezető, gyermekvédelmi felelős beszámolója a Pesti Magyar Színház „Látható Láthatatlan” program eredményeiről,
- W. Barna Erika, Katona Eszter és Kun Rea, a Diverzitás Alapítvány képviselőinek bemutatkozása,
- Várnai Zsuzsa, klinikai szakpszichológus, Nemzetközi Cseperedő Alapítvány tevékenységéről,
- Kovács Zsuzsanna, a Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Nonprofit Kft. (FSZK) munkatársa a szervezetük egyenlő esélyű hozzáféréssel kapcsolatos tevékenységeiről,
- Bihari Erzsébet, a Vakok és Gyengénlátók Hermina Egyesületének, Közművelődési és Kulturális Bizottság vezetője,
- Dr. Márai Mónika, fogyatékosügyi szakértő előadása,
- Győrik Kinga, a Fejlesztési Csoport irodavezetője és Nagy János rendezvényszervező, Motiváció Alapítvány bemutatkozása,
- Szilbek Katalin, A magyarországi színházak társadalmi felelősségvállalásáról,
- Mikešy György, a Hallássérültek Kultúrájáért Alapítvány elnökének előadása.

Szakmai műhely az akadálymentesítésről II.

- Hoffmann Rita és Flamich Mária, az Összhang Alapítvány bemutatkozása,

- Balogh Anikó, üzletfejlesztési vezető, a Láthatatlan Kiállításról,
- Pethes Ágnes, az Akadálymentes és Korlátlan Kultúráért Egyesület (AKKU) társalapítójának és audionarrátorának beszámolója tevékenységükről,
- Bonecz Ervin, a 90 decibel projektvezetőjének előadása,
- Bakos Éva, színművész és audionarrátor, a Tandem Csoport tevékenységéről,
- Susovich Erika, a Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Egyesületének bemutatkozása.

Az előadások ideje alatt az előtérben, a kiállítóknál, illetve a kávé- és ebédszünetben is alkalom adódott a találkozásokra és kapcsolatépítések lehetőségére. A konferencia lezárása Agárdi Szilvia érzékenyítő programja volt, melynek az volt a célja, hogy a laikus érdeklődőket is megszólítsuk. A programnak köszönhetően az ép látók, hallók többet tudtak meg a fogyatékkal élőket érintő kihívásokról. Ezen a programon a Petőfi Sándor Gimnázium diákjai is részt vettek, akik nagy érdeklődéssel és aktivitással fogadták a látássérült énekesnő történeteit és élethelyzeteinek szemléltetését. Végül Juhász Tamás, Vaklárma nevű zenekarának koncertje zárta a konferenciát, amit szintén jelnyelvi tolmácsolással kísértünk. A látássérült zenész és a jelnyelvi tolmács együttes sikere szintén arról adott visszaigazolást, hogy a konferencia résztvevői elismeréssel fogadták a Pesti Magyar Színház társadalmi felelősség terén vállalt szerepét, illetve az akadálymentesítési programját.

Kiállítóként az alábbi szervezetek mutatkoztak be:

- „Informatika a Látássérültekért” Alapítvány
- ArtMan Mozgásterápiás Művészeti Közhasznú Egyesület
- Diverzitás Közhasznú Alapítvány
- Call 17 Társulat
- Értelmi Fogyatékossgal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ)
- Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. (FSZK)
- Fővárosi Nagycirkusz, Magyar Cirkusz és Varieté
- Gyengénlátók Általános Iskolája, EGYMI
- Holdvilág Kamaraszínház Kulturális Egyesület
- Látássérültek Szabadidős Sportegyesülete (LÁSS)
- Motiváció Alapítvány

- Munka-Kör Alapítvány
- Siketek Sport Klubja
- Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete (VGYKE)

Stratégiai partnereink:

- Fogyatékos Személyek Esélyegyenlőségéért Közhasznú Nonprofit Kft. (FSZK)
- Gyengénlátók Általános Iskolája
- Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége (MVGYOSZ)
- Sennheiser – Audio Partner Kft.

A résztvevők között a következő szervezetek képviseltették magukat, akik közül néhányan be is mutatkoztak:

- Buda-környéki Látássérültek Közhasznú Egyesülete (BuLáKE),
- Vakok És Gyengénlátók Békés Megyei Egyesülete,
- Jász-Nagykun-Szolnok Megyei egyesülete (JNSZMVAKOK),
- Dunakanyari Látássérültek Egyesülete (DuLáTe)
- Látás-Mód Alapítvány,
- Tandem Csoport — A fogyatékossgal élőkkel az akadálymentes kultúráért,
- Láthatatlan Kiállítás,
- Összhang Alapítvány,
- Cri Du Chat Baráti Társaság,
- Vakok és Gyengénlátók Hermina Egyesülete,
- 90 decibel,
- Nemzetközi Cseperedő Alapítvány,
- Hallássérültek Kultúrájáért Alapítvány,
- Hallatlan Alapítvány,
- Turner-Szindróma Csoport,
- Akadálymentes és Korlátlan Kultráért (AKKU),
- Siketek és Nagyothallók Országos Szövetségeét (SINOSZ),
- Hallássérültek Tanintézeteét,
- Fénysugár Medicina Egyesület,

- Hallássérültek Rehabilitációjáért Küzdők Egyesülete (HARKE)
- Pilisvörösvárról a Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete

És az alábbi színházak:

- Átrium Film-Színház, Nézőképző;
- Jászai Mari Színház (Tatabánya),
- Csiky Gergely Színház (Kaposvár),
- Madách Színház.

Továbbá részt vettek a konferencián a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság képviselői, az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar oktatói és a Kodolányi János Főiskola képviselői. A konferenciát szinkron- és jelnyelvi tolmácsok segítségével tettük akadálymentessé. A konferencián elhangzottakat az FSZK munkatársai feliratozták.

A konferencia a PMSZ szervezésében, a NKA támogatásával valósult meg. A konferencián több száz érdeklődőt fogadtunk.

A szakmai konferencia lehetőséget nyújtott arra, hogy az érdekvédelemmel foglalkozó civil és egyéb szervezetek, az érintettek és a színházi dolgozók, művészek közösen gondolkodhattak az akadálymentesítés lehetséges megoldásairól.

2019. október 14. – „Kihívás – Felelősség – Lehetőség” – Az II. Akadálymentesítés az előadó- művészet területein nemzetközi konferencia és workshop megvalósulása

Második alkalommal megrendezett Akadálymentesítés az előadó-művészet területein elnevezésű egész napos konferencia célja ismételten egy olyan széleskörű szakmai fórum megteremtése volt, amelyen a téma szakemberei, érdekeltjei a tapasztalatcsere mellett megvitathatták a fogyatékkal élők hozzáférési lehetőségeit a színházi és egyéb előadó-művészeti produkciókhoz.

Az érintettek – szakemberek és a színházi élet képviselői, valamint látás- és hallássérültek – többek között az előadó-művészet akadálymentesítési lehetőségeiről, szakmai kihívásairól, fejlesztésekről, hazai eredményekről hallhattak előadásokat, majd műhelybeszélgetéseken vehettek részt.

A rendezvényt Fekete Péter, az EMMI államtitkára nyitotta meg, majd Szabó Sándor, az MTVA Szolgáltatási és Tartalom-akadálymentesítési csoport vezetője tett fontos bejelentést: 2020 szeptemberétől az MTVA új szolgáltatással jelentkezik több csatornán, speciális feliratozási és narrálási lehetőségek lesznek elérhetőek a sérült érzékszervűek számára tervezetten a nap minden órájában. A konferencia előadója volt dr. Tapolczay Gergely országgyűlési képviselő is, aki a színházak akadálymentesítési támogatásáról számolt be. Dr. Zalán János, a Pesti Magyar Színház igazgatója prezentációjában bemutatta a színház éveket átfogó programját, és hosszú távú tervei közt említette, hogy a színház egyfajta központtá kíván válni, ahol a színházi akadálymentesítés minden gyakorlata elsajátítható és átvehető a társintézmények számára.

A látás- és hallássérültek számára inkluzív élményt nyújtó esélyekről beszéltek még a téma szakértői és a kihívással élő érintettek, jelen voltak a szakmai szervezetek képviselői, az Akadálymentes és Korlátlan Kultúráért Egyesület, a Budakörnyéki Látássérültek Közhasznú Egyesület, a Tandem Csoport, a SINOSZ munkatársai, valamint színházi audionarrátorok.

Dr. Gombás Judit (ELTE Bárczi Gyógypedagógiai kar – adjunktus) és Baráth Anita (Gyengénlátók Általános Iskolája – EGYMI intézményegység-vezető) saját kutatásukat osztották meg egy kiemelten érdekes témában, a vizuális művészetek audionarrációs lehetőségeiről, körbejárva azt, hogy a művészet valóban mindenkié lehet-e. Az akadálymentesítés nem csupán szolgáltatás, hanem művészetközvetítés, sőt akár önálló művészeti ággá nőheti ki magát – hangzott el prezentációjukban.

Dr. Zalán János és Dr. Gombás Judit is egyaránt hangsúlyozta, ezek a találkozók teret adnak annak a gondolatnak, hogy az **érzékenyítés mellett a teljes magyar társadalomra kiterjedő szemléletváltásra van szükség a művészeti akadálymentesítés területén.**

A Pesti Magyar Színház világvárvány idején megvalósult akadálymentes programjai

A teátrum a 2020-as évben is szerette volna folytatni akadálymentes programjait a gyermek- és ifjúsági profiljához kapcsolódóan a lehető legátfogóbban kihasználva szakmai, emberi és anyagi erőforrásait, a lehető legszélesebb műfaji skálával és a lehető legszélesebb korosztályi megoszlású közönséget megszólítva. Színházunk ekkorra már több mint 300 akadálymentesített, audionarrátor és jelnyelvi tolmács által közvetített előadáson volt túl, és szinte már minden produkciónkból volt elérhető akadálymentes előadás.

A fenti célt azonban jelentősen hátráltatta és akadályozta a pandémia okozta országos vészhelyzet kihirdetése, melynek értelmében 2020. március 11-től intézményünk (a többi kőszínházhoz hasonlóan) bezárásra kényszerült a nagyközönség számára.

A világméretű járvány miatti korlátozás formabontó és új gondolkodást igényelt nemcsak a színházaktól, hanem az előadások akadálymentesítését végző szakemberektől is.

A megváltozott körülményekhez alkalmazkodva újragondoltuk az akadálymentesítés lehetőségeit, és így folytattuk programunkat. A streamelt előadásainkhoz készültek jelnyelvi tolmácsolással és audionarrációval kísért változatok a látás- és hallássérült közönségünk számára. A Rumini; Rómeó és Júlia; Tom Sawyer; Valahol Európában; Harisnyás Pippi; Kötelezők szabadon; Legyetek jók, ha tudtok! és a Házasságon innen, házasságon túl című előadásoknak elkészítettük az akadálymentesített verzióit.

Emellett szintén fontos projektünk volt, hogy az e-Színházpedagógiai foglalkozásokat is jelnyelvi tolmácsolással, audionarrációval és felirattal lássuk el, hogy a siketek és nagyothallók, valamint a vakok és gyengénlátók számára is élvezhetővé tegyük ezeket a felvételeket.

A felvételek elkészítése és utómunkái a 2020/2021-es évadon átívelő nagyszabású projektje volt a színháznak, amely során összesen 8 streamelt előadásunkhoz vehették igénybe az akadálymentesítés valamely formáját látás-és hallássérült nézőink.

A világméretű járvány okozta nehézségek után 2021/2022-es évadban újra megnyitotta a kapuit a nagyközönség számára a színház. Az évad kezdetén óriási kihívást jelentett a világméretű járvány okozta veszteségeket orvosolni. 2021. év végére azonban sikeresen felvettük a fogyatékkal élőkkel a kapcsolatot, bár jelentősen csökkent a speciális igényű nézőink száma, így 2022/2023-as évadra azt tűztük ki a legfontosabb célunknak, hogy visszanyerjük a fogyatékkal élő törzsközönségünk bizalmát. A fogyatékkal élő közönség újraépítése viszont jóval nehezebb, hiszen a SARS-CoV-2 okozta megbetegedés a krónikus alapbetegségben szenvedőkre veszélyesebb lehet. Sajnos, sok esetben előfordul, hogy fogyatékkal élő nézőink a látás-, hallás-, és/vagy mozgássérülés mellett, más krónikus alapbetegségben is szenvednek (pl.: diabétesz).

A Pesti Magyar Színház 2015 óta rendíthetetlenül azon dolgozik, hogy esélyt adjon számukra is, hogy akadálymentesen élvezhessék színházi programjainkat. Munkánk eredményességét és

az akadálymentesítés fontosságát igazolja, hogy a 2022/2023-as évadban – a világjárványt követően – már 50 előadáson vettek részt látás-, hallás- és mozgássérültek.

A rendszeres színházi nevelés területén végzett tevékenységeink 2015-2022 között

A Pesti Magyar Színház-Ifjúsági-és Családi Színház működésében egyre fontosabbá vált, hogy megkülönböztetett figyelmet fordítsunk a gyermek- és ifjúsági korosztályra. Kiemelten fontosnak tartottuk, hogy előadásaink ifjú közönségének színházi élménye tovább mélyülve, színházszerető és - értő közönséggé váljanak. Célunk az volt, hogy a Pesti Magyar Színház, ne csupán szolgáltató legyen, hanem a közönség, és kiváltképp a felnövekvő generáció partnerévé váljon, jó értelemben vett, „befektetői” szerepben.

2016 óta működő színházpedagógiai műhelyünk egyre fontosabb és egyre sokrétűbb szerepet játszott ebben a folyamatban.

2016-2020-ig működő DrámaFutár színházpedagógiai programunkat Egervári György és Kálócz László színházpedagógusok vezették. Ezen időszak alatt elsősorban a nagyszínpadi előadásainkhoz kapcsolódó feldolgozó foglalkozások megvalósítására fókuszáltunk, törekedve arra, hogy a színházi közönség minél tágabb körét megszólítsuk – a kisiskolásoktól a (fiatal) felnőttekig –, és érvényes problémákat, kérdéseket, témákat kínáljunk, elősegítve ezzel a színház és a fiatalok közti kapcsolatteremtést.

2021. őszén színházi nevelési programunk átalakult és Drámalabor Műhelyként működik tovább. 2021/2022-es évadban először nyílt arra lehetőségünk, hogy főállású drámainstruktort alkalmazunk. Így a foglalkozásokat ettől az évadtól Lévai Barbara vezette, aki októbertől a színház társulati tagjaként erősítette a színház műhelyét.

Drámalabor műhelyünkben a klasszikus nézői szerepen túl részvételiséget igyekeztünk kialakítani. Hiszünk benne, hogy a közönség bevonásán alapuló formák képesek mélyíteni a fókuszba helyezett kérdésekhez fűződő személyes viszonyt.

Nagyszínpadi produciókhoz kapcsolódó feldolgozó foglalkozásaink a korábbi évadokhoz hasonlóan továbbra is több síkon, erős lendülettel működött. Foglalkozások tematikáján nem változtattunk, kétféle rendszerben kínáltuk. Egyrészt a színházban, többek között erre a célra létrejött – Art-Járó elnevezésű – színházi nevelési műhelyben, másrészt külső helyszínen, az adott csoport oktatási intézményébe ellátogatva.

2022. őszén a műhely vezetését Háda Fruzsina színész-drámatanár vette át Lévai Barbarától. A csapat novemberben színházunk két színésznőjével – Horváth Anna és Varga Fekete Kinga –

egészült ki, akik szintén színész-drámatanár szerepben vesznek részt a műhely működésében. **Hatalmas lehetőség és erő van abban, mikor egy színház belülről tud kinevelni a színházi nevelési műfajokra, formákra nyitott és érzékeny szakembereket a színházi működés egy igen fontos területére, ami a jövő záloga.**

Nemzeti státuszú ifjúsági és családi színházként feladatunk, hogy a színházi nevelés több formáját is alkalmazzuk. Színpadi produkcióinkhoz feldolgozó foglalkozásokat kínáltunk, repertoárunkat pedig olyan társadalmi elkötelezettségű részvételi előadásokkal, beavató színházi programokkal és projektekkkel bővítjük, amik gyerek és ifjúsági korosztályok igényeihez szabottak. Fontosnak érezzük, hogy kinyúljunk olyan témák felé, amik a mai gyerekek, fiatalok problémáira reflektálnak, hogy segítséget, támogatást nyújtsunk nekik, megszólítsuk őket. Előadásaink korosztályos problémáikat megértéssel, emberi problémaként ábrázolják, így a hozzánk látogatók, foglalkozásainkon, előadásainkon résztvevők érzik, hogy itt komolyan vesszük őket. Hiszünk abban, hogy a színházi nevelés eszközeivel hozzájárulunk a gyermek értelmi, érzelmi fejlődéséhez, melynek következtében a felnövekvő nemzedékek társadalomban való létezésére is hatással lehetünk.

A feldolgozó foglalkozásaink célja, hogy a színházi élmény mellett a nézői szerepből kiszakadva, közösen dolgozzuk fel a látott előadást, drámás játékok és improvizációs formák segítségével. Kööttségek nélkül járjuk körül az előadás által felvetett kérdéseket, a résztvevőknek teret adjunk a szabad véleménynyilvánításra, és ösztönözzük őket a kritikai gondolkodásra. Ezek az alkalmak minket is inspirálnak, hiszen saját közegükben találkozunk a fiatalokkal, és ez segít nekünk megtalálni azokat a témákat, melyek valóban megszólítják az adott korosztályt.

Színházi nevelési- és tantermi előadásaink fontos, társadalmunkat érintő jelenségekre reflektálnak; a párbeszéd és konstruktív vita segítségével rávilágítanak olyan összefüggésekre, melyek segítik a világ és önmagunk megismerését.

Olyan programok létrehozására törekszünk, ahol a hagyományos nézői szerep átértelmeződik. Aktivitást, interaktivitást, közös gondolkodást és cselekvést kínálunk nézőinknek, ezzel különböző mértékben, más-más módszereket használva, de elmozdítjuk őket a résztvevői szerep felé.

2016 óta működő színházi nevelési programunk fontosabb szakmai állomásai és feldolgozó foglalkozásaink számokban

Feldolgozó foglalkozásaink sikere és eredményessége kapcsán elhelyeztük a színházat a hazai színházpedagógia palettáján (szakmailag és statisztikai mutatók mentén is).

Nagyszínpadi produkciókhoz kapcsolódó feldolgozó foglalkozásaink az elmúlt évadokban több síkon, erős lendülettel működtek. Foglalkozásainkat, kétféle rendszerben kínáltuk. Egyrészt a színházban, másrészt külső helyszínen, az adott csoport oktatási intézményébe ellátogatva.

Az iskolai foglalkozások során egy színházpedagógus látogatott el egy adott osztályközösséghez, az általa vezetett, tanórányi hosszúságú, 45-50 perces drámaórák az előadások által felvetett életkori problémát, illetve döntési helyzeteket járták körbe, vizsgálták meg színházi és drámás konvenciók segítségével.

A színházban tartott foglalkozások az előadásban játszó színész, illetve színészek, közreműködésével valósultak meg. A színészek közreműködése szerepben maradva mélyíti és dúsítja a résztvevőkkel való közös gondolkodást és játékot, másrészt lehetőséget ad a szerepen kívüli találkozásra is.

Büszkék vagyunk arra, ahogy évről évre erősödött és vált egyre meghatározóbb részévé a feldolgozó foglalkozások az előadásainknak.

2015/2016-os évad

Gyermek- és ifjúsági előadásainkhoz kapcsolódó feldolgozó foglalkozások az NKA támogatásával valósultak meg, és iskolai helyszíneken lebonyolított, osztálytermi foglalkozásokra épültek.

A DrámaFutár színházi nevelési programunkon (pályázati azonosító: 108104/00241) 980 diák, míg a DrámaFutár 2 programunkon (pályázati azonosító: 108108/00300) 391 diák vett részt térítésmentesen. Összesen 56 iskolai foglalkozást tartottunk 36 iskolába eljutva, melyek között fővárosi és vidéki oktatási intézmények egyaránt megtalálhatók voltak.

Színházi nevelési programunk az alábbi előadásokhoz kapcsolódó színházpedagógiai foglalkozásokat kínálta: Chioggiai csetepaté, Égigérő fű, Harisnyás Pippi, Rumini.

2016/2017-es évad

Ettől az évadtól kezdve a megnövekedett igény zökkenőmentes kiszolgálása miatt térítésmentes foglalkozásaink NKA pályázati támogatás (pályázati azonosító: 108104/00388) mellett, saját erőforrásból valósultak meg.

Színházi nevelési programunk az alábbi előadásokhoz kapcsolódó színházpedagógiai foglalkozásokat kínálta: Rumini, Harisnyás Pippi, Tündér Míra, Valahol Európában, Chioggiai csetepaté, A fősvény.

A színházban tartott foglalkozások az előadásban játszó színészek, Gáspár Kata, Soltész Bözse, Horváth Illés és Takács Géza, közreműködésével valósultak meg.

Programunk sikerességét mutatja, hogy a foglalkozásokra beérkezett igény háromszorosára nőtt, így összesen 176 foglalkozást tartottunk, ebből 154 foglalkozás külső helyszínen, 22 foglalkozás a színházban valósult meg. A foglalkozásainkon összesen 4020 diák vett részt!

2017/2018-as évad

Térítésmentes foglalkozásaink ebben az évadban is, NKA pályázati támogatás (pályázati azonosító: 108104/00424) mellett, saját erőforrásból valósultak meg lényegesen több iskolai csoport, illetve több gyermek részvételével.

A színházban tartott foglalkozások az előadásban játszó színészek, Benkő Nóra, Gáspár Kata, Horváth Anna Soltész Bözse, Horváth Illés és Takács Géza, közreműködésével valósultak meg.

Színházi nevelési programunk az alábbi előadásokhoz kapcsolódó színházpedagógiai foglalkozásokat kínálta: Ármány és szerelem, A képmutogató, Rumini, Harisnyás Pippi, Tündér Míra, Valahol Európában, A fősvény, Utánképzés ittas vezetőknek.

292 foglalkozást tartottunk, 116 foglalkozással többet, mint tavaly. Ebből 258 foglalkozás külső helyszínen, 34 foglalkozás a színházban valósult meg. A foglalkozásainkon összesen 7557 diák vett részt; 3537 fővel több, mint a 2016/2017-es évadban!

2018/2019-es évad

Térítésmentes foglalkozásaink ebben az évadban is, NKA pályázati támogatás (Pályázati azonosító: 108104/00499) mellett, saját erőforrásból valósultak meg.

A színházban tartott foglalkozások az előadásban játszó színészek Benkő Nóra, Horváth Anna Soltész Bözse, Blahó Gergely és Takács Géza közreműködésével valósultak meg.

Színházi nevelési programunk az alábbi előadásokhoz kapcsolódó színházpedagógiai foglalkozásokat kínálta: Legyetek jók, ha tudtok, Időfutár, Rumini, Harisnyás Pippi, Tündér Lala, Valahol Európában, A fősvény.

353 foglalkozást tartottunk. Ebből 310 foglalkozás külső helyszínen, 43 foglalkozás a színházban valósult meg. A foglalkozásainkon összesen 8271 diák vett részt.

2019/2020-as évad

Téritésmentes foglalkozásaink ebben az évadban már NKA támogatás nélkül saját erőforrásból valósultak meg.

A színházban tartott foglalkozások az előadásban játszó színészek, Hábermann Livia, Horváth Anna, Kovács Panka, Blahó Gergely és Takács Géza közreműködésével valósultak meg.

Színházi nevelési programunk az alábbi előadásokhoz kapcsolódó színházpedagógiai foglalkozásokat kínálta: Legyetek jók, ha tudtok, Időfutár, Rumini, Harisnyás Pippi, Tündér Lala, Valahol Európában, PIN:okkio, A kincses sziget, Rómeó és Júlia, Holnapelőtt, Tom Sawyer kalandjai, ahogy Becky Thatcher elmeséli és A halhatatlanság országa.

A világjárvány miatt bevezetett korlátozások következtében a lekötött foglalkozás igényeket március közepéig tudtuk teljesíteni. Azonban így is 300 foglalkozást tartottunk, ami elképesztő szám. A 300 foglalkozásból 255 foglalkozás külső helyszínen, az adott csoport oktatási intézményében, 45 foglalkozás pedig közvetlenül az előadást követően a színházban valósult meg. A foglalkozásainkon összesen 7190 diák vett részt.

2020/2021-es évad

2020 őszén a világjárvány okozta korlátozások miatt az eddig megszokott működési mechanizmusokat újragondoltuk, és az iskolai csoportok kedvenc előadásaihoz kapcsolódó színházpedagógiai foglalkozásainkból egyedülálló módon interaktív, online foglalkozásokat hoztunk létre. E-foglalkozásainkhoz tanári segédanyagot kapcsoltunk, azzal a céllal, hogy iránymutatást adjunk, valamint drámapedagógiai eszközt kínáljunk ahhoz, hogy a választott e-színházpedagógiai foglalkozásainkat, hogyan tudják tanórai keretek között használni.

2016 óta sikerrel működő színházi nevelési programunk 2021-ben a járványügyi vészhelyzet miatt korlátozott mozgástérrel tudott csak működni, de még így is 32 foglalkozás valósult meg 750 diák részvételével. A 2021-ben létrejött 32 foglalkozásból 11 alkalommal interaktív, online foglalkozást kaptak az iskolai csoportok a következő streamelt előadásokhoz kapcsolódóan (a foglalkozások életkori ajánlásával):

- Rumini (6+)
- Harisnyás Pippi (6+)
- Tom Sawyer kalandjai (8+)
- Valahol Európában (12+)
- Legyetek jók, ha tudtok! (12+)
- Rómeó és Júlia (13+)

E-Színházpedagógiai foglalkozásaink 275 diákhöz jutott el.

2021/2022-es évad

Térítésmentes foglalkozásaink saját erőforrásból valósultak meg.

Színházi nevelési programunk az alábbi előadásokhoz kapcsolódó színházpedagógiai foglalkozásokat kínálta: Legyetek jók, ha tudtok, Időfutár, Harisnyás Pippi, Tündér Lala, Valahol Európában, A kincses sziget, Tom Sawyer kalandjai, ahogy Becky Thatcher elmeséli és Oliver!.

A világjárvány okozta nehézségek után először nyitotta meg a kapuit a nagyközönség számára a színház. A 2021-es év november és december közötti időszakában már személyes jelenléttel valósultak meg foglalkozásainak. Értékesített előadásainkhoz kapcsolódóan 46 feldolgozó foglalkozás valósult meg, és 1070 diákot értünk el.

2022/2023-as évad

Térítésmentes foglalkozásaink saját erőforrásból valósultak meg.

Színházi nevelési programunk az alábbi előadásokhoz kapcsolódó színházpedagógiai foglalkozásokat kínálta: Időfutár, Harisnyás Pippi, Tündér Lala, Valahol Európában, A kincses sziget, Madagaszkár, Tüskevár és Oliver!.

Értékesített előadásainkhoz kapcsolódóan 104 feldolgozó foglalkozás valósult meg, és 2655 diákot értünk el.

A színházi működés újraindításával jól látszott, hogy mekkora szükség van az előadásokhoz kínált foglalkozásokra, a színházi eszközökön keresztül megvalósuló közös gondolkodásra. Mindez felelősséggel ruházta fel a színházat (az alkotót), hiszen eszközt kínál a résztvevőknek a társadalmi aktivitáshoz, a kritikus, kérdező, elemző állampolgári léthez, mert hiszünk abban, hogy a színház feladata jóval több, mint pusztán a szórakoztatás nyújtása, hanem befektetés is a jövőbe.

Látható Láthatatlan színházpedagógiai program:

A 2015/-2016-os színházi évadtól kezdve a színház fontos feladatának tekinti, hogy láthatóvá, elérhetővé tegye előadásait látássérültek (gyerekek és felnőttek) számára is. Magyarországon elsőként biztosítottunk akadálymentes gyerekelőadásainkhoz térítésmentes drámapedagógiai foglalkozást Benkő Nóra színész-drámatanár és Tóth Cecília audionarrátor vezetésével.

A Látható Láthatatlan színházpedagógiai program célja, hogy a látássérült emberek minél teljesebb színházi élményben részesüljenek. Az egyenlő esélyű hozzáférés elve alapján megillessen őket is a kultúrához való jog, és színházszerető és -értő közönség váljon belőlük.

2015/2016-os évad

A 2016 elején indult program (pályázati azonosító: 2904/00914) keretében 8 foglalkozást valósítottunk meg. A Gyengénlátók Általános Iskolájából 45 diák és 12 kísérő, míg a Vakok Iskolájából 14 diák és 3 kísérő jutott el akadálymentes előadásra, és részesülhetett drámapedagógiai foglalkozásban.

2016/2017-es évad

A program (pályázati azonosító: 108104/00388) keretében a Gyengénlátók Általános Iskolájával együttműködve 52 diák 4 akadálymentes előadáshoz kapcsolódóan vett részt színházpedagógiai foglalkozáson.

2017/2018-as évad

Már a korábbi évadokban is sikeresen működő Látható Láthatatlan speciális színházpedagógiai programunk tovább erősödött. Az NKA támogatásával (pályázati azonosító: 108104/00424

valamint 108137/00015) összesen 8 foglalkozást valósítottunk meg. A program keretében a Gyengénlátók Általános Iskolájával együttműködve 119 diák 4 akadálymentes előadáshoz kapcsolódóan vett részt színházpedagógiai foglalkozáson.

Színházpedagógiai alkotófolyamat, műhelymunka

2016/2017-es évad

A hagyományos feldolgozó foglalkozás mellett egy kiválasztott osztály számára színházpedagógiai alkotófolyamatot, műhelymunkát biztosítottunk A fősvény című előadáshoz kapcsolódóan.:

A színház bemutatójához kapcsolódó próbafolyamattal párhuzamosan nagykamaszoknak szóló, 5 etapból álló foglalkozássorozatot kínáltunk két diákcsoportnak, a Rákospalotai Leánynevelő Intézet, illetve a Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola diákjainak.

A két csoporttal külön, szimultán módon dolgoztunk. A színházesztétikát és drámapedagógiai folyamatot tartalmazó műhelymunka során a résztvevők az alkotókkal is találkoztak egy nyílt próba, és az azt követő moderált beszélgetés alkalmával. Az alkotófolyamatot az a színházpedagógiai foglalkozás zárta, amelyet A fősvény című. előadáshoz kínáltunk a 15– 18 éves korosztálynak.

2017/2018-as évad

Az előző évi jól sikerült kísérlet után ismét lehetőséget biztosítottunk egy kiválasztott osztály számára, akik az Utánképzés ittas vezetőknek című előadáshoz kapcsolódó alkotófolyamatot, műhelymunkát kísérhették végig.

A színház bemutatójához kapcsolódó próbafolyamattal párhuzamosan nagykamaszoknak szóló, 5 etapból álló foglalkozássorozatot a budapesti Nagy László Gimnázium 10. évfolyamos diákjainak kínáltunk. Az osztállyal a színházban és az iskolában egyaránt dolgoztunk. A színházesztétikát és drámapedagógiai folyamatot tartalmazó műhelymunka során a résztvevők az alkotókkal (Lengyel Ferenc rendező, Deres Péter dramaturg és Benkő Nóra színésznő) is találkoztak egy nyílt próba, és az azt követő, a rendezővel való közös játék és moderált beszélgetés alkalmával. Az alkotófolyamatot az a színházpedagógiai foglalkozás zárta, amelyet az Utánképzés ittas vezetőknek című előadáshoz kínáltunk a 18+ éves korosztálynak.

Felnőtt korosztály megszólítása

A diákok mellett fontosnak éreztük a felnőtt korosztály megszólítását is. A tizedes meg a többiek című előadáshoz kapcsolódóan felnőtteknek kínáltunk foglalkozást, mely előzetes regisztrációhoz kötött, de nyílt játékkalkalom volt, azaz egymást nem ismerő, de a program iránt érdeklődő felnőtteknek szólt. A foglalkozás a közös gondolkodás és játék mentén a patriotizmus témakörét boncolgatta.

Gyereknapi színházi nevelési műhely

2016/2017-es évad

A színház Gyermeknaphoz kötődő fesztiválján 2 napos, tematikus foglalkozás-sorozatot tartottunk a Sinkovits Imre Színpadon. Az első napon a Rumini című előadás, a második napon a Harisnyás Pippi című előadás kapcsán játszottunk együtt vegyes korosztályú gyerekekkel, az egyes foglalkozásokat korosztály szerinti bontásban kínálva. A két nap alatt összesen 7 foglalkozást tartottunk, 122 gyermek részvételével.

2017/2018-as évad

A Gyermekfesztiválon tematikus foglalkozás-sorozatot tartottunk a próbateremben. Rendhagyó módon családi játszót kínáltunk, melyben gyermek és felnőtt együtt játszott, gondolkodott, drámás formákkal és színházi játékok keretében. A Gyermekfesztivál folyamán 4 foglalkozást tartottunk.

Pedagógusoknak tartott bemutató foglalkozások

2017/2018-as évad

Ebben az évadban már pedagógusok számára is tartottunk bemutató foglalkozásokat:

Az Igazságügyi Minisztérium Áldozatsegítő Központja szervezésében megrendezett “Digitális zaklatás” konferencián Soltész Bözse közreműködésével érzékenyítő foglalkozást tartottak színházpedagógusaink.

A Dunakeszi Tankerület 120 iskolavezetőjének szervezett évvégi konferencián Benkő Nóra közreműködésével tartott Harisnyás Pippi demó foglalkozást Egervári György és Kálócz László.

Az Igazságügyi Minisztérium Áldozatsegítő Központjával együttműködésben komplex színházpedagógiai foglalkozást tartottunk a Sinkovits Imre Színpadon Benkő Nóra színésznő közreműködésével 70 középiskolás fiatalnak, és megfigyelőként jelen lévő szakmai vendégeknek. A 90 perces foglalkozás a generációs problémákról, a társas magányról szólt, egy zaklatási ügy kapcsán.

Mindhárom rendezvényen sikeresen mutatkozott be a színház és színházpedagógiai műhelye.

2016 tavasza óta egyre több színművésznünk kapcsolódik be aktívan a színházi nevelési munkába.

Színészeink különböző motivációval, képzettséggel és attitűddel vettek részt az előadást követő színházpedagógiai foglalkozásokon. A szakmai fogásokat, eszközrendszert is különbözőképpen használták, ezért kiemelten fontosnak tartottuk, hogy foglalkozásokon résztvevő művészek megismerjék a színházi nevelés műfajait, helyzetét, és sajátélményű, valamint módszertani ismereteket kapjanak.

A „Drámázz velünk!” – Térítésmentes színházi nevelési tréningek a PMSZ munkatársai számára elnevezésű programban (pályázati azonosító: 3416-06-0170/17) – az EMMI támogatásával –, az alábbiak szerint valósítottuk meg a színházi nevelési tréninget Bethlenfalvy Ádám és Cziboly Ádám, az InSite Dráma szakembereinek vezetésével.

A színház életében először és egyedülálló módon egy csapatnyi színész nem azért ült össze hosszú órákra egy teremben, hogy színházcsinálással foglalkozzon. Az együttlét célja a pedagógia, illetve a „tudatos színészi munka a pedagógia szolgálatában” volt.

Az InSite Dráma tréningje sajátélményű foglalkozásokon keresztül adott gondolkodásbeli homogenitást, eközben célzott, tudatos csapatépítő tréningnek is beillett. A trénerek által kínált egyes játékhelyzetek, gondolkodási körök folyamán színész munkatársaink erős inspirációt adtak egymásnak, melyek több esetben “aha-élményt” jelentettek, intenzív szakmai szemléletváltozást eredményezve.

Lehetőséget kaptak a színészek, hogy reflektáljanak eddigi munkájukra, kérdéseket tegyenek fel, nehézségeket fogalmazzanak meg, és ami a legfontosabb: meg tudják fogalmazni a színház

vezetése számára, milyen új formák érdeklik őket, mivel kísérleteznének szívesen, milyen irányba fejlesztenék tovább a színház pedagógiai programjait.

A „Drámázz velünk!” – színházi nevelési tréning színházpedagógiai gondolkodást és eszközrendszert kínált művészeink számára. A képzés a különböző hozzáállásokat hozta közelebb egymáshoz, közös gondolkodást, párbeszédet generálva, a színészek számára utat és lehetőségeket mutatva a színházpedagógusokkal közös munkában. A közös játék és gondolkodás eredménye pedig, hogy a foglalkozásokon résztvevő színészek pedagógiai munkája tudatosabbá és biztonságosabbá vált, illetve további lelkes színészek kapcsolódtak be a közös munkába. A színészek a tréning befejezésekor sok-sok kreatív ötletet osztottak meg egymással és a szakemberekkel. Új lendületet kaptak mind a művészek, mind a színházpedagógusok.

„A Pesti Magyar Színház valamennyi munkatársa részéről magas fokú támogatást és nyitottságot tapasztaltunk a színházpedagógiai programokat illetően. Zalán János Igazgató Úr és a színház vezetése olyan feltételeket teremtett, amely sok kőszínházban nem áll rendelkezésre: a színházpedagógiai programok száma kiemelkedően magas, a tevékenység szervezésben és anyagiakban is megkapja a szükséges támogatást. A Pesti Magyar Színház művészei ritkán tapasztalt nyitottsággal és lelkiismeretességgel állnak hozzá az előadások után rájuk háruló újabb feladathoz.” (Cziboly Ádám, InSite Dráma)

Rojik Tamás - Szivák-Tóth Viktor: Szárazság

2021/2022-es évadban mérföldkőhöz érkezett a színházi nevelési programunk. Hosszú előkészítő folyamatot követően vidéki kőszínházak után Budapesten elsőként hoztunk létre TIE (Theatre in Education), azaz komplex színházi nevelési előadást.

A komplex színházi nevelési előadás nem csak a szakmán kívül, de a szakmán belül is kihívásokkal néz szembe. Magyarországon még nehezen nyitnak a kőszínházak a forma iránt, mivel az előadások minden esetben egy osztályt, csoportot szólítanak meg és hívnak közös gondolkodásra.

Általában **komplex színházi nevelési előadás (TIE) összetett munkaforma**, magas művészi színvonalon kidolgozott színházi előadásból és a nézők - általános iskolai vagy gimnáziumi diákcsoport - aktív részvételére épülő feldolgozó részből áll.

A színészként és drámapedagógusként egyaránt képzett **színész-drámatanárok mindig egy osztálynyi csoporttal dolgoznak**, hogy minden egyes vélemény, ötlet, személyes megjegyzés meghallgatásra találjon. Nem csak a kis létszám motiválja a hétköznapiakban amúgy is közösséget alkotó, közoktatásban együtt részt vevő csoportokkal való munkát, **nagyon fontos érv e forma mellett**, hogy a foglalkozás alatt közösségépítésre nem kell akkora figyelmet fordítani, mint ismeretlenekkel kellene.

Fontos szempont tehát, hogy a színházi nevelési előadás során együtt töltött néhány óra minél intenzívebben annak tárgyáról szólhasson, s hogy ne jelentsen akadályt a résztvevők kommunikációjában a személyes gátlás, az idegenek előtt való megszólalás miatti szorongás.

A TIE előadások mindig fontos társadalmi, erkölcsi, emberi problémák köré épülnek. Az előadást megelőző, megszakító, azt követő vagy azzal szerves egységben működő **feldolgozó részekben a fiatalok színházi eszközöket, munkaformákat használva, gyakran szerepbe bújva megélt tudást szereznek az adott problémakörrel.**

A műfaj a részvételre épít, mely során a fiatalok bevonódásán a jelentésteremtésre irányuló akaratukat értjük – akár megfogalmazzák azt (a rendelkezésére álló nyelvi eszközök bármelyikén), akár nem. Természetesen a foglalkozás a külső szemlélő és a résztvevők számára egyaránt komplex színházi élményt kíván teremteni, mely a munkában a színházi és az interaktív részek közötti határvonal elmosására irányuló törekvésekben nyilvánul meg.

A TIE előadások egyik formája az alkotás azon fajtája, amikor a történetben - a mintha-játékhoz hasonlóan - **játszóként vesznek részt a csoportok** és a történet egyidejű alakítójaként lesznek jelen. Így a színházi részekben szereplő színészek egyszerre mutatják meg az előadás fix részeit, és facilitálják a résztvevő gyerekek, fiatalok részvételét. Dramaturgiai munkájuk is van, sőt, rendezőként is jelen vannak.

Komplex színházi előadás munkaformái változatosak - a kiscsoportos improvizációtól az egész csoportos megbeszélésig -, de mind végül egy összetett előadás részeivé válnak. Az előadás egy alkalom, a pedagógusoknak pedig lehetőségük van folytatni a munkát, vagy arra építve mind a kötelező olvasmányokkal, mind a felvetett kérdésekkel tovább dolgozni.

Színházunk évek óta elkötelezett munkát végez a társadalmi felelősségvállalás terén. A CSR azt a szerepvállalást jelenti, amit a társadalomért teszünk előadásaink akadálymentesítésével, illetve színházi nevelési programunkon keresztül. A „vállalati társadalmi felelősségvállalás” olyan érték, amely valamennyi tevékenységünkben érvényre juttatunk: színházunk egyenlő esélyű színházi élmény nyújtására törekszik, mely összhangban áll a környezet és társadalom szükségleteivel. Éppen ezért volt fontos, hogy a színházi nevelés eszközeivel hívjuk fel a figyelmet a globális problémákra és jelenségekre.

Ehhez pedig a legmegfelelőbb forma egy TIE előadás létrehozása, hiszen a saját élmény, a bevonódás mindig segít abban, hogy egy adott helyzetet árnyaltabban lássunk, tanuljunk és fejlődjünk.

Az előadás Rojik Tamás Szárazság című regényének azonos című adaptációja 3 színész – drámatanárral, osztálytermi környezetben és a színház ART-járó játszóhelyén valósult meg. Bemutatóját 2022. március 9-10-én tartottuk. Az egyedülálló, szemléletformálást célzó komplex színházi nevelési előadás 13-16 éves korosztály számára készült, ahol az előadás nézői egyben a cselekmény szereplőivé is válnak, és egy nem is olyan távoli jövőben játszódó történet segítségével hívja fel a figyelmet az egyéni- és közösségi felelősségvállalásra a klímaváltozás, a hatalmi játszmák és a családi kapcsolatok témáját körüljárva.

A színház célja az volt, hogy olyan előadást hozzon létre, melyben a színművészek színházi élmény segítségével hívják közös gondolkozásra nézőiket a klímaváltozás problémájának kérdéskörében.

A saját élmény, a bevonódás mindig segít abban, hogy egy adott helyzetet árnyaltabban lássunk, tanuljunk és fejlődjünk. Nincs ez másként a klímatudatossággal és a klímaváltozás problémájával sem. A Pesti Magyar Színház elsők között kíván színházi eszközök segítségével a globális problémákkal, jelenségekkel foglalkozni – melynek akut következményei mellett, mentálhigiénés és társadalmi következményei is vannak –, felismerve a zöld gondolkodásra nevelés fontosságát.

Az előadás sikerét és szükségességét mutatja, hogy a bemutató óta 36 előadást játszottunk és 1054 diákot értünk el, és hívtunk közös gondolkodásra.

Digitális színházi előadás innovációja

A 2021/2022-es évad egyik legizgalmasabb bemutatója Bosnyák Viktória - Horváth János Antal AZ ABC KÜLDETÉS című interaktív, digitális gyermekszínházi produkciója volt. Bemutatóját 2022. május 5-én tartottuk.

A PMSZ 2.0 különkiadás igazi 21. századi, digitális színházi élményt nyújt a gyerekeknek. Az interaktív előadás a betűk világába kalauzolja a kisiskolásokat, melyben főszereplőink segítségével, játékos feladatokat megoldva viszik véghez a küldetést.

Az előadás során a padlóra és a falakra vetített képek különleges látványvilágú interaktív felületekké alakulnak át, ezáltal a szereplők, valamint az előadásba bevont gyerekek mozdulatai, játéki pillanatról pillanatra változtatják az előadás menetét, beszippantva ezzel a megelevenedő történetekbe a lelkes nézőket is.

A digitális technika és a vizuális tervezés különleges használatának köszönhetően az egyes produkciók „érzékeny környezetté” alakulnak át, ahol a résztvevők a művészet és a játék közötti finom határt tapasztalják meg.

Az előadás sikerét mutatja, hogy a bemutató óta több, mint 200 előadást játszottunk és közel 5000 diákot értünk el, és hívtunk közös játéokra.

Pass Andrea: Kő, papír, olló

2022/2023-as évadban a Drámalabor Műhely újabb állomása Pass Andrea: Kő, papír, olló című osztálytermi előadás létrehozása volt. Az előadás szereplője három kamasz. Osztálytársak. Barátok. Érettségi előtt állnak, a nagybetűs ÉLET küszöbén. De egyikük sem tudja pontosan, hogy mit akar. Vagy tudja, csak nem meri vállalni? Mi leszel, ha nagy leszel? – merül fel a jól ismert kérdés, egyre nyomasztóbban. A válasz egyre sürgetőbb.

Az előadás a barátságukon keresztül avat be a pályaválasztás előtt állók nehézségeibe és küzdelmeibe, ahogy a pályaválasztás felé közeledve először szembesülnek homályos jövőképükkel, az elköteleződés terhével és az elszakadás kényszerűségével. Történetük során elérkeznek ahhoz a pillanathoz, amikor kénytelenek döntést hozni jövőjükkel kapcsolatban.

Döntéseik mögött pedig ott a család, hiszen az alapvető értékeink, kötődésmintáink, azonosságtudatunk innen származik. Generációkon keresztül örökíti át értékeit, normáit, viselkedési szabályait. Története végigkísér életünkön, itt ismerkedünk meg először a többiekhez való tartozás és egyéni különbözőségünk jelentésével. A családnak a kultúrába mélyen beágyazott a jelentősége, ami ugyan legtöbbször nem fogalmazódik meg konkrétan, de mély és komoly érzelmi súlyt helyez a kamaszokra.

10-11. évfolyamos diákok számára készült előadásunkban három különböző családi háttérrel rendelkező, pályaválasztás előtt álló fiatal történetét követhetjük. Az erős családi háttér hiányosságából fakadó problémák megjelennek, mint ahogy az is, hogy milyen előnyei vannak

egy szerető szülői párosnak, s ez hogyan könnyíti meg például egy pályaválasztás előtt álló kamasz életet.

Az osztálytermi előadás során a hagyományos színháznézői szerep mellett biztosítjuk a mélyebb drámamunka lehetőségét, teret engedve annak, hogy a szereplők dilemmáit a résztvevő diákokkal közösen dolgozzuk fel, megteremtve a nyitott kommunikáció lehetőségét a tanulók saját kétségeiről, terveiről. A foglalkozást vezető színész-drámatanár feladata megtalálni azt a fókuszkérdést, melynek segítségével az adott csoport kapcsolódni tud az előadáshoz. Célunk, hogy a színházat eszközként használva interakcióba lépjünk a résztvevőkkel, lehetőséget adva arra, hogy gondolataikat, érzelmeiket a színház nyelvén fogalmazhassák meg.

Az előadás sikerét mutatja, hogy a bemutató óta 11 előadást játszottunk és közel 300 diákot értünk el, és hívtunk közös játéokra.

Nemzetközi kapcsolatrendszer 2015-2022 között

A beágyazottság elve

Egy színház nemzetközi kapcsolatrendszerének felépítése hosszú, szisztematikus munka eredménye, és a céloknak, projekteknek szervesen illeszkedniük kell az intézmény művészeti koncepciójához, játékkrendjéhez, nem utolsósorban erőforrásaihoz, mind emberi, mind költségvetési tekintetben.

Meggyőződésem, hogy egy 21. századi színház kulcsszava: a beágyazottság, amely alatt a saját nemzeti (nemcsak színházi, hanem képzőművészeti, szépirodalmi, filmes stb.) kultúrába és a nemzetközi folyamatokba, internacionális művészeti szcénába való beágyazottságot is értem. A beágyazottság harmonikus működést is jelent: a jól beágyazott kulturális intézmények stabil, hagyományközpontú fundamentumon állnak, de otthonosan mozognak az új trendek között is – azaz egyszerre a szó legnemesebb értelmében konzervatívak és kozmopoliták is. Az ilyen intézményeket nem érhetik felkészületlenül a nagy változások, és akár a világméretű krízisek (covid, gazdasági válság, háborús helyzet stb.) emelte akadályokat is át tudják hidalni. Ehhez persze az kell, hogy – Karinthyval szólva – „a lélek mellett a test is erős legyen”, azaz nem elég a koncepcionális stabilitás, a kristálytisza művészi elvek lefektetése, hanem biztos háttérre (pénzügyi állandóság, közönségszervezés zökkenőmentes működése, megfelelő piaci környezet, aktív, működő kapcsolatrendszerek fenntartása stb.) is szükség van.

A Pesti Magyar Színház több stabil pilléren áll: közel 190 éve a magyar színházi élet viszonyítási pontja, hagyományai tehát masszívak, s ezt a pillért akár csak megmozdítani is: botorság volna. Sőt, ezt a hagyományt erősítenünk s a 21. századi igényekhez mérten táplálnunk kell. Úgy is fogalmazhatnánk, hogy a már meglévő tradíciónk jó alapjaira nekünk magunknak is új tradíciót kell építenünk. A Pesti Magyar Színház a „test”, azaz a háttér tekintetében is erőt sugároz – bár a pénzügyi állapotunk természetesen nemcsak tőlünk függ, de amit házon belül meg lehet tenni a zökkenőmentes működés érdekében, azt megteesszük: szervezésünk jól működik, megfelelő a beágyazottságunk a mai magyar színházi életbe, hazai kapcsolatrendszerünk kiterjedt. A következőkben a harmadik pillér, a nemzetközi beágyazottságunk helyzetéről szeretnék beszélni.

Meggyőződésem, hogy a nemzetközi szakmai-művészi kapcsolatrendszer kialakításának egyik legfontosabb eleme a nemzetközi színházi szervezetekkel való kapcsolat, mely legbiztosabb alapja annak, hogy a Pesti Magyar Színház lépést tartson Európa és a világ színházi folyamataival, aktív és kreatív részese legyen, lehessen azoknak, így már első pályázatomban kijelöltem azt a szakmai irányt, amelynek legfontosabb állomása az Európai Színházi Konvenció (ETC) nemzetközi színházi szervezetéhez való csatlakozás, minthogy ennek a szervezetnek a koncepciója nagymértékben harmonizál célkitűzéseimmel, és a teljes jogú tagság egyedülálló lehetőséget biztosít az együttműködésekre. Ugyanakkor a kooperációk mellett esély nyílik a teljes szakmát érintő változtatások kezdeményezésére, s a partnerekkel közös érdekérvényesítésre is.

Ugyanakkor nagyon fontos, hogy ne csak passzív részesei, kvázi haszonélvezői legyünk egy nagy nemzetközi szervezetnek, hanem ez ETC hatékony működéséhez mi is járuljunk hozzá, tegyük bele a know how-nkat, mutassuk meg azt a külföldi kollégáknak, amiben mi vagyunk egyediek, amire adott esetben mi tudjuk megtanítani őket. Nem véletlenül említem ezt a szempontot az ETC-beli tagságunkról szóló rész legelején. Ezt tartom ugyanis a legfontosabbnak; e nélkül ugyanis egy intézmény nemzetközi jelenléte csak elegáns címke, dekoráció.

Az ETC összes tagszínháza között a Pesti Magyar Színház egyedi és élenjáró az akadálymentesítés területén!

Megfordulván számos európai partner teátrumban, büszkén tapasztaltam, hogy még a nálunk jóval nagyobb büdzsével dolgozó színházak sem tartanak ennyire előre az akadálymentesítésben. De ennél is nagyobb büszkeség, amikor a saját akadálymentesítési gyakorlatunkat bemutatva a külföldi kollégáknak, komoly érdeklődést mutatnak, sőt, nem egyszer beépítik a mi koncepciónk a saját praxisukba. Nagy siker ez, s talán mondhatom, hogy nemcsak a PMSZ imázsát, hanem Magyarországot is emeli.

Alább szeretném bemutatni, miben is áll az Európai Színházi Konvenció lényege, s mi hogyan, hol csatlakozunk annak működéséhez.

Európai Színházi Konvenció

Európa legfontosabb és legnagyobb színházművészeti együttműködési hálózata az Európai Színházi Konvenció, amely nemzetközi együttműködések és művészeti mobilitási

projekteket hív létre, fókuszálva színházi keretek közt a többnyelvűségre, a művészeti oktatásra. A Konvenció 1988-ban jött létre az európai kortárs drámaírás és színházi alkotás támogatására, a határokon átívelő kulturális és művészi cserekapcsolatok, együttműködések fejlesztésére, elősegítésére. A Konvenció Európában és azon kívül tagjainak platformot biztosít szakmai találkozókra, új partnerek keresésére és a meglévő kapcsolatok ápolására, új technológiák és formák megosztására, interkulturális, nyelvi és művészi készségek fejlesztésére, megújítására, emellett világszerte népszerűsíti tagjait, és képviselőket, érdekképviselőket biztosít.

Napjainkra a szervezet 30 országból 61 tagszínházat számlál Franciaországtól Görögorszáig és Norvégiától Albánián át Máltáig.

Az ETC egy olyan képviselői hálózat, mely az európai állami színházi szektort politikai szinten képviseli, és hosszú távú strukturált kapcsolatot ápol az európai politikai szervezetekkel, intézményekkel. Az ETC az egyedüli szervezet, mely az állami színházak érdekeit képviseli a hivatalos európai politikai döntéshozó folyamatokban. Különösen a folyamatosan zsugorodó művészeti és kulturális költségvetések egyre fokozódó versenyében – amely elsősorban a nemzeti szintű szigorú megszorítások miatt történik – elengedhetetlen az európai állami színházak pozíciójának permanens erősítése.

A Konvenció képviselője révén elsőként ad tájékoztatást az európai döntéshozatali folyamatokról, döntésekről és az Európai Unió pályázatairól. Részvételi lehetőséget biztosít a szervezet közös pályázataiban.

Az ETC évente kétszer szervez kiemelt témák megvitatására konferenciát és közgyűlést, minden alkalommal más-más tagszínházban, ahol a szokásos napirendi pontok (tagfelvétel, költségvetés, tisztségviselők, időszerű feladatok stb.) mellett aktuális szakmai kérdéseket, problémákat, pályázati lehetőségeket, projektötleteket vet fel, vitat meg, és azokról döntéseket hoz, ezzel egy időben a résztvevők közelebbről megismerkedhetnek az aktuális vendéglátó tagszínházzal, annak munkájával, előadásaival, azaz az ETC intenzív, kreatív és tartalmas szakmai találkozót kínál valamennyi jelenlévő számára.

A Pesti Magyar Színház 2015. március 3-án küldte el jelentkezését az ETC elnökének, és az áprilisi közgyűlésen, Temesváron a tagszínházak egyhangú szavazással fogadták be a tagok közé teátrumunkat. Már a temesvári közgyűlésen jeleztük a Pesti Magyar Színház részvételi szándékát tervezett projektekre, melyekről az egyeztetések a soron következő közgyűléseken, Dr. Zalán János PhD, DLA – Pesti Magyar Színház igazgatói pályázat 2023

Pármában, majd Drezdában és Szarajevóban folytatódtak, annak érdekében, hogy a résztvevő tagszínházak előkészítsék a projekt Európai Unió felé benyújtandó pályázatának főbb irányelveit.

Azzal, hogy a Pesti Magyar Színház teljes jogú tagságot szerzett az ETC szervezetében, nagy lehetőséghez jutott. A kontinens legnagyobb színházi szervezetének tagjaként a Pesti Magyar Színház részt vehet magas színvonalú, kreatív és innovatív nemzetközi színházi projekteken, közös pályázatokban.

A színház meghívására 2015 május végén az ETC elnöke, Dubravka Vrgoč és ügyvezetője, Heidi Wiley egy rövid látogatásra Budapestre érkezett, melynek során megismerkedtek a színház épületével, munkatársaival, és tárgyalásokat folytattunk közösen.

Az ETC 2017 elején bekerült azon európai kulturális hálózatok körébe, melyeket az Európai Bizottság kiválasztott, és támogatásra kijelölt. Az ETC „ENGAGE – Empowering today’s audiences through challenging theatre” elnevezésű projektje, melynek megvalósítási időszaka 2017. szeptember – 2021. augusztus, 1 millió euró támogatásban részesült.

Young Europe III. / Fialat Európa III.

A fiataloknak szóló, nagy sikerrel zárult előző Young Europe programok – a Young Europe II. programot pl. az Európai Bizottság a „Success Story”-k (Sikertörténetek) közé választotta – 3. sorozatában a Pesti Magyar Színház is részt vett.

Az ETC Young Europe III. művészeti együttműködési projektje a színházra, mint az európai fiatalok azonosulási helyére összpontosított. A több éves projektben kilenc ETC tagszínház művészi csapatai az identitás és az integráció témájában kiterjesztették az európai többnyelvű drámát a fiatal közönség számára, a partnerországok fiataljai közreműködésével végzett közös kutatások alapján új darabokat hoztak létre és állítottak színpadra. A cél a művészeti kutatás, mint performatív aktus alkalmazása a színházi nevelési munkában. Emellett a kilenc résztvevő színház közösen kidolgozott egy színházi oktatási programot, amely lehetővé teszi a hálózatépítést és a további párbeszédet a tagországokból származó fiatalok között.

A több éves projekt megvalósításának kiemelt célja volt, hogy a kooperáló színházak közös témában, fiatalokkal együttműködve hozzanak létre előadásokat fiataloknak, azaz a középiskolás-egyetemista nemzedékeket érintő témákat, problémákat dolgozzák fel úgy, hogy

az odahaza készülő új színdarabok és előadások színpadra állításába bevonnak a partnerszínházakból delegált kollégákat is, majd a produkció fázisait folyamatosan egyeztetik a választott partnerintézményekkel, s a projekt legvégén a kilenc színház egy nemzetközi fesztiválon mutatja be a fesztivál közönségének és egymásnak a végeredményt.

Együttműködő partnerszínházaknak a Pozsonyi Szlovák Nemzeti Színházat és a Karlsruhei Badisches Staatstheatert sikerült megnyernünk. A projektindító találkozó, melyen a konkrét munkafázisokat és a határidőket egyeztettük, a következő év áprilisában, Amszterdamban volt, ezt követően a részletek kidolgozása Pozsonyban s végül Drezdában zajlott, a megvalósítást a 2017/2018-as évadban kezdtük el.

A kutatás során a demokráciáról, identitásról alkotott véleményükről kérdeztük a Németországból, Szlovákiából és Magyarországról érkezett fiatalokat. Izgalmas, közös munkánk eredményeként mutattunk be egy-egy vadonatúj kortárs drámát. Színházunk Horváth János Antal-Horváth Illés-Deres Péter: Holnapelőtt című „apokaliptikus bújócskáját” mutatta be 2019. október 5-én a Sinkovits Imre Színpadon. A produkciót a premiert követően további 20 alkalommal játszottuk, az előadásokat követő szakmai beszélgetésekkel kiegészítve.

A projekt záró eseményét, a Young Europe III. Fesztivált a koronavírus-járvány miatt a 2020/2021-es szezonra kellett halasztani, ami tehát új időpontban, 2021. június 7-9. között, online zajlott, a Schauspielhaus Graz szervezésében. Két alkalommal mutattuk be színházunk produkcióját, egy alkalommal a produkció alkotói beszélgettek előadásunk közönségével, továbbá egy alkalommal a projektben együttműködő magyar diákok vettek részt egy online kerekasztal-beszélgetésen.

A Fesztivált az Európai Unió és az Allianz Kulturstiftung for Europe támogatta.

Artists in Residency / Alkotóművészeti ösztöndíj

Az ETC programját, az „Artists in Residency” elnevezésű projektet azzal a szándékkal hozta létre, hogy a fiatal, feltörekvő rendezőket segítse, lehetőséget biztosítson szakmai tapasztalatok megszerzésére, és a fiatal kollégák aktívan részt vegyenek egy-egy új produkció létrehozásában, az olvasópróbától a bemutatóig. A program a jelentkezők közül kiválasztott tíz fiatal, európai művész számára kínált lehetőséget 4-8 hetes gyakorlatra tagszínházakban. A pályájuk elején járó kollégák hivatásos színházak szakmai módszereibe pillanthattak be;

megismerhették azok mindennapi működését, ez által gyarapíthatták tudásukat, továbbá meghívást kaptak az ETC soron következő konferenciájára és közgyűlésére.

Legnagyobb örömünkre nagyon sok pályázat érkezett felhívásunkra. Választásunk egy fiatal lengyel rendező-hallgatóra esett, aki az ETC támogatásával 5 hetet töltött színházunkban, végigkísérve Lőrinczy Attila: Balta a fejbe című tragikomédiájának színpadra állítását és bemutatását – Horváth Illés rendező mellett.

Theatre for All / A színház mindenkié

A színházi és drámapedagógusok számára a „A színház mindenkié” elnevezéssel indított új együttműködési projekt lehetőséget kínált művészeti oktatási és drámapedagógiai gyakorlatok kidolgozására és megosztására, valamint a művészeti nevelés európai stratégiájának közös fejlesztésére.

A tagszínházak külön-külön is gazdag tapasztalatokkal rendelkeznek a művészeti oktatási és drámapedagógiai programok tervezésének és fejlesztésének terén. Ez az együttműködési projekt ezeket a készségeket és ismereteket kívánta egyesíteni azzal a céllal, hogy összeurópai stratégiát hozzon létre arra, hogyan építhetünk ki partnerséget a helyi iskolákkal és felnőttoktatási központokkal a színházművészet által, lehetővé téve a résztvevők számára – az innovatív oktatási gyakorlatok révén –, hogy új kompetenciákat sajátítsanak el informális környezetben.

A projekt emellett a színházi oktatóknak olyan képzést kínált, amely a tanulási és alkotási környezetben a méltányosság, a sokszínűség és a befogadás kihívásaira jobban felkészít.

A projekt része továbbá egy közös online európai színházi oktatási törzsanyag kidolgozása, illetve egy európai adatbázis létrehozása a művészeti oktatás formátumairól, eszközeiről, projektjeiről.

A Pesti Magyar Színház komoly hagyományai, tapasztalatai révén csatlakozott a projekt kidolgozásához.

Renaissance Project / Reneszánsz projekt

A pandémiás időszak az online térre korlátozta lehetőségeinket, a szervezet tagszínházai online meetingek formájában igyekeztek tapasztalatokat cserélni a rendkívüli helyzet során felmerült problémáikról, átmeneti megoldási javaslataikról, az újranyitás nehezségeiről.

A vezető európai színházak összefogtak, hogy egy vadonatúj, ingyenesen megtekinthető rövidfilmsorozatban reflektáljanak a világjárvány valóságára és a színház „újjászületésének” lehetőségeire. 18 európai ország 22 nagy színházából 250 európai művész és kreatív kolléga írt és készített egy-egy ötperces rövidfilmet, amely a „Reneszánsz” drámai készítésére reagál.

A „reneszánsz” mint újjászületés ezúttal a színház(ak) újjászületését is jelentette a virtuális térben a világjárvány után. A projekt 2021. május 9-én, az Európa-napon indult, ezt követően minden hétköznap egy-egy videó jelent meg, május 10. hétfő és június 4. péntek között, hozzájuk csatlakoztak a kísérő háttér-információk és magyarázó interjúk.

A Pesti Magyar Színház „Vallomás” címmel készítette Rómeó és Júlia előadások montázsából alkotott rövidfilmjét, Deres Péter és Gémes Antos koncepciója alapján:

„Életünk legfontosabb pillanataiban vallomást teszünk. Olykor vallomások sorozatából áll össze egy munka, egy alkotás, vallomást teszünk szavazáskor, vallunk a szüleinknek, a barátainknak, az orvosunknak... tulajdonképpen mindenkinek. És természetesen vallunk a szerelmünknek. A vallomástétel módját pedig kitől mástól érdemes megtanulni, mint a reneszánsz legnagyobb mesterétől, Shakespeare-től.”

ETC Roadshow

Az ETC roadshow-i jelentősen elősegítik az ETC tagszínházak és színházi produkcióik nemzetközi népszerűsítését és képviseletét a kulcsfontosságú ágazati rendezvényeken Európában és Európán kívül, és ezzel hozzájárulnak a szakmai fejlődési programok folyamatos bővítéséhez.

Az ETC utazási programja a kontinensen kívüli színházakba és régiókba hívja a tagszínházakat előadásaik népszerűsítésére és új együttműködési partnerek keresésére. Platformként szolgál az előadó-művészeti csere és terjesztés számára, hálózatépítési lehetőséget kínál tagjai számára művészekkel, promóterekkel, fesztiválszervezőkkel, oly módon, hogy kiállítási-, illetve

vásárterületen standot állít, valamint exkluzív találkozokat, együttműködésre fókuszáló eszmecseréket szervez a vendéglátó ország vezető előadó-művészeti szervezeteivel.

Az ETC égisze alatt nagy sikerrel megvalósult két roadshow-t (CINARS – Kanada / Észak-Amerika legnagyobb előadó-művészeti konferenciája, PAMS – Szöul /Ázsia legjelentősebb előadó-művészeti kiállítása és vására) követően az ETC küldöttsége Serge Rangoni ETC-elnök vezetésével a Tajpeji Nemzeti Színház és Hangversenyterem (NTCH) meghívására, a „Tajvani Hét” elnevezésű művészeti eseményre utazott, hogy kapcsolatba lépjen a tajvani színházi élettel, és felfedezze azt.

A TIFA (Tajvani Nemzetközi Művészeti Fesztivál) egy évente megrendezésre kerülő egyhetes programsorozat (Tajvani Hét) a tajvani előadó-művészet legjelentősebb nemzetközi platformja, lehetőség minden résztvevő számára a transznacionális együttműködésekre és a szakmai hálózat bővítésére.

A „Tajvani Hét” nagyszerű alkalom volt arra, hogy az ETC delegációján keresztül mi is bemutassuk a magyar színházat, felfedezzük a tajvani színházi szcénát, és kapcsolatba lépjünk színházi képviselőkkel ezen a jelentős művészeti eseményen.

European Theatre Talks / Európai színházi eszmecserék

A European Theatre Talks célja, hogy elősegítse a párbeszédet a művészek és a politikai döntéshozók között európai szinten. Az Európai Színházi Konvenció által szervezett konferenciák a terület számára szervezett magas szintű rendezvények eredményeit mutatják be, amelynek középpontjában a fenntarthatósággal és az online terjesztéssel kapcsolatos kísérletek állnak.

Az ETC által szervezett idei megbeszéléseken (Opole, Avignon) az ún. Opole Recommendations, vagyis a színházi és előadó-művészeti szektor által létrehozott magas szintű szakpolitikai mozgalom következő lépéseit határozták meg. A European Theatre Talks legutóbbi ülésén, Avignonban mi is jelen voltunk. A dél-francia városban színházigazgatók, menedzserek, politikai döntéshozók folytattak eszmecserét; a beszélgetések és előadások pedig az alábbi témák közé összpontosultak: egy új, iránymutató eszköz kidolgozása a „zöld” európai színházhoz; a digitális színházi platform kínáلتa lehetőségek és kihívások; valamint: hogyan lehet népszerűsíteni az európai színházi alkotók és művészek következő generációját.

Képviselet, érdekképviselet

Az ETC egy olyan képviseleti hálózat, mely az európai állami színházi szektort politikai szinten képviseli, és hosszú távú strukturált kapcsolatot ápol az európai politikai szervezetekkel, intézményekkel.

Az ETC az egyedüli szervezet, mely az állami színházak érdekeit képviseli a hivatalos európai politikai döntéshozóknál. Az ETC vezető testülete meghívott az Európai Unió Oktatásért, kultúráért, ifjúságért és sportért felelős biztosával szervezett, találkozójára, Brüsszelbe.

A találkozó kiemelt célja volt annak a szándéknak/kérésnek közvetítése, hogy a színházművészet szeretne a zenei élethez hasonló, nagyobb fórumot kialakítani maga számára, részletes tájékoztatással mindarról, mely eszközökkel és tevékenységekkel kívánunk a jövőben hathatós lépéseket tenni efelé.

Többek között a következő témák merültek fel:

- Ázsiai-Európai színházi együttműködések és cserekapcsolatok fejlesztése; roadshow-k szervezése további európai országok bekapcsolása érdekében,
- A színházi szektor nem rendelkezik olyan igazi európai üzleti platformmal, mint a zene, vagy a film, ezért szeretnénk létrehozni egy európai előadó-művészeti vásárt, amely folyamatos bemutatkozási lehetőséget biztosít bármilyen rendszerben működő színháznak/társulatnak. Napjaink jelentősebb színházi fesztiváljai (Berlin, Avignon, Sibiu, vagy Edinburgh) sem tudnak erre a növekvő igényre reflektálni, ezért az ETC különösen elhivatott amellett, hogy egy évente megrendezendő esemény életre keltésében aktívan közreműködjön.
- A fiatal művészek bemutatkozására olyan európai platformot kívánunk létrehozni, amely hatékonyan segíti ezeket a művészeket az európai jelenlét, aktivitás és nemzetközi mobilitásért.
- A színházi művek/produkciók feliratozási technikáját kívánjuk fejleszteni, melyhez az EU támogatásával, az „Európai Színház Laboratórium” elnevezésű projektnek „A dráma digitálissá válik” című programja már az első prototípust ki is fejlesztette egy olyan rendszer létrehozására, amely automatikusan, valós időben fordítja és alakítja a beszédet

szöveggé. További lehetőségről szeretnénk a tagszínházakkal egyeztetni arról, hogy AI-alapú eszközök használatával kezdjük el a munkát az idegen nyelvű drámákkal.

Autorentheatertage Berlin / „Szerzők színháza” napok

A Deutsches Theater Berlin a Német Dramaturg Társasággal együttműködésben szervezi minden esztendőben az „Autorentheatertage Berlin”-t, mely egy kiemelt Nemzetközi Dramaturg Találkozó. Dramaturgok, szerkesztők, színházvezetők és szakemberek találkoznak Németországból és Németországon kívülről, hogy meghívott szerzőkkel, előadókkal beszélgessenek kiválasztott színpadi művekről, megvitassák a tendenciákat, és ötleteket cseréljenek. Díjazott darabok világpremierjeit tűzik műsorra, az előadásokat követően találkozást szerveznek azok szerzőivel, alkotóival.

Színházunk dramaturgja, Deres Péter több alkalommal is részt vett a berlini találkozón, ugyancsak az ETC segítségével.

Ars Electronica Festival, Linz

A világ egyik legnagyobb médiaművészeti színpada, a digitális zene fesztiválja, a következő generáció játszótere, a kreativitás és az innováció seregszemléje – az Ars Electronica a művészet, a technológia és a társadalom egyedülálló fesztiválja.

2019-ben volt a fesztivál 40 éves, és története legszínesebb programjával ünnepelte jubileumát, s a digitális forradalom négy évtizedének úttörőit, díjnyertes művészeket, vezető tudósokat és befolyásos kortárs fejlesztőket gyűjtött össze Linzben, akik megvitatták a digitális fejlődés aktuális helyzetét és a jövőben várható tendenciáit. A fesztiválon mi is jelen voltunk.

A millennium évében az „új technológia” varázsszava mintegy Damoklész kardjaként függött a színházi világ fölött, sokan a színház ezeréves történetének legnagyobb fenyegetését sejtették az új technológiában. Ám hamarosan kiderült, hogy az „új technológia” nem ártott a színháznak, éppen ellenkezőleg, a színház úgy állítja szolgálatába az új fejleményeket, hogy sem korabelisége, sem egyetemessége nem sérül, sőt, történetének egy új s dicsőséges fejezete nyílnak meg általuk.

A Pesti Magyar Színház útja sem lehet más: a digitális trendek követése és intelligens integrálása nemcsak fantasztikus lehetőség, de tulajdonképpen a fejlődés egyetlen releváns módja is. Ha a színház nem a saját korának nyelvén beszél, akkor néma marad, illetve üzeneteit

egyáltalán nem, vagy csak töredékesen fogja tudni eljuttatni a befogadókhöz. Igazgatói munkám egyik legfontosabb részének, mintegy kulcsszavának tekintem a korszerűséget. Amely alatt egyszerre értek technikai, innovációs és szellemiségbeli korszerűséget, naprakészséget.

Az ETC működésének rövid összefoglalása

Az ETC tevékenységeit az alábbi három csoportban foglalhatjuk össze – különös tekintettel azokat, amely programokban magunk is részt vettünk, részt veszünk:

- Művészi együttműködés – olyan tevékenységek, amelyek összehozzák az embereket közös művészeti alkotásra és/vagy eszmeeszerére (Young Europe Projektek, rezidens művészek, előadások cseréje, nemzetközi konferenciák, nunkatársak csereprogramja, ETC roadshow-k stb.)
- Szakmai fejlődés bázisai – workshopok, mentorprogramok és rendszeres havi online találkozók (webinarok, Európai Színházi Akadémia, online, ún. „kávészünet” megbeszélések a fenntartható kulturális menedzsmentről, színházépületek fenntarthatóságáról, zöld színházról stb.)
- Színházi érdekképviselés – az európai színházi ágazat politikai kontextusban történő megerősítésére és támogatására irányuló tevékenységek (Színházi Tanácsadó Testület, Zöld Színház Bizottság, Sustainability and Digital Business Models, lobbitevékenység stb.)

Fontosnak tartottam az elmúlt időszakunk főbb ETC-aktivitásait bemutatni, elsősorban azért, hogy érzékelhetővé váljon, milyen sokrétű lehetőséget nyújt tagszínházai számára partnerintézményeivel együtt az Európai Színházi Konvenció. Meggyőződésem, hogy jó irányba indultunk és haladunk, színházunk nemzetközi jelenléte a 21. század kihívásainak, elvárásainak, tendenciáinak maximálisan megfelel, és ebből a progresszivitásból továbbra sem kívánunk engedni.

Nyelvtanulás házon belül

A nemzetközi jelenlétnek és kapcsolattartásnak alapfeltétele, hogy kollégáink beszéljenek idegen nyelveket. Egy magára valamit adó, 21. századi színházban evidens, hogy a vezetők akár több nyelven is beszélnek, de véleményem szerint elengedhetetlen, hogy a művészek, a különböző táruk dolgozói, az adminisztratív és a műszaki csapatok tagjai is

magabiztosan mozogjanak külföldi környezetben, sőt, tulajdonképpen az volna az ideális, ha a teljes színházi állomány bírna legalább egy idegen nyelvet. A Pesti Magyar Színház mindenesetre megadta ezt a lehetőséget minden kollégának: Magyarországon egyedülálló módon saját finanszírozásból, házon belüli egyéni és csoportos nyelvórákat kínálunk mindenkinek – immár évek óta! Jó látni, hogy kollégáink élnek is a lehetőséggel, évről évre többen jelentkeztek a kurzusokra. Ez a lehetőséget a jövőben is szeretnénk biztosítani a társulatnak.

ASSITEJ tagság 2023

A Pesti Magyar Színház korántsem csupán az ETC-n keresztül kapcsolódik a nemzetközi színház vérkeringésbe. Közvetlenül a világiárvány kitörése előtt léptünk be az ASSITEJ Gyermek- és Ifjúsági Színházak Nemzetközi Szövetségébe. A pozsonyi Wüstenrot Teatro vezetőivel egyeztettünk – cseh és lengyel társintézmények bevonásával – a Visegrádi Együttműködés keretében, külföldi kulturális intézetekben megvalósítható projektek együttműködési lehetőségeiről. Maradt kiaknázatlan lehetőség, de meggyőződésem, hogy erőforrásainkat maximális kihasználtságig, sőt azokat jóval meghaladva teljesítettük. Őszintén büszke vagyok a mögöttünk álló rengeteg munkára.

Egyértelműen a megkezdett irányt szeretném folytatni, mert a színház hangsúlyos nemzetközi jelenlétét nem kizárólag abban látom, hogy esetleg néhány produkciónk egy-két alkalommal bemutatkozhaton külföldön – sőt, a technikai fejlődés következtében az egyre komplexebb háttérrel, az adott helyszínhez igazított produkciók kimozdítása bizony komoly kompromisszumokkal és költségekkel jár, ha egyáltalán lehetséges.

Az elmúlt évek alatt egyértelműen megerősödött bennem/bennünk az az irány nemzetközi kapcsolataink területén, hogy tehetséges és kreatív művészeink és az alkotást segítő munkatársaink – színháztechnika, marketing, kommunikáció értékesítés, gazdasági menedzsment, projekt tervezés, lebonyolítás, pályázatírás és szponzoráció stb. – minél szélesebb spektrumban kapcsolódhassanak be a nemzetközi vérkeringésbe, megoszthassák tapasztalataikat, kreatív ötleteiket, megismerhessenek más, különböző, innovatív módszereket, ötleteket, mely elengedhetetlen feltétele a fejlődésnek, feltöltődésnek, inspirálódásnak, az alkotás örömeinek.

Nemzetközileg elismert külföldi alkotók meghívása

Célunk külföldi alkotók/alkotócsoporthok (rendező, tervező, zeneszerzők stb.) meghívása, mert az ő jelenlétük eltérő kulturális örökséggel, szemlélettel és értelmezéssel gazdagítják a művészi alkotómunkát.

Showcase-ek szervezése – fesztiváligazgatók meghívása néhány napos bemutatkozásra

Terveink között szerepel egy pár napos seregszemle szervezése a színház szakmailag legsikeresebbnek ítélt előadásaiból, melyre hazai és külföldi színházi szakemberek, alkotók, leendő partnerek kapnak meghívást. A színházi előadásokon kívül lehetőség lesz fakultatív szakmai, turisztikai közös programok szervezésére is.

Megjelenés nemzetközi kulturális vásárokon

A világ számos országában – Németországtól Kínán, Japánon át az Egyesült Államokig – tartanak kulturális vásárokat, melyeken az előadóművészet általában kiemelt figyelmet kap. Ezeken a tematikus expókon különösen sok lehetőség van a kapcsolatépítésre. Adott esetben az intézmény pavilont, sátrat is bérelhet, ahol bemutathatja munkáját. (Rendkívül gondolatébresztő és termékeny volt például a Tajvan Hét kulturális expója, amelyen az ETC szervezésében mi is részt vettünk.)

Kapcsolat a határon túli magyar lakta területek színházaival, intézményeivel

Kiemelt célunk a határon túli magyar lakta települések (Felvidék, Kárpátalja, Erdély, Vajdaság, Szlovénia, Burgenland) kulturális intézményei, befogadó színházai felé olyan előadások és programok (pl. TIE-produkciók) kiajánlása, amelyek az eltérő technikai adottságok ellenére is könnyen megvalósíthatók. Ennek első állomása lesz a Babaszínházi előadás sorozatunk 12 állomásos Felvidéki vendéjátéka.

Kapcsolat magyar kulturális intézetekkel

Célunk, hogy megjelenjünk a világ különböző nagyvárosaiban működő magyar intézetek programkínálatában – előadásokkal, ünnepekhez, évfordulókhöz kapcsolódó műsorokkal, tematikus estekkel, vagy akár multikulturális programokkal.

Pertnerkeresések Európai Uniós támogatással megvalósuló projektekhez

Fontos a kulturális intézmények, szervezetek felhívásainak további, folyamatos nyomon követése. Ezekben a projekteknél a legkülönbözőbb tartalmakkal és célokkal találkozhatunk. Az ezekhez való társulás természetesen komoly mérlegelést és előkészítést igényel, hiszen a projektgazdák általában különböző kapacitású, háttérű és anyagi forrású intézményeket várnak.

Pesti Magyar Színház Streaming szolgáltatása

A streaming színházi előadás születése

A koronavírus mindannyiunk életére hatással volt. 2020 őszén a világjárvány okozta korlátozás formabontó és új gondolkodást igényelt nemcsak a színházaktól, hanem a nézőktől is. Az addig megszokott működési mechanizmusokat újra kellett gondolni, alkalmazkodva és átalakítva a színházba járási szokásokat és a színházbeli szabályokat. Korábban nem tapasztalt helyzetbe csöppentünk, és csak tőlünk függött, hogy szemlélők maradunk, vagy a számunkra egyelőre még ismeretlen térben is alkotókká válunk. természetesen az utóbbit választottuk. Az első sokk után megértettük, hogy ha az emberek és az ötletek is összeadódnak, az online tér nem valamiféle ketrec, hanem perspektíva.

Szerencsére az igény változatlanul megvolt az emberekben a kultúra, a színház iránt, szerettek volna előadásokat nézni. Nem csak a családoknak, hanem a csoportoknak is hiányzott a színház, az egyszeri és megismételhetetlen színházi élmény. Ennek mentén született meg az elhatározás, hogy streameljünk (más kulturális intézményekhez hasonlatosan).

Elsődleges célunk az volt, hogy a jól működő és érzékeny kapcsolat a néző és a színház között ne szakadjon meg, ne hagyjunk senkit magára, a nehéz járványhelyzetben is élményt tudjunk nyújtani a minket szerető közönségünk számára.

A korábbi évadokban a színház és az iskolák között szoros és jól működő kapcsolatot alakítottunk ki. Műsorpolitikánk is jelentősen támaszkodott a hétköznapi délelőtti és délutáni kezdéssel kitűzött, kifejezetten óvodai és iskolai csoportokra építő előadások játszására. Ezért különösen fontos volt, hogy csoportjaink számára is elérhetővé tegyük előadásainkat, változatlanul a tanítási időhöz illeszkedve – hétköznapi délelőtt, délután.

A jól és gördülékenyen működő csoportos streaming szolgáltatásunk érdekében előzetes felmérést készítettünk pedagógusok közreműködésével, hogy megismerjük az igényeiket és az iskoláik által biztosított lehetőségeket. Az eredmények figyelembevételével tudtuk elindítani a Lázár Ervin Program előadásainak pótlását, és az értékesített előadásaink streamingjét. Így a csoportos streaming szolgáltatásunk keretében elérhetővé vált előadásokat a csoportok óvoda- és iskolaidőben tekinthették meg, 8 órától 16 óráig, a gyermekek napirendjéhez, órarendjéhez igazítva.

A csoportos streaming szolgáltatásunk során az Interticket mellett az IBM rendszerét is használtuk. Ezeken a csatornákon keresztül 54 alkalommal élvezhették a csoportok az értékesített gyermek és ifjúsági előadásainkat. Közel 1400 gyermeket értünk így el. A szigorú járványügyi intézkedések miatt a Lázár Ervin Program előadásainak pótlását 2021. április 26-tól tudtuk megkezdeni, mely során 34.318 diáknak, 3145 kísérőnek, összesen 37.463 főnek tudtuk online előadás formájában biztosítani a színházi élményt.

2016 óta sikerrel működő színházi nevelési programunkkal is alkalmazkodtunk a korlátozások okozta kihívásokhoz, és a 2020/2021-es évadban az iskolai csoportok kedvenc előadásaihoz kapcsolódó színházpedagógiai foglalkozásainkból egyedülálló módon interaktív, online foglalkozásokat hoztunk létre. E-foglalkozásainkhoz tanári segédanyagot kapcsolunk, azzal a céllal, hogy iránymutatást adjunk, valamint drámapedagógiai eszközt kínáljunk ahhoz, hogy a választott e-színházpedagógiai foglalkozásainkat hogyan tudják tanórai keretek között használni.

E-Színházpedagógiai foglalkozásaink 275 diákhöz jutottak el.

A válogatás során megpróbáltunk úgy kijelölni előadásokat, hogy minden korosztály megtalálja a megfelelő szórakozást, kisgyerektől, az iskolákon át, de természetesen gondoltunk a családokra és felnőtt nézőinkre is. Figyeltünk arra is, hogy mind a zenés, mind a prózai műfaj kedvelői találjanak maguknak színvonalas produkciókat. Fontos szempont volt továbbá, hogy ebben a sokak által nehezen megélt egzisztenciális helyzetben egy jegy költségén akár családok, baráti társaságok közösen élhessék át a színházi élményt.

Felvételre került színházunk egyik zászlóshajója, Berg Judit Rumini című előadása, valamint rögzítettük Shakespeare Rómeó és Júlia című drámáját is. Továbbá gyermekek számára a Tom Sawyer kalandjait, családoknak a Valahol Európában musicalt, felnőtteknek pedig Háty János Házasságon innen, házasságon túl című drámáját.

A színházunk legmodernebb eszközeivel és legkreatívabb szakembereink ötleteinek alkalmazásával kísérletet tettünk a színházi élményt becsempészni az otthonokba, ami valljuk be, szinte lehetetlen, hiszen a legritkább esetben társul hozzá a készülődés, öltözködés izgalma, vagy akár egy színházi előadás utáni séta, amelyek normál esetben hozzájárulnak a színházi élmény megéléséhez.

Van azonban valami más, amit csak streaming előadásainkon keresztül nyújthattunk nézőinknek, ez pedig az a titok, amit a 10. sorból már nem láthatnak nézőink. A hét kamera általi közelik, a finom gesztusok, az érzelmek árnyalt megjelenése az arcvonásokon, az összekacsintások, a kidolgozott mozdulatok, vagy akár a bakik, amiktől közel érezzük magunkhoz a szereplőt, azonosulni tudunk érzelmeivel, és ezzel egy olyan tág térben találjuk magunkat, amelynek köszönhetően élővé válik az előadás.

Mindig nagy dilemma, hogy egy közönség előtt zajló színházi előadást, aminek a lényege, hogy élő, egyszeri és megismételhetetlen, hogyan tudjuk vizuális mozgóképpé átültetni, úgy, hogy az egyik műfaj szabályait se írja felül. Egyik legfontosabb feladatunk volt, hogy ahol lehet, a nézők többet kapjanak: igyekeztünk kárpótolni őket az élő varázs elvesztése miatt azzal, hogy közelebről is megmutattuk az apró árnyalatokat, részleteket. Ha az adott darab komoly látványelemmel bírt – pl. dróton reptetik benne a színészt, vagy dinamikus csatajelenet zajlik – , akkor azt minél izgalmasabbá, érdekesebbé tettük a közeli felvételekkel.

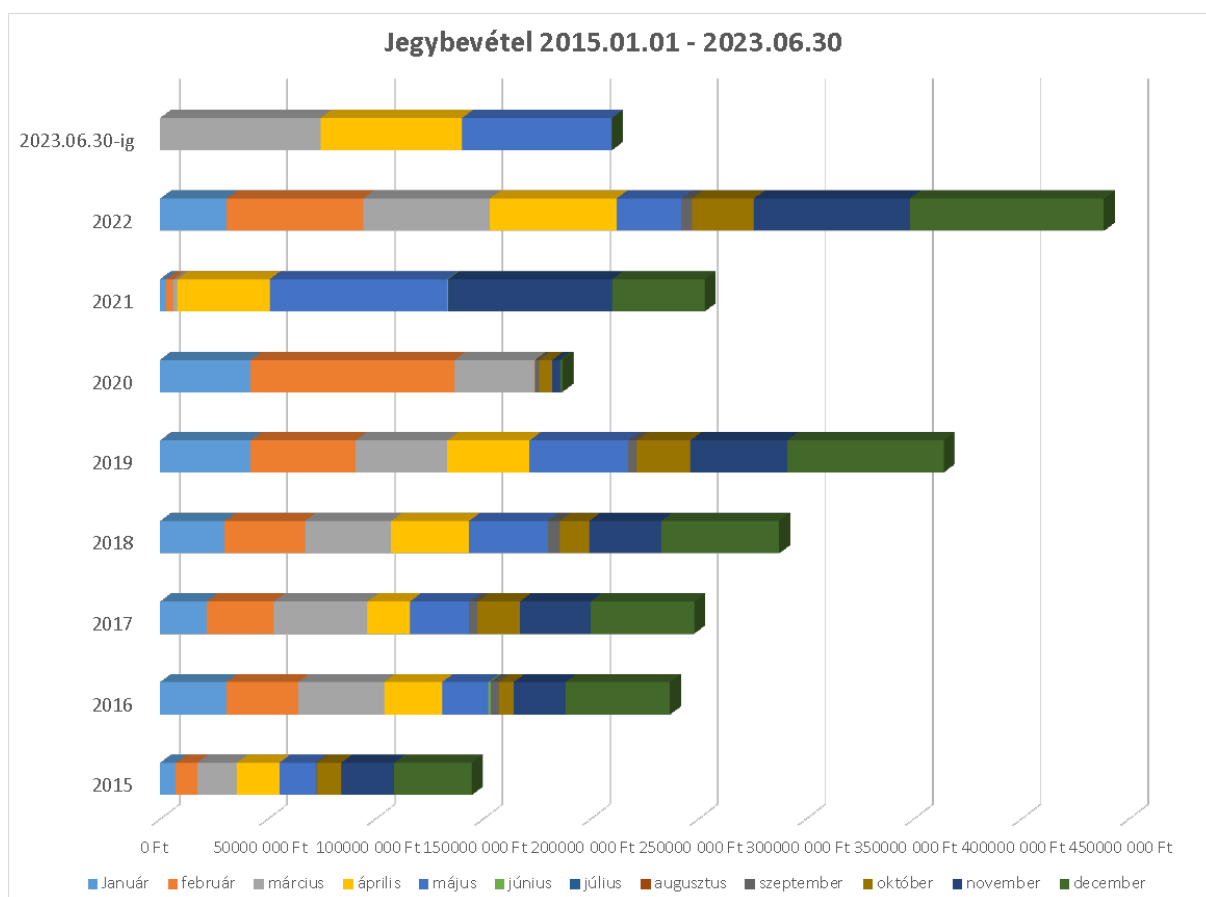
A 2015-2023. június 30. közötti időszak gazdasági összefoglalója

Jegybevételek alakulása

Az alábbi táblázatban bemutatásra kerül a 2015.01.01 – 2023.06.30-ig tartó időszakra vonatkozó jegybevételek összege havi és halmazott éves összesen bontásban (Fontos megjegyeznünk, hogy 2023. január és február hónapokban vis maior okán nem tudtunk előadásokat tartani.).

Jegybevétel 2015.01.01 - 2023.06.30									
Jegybevétel 2015 - 2023.06.30	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023.06.30-ig
Január	7 390 300 Ft	30 787 010 Ft	21 735 933 Ft	30 023 012 Ft	42 093 592 Ft	42 211 606	2 916 920 Ft	30 869 800 Ft	0 Ft
február	9 998 870 Ft	33 339 046 Ft	31 165 440 Ft	37 356 181 Ft	48 660 073 Ft	94 752 817	3 186 640 Ft	63 370 700 Ft	0 Ft
március	18 256 190 Ft	39 911 623 Ft	43 329 477 Ft	39 911 623 Ft	42 639 470 Ft	37 001 195	1 804 000 Ft	58 864 700 Ft	74 456 840 Ft
április	19 784 060 Ft	27 036 898 Ft	19 784 060 Ft	36 217 670 Ft	38 347 457 Ft	203 100	43 063 073 Ft	58 878 745 Ft	65 792 980 Ft
május	16 734 645 Ft	21 371 365 Ft	27 645 391 Ft	36 455 734 Ft	45 538 763 Ft	17 500 Ft	82 417 507 Ft	30 151 540 Ft	69 604 536 Ft
június	0 Ft	915 233 Ft	0 Ft	49 575 Ft	0 Ft	0 Ft	511 600 Ft	- Ft	0 Ft
július	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	- Ft	0 Ft
augusztus	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	0 Ft	- Ft	0 Ft
szeptember	740 153 Ft	3 858 025 Ft	3 876 905 Ft	5 623 370 Ft	4 079 250 Ft	1 809 040 Ft	0 Ft	4 992 930 Ft	0 Ft
október	11 255 054 Ft	6 988 953 Ft	19 589 333 Ft	13 744 245 Ft	24 955 016 Ft	6 314 067 Ft	0 Ft	28 705 535 Ft	0 Ft
november	24 612 911 Ft	24 113 919 Ft	32 932 076 Ft	33 479 661 Ft	44 978 129 Ft	3 494 580 Ft	76 128 502 Ft	72 437 217 Ft	0 Ft
december	36 033 278 Ft	48 644 435 Ft	48 018 270 Ft	54 851 069 Ft	72 660 780 Ft	1 085 450 Ft	43 038 105 Ft	90 196 283 Ft	0 Ft
Összesen	144 805 461 Ft	236 966 507 Ft	248 076 885 Ft	287 712 140 Ft	363 952 530 Ft	186 889 354 Ft	253 066 347 Ft	438 467 450 Ft	209 854 356 Ft

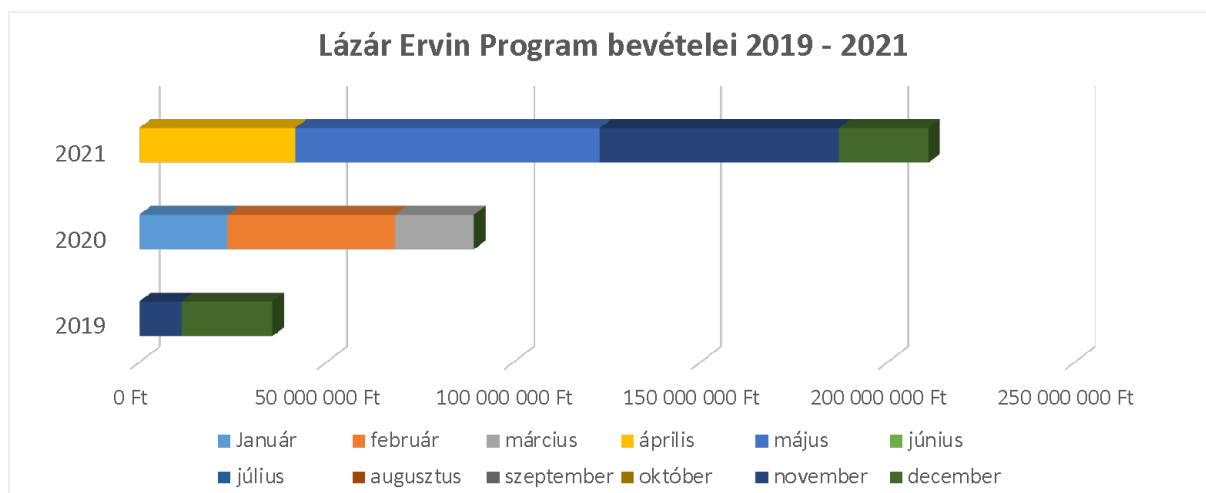
A fenti táblázat adatait diagram formátumban is megjelenítjük annak érdekében, hogy minél könnyebb legyen az abban szereplő adatok olvasásra, értelmezése.

A táblázatból jól látszik, hogy a 2015-ös évhez képest a 2022. évben több mint a háromszorosára növeltük az intézményi jegybevételeket. Ez azt jelenti, hogy a négy válságban töltött év ellenére is nyolc év alatt, átlagosan évente huszonöt százalékkal tudtuk növelni a jegybevételeink volumenét. A 2019. évhez viszonyítva is több mint 20 százalékos növekedést értünk el már a 2022. év folyamán. A 2023-as gazdasági év felénél járva levonhatjuk azt a következtetést, hogy ez az év is várhatóan meg fog felelni az átlagos növekedési ütem mértékének, annak ellenére, hogy ez én január és február hónapjaiban leállásra kényszerültünk. Ráadásul az ezen hónapok elmaradt előadásaira korábban megvásárolt jegyeket zömében nem visszaváltottuk, hanem az újra nyitást követően még le is kellett játszani az elmaradt előadásokat, amely helyzet tovább szűkítette idei értékesítési keresztmetszetünket.

A következő táblázatban és diagramon a teljes időszak alatt elért jegybevételekből a Lázár Ervin Program bevétel összegei kerülnek feltüntetésre:

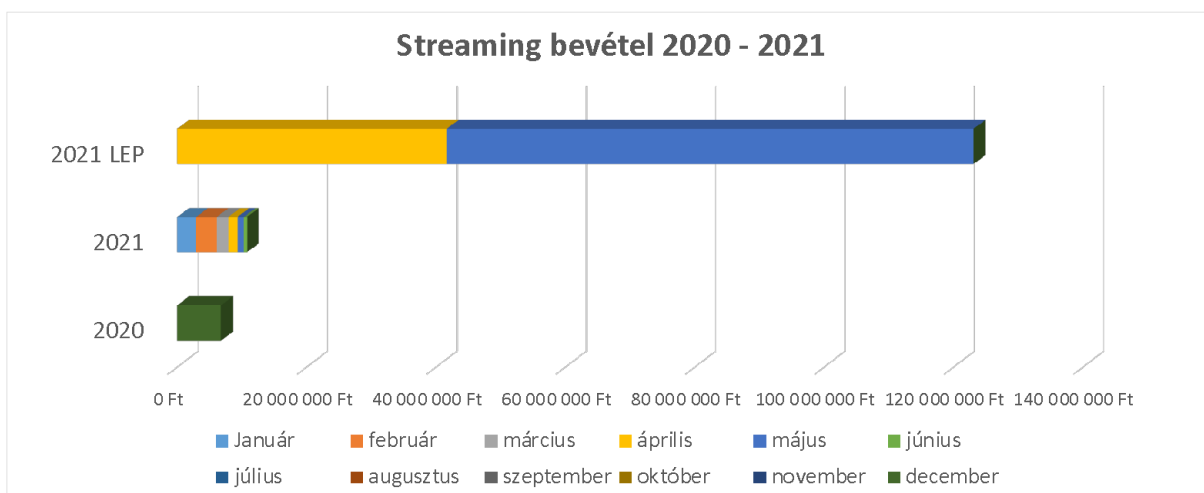
Lázár Ervin Program bevételei			
	2019	2020	2021
Január	0 Ft	23 566 770 Ft	0 Ft
február	0 Ft	44 752 500 Ft	0 Ft
március	0 Ft	21 091 400 Ft	0 Ft
április	0 Ft	0 Ft	41 655 203 Ft
május	0 Ft	0 Ft	81 456 087 Ft
június	0 Ft	0 Ft	0 Ft
július	0 Ft	0 Ft	0 Ft
augusztus	0 Ft	0 Ft	0 Ft
szeptember	0 Ft	0 Ft	0 Ft
október	0 Ft	0 Ft	0 Ft
november	11 326 000 Ft	0 Ft	63 902 400 Ft
december	24 240 500 Ft	0 Ft	23 876 600 Ft
Összesen	35 566 500 Ft	89 410 670 Ft	210 890 290 Ft

A Lázár Ervin Program 2019. évi megvalósítása áthúzódott a 2020. évre ez a táblázat és a diagram adatai alapján is jól láthatóak. A 2021. év teljes értékűnek volt mondható a Lázár Ervin Program szempontjából, azonban a gyakorlati megvalósítást nézve egy része streaming útján valósult meg a pandémiás szabályok okozta korlátozásoknak megfelelően. A 2022. évben a Lázár Ervin Program nem tudott elindulni. A 2023-as évben pedig a várható indulása 2023 őszére tolódott.

A következő táblázatban és diagramon a teljes időszak alatt elért jegybevételből a Streaming szolgáltatásunk útján elért bevételek összegei kerülnek feltüntetésre:

Streaming bevételek			
	2020	2021	2021 LEP
Január	- Ft	2 916 920 Ft	- Ft
február	- Ft	3 186 640 Ft	- Ft
március	- Ft	1 804 000 Ft	- Ft
április	- Ft	1 407 870 Ft	41 655 203 Ft
május	- Ft	961 420 Ft	81 456 087 Ft
június	- Ft	511 600 Ft	- Ft
július	- Ft	- Ft	- Ft
augusztus	- Ft	- Ft	- Ft
szeptember	- Ft	- Ft	- Ft
október	- Ft	- Ft	- Ft
november	- Ft	- Ft	- Ft
december	6 793 015 Ft	- Ft	- Ft
Összesen	6 793 015 Ft	10 788 450 Ft	123 111 290 Ft

A pandémiás időszak alatt jól látható, hogy a streamingből elért jegybevételek értéke havonta a pármillió forintot érte el.

A 2021. év során már kizárólag a Lázár Ervin Program pótlása okán hirdettünk meg on-line előadásokat, így lehetővé téve a programban résztvevő tanintézmények számára, hogy az iskolások a pandémia ellenére is hozzájussanak a színházi előadásokhoz. A 2022-es évtől azért nem hirdettünk meg streamingelt előadásokat, mert a nézői igények – érthetően és természetesen - azt mutatták, hogy a jelenléti előadások azok, amelyeket a közönség jobban preferál.

A streamingre véleményünk szerint ezek után is szükség van, de rendkívül jól meg kell találni és targetált módon meg kell tudni célozni azt a közönség réteget, amelyik – vélhetően a távolságból fakadóan, vagy pedig azért, mert az otthonából sokkal kényelmesebben tudja nézni az egész családjával egyszerre, együtt az előadásainkat – a streamingelt tartalom fogyasztója lehet.

Produkciónak eredményessége, sikeressége számokban (Lázár Ervin Program nélkül)

Az alábbi táblázatban bemutatásra kerül a 2022-es gazdasági év során játszott saját értékesítő produkcióink összes előadásszáma (Lázár Ervin Program nélkül, pusztán saját értékesítés), továbbá az éves jegybevétel és nézőszám összes jegybevételhez és összes nézőszámhoz viszonyított aránya.

Produkciónak címe	Előadásszám / 2022.01.01 - 2022.12.31	Produkciónak nézőszáma az összes nézőszám arányában	Produkciónak bevétele az összes jegybevétel arányában
A kincses sziget	12	7,95%	7,65%
Harisnyás Pippi	14	8,84%	7,19%
Az ABC küldetés	117	4,18%	2,45%
A tizenhét hattyú	9	0,60%	0,29%
Időfutár	5	3,68%	3,08%
Házasságon innen, házasságon túl	6	0,53%	0,38%
Utánképzés ittas vezetőknek	5	2,19%	1,90%
Madagaszkár	21	16,79%	22,34%
Dunakanyar	3	0,12%	0,14%
Pacsirta	3	0,20%	0,12%
Kötelezők szabadon	1	0,08%	0,03%
Oliver!	21	15,33%	17,55%
Tom Sawyer kalandjai	3	0,26%	0,13%
A muzsika hangja	14	11,14%	10,73%
Szárazság	38	1,38%	0,79%
Tündér Lala	12	8,09%	6,86%
Naptárlányok	2	0,71%	0,48%
Valahol Európában	23	17,93%	17,88%
	309	100,00%	100,00%

A teljes, 2022-es gazdasági év jegybevételének és nézőszámának jól látható módon a saját „értékesítő” előadásaink túlnyomó részét – 90 %-át – forráshiány miatt a minőségi szórakoztató színházi műsorpolitikánk produkciói tették ki.

Minden egyes produkciók megvalósítása során már a tervezéstől kezdve rengeteg szempontrendszer alapul véve haladunk a megvalósításig. Egyik ilyen kardinális szempont pedig a produkciók egy előadásra jutó “haszon”-termelése (az előadás bevételei csökkentve az előadás közvetlen költségeivel). Minden egyes produkciónknak az előadásonkénti bevételi értéke meg kell, hogy haladja a közvetlen költségeinek értékét. Azonban a nézői- és a művészi igények kielégítése végett minden egyes nagyszínpadi produkciók előadásonkénti, úgynevezett “elvárt haszna” egy megadott sávon belül kell, hogy mozogjon és megközelítőleg egységes mértékű kell legyen. Ez alapján tudjuk biztosítani azt, hogy nem alakul ki az a helyzet, hogy az egyik vagy másik produkciók több “hasznot” termel, míg a többi csak jóval kevesebbet, vagy esetleg veszteséget termel. Nem alakul ki ezáltal úgynevezett játszási kényszer a jól termelő produkciók felé, mely automatikusan az adott produkciók megemelt előadás-számával járna, felborítva a produkciók kényes, egymás közötti egyensúlyát. Ezen szempont betartásával garantálható az, hogy a nézői- és a művészi igények maximálisan kiszolgálásra kerülnek.

A 2019-2023-as időszak, a válságok időszaka

Az utolsó „békés év” - 2019

A fenti kimutatásból is jól látszik, hogy az utolsó békésnek nevezhető év – békésnek tekintjük, mivel sem pandémiás vészhelyzet, sem háború nem dúlt a szomszédban – a 2019. év volt. A 2022-es év a háborús válsághelyzethez való alkalmazkodás éve volt, azonban a 2023-as év már sajnálatos módon a szomszédban dúló háború hatásainak „tűrésével” kell, hogy teljen. Ezért idénre nem kisebb célt tűztünk ki magunk elé, mint azt, hogy az utolsó békésnek tekinthető évben (2019) elért kimagaslónak mondható eredményeinket a háborús válság helyzet ellenére is jelentősen meghaladjuk. Azonban ahhoz, hogy el tudjuk érni és érzékeltetni tudjuk, hogy ez mekkora volumenű munkát és befektetett energiát igényel/igényelt, álljon itt egy összefoglalás az alábbiakban az érintett időszakai válságok és azok hatásainak szerepeltetésével:

A pandémia, háború és további sajnálatos vis maior okozta helyzetek gazdálkodásra gyakorolt hatásai

2020-tól COVID-19 pandémiás humánegészségügyi vészhelyzet

A Covid-19 járvány, amely 2019 végén robbant ki, az emberiség egyik legsúlyosabb egészségügyi válságává vált. Az új koronavírus (SARS-CoV-2) terjedése gyorsan globális méreteket öltött, és kihívás elé állította a világ minden társadalmát és gazdaságát. Az egészségügyi és gazdasági hatások mellett a járvány jelentős kulturális változásokat is előidézett, amelyeknek hosszú távú következményei teljesen átalakították a kultúra-fogyasztási szokásokat is, és a 2020-as évtized első harmadát alapjaiban határozta meg, mint például:

A „digitális” kultúra és az ehhez szükséges technológiai ugrás

A Covid-19 járvány a „digitális” kultúra térnyeréséhez és technológiai ugráshoz vezetett. A közönség és a színház kapcsolata átalakult, új módokat kellett találni az érintkezésre és a munkavégzésre a személyes találkozások korlátozása miatt. Az online kommunikáció, virtuális találkozók, távmunka (home office) robbanásszerűen megnövekedett. Tehát a Covid-19 hozta szükségszerű digitalizáció nemcsak a munka és tanulás terén jelentett változást, hanem a kulturális eseményeket is átformálta.

Kulturális események és művészeti intézmények bezárása

A járvány megkövetelte, hogy Magyarország kormánya szigorú intézkedéseket vezessen be a társadalmi távolságtartás és a tömeges rendezvények tilalmának érdekében. Ez azt eredményezte, hogy kulturális eseményeket, mint például a zárt térben tartott színházi előadásokat széles körben le kellett mondani vagy bizonytalan ideig elhalasztani, mely jelentős gazdasági és kulturális hatással járt. Az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről szóló 41/2020. (III. 11.) Korm. rendelet 4.§ d) pontja alapján zárt helyen 100 főnél több személy, nem zárt helyen pedig 500 főnél több személy részvételével rendezvény tartása tilos volt.

Ennek értelmében intézményünk 2020. március 12-től visszavonásig nem tarthatott előadásokat sem, és az épületben csak az intézmény pandémiás felkészülésének végrehajtásához, illetve a végrehajtandó feladatok szabályozásához legszükségesebb személyzet tartózkodhatott.

Az alkotói szabadság utat tör a digitális térben

Annak ellenére, hogy a járvány kényszerű társadalmi izolációval járt, az emberek új módokat találtak az alkotásra és az együttlétre. A kulturális kreativitás átrendeződött, és az online térben találta meg a helyét, melyhez intézményünk rendkívüli gyorsasággal alkalmazkodott minőségi tartalom streaming formájában történő előállításával. A digitális – streamingelt – színházi közvetítések az új, digitális kulturális élet részévé váltak. Az interneten keresztül az emberek művészeti tartalmakat osztottak meg egymással, ami a közösségi támogatás és az együttlét érzését erősítette.

A kulturális értékek és prioritások ártértékelése

Az embereknek újragondolták kulturális értékeiket a kulturális és prioritásokat állítottak fel a járvány és az elszigeteltség hatására. Olyan kérdések merültek fel, mint a társadalmi igazságosság és a kulturális diverzitás fontossága. A járvány rávilágított arra, hogy bizonyos kulturális értékek és hagyományok megtartása, megőrzése mennyire fontos a társadalmi identitás és a közösség szempontjából.

Összességében elmondható tehát, hogy a Covid-19 járvány jelentős hatást gyakorolt a kultúra teremtésre és kultúra fogyasztásra mind világszerte, mind pedig intézményünk eddigi viszonylag „normálisnak” mondható életére.

A járvány hatása a számok tükrében:

A Covid-19 2020. évi gazdasági hatása	nettó Ft
Költség-megtakarítás (ideértve a ki nem fizetett személyi juttatásokat, rezszi megtakarításokat, ki nem fizetett jogdíjakat stb.)	94 299 960
Fenntartói elvonás (pl. Gazdaságvédelmi alap számára)	51 060 000
Bevételekiesés (elmaradt előadás, be nem folyt terembérlet stb.)	398 654 000
Pandémiás beszerzések, extra kiadások (higiénias beszerzések, fertőtlenítő szerek, többlet takarítás, home office-ra való átálláshoz kapcsolódó beszerzések, laptop, szoftver)	45 472 400
Egyenleg Megtakarítás-(Elvonás+Bevétel kiesés+Pandémiás beszerzések)	- 400 886 440

A járvány hatására intézményünknek csak a 2020. év során megközelítőleg 400 Mft-os költségvetési forráshiányú működésre kellett megoldást találnia. Ráadásul a járvány kezelésére szolgáló, jelentős kiadásokkal járó intézkedések az alábbiakban kerülnek felsorolásra:

- szerkezeti átalakítások (pandémiás csoport létrehozása, pandémiás vészhelyzeti terv, szabályzat kidolgozása),
- az épület helyiségeinek rendszeres fertőtlenítése,
- munkavállalók maszkban történő munkavégzésének elrendelése,
- védőfelszerelés biztosítása (pl.: maszkok vásárlása és textil maszkok varrása),
- 2 éves munkaidőkeret bevezetése a műszaki munkavállalók részére,
- otthoni munkavégzés egyoldalú elrendelése, ahol lehetséges volt a koronavírus világjárvány miatt szükséges intézkedések körében a koronavírus világjárvány

nemzetgazdaságot érintő hatásainak érdekében szükséges azonnali intézkedésekről szóló 47/2020 (III.18.) kormányrendelet 6. § (2) bekezdés b) pontja értelmében,

- covid tesztek vásárlása, rendszeres időközönkénti nagyszámú covid tesztelés
- a műszaki munkavállalók 4 órás munkaidőre történő munkavégzésre átállítása annak érdekében, hogy bért tudjunk fizetni nekik,
- átirányítások elrendelése a keletkezett szabad kapacitásoknak megfelelően a munkahely megőrzéséért (maximum 44 napos időtartamra),
- a minimálisan szükséges munkavállalói létszám meghatározása, akik az épületekben tartózkodhattak a kontaktszám minimalizálása érdekében, (intézményünkben 15 fő, akiknek vészhelyzet idején is az intézmény területén belül kellett tartózkodnia és az elvégzendő feladataik a sokszorosára emelkedtek),
- a saját gépkocsi használatra kötelezés, akinél lehetséges volt, NAV szerinti üzemanyag normával kalkulálva,
- elrendeltük a taxi szolgáltatás használatát a tömegközlekedés helyett a minimálisan a működéshez elengedhetetlenül szükséges személyzet részére,
- az érintett kollégák részére kötelező a portanapló vezetése ki- és belépéskor,
- az érintett kollégáknak a kötelező belépő kártyák használat alkalmazása,
- beléptetési kérdőív kötelező kitöltése,
- kötelező lázmérés a belépésnél,
- a gyanús esetek soron kívüli tesztelése és kiemelése,
- kötelezően, kéthetente ezüst-kolloidos fertőtlenítés az épület használt részeiben,
- sűrített időszakos takarítás és fertőtlenítés elrendelése,
- pandémiás csoport heti szintű és ad-hoc azonnali ülésezése,
- kötelező kézfertőtlenítők kihelyezése,
- maszkok varrása,
- kötelező maszkhasználat elrendelése,
- külsős, szerződéses közreműködők belépésének megtagadása az épületbe,
- digitális ügyintézésre való átállás,
- hordozható számítógépek beszerzése,
- fizetés nélküli szabadságok engedélyezése,
- kötelező kézfertőtlenítés és a higiéniai szabályok betartása,
- külsős vállalkozó által folytatott kivitelezési munkálatok betiltása,

- a kötelező karbantartási munkálatok elvégzése a higiénias szabályok betartásával továbbra is engedélyezett; azzal, hogy karbantartó vállalkozó köteles gondoskodni az elengedhetetlenül szükséges minimális személyzet biztosításáról,
- védőoltások kötelezővé tétele a koronavírus elleni védőoltásnak az állami és önkormányzati intézményeknél foglalkoztatottak által történő kötelező igénybevételéről szóló 599/2021. (X. 28.) Korm. rendelet alapján,
- a közszférában kötelezően elrendelt védőoltások nyilvántartása,
- a 2021. december 15-ig, a határidőig be nem oltottak száma az intézményünkben 7 fő volt, továbbá az egyszeri oltással rendelkezők száma 11 fő volt. A jelentős létszámbővítésre egyrészt a kötelező oltási előírás miatt távozó munkavállalók okán, másrészt pedig a Lázár Ervin Program folytatása miatt további munkaerő felvétele vált szükségessé.
- országosan kihirdetett és többször is meghosszabbított egészségügyi vészhelyzet.

Fenti felsorolás nem teljeskörű.

Hihetetlen eredménynek tartjuk azonban, hogy az intézményben foglalkoztatott 167 főből mindössze 1 fő elbocsátása történt meg, a fenntartó munkahelymegőrzési szándékának megfelelően. Tőle is csak próbaideje alatt váltunk meg, mert nem vált be, mint munkaerő. A foglalkoztatottak nagy része home office-ban tudta folytatni a munkáját, ehhez beszerzésre került 10 db laptop. A kialakult forráshiányos átmeneti állapotot úgy sikerült orvosolnunk, hogy a MÁK-tól intézményünk 100 M Ft keret-előrehozást kért, melyet március hónapban meg is kapott. A varroda, öltöztetőtár maszkokat varrt a saját munkavállalók és adományként az egészségügyben dolgozók részére, melynek köszönhetően több ezer darab mosható maszkkal támogattuk az egészségügyben dolgozókat. A munkatársak egy része, akik a színpadi kiszolgáló terekben dolgoztak, karbantartásokat, éves javítási munkálatokat végeztek az épületen belül és a bérleményeinkben. A munkaköri leírások kiegészítésre kerültek az aktuálisan elvégzendő munkafolyamatokhoz. Minden egyes munkavállalót elláttunk feladattal, munkával! A hatóság is ellenőrzést tartott intézményünkben és megállapította, hogy a munkáltató mindent megtesz annak érdekében, hogy a munkavállalóinak biztosítsa az egészséges munkavégzéshez szükséges feltételeket (maszkok, kesztyűk, fertőtlenítőszer, beléptetés, kiléptetés, 2 méteres távolság betartatása stb...).

2020. november 4-től kezdődően a 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet értelmében Magyarország Kormánya az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére ismételten veszélyhelyzetet hirdetett ki.

Azonban a színházunk számára a munka és a nézőkkel folytatott aktív kommunikáció nem állt le, folyamatosan igyekeztünk fenntartani a nézők érdeklődését, figyelmét és menedékként szolgálni számukra a nehéz helyzetben. Ezt főleg a közösségi média felületeinken, a weboldalunkon és streamelt előadások formájában tettük meg.

A járványügyi korlátozások 2021 tavaszán sem tették még lehetővé a nézőkkel történő személyes kapcsolatteremtést. Az első sokk után megértettük, hogy ha az emberek és a kreatív ötletek is összeadódnak, az online tér nem valamiféle ketrec, hanem perspektíva is lehet. Ezt az eddig szokatlan formát használva repertoáron lévő előadásainkat és bemutatóinkat streamingelve tűztük műsorra. Az intézményünk 2021 novemberétől kezdett személyes jelenléttel játszani. Ez a különös hibrid év meghatározó, színháztörténeti időszak volt minden színház működésében.

Országosan elmondható, hogy a pandémia okán a nézők zárt térbe való visszatérése egy nagyon hosszú folyamat volt, mely 2021. év folyamán kezdődött, de valójában 2022. ősztől sikerült a régi látogatottságokat, nézőszámokat és bevételeket megközelítenünk. A pandémia alatt a bevételkiesésünk is jelentősnek mondható (játsszási hónaponként bruttó 40 MFt-tal), ez a teljes évre vetítve 360 MFt-ot jelentett. Az egyenlegen a Lázár Ervin Program folytatása javított, kissé csalóka képet festve így a tárgyévi bevételi adatokra. Ugyanis a Lázár Ervin Programból keletkezett 2021. év végi bevétel a 2022 május végéig tartó program finanszírozásának teljes ellenértékét jelentette.

Össességében elmondható azonban, hogy a 2021. évben a Lázár Ervin Program által okozott bevételi korrekció nélkül a bevételkiesésünk elérte a 360 MFt-ot.

Tovább nehezítette intézményünk helyzetét 2022-ben a gazdaság újraindítása program finanszírozása érdekében történt 69.316.724 Ft előirányzat elvonás, mely

költségvetésünkön belül érzékenyen érintette a személyi jellegű kifizetéseket és a hozzá kapcsolódó munkáltatói (SZOCHO) terheket, valamint a beruházási kiadásokat.

A háború következményeként az energiaárak több mint a tízszeresére ugrottak, melynek hatására intézményünk anyagi lehetőségei rendkívül korlátozottá váltak. Minden erőnkkel azon dolgoztunk, hogy mind a gáz, mind pedig az elektromos áram felhasználásunkat elfogadható mértékűre próbáljuk csökkenteni az üzemszerű működés megtartása mellett. Természetesen a kormány által előírt 18 fokos temperáló hőmérséklet miatt folyamatosan sok panasz érkezett hozzánk, azonban munkatársaink készséggel válaszoltak a sértődött nézőknek, saját energiájukat nem kímélve. Az energiaválság hatására azonnal létrehoztuk a rezsvédelmi-munkacsoportot mely minden héten ülésezett és minden egyes héten kiértékelte a tervezett és az elért eredményeket, tényszerű adatokat, melyekről írásban értesítette a fenntartót heti és a soron kívüli adatszolgáltatás kérelmeknek eleget téve. Az energiaárak több mint tízszeresére emelkedése mellett, a fenntartó kényszerűen további elvonásokkal illette intézményünket, annak érdekében, hogy a kormány előírásainak megfeleljen.

Az energiamegtakarítási intézkedési lehetőségek összefoglalását, továbbá az energiahatékonyság-növelő lehetőségeket rendszeresen elküldtük fenntartónk részére:

1. Beruházást nem igénylő, munkaszervezési módosítással nem járó beavatkozások
2. Kisebb beruházással vagy a munkaszervezés kisebb módosításával járó intézkedések
3. Jelentősebb munkaszervezési módosítást igénylő intézkedések
4. Jelentősebb beruházást igénylő műszaki megoldás (OPCIÓ fedezet rendelkezésre állása esetén)

Az energiamegtakarítási lehetőségek azonosítása során elsődlegességet élvezett a beruházási költséget nem igénylő, vagy csak alacsony beruházási költségű intézkedések meghatározása.

A megvalósítani kívánt intézkedéseket a megvalósítási határidő és a becsült megtakarítási potenciál megadásával határoztuk meg. Minden javaslat esetén számszerűsítettük az intézkedéstől a várható megtakarítás mértékét.

2022. október 17-én a PMSZ az energiamegtakarítási intézkedési tervében határozta meg a főbb beavatkozási területeket és energiamegtakarítási célokat.

Az energiafogyasztás csökkentése érdekében hozott rendkívüli intézkedések elérték céljukat tekintve, hogy intézményünk nagyságrendileg 30%-os megtakarítást ért el a kormány által elvárt 25% helyett. A tervhez képest, a jelentős plusz megtakarítás oka az

októberi teljes fűtés-kikapcsolás, illetve a 2023. januárjában megkezdett kényszerű, vis maior helyzetből fakadó kazán-korszerűsítés, melyet 2023. február 27-én sikeresen befejeztünk.

A kényszerű cserére azért volt szükség, mert a folyamatos, napi felülvizsgálattal üzemeltetett 1984-es kazánok 2022. december közepére olyan műszaki állapotba kerültek, hogy a 2023. nyárra tervezett kazáncserét kénytelenek voltunk hamarabb megvalósítani. Így az alampüködésünk, valamint a közfeladat ellátásához elengedhetetlenül szükségessé vált tervezett kazánház korszerűsítés kivitelezési idejének előrehozása mellett döntöttünk. A rendkívüli zárásról a protokollnak megfelelően az előírt határidő betartásával értesítettük a Kulturális és Innovációs Minisztérium Kultúráért Felelős Államtitkárság Művészeti Főosztályát.

Az épületben nézőközönség nem, adminisztráció csak esetlegesen tartózkodott. A szükséges és előrehozott karbantartások miatt részleges 12 fok temperálást biztosítottunk a színházban, mely embert próbálónak bizonyult volt az intézményben maradt munkavállalók számára. 2023. január utolsó két hetében a részleges próbafűtéseket megkezdtek, melynek során számtalan egyéb nem várt fűtőköri meghibásodást azonosítottunk és hártottunk el, így a tesztelési fázis további körök bevonásával folytatódott. 2023. február hónap első három hetében a korrodált végpontokat, fűdémáttörési csővezetékeket, hibás radiátorszelepeket a szükséges helyeken önerőből finanszírozva cseréltük. Február utolsó hetében a kazánházi időjáráskövetés finomhangolásával elértük az üzemszerű fűtés és HMV biztosítását. A fűtési rendszerünk a környezeti hőmérséklethez igazodva biztosítja a TERV-ben leírt 18 °C temperált hőmérsékletet, illetve a max. 40 °C hőmérsékletű HMV-t. Üzemszüneti időben a hőmérsékletet -4 °C-kal csökkentjük, a HMV kikapcsolásra kerül, ennek alap tervezett ideje 7/7 nap: 22:00-06:00 közötti időszakban.

A beüzemelt kazántelegek a vizsgált márciusi időszak óta meghibásodás nélkül üzemszerűen, időjáráskövető módban biztosítják a meghatározott hőmérsékletet.

Általánosságban elmondható, hogy a fenti vis maiorból eredő zárva tartás okán keletkezett bevételkiesés miatt és a 2022-ben elszabadult energiaárak ismételt drasztikus megszorításokra és újabb intézkedésekre kényszerítették bennünket:

- energiaválság miatti többletfeladatok és többletköltségek okozta megtakarítási kényszer,
- A kormány a gázkrízis miatt korlátozta az állami intézmények energiafogyasztását, a hőmérsékletek központi szabályozásán keresztül,

- a Magyar Közlönyben megjelent 353/2022. (IX. 19.) Korm. rendelet az egyes intézmények veszélyhelyzeti működéséről címmel megjelent kormány döntés értelmében az állami intézményekben a fűtés központi szabályozása és a léghőmérséklet kötelező legnagyobb értékének – 18 celsius foknak – meghatározása, melynek a célja az volt, hogy a kormány elérje a 25%-os gázfogyasztás csökkentést a közintézményekben. A közlönyben megjelent rendelet kimondja, hogy a veszélyhelyzetre tekintettel egyes intézmények által a földgázkereskedővel megkötendő, vagy megkötött hatályos földgáz-kereskedelmi szerződésben foglaltaktól eltérően a minimális földgáz-mennyiség a szerződött földgáz-mennyiség 75%-a, kivéve, ha a földgáz-kereskedelmi szerződés ennél kisebb minimális földgáz-mennyiséget állapít meg. Intézményünk ezen előírásnak is, habár erőn felül, de eleget tesz, azonban megjegyeznénk, hogy az öltözőkben és a szellemi munkát végzők körében ezen hőmérséklet egyáltalán nem ideális. Nem ideális továbbá egy gyermekszínház esetében sem, hogy kisiskolások fagyoskodva kénytelenek ülni a nézőtérén.

A közüzemi díjak tekintetében is hatalmas változás következett be. A 2019-2022 években az intézmény éves közüzemi kiadásai 25-30 millió Ft körül alakultak. Az orosz-ukrán konfliktus hatására elszabadult energiaárak miatt az intézmény rezsiköltségei több mint a tízszeresére emelkedtek meg. Ez azt jelenti, hogy az előző években „megszokott” 25-30 MFt rezsiköltség helyett 2022-ben már 262 MFt rezsiköltséggel szembesült az intézmény vezetősége, mely a 2023-as évre legalább 400-500 MFt-ra emelkedik. A 2022-es évet ennek fényében nagyon nehezen vészeltük át, a 262 MFt-os rezsiköltségből csupán 67,0 millió Ft-ot tudunk pénzügyileg teljesíteni. A 2023-as év során az év elején úgynevezett támogatási keret-előrehozással megtörtént a közüzemi tartozás részleges rendezése, melynek eredményeként kifizetésre került további 60,0 millió Ft, mely az intézmény tovább működtetésének a feltétele volt különböző részletfizetési megállapodásokhoz kötötten. **Kalkulációnk szerint mintegy 4-500 MFt kompenzációra lenne szükség annak érdekében, hogy a Színház a jelenlegi feltételekkel továbbra is fenntartható legyen.**

Az épületek külső burkolatának állapotából adódó közvetlen életveszély elhárítása

A Pesti Magyar Színház épületének homlokzata 1966-ban készült el. Sajnálatosan a homlokzaton lévő beton díszítőelemek a közel hatvan év alatt az anyagfáradásnak és az időjárási tényezőknek köszönhetően fellazultak. 2021. októberében egy ilyen fellazult darab

leesett, és egy szabályosan parkoló autóban kárt okozott. Szerencsére személyi sérülés nem történt. Az épületet azonnali hatállyal körbekerítettük, és statikus szakember véleményét kértük. A statikus megerősített minket abban, hogy azonnali intézkedésre van szükség. A veszélytelenítés két szakaszból állt. Első ütemben alpinisták segítségével, statikus ellenőrzésével a teljes homlokzatot átvizsgáltuk, a fellazult elemeket eltávolítottuk. Ebben az ütemben már a szakértő megállapította, hogy további intézkedésre van szükség. Tehát az azonnali veszélyt okozó épületelemek eltávolítása maradéktalanul megtörtént, ugyanakkor további feltáskásodások, illetve erózió hatására a szerkezet további romlása nem kizárható. A szakvélemény a védőháló kiépítését írta elő a további sérülések kockázatának csökkentése érdekében. Prioritásként a megfelelő kollektív védelmet szem előtt tartva az alábbi műszaki cselekvési tervet dolgoztuk ki. Az épület teljes egészében egy speciális védőhálóval lett beburkolva olyan rögzítési technikával, hogy az kizárja a korábbi havária esélyét. Az elkészült védőháló ideiglenes védelmet eredményezett, három havonta vizsgáljuk annak állapotát, védőképességét. A végleges megoldást a homlokzati díszítő betonelemek cseréje és újra rögzítése jelentené.

Az előadó-művészeti szervezet egyedi többlettámogatása (veszélyhelyzet elhárítása) kapcsán kötött Emberi Erőforrások Minisztériuma / Emberi Erőforrás Támogatáskezelő / támogatói okirat alapján (pályázati azonosító: EMT-E-22-0017) a Színház 90.000.000 Ft többlettámogatásban részesült pályázati úton. A közvetlen életveszély elhárítása és az alapvető üzembiztonság fenntartása, valamint az állami vagyon rendeltetésszerű kezelése és megóvása érdekében haladéktalan elvégzésre kerültek a fenti feladatok.

Jelenlegi vis maior helyzet

Általános épületgépészeti állapotok

Az épületben az 1966-os átadás óta számottevő épületgépészeti modernizáció nem történt. Az építészeti (épületszigetelés teljes hiánya, sérült homlokzati elemek, belső és technikai terek elavultsága stb.) állapotok sajnálatosan megegyeznek az épületgépészeti állapotokkal. A fűtési, hűtési, légtisztasági berendezések jelenlegi állapota az épület energiahatékonyságát jelentősen befolyásolják negatív irányba. Sajnálatosan a nyílászáróink utólagos szigetelése nem megoldható, azokat cserélni kell (1966-os Tessauer ablakok). Az épületgépészeti és épületszigetelési anomáliák, valamint a fosszilis energiahordozók objektív, több, mint tízszeres áremelkedése miatt a jelenlegi éves költségek elérik az 500 MFt-os nagyságrendet.

Dr. Zalán János PhD, DLA – Pesti Magyar Színház igazgatói pályázat 2023

A 2023. év során megtett intézkedések

Az 1985-ben beépített kazánjainkat – kényszerű módon – kicseréltük korszerű, új időjáráskövető kazánokra. Bár a hatásfok jelentősen növekedett, de a szigetelési és légtechnikai hiányosságok miatt messze elmarad még az ideálistól. A teljes fűtési rendszer felülvizsgálata és javítása is indokolt, tekintettel arra, hogy jelenleg – hiába a kicserélt és vadonatúj kazánok – a megtermelt melegvíz nem képes eljutni a légcserélő rendszerhez, mely a fűtött, meleg levegő eljuttatásával fűti az épületet. Sajnálatos módon a fűtési rendszer további elemei (csőhálózatok, radiátorok stb...) mind már jóval túlszolgálták várható élettartamukat és folyamatos felújítást igényelnének.

Elindítottuk a napelemes beruházásunkat. Számításaink szerint hőszivattyús segédűtéssel a korábbi gázfűtés hat hónapról 2-2,5 hónapra csökkenthető úgy, hogy a napelemek hatására jelentős energia- és költségmegtakarítás jelentkezhethet – feltételezve a jelenlegi hiba elhárításokat.

A központi, kamaraszínpadi és egyéb hűtőklímák sem működnek, azok nem javíthatóak, mely miatt veszélybe került az alaptevékenység ellátásának biztosítása. Alkatrész-ellátás sem biztosított már. Sajnálatosan a folyamatos forráshiány miatt a készülékek 1966 óta nem kerültek korszerűsítésre. Ezek a klímák kizárólag hűtésre használhatók, légcseréjük sem biztosított.

A szellőzőgépház teljesítménye már önmagában sem biztosítja a nézőtéri megfelelő légcserét, mely kihatással van mind a hűtésre, fűtésre, mind pedig a tiszta levegő utánpótlására. A klímaberendezésekhez hasonlóan az építés óta nem történt korszerűsítés, hatásfokuk, tisztítási képességük nem alkalmas további használatra, pedig a rendszer ezen része juttatná el a fűtött-hűtött levegőt az intézmény legnagyobb részére, beleértve a nézőtereket és a nézőtér-forgalmi részeket is. E nélkül a teljes rendszer használhatatlan.

A fenti két rendszer egységes rendszert képez, azok javítása csak együttesen értelmezhető tehát. Cél az alpműködéshez szükséges levegőellátás temperálásának (elsősorban fűtés, de a hűtés is a nyári bérbeadások végett) biztosítása. Ehhez mindenképpen hőszivattyús technika javasolt kombinálva napelemes rendszerrel.

Azonnali szükséges intézkedések

- Annak vizsgálata és azonnali javítása, hogy a kazánból a melegvíz a fűtőkörben eljusson a szellőző gépházba, majd onnan megfelelő légcserélő beépítésével eljusson az intézmény többi részébe is.

- Ezzel párhuzamosan a nem működő klímák cseréje korszerű hőszivattyús hűtő-fűtő klímaberendezésekre, megteremtve így az alternatív fűtési lehetőséget (amennyiben bármi történik a fő rendszerrel akkor a tartalék rendszer a működőképességet ideiglenesen fenn tudja tartani) a nézőtéren, kamaraszínpadon, öltözőkben, irodákban.
- Szellőzőgépházi berendezések nagyjavítása, megfelelő fűtött/hűtött/tisztított levegő szállítása érdekében.
- A legkritikusabb nyílászárók cseréje, a jelenlegi szigetelés nélküli ablakok kiváltása 3 rétegű üvegszerkezetű ablakokra.

Fenti vis maior helyzetek tervezett elhárításának hatására megvalósított leendő beruházások értékelése

- A földgáz, mint energiahordozó mennyiségi felhasználása az eddigi mennyiség 20%-a alá kerül.
- Az áramfogyasztás jelentős csökkenése (70%-os) a megvalósuló solar kiserőmű miatt.
- A beruházások megközelítőleges bekerülési költsége körülbelül bruttó 300 MFt.
- Az energiahatékonysági vis major és korszerűsítést követően az áram és földgáz költségek éves szinten 100 MFt csökkennek a jelenlegi árszínvonalat feltételezve. Így az éves megtakarítás eléri a 400 MFt nagyságrendet, továbbá a jövő évtől az árak változatlansága mellett minden egyes további évben eléri a 400 MFt-ot!
- A korábbi energiahatékonysági terv szerinti működés megvalósítására törekvés a takarékosági intézkedések fenntartásával.

Válsághelyzetek összefoglalása

A fenti válságok és vis maior helyzetek egy szakértő, az intézményt kívülről-belülről rendkívül jól ismerő és már kipróbált válság menedzsmentet és válság stratégiát követelnek annak érdekében, hogy az intézményi működőképességet és alaptevékenység ellátását fenn tudjuk tartani. Jelenlegi erőfeszítéseink során nagyon fontos kiemelni azonban, hogy mi nem csak az intézmény alaptevékenységének fenntartására fókuszálunk, hanem arra, hogy színházunk ismételten tagja lehessen a nemzetstratégiai intézmények családjának, ellátandó és már ellátott stratégiai fontosságú közfeladatai okán.

Ez a válságokkal terhelt időszak rendkívül embert próbáló feladatok elé állítja a menedzsmentet és nem teszi lehetővé azt, hogy egy teljesen új színházi vezetés – akik még az intézményt sem ismerik kellőképpen – megfelelően tudjanak reagálni a különböző külső- és belső válsághelyzetekre. Ez az időszak olyan vezetőt, olyan vezetést és olyan vezető állású munkatársakat igényel, akik nem most ismerkednek meg a feladattal, hanem álmukból felébresztve is a lehető legjobb megoldást választják a felmerült válsághelyzet kezelésére.

A Pesti Magyar Színház gazdálkodása 2019-2023. június 30. között

Az intézményünk gazdálkodását – az előző fejezetben bemutatottak alapján – az elmúlt időszakban a folyamatos alkalmazkodás, válságállóság, válságálló- műsorpolitika és menedzsment, vis maior helyzetek elhárítása, továbbá a pandémiás vészhelyzet, az orosz-ukrán konfliktus következtében a több mint tízszeresére elszabaduló energiaárak és a portfólió váltást lehetővé tévő és ezekhez alkalmazkodni képes sokszínűség jellemezte. Az alábbiak során különböző mutatószámok alapján kíséreljük meg bemutatni az intézményünk elmúlt időszaki gazdálkodását.

Az alábbi táblázatban az éves adatokat összefoglaló módon kerülnek bemutatásra a költségvetési támogatási és a működési bevételek összegei.

M Ft	2019	2020	2021	2022	2023. 30.jún
Központi költségvetési támogatás összesen (MFt)	1 579,76	1 419,64	1 391,29	1 776,78	1 192,78
- ebből működési költségvetési támogatás összesen (MFt)	1 284,07	1 293,57	1 227,13	1 539,00	1 081,41
- ebből felhalmozási költségvetési támogatás összesen (MFt)	295,69	126,07	164,16	237,78	111,37
Működési támogatás arány központi költségvetési támogatáshoz (%)	81	91	88	87	91
Központi költségvetési támogatáshoz viszonyított előadászám (db)	271	175	352	414	236
Költségvetési bevételek összesen (MFt)	753,35	251,78	483,04	486,65	320,98
- ebből fejezeti kezelésű előirányzat terhére nyújtott	0	0	0	0	0
- ebből elkülönített állami pénzalapból kapott	0	0	0	0	0
- ebből önkormányzattól kapott	0	0	0	0	0
- ebből EU-s programok, hazai társfinanszírozások terhére biztosított	0	0	0	0	0
- ebből működési bevételek	753,35	251,78	483,04	486,65	320,98

Mft	2019	2020	2021	2022	2023. 30.jún
Személyi juttatások	559,86	789,48	822,85	1 085,51	594,97
Munkaadókat terhelő jár. és szoc. hoz. jár. adó	106,81	129,28	118,30	150,61	73,02
Dologi kiadások	1 166,16	678,67	660,02	847,94	579,41
- ebből készletbeszerzés	58,92	29,02	21,86	29,78	25,62
- ebből közüzemi díjak	30,64	24,96	25,43	67,14	59,55
- ebből kommunikációs szolgáltatások	18,74	10,15	15,15	22,97	14,47
- ebből bérleti- és lízing díjak	36,82	21,06	26,67	41,75	33,42
- ebből karbantartási, kisjavítási szolgáltatások	48,53	22,97	60,96	13,64	11,37
Beruházások	306,82	120,04	157,50	193,37	136,48
Felújítások	192,89	21,67	45,97	1,91	0,00
- ebből ingatlan felújítás	88,82	15,31	20,77	0,00	0,00
Összesen	2 334,47	1 739,41	1 813,51	2 279,34	1 463,28
Lejárt tartozásállomány (mFt)	23,28	4,75	78,37	205,95	135,10

A kiadási főösszegekből is jól látszik, hogy intézményünk működését jelentősnek mondható hatások érték, és évről-évre jelentkező változások történtek. Mindezen adatokból is jól látszik, hogy ha a válságálló menedzsment nem alakítja ki a válságálló stratégiáját, akkor az intézmény életében hatalmas, megoldhatatlan problémák és finanszírozási ellehetetlenülés következik be. Az intézmény menedzsmentjének válságálló stratégiája jól láthatóan és bizonyított módon évről évre kiállta a különböző, az intézményt érő válságok próbáját.

	2019	2020	2021	2022	2023. 30.jún
Kiadások bevételarányos (maradvány nélküli) fedezete (%)	99,94	96,09	103,35	99,30	103,45
Kiadások támogatásarányos fedezete (%)	67,67	81,62	76,72	77,95	81,51
1 nézőre, látogatóra jutó átlagos központi költségvetési támogatás összege (Ft/fő)	11 752	20 866	15 992	14 496	22 941
1 nézőre, látogatóra jutó átlagos működési bevétel (Ft/fő)	5 604	3 701	5 552	3 970	6 174
1 nézőre/látogatóra jutó átlagos kiadás (Ft)	17 366	25 566	20 845	18 596	28 144
1 előadásra jutó átlagos központi költségvetési támogatás összege (Ft)	5 829 382	8 112 200	3 952 521	4 291 742	5 054 137
1 előadásra jutó átlagos működési bevétel összege (Ft)	2 779 872	1 438 727	1 372 285	1 175 489	1 360 085
1 előadásra jutó átlagos kiadás összege (Ft/ea)	8 614 277	9 939 461	5 152 020	5 505 640	6 200 330
Átlagos látogatottság (%)	95,25	96,39	98,53	90,91	96,01
- előadás	95,25	96,39	98,53	90,91	96,01
Jegyértékesítés hatékonysága (eladott jegyek/eladható jegyek, %)	95,25	96,39	98,53	90,91	96,01
Fizető nézők aránya az összes nézőhöz viszonyítva (%)	97,92	98,39	93,2	98,65	99,1

Mi sem bizonyíthatja jobban ezt, mint az átlagos látogatottsági adatok 2014. évi 44%-os szintjéről 96,1%-ra történő emelkedése és abból a fizető nézők 99,1 %-os aránya, hogy az általunk immáron több éve felvázolt profilváltás útjai a Pesti Magyar Színháznak az egyetlen létező és egyben a lehető legjobb útja is. Ezt a színházat újra pozícionálni már nem kell, ezt a feladatot elvégeztük a több éve húzódó válságok és konfliktusok ellenére is.

Bevételek és látogatottságok alakulása 2019-től

	2019	2020	2021	2022	2023. 30.jún
Látogatószám (fő)	134 430	63 667	38 008	122 571	51 993
Online látogatószám (fő)	0	4 369	48 992	0	0
Előadások száma (online is)	271	167	352	414	236
Eladott bérletek száma (db)	235	0	30	202	0
Felvételek száma (lemez, film)	0	18	7	0	0

Mind a megtartott előadások száma, mind a látogatószám drasztikus mértékű emelése következett be (2015-ben 50.000 fő), mely szintén igazolja azt a tényt, hogy a Pesti Magyar Színház válságálló menedzsmentje és válságálló stratégiája működik és elérte céljait. 2023. év egészére – az ősszel induló Lázár Ervin Programmal együtt – várhatóan jóval több látogatója lesz intézményünknek, mint a 2019. évben elért eddigi csúcs látogatószám.

Bérjellegű kimutatás:

	2019	2020	2021	2022	2023. 30.jún
Munkavállalók átlagbére (bruttó)	347 809	359 237	392 338	465 649	477 043
Munkaviszonyban foglalkoztatottak száma (fő)	112	167	167	167	167
Egyéb munkavégzésre irányuló jogviszony (megbízási szerződés) (fő)	245	317	315	222	204
1 főre jutó személyi jellegű kifizetés a járulékok nélkül (nettó bér Ft/fő)	231 293	238 893	260 904	313 085	317 234

Fentiek alapján kijelenthető, hogy a 2019. évi bázishoz viszonyítva 2023-ra az átlagkereset mintegy 40%-os növekedés mutat, melyben az államilag kötelezően beépített 20%-os kulturális bérfejlesztés is benne van. **Kijelenthető tehát, hogy az intézmény önerőből pontosan akkora**
Dr. Zalán János PhD, DLA – Pesti Magyar Színház igazgatói pályázat 2023

mértékű bérfejlesztést hajtott végre az elmúlt 5 évben, mint amekkora mértékű kulturális bérfejlesztési támogatásban részesült. 2019-2023 között az előző évhez képest is minden évben növekedés tapasztalható az alkalmazotti létszám jelentős növelése mellett 2019-től, 112 főről 167 főre, ami gyakorlatilag 50%-os növekedés.

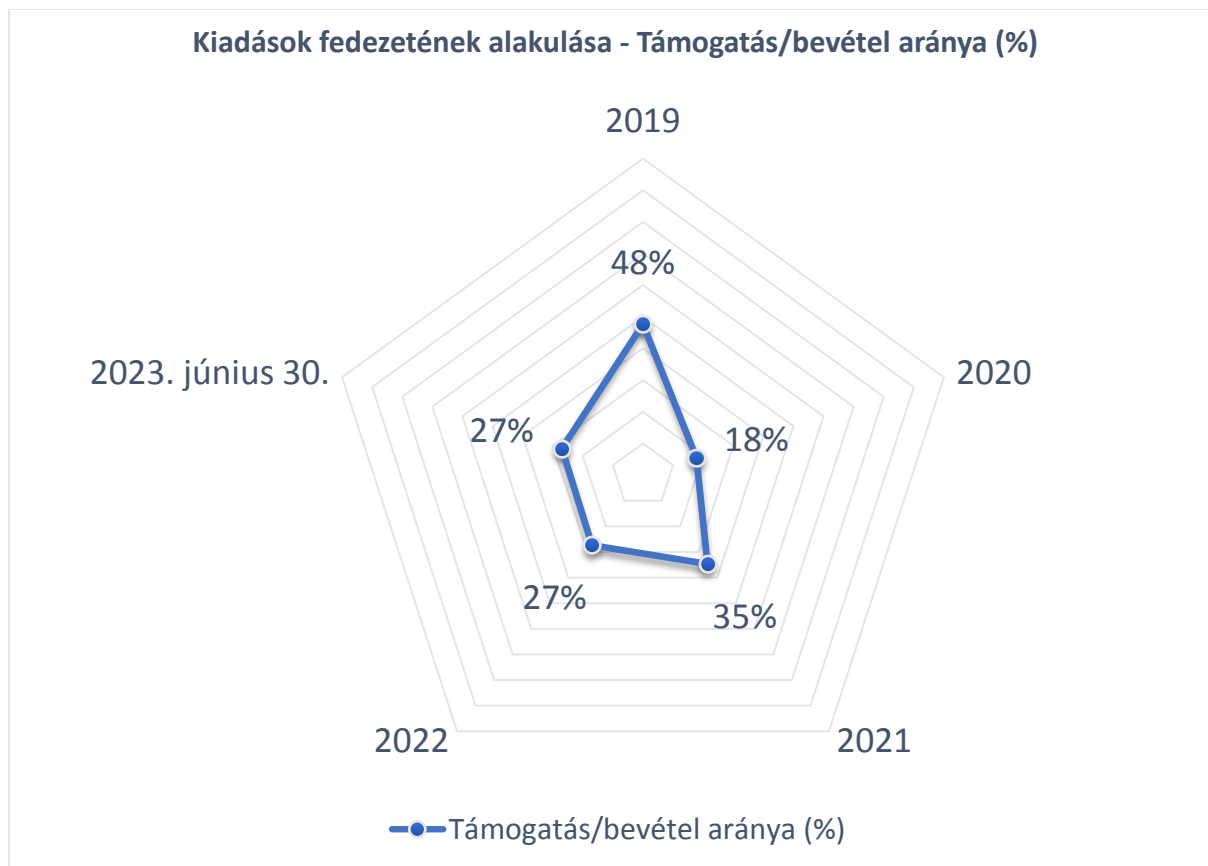
A Színház működésének karakterisztikus eleme, a „külsősök” foglalkoztatása. Azonban a külsős, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban foglalkoztatottak részére a kifizetések aránya az utóbbi években általában nem érte el a bérkeret 5%-át.

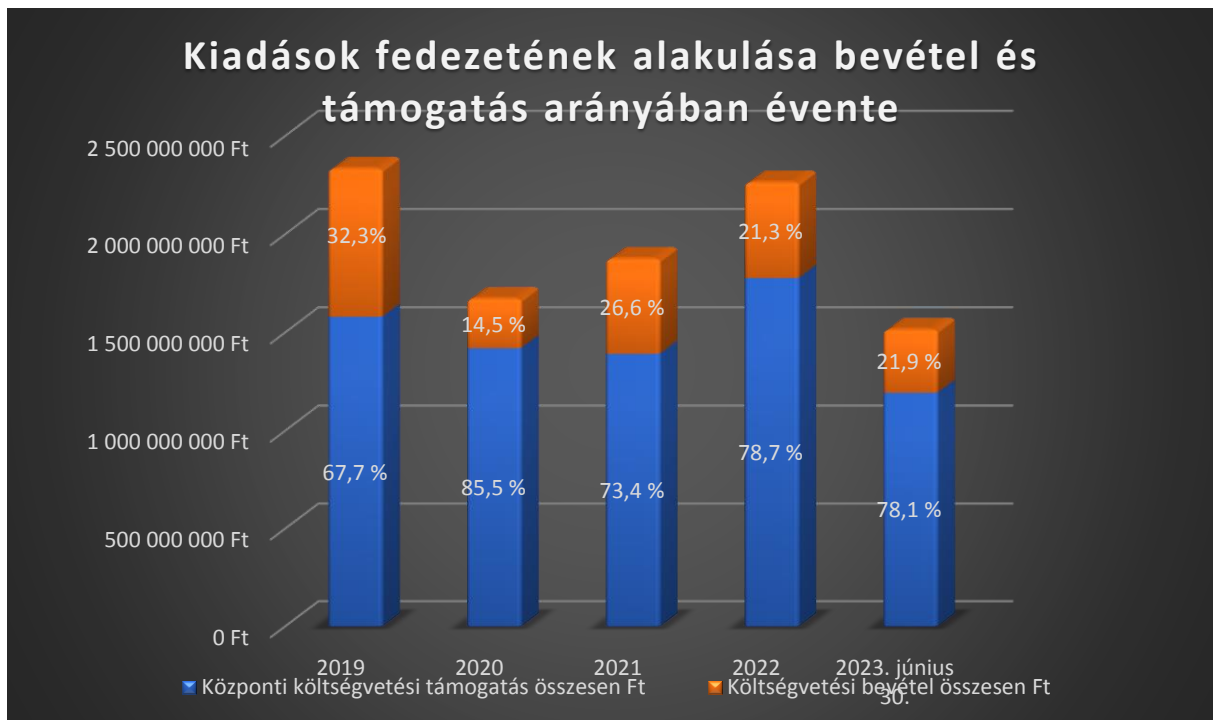
	2019	2020	2021	2022	2023. június 30.
Központi költségvetési támogatás összesen Ft	1 579 762 501	1 419 635 034	1 391 287 559	1 776 781 287	1 192 776 291
Költségvetési bevétel összesen Ft	753 345 374	251 777 226	483 044 300	486 652 273	320 980 125
Előző évi maradvány	76 320 276	76 865 916	-8 872 523	112 848 534	53 792 089
Költségvetési kiadások összesen Ft	2 334 469 200	1 739 405 653	1 813 511 082	2 279 334 771	1 463 277 929
Támogatás/bevétel aránya (%)	48%	18%	35%	27%	27%

A saját bevételek és a központi költségvetési támogatások arányát valahol az 1/3-ad saját bevétel és 2/3-ad központi költségvetési támogatás kívánatos értékeire kellene beállítani. A központi támogatás kétharmados aránya tovább csökkenthető projekt alapú finanszírozásra történő befektetők bevonásával, továbbá támogatói rendszer – úgynevezett mecenatúra – feltételeinek megteremtésével és létrehozásával.

Örömmel jelenthetjük ki, hogy Miniszter Úr elvárásainak megfelelően a 2023. év folyamán mind a projekt alapú befektetői rendszert, mind a mecenatúrát jelentő támogatói rendszert a Pesti Magyar Színház kidolgozta és működését élesben elkezdte. Várhatóan a nyári kőszínházi pangás után a 2023/2024. őszen induló színházi évad során a támogatói rendszerből befolyt összegekről is büszkén számolhatunk majd be Miniszter Úr részére.

A fenntartó Működésünket érintő kérései, jelzései számunkra kiemelkedően fontosak az alaptevékenységünk ellátása mellett. **Így büszkén jelenthetjük ki Miniszter Úr részére, hogy ezt is megcsináltuk!**

A PMSZ működési kiadásai „normál időszakban” 2,3-2,5 milliárd Ft körül alakulnak, az utóbbi évek átlagát tekintve (ez 2023-2024-től bizonyosan változik a jelentős infláció és az energiaárak hihetetlen mértékű drágulása miatt). Az intézmény finanszírozási struktúrájából látható, hogy a közintézmények többségéhez hasonlóan a finanszírozás fő forrása az állami (költségvetési) támogatás.

Függetlenül attól a tényről, hogy a PMSZ kiadásait döntően állami források finanszírozzák, likviditási és feladat-ellátási szempontból nem mellékes a bevételek mértéke és aránya a költségvetésen belül. A bázisévnek tekintett 2019-ben a 753,3 millió Ft bevétel a kiadások csaknem egyharmadát finanszírozta (32,3%) ez az arány ezt követően jelentősen romlott. 2020-ban 14,5 % (egyértelműen a COVID miatti zárva tartás miatt), 2021-ben 26,6%, 2022-ben 21,3 %, 2023-ban pedig 21,9 %. Megállapítható, hogy az intézmény finanszírozásán belül a közvetlen állami támogatás súlya nőtt a COVID-19 és az elszálló, mintegy több, mint tízszeresére emelkedett energiaárak miatt.

	2019	2020	2021	2022	2023. június 30.
Bértömeg arány a központi költségvetési támogatáshoz viszonyítva	42%	65%	68%	70%	56%
Bértömeg arány a központi költségvetési, működési támogatásokhoz viszonyítva	52%	71%	77%	80%	62%

A fenti táblázatok alapján kijelenthetjük, hogy a támogatásunk 80-90 százaléka az intézmény alapvető működtetésére elég csak. Ennek a 80-90%-nak körülbelül a 80 százalékát teszik ki a személyi jellegű ráfordítások, melyekhez hozzátartoznak a K336 szakmai tevékenységet segítő ERA kódon lévő külsős közreműködők költségei is. Amennyiben ezeket a kumulált adatokat tekintjük, kijelenthető, hogy intézményünk rendkívüli mértékben alulfinanszírozott! A támogatásunk a működtetés 90 százalékára elég körülbelül, mely támogatást teljes egészében a személyi jellegű ráfordítások, járulékok és a külsős közreműködők és jogdíjak költségei emésztik föl.

Az intézmény megfelelő karbantartására, felújítására, illetve beruházásra a támogatásból már egyáltalán nem telik, ezért alkalmazunk olyan műsorpolitikát, amely válságálló és rendkívüli mértékben bevételorientált! Intézményünk fenntartásában kulcsszerepet játszik tehát az a tény, hogy tarthatunk-e előadásokat, nyitva lehetünk-e a közönségünk előtt, ugyanis minél többet játszik intézményünk – a válságálló produkciók létrehozásának köszönhetően –, annál több működési és felhalmozási költségeket is fedezetként termelő haszonra tesz szert, ugyanis minden egyes előadás esetében a bevételek meg kell, hogy haladják a kiadások arányát; ez az alapvetés a menedzsment hozzáállása szempontjából! Ennek értelmében csakis olyan műsorpolitikát fogadunk el, amely ezen feltételeknek és kritériumoknak megfelel, így tudjuk biztosítani azt, hogy a rendkívüli módon alulfinanszírozott intézmény valamilyen szinten továbbra is működtethető legyen.

Ezen profitorientált és válságálló menedzsmenti működtetésnek a következményeként intézményünk 2023. év elejére nemzeti státuszúvá vált! Az ifjúsági- és családi színház koncepciónk következő lépcsőjében pedig nemzetstratégiai intézménnyé válhat, az alaptevékenységének rendkívül magas színvonalú ellátása miatt.

Intézményünk működésének felügyeletére a Nemzetgazdasági Minisztérium Költségvetési főfelügyelőt rendelt ki, így a színház gazdálkodása folyamatosan ellenőrzött volt a teljes időszak alatt. A Költségvetési főfelügyelet minden egyes havi jelentésében megállapította, hogy intézményünk gazdálkodása takarékos és gondos.

A pályázat ezen részében összefoglalt mutatók kiértékelése alapján büszkén jelenthetjük ki, hogy intézményünk a válságokkal terhelt időszak ellenére is remekül helytállt és kiválóan teljesített. A fent részletezett objektív mutatószámok alapján véleményünk szerint a többi intézménnyel történő összehasonlítás esetén is az elért eredmények büszkeséggel tölthetnek el bennünket és Miniszter Urat is, továbbá szívesen állunk Miniszter Úr rendelkezésére a különböző objektív szempontrendszer alapján történő támogatás-újraelosztási feladat végrehajtásában.

A számok tükrében 2014-2023

A következő táblázatokban a Pesti Magyar Színház elemi költségvetési szerkezetű előirányzatainak teljesítésének teljes körű bemutatása következik a 2014-2023-ig terjedő időszakra.

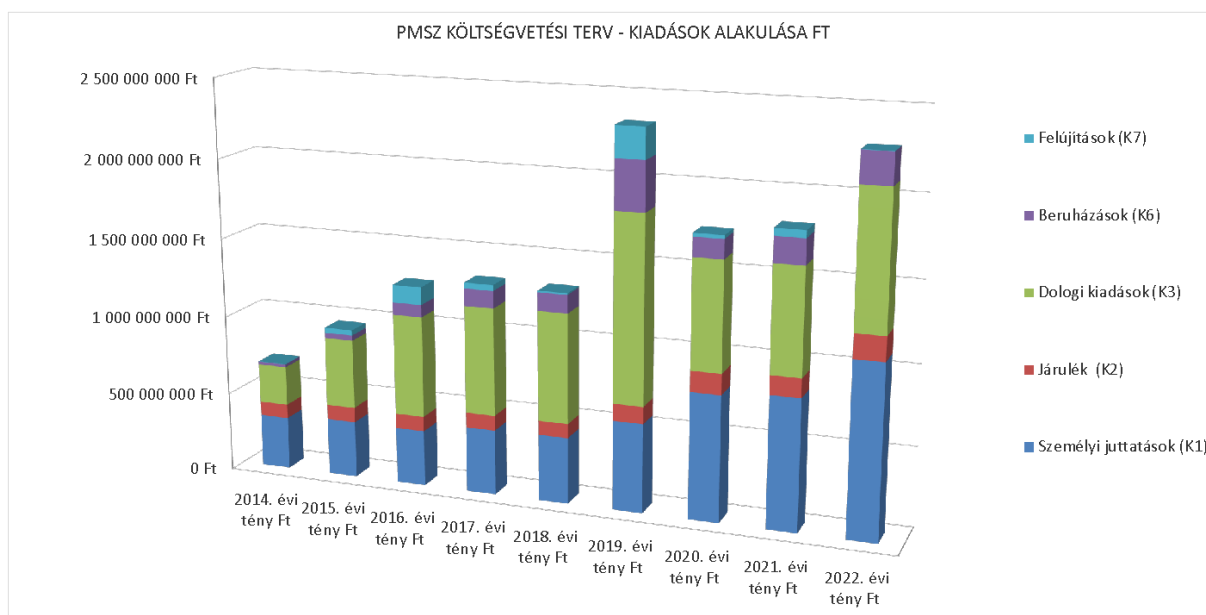
Bevételek alakulása:

04 - B8. Finanszírozási bevételek Ft	2014. évi beszámoló	2015. évi beszámoló	2016. évi beszámoló	2017. évi beszámoló	2018. évi beszámoló	2019. évi beszámoló	2020. évi beszámoló	2021. évi beszámoló	2022. évi beszámoló	2023. év
	Megnevezés	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés	Előirányzat
01 Hosszú lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól (B8111)										
02 Likviditási célú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól (B8112)										
03 Rövid lejáratú hitelek, kölcsönök felvétele pénzügyi vállalkozástól (B8113)										
04 Hitel-, kölcsönfelvételei pénzügyi vállalkozástól (=01+02+03) (B811)										
05 Forgatási célú belső értékpapírok beváltása, értékesítése (B8121)										
06 Éven belüli lejáratú belső értékpapírok kibocsátása (B8122)										
07 Befektetési célú belső értékpapírok beváltása, értékesítése (B8123)										
08 Éven túli lejáratú belső értékpapírok kibocsátása (B8124)										
09 Belső értékpapírok bevételei (=05+...+08) (B812)										
10 Előző év költségvetési maradványának igénybevétele (B8131)	39 109 000	86 369 000	176 197 000	30 691 021	17 977 681	76 320 276	76 865 916	8 872 523	112 848 534	
11 Előző év vállalkozási maradványának igénybevétele (B8132)										
12 Maradvány igénybevétele (=10+11) (B813)	39 109 000	86 369 000	176 197 000	30 691 021	17 977 681	76 320 276	76 865 916	8 872 523	112 848 534	
13 Államháztartáson belüli megelőlegezések (B814)								43 156 234		
14 Államháztartáson belüli megelőlegezések törlesztése (B815)										
16 Központi, irányító szerv támogatás (B816)	471 331 000	667 632 000	571 623 000	673 148 460	682 620 532	1 579 762 501	1 419 635 034	1 391 287 569	1 776 781 287	1 667 073 000
16 Lékötött bankbetétek megszüntetése (B817)				0						
17 Központi költségvetés sajátos finanszírozási bevételei (B818)										
18 Hosszú lejáratú tulajdonosi kölcsönök bevételei (B8191)				0						
19 Rövid lejáratú tulajdonosi kölcsönök bevételei (B8192)				0						
20 Tulajdonosi kölcsönök bevételei (=18+19) (B819)				0						
21 Belső finanszírozás bevételei (=04+09+12+...+17+20) (B81)	510 440 000	754 001 000	747 820 000	703 839 481	700 598 213	1 656 082 777	1 496 500 950	1 443 315 316	1 889 629 821	1 667 073 000
22 Forgatási célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése (B821)				0						
23 Befektetési célú külföldi értékpapírok beváltása, értékesítése (B822)				0						
24 Külföldi értékpapírok kibocsátása (B823)				0						
25 Hitelek, kölcsönök felvétele külföldi kormányoktól és nemzetközi szervezetektől (B824)				0						
26 Hitelek, kölcsönök felvétele külföldi pénzintézetektől (B825)				0						
27 Külföldi finanszírozás bevételei (=22+...+26) (B82)				0						
28 Adóssághoz nem kapcsolódó származékos ügyletek bevételei (B83)										
29 Váthőbevételek (B84)										
30 Finanszírozási bevételek (=21+27+28+29) (B8)	510 440 000	754 001 000	747 820 000	703 839 481	700 598 213	1 656 082 777	1 496 500 950	1 443 315 316	1 889 629 821	1 667 073 000

02 - B1-B7. Bázisba épülő költségvetési bevételek Ft		2014. évi beszámoló	2015. évi beszámoló	2016. évi beszámoló	2017. évi beszámoló	2018. évi beszámoló	2019. évi beszámoló	2020. évi beszámoló	2021. évi beszámoló	2022. évi beszámoló	2023. év
Megnevezés	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés	Teljesítés	Előirányzat
07 Önkormányzatok működési támogatásai (=01+...+06) (B11)											
12 Egyéb működési célú támogatások bevételei államháztartáson belülről (B16)		31 097 000	33 182 303	13 451 830	101 539 406	20 000 000	65 714	97 512	3 729 130		
13 Működési célú támogatások államháztartáson belülről (=07+...+12) (B1)		31 097 000	33 182 303	13 451 830	101 539 406	20 000 000	65 714	97 512	3 729 130		
19 Felhalmozási célú támogatások államháztartáson belülről (=14+...+18) (B2)											
22 Jövedelemadók (=20+21) (B31)											
31 Termékek és szolgáltatások adói (=26+...+30) (B35)											
32 Egyéb közhatalmi bevételek (B36)											
33 Közhatalmi bevételek (=22+...+25+31+32) (B3)											
34 Készletértékesítés ellenértéke (B401)					23 622		88 000				
35 Szolgáltatások ellenértéke (B402)	122 868 000	155 643 000	295 129 389	267 913 081	320 242 449	535 229 789	86 921 916	285 771 717	270 905 266	173 550 000	
36 Közvetített szolgáltatások ellenértéke (B403)	390 000	116 000	694 601	14 690 225	4 843 296	4 387 987	3 536 574	2 853 657	3 902 562	2 500 000	
37 Tulajdonosi bevételek (B404)					-						
38 Ellátási díjak (B405)				287 741	125 351	11 909					
39 Kiszámlázott általános forgalmi adó (B406)	33 285 000	42 264 000	75 585 711	76 050 744	87 672 070	145 107 511	23 854 754	77 929 763	74 368 094	80 150 000	
40 Általános forgalmi adó visszatérítése (B407)	22 944 000	16 303 000	86 351 200	82 059 000	51 718 000	44 747 000	134 976 000	115 752 000	133 128 211	120 800 000	
41 Befektetett pénzügyi eszközökből származó bevételek (B4081)				-							
42 Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek (B4082)		3 000		-							
43 Kamatbevételek és más nyereségjellegű bevételek (=41+42) (B408)											
44 Részesedésekből származó pénzügyi műveletek bevételei (B4091)				-							
45 Más egyéb pénzügyi műveletek bevételei (B4092)				-			43 822		14 355		
46 Egyéb pénzügyi műveletek bevételei (=44+45) (B409)											
47 Biztosító által fizetett kártérítés (B410)		18 114 000		-	20 906						
48 Egyéb működési bevételek (B411)	2 157 000	9 644 000	4 137 378	364 911	204 146	2 793 178	2 270 624	492 481	604 655		
49 Működési bevételek (=34+...+40+43+46+...+48) (B4)	181 644 000	242 087 000	461 898 279	441 389 324	464 826 218	732 345 374	251 603 690	482 799 618	482 923 143	377 000 000	
50 Immatériális javak értékesítése (B51)											
51 Ingatlanok értékesítése (B52)											
52 Egyéb tárgyi eszközök értékesítése (B53)					2 000 000		23 622	6500			
53 Részesedések értékesítése (B54)											
54 Részesedések megszűnéséhez kapcsolódó bevételek (B55)											
55 Felhalmozási bevételek (=50+...+54) (B5)					2 000 000		23 622	6 500			
60 Egyéb működési célú átvett pénzeszközök (B65)	82 494 000	102 325 000	57 053 233	183 678 762	123 463 750	1 000 000	84 200	140 670			
61 Működési célú átvett pénzeszközök (=56+...+60) (B6)	82 494 000	102 325 000	57 053 233	183 678 762	123 463 750	1 000 000	84 200	140 670			
68 Költségvetési bevételek (=13+19+33+49+55+61+67) (B1-B7)	264 138 000	375 509 000	552 133 815	638 519 916	691 829 374	753 345 374	251 777 226	483 044 300	486 652 273	377 000 000	

A következő táblázat a költségvetési kiadásokat mutatja be teljeskörűen a 2014-2023-ig terjedő időszakra:

A költségvetési kiadások alakulása 2014 – 2023-ig

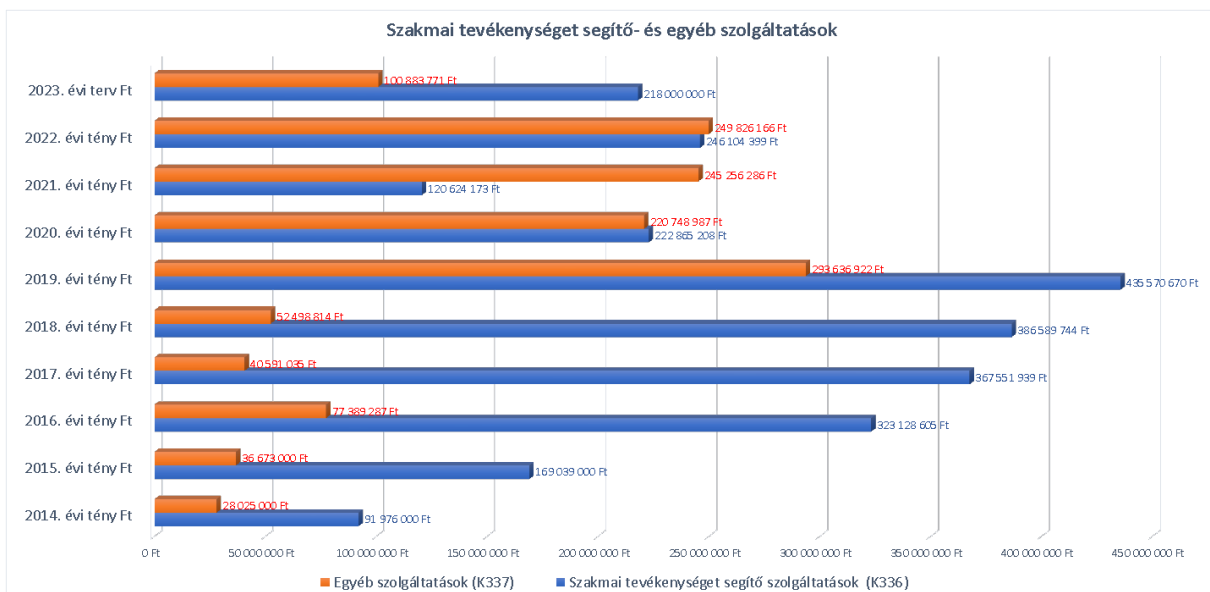

A 2019. év során jól látható, hogy intézményünk a társasági adórendszer kivezetésével párhuzamosan megítélt többlettámogatás révén jelentős bevételi többletből tudott gazdálkodni, ebből következően tudott nekikezdeni a portfólió tisztításnak, mely természetesen többletköltségeket generált. Az ezt követő években a covid és a háború okozta fenntartói támogatás-elvonások, továbbá a hatóságilag elrendelt kötelező zárvatartásból adódóan a saját bevétel összege jelentősen csökkent. Ezáltal a válságálló működésünk okán a kiadásokat is jelentősen mérsékelni kellett (több százmillió forintos nagyságrendben). Fenti táblázatból jól látszik, hogy a 2015. évi bázishoz viszonyítva az évek során minden egyes költségcsoport növekedett, mind a személyi jellegű kifizetések, mind a dologi kiadások, beruházások. Ezen növekedés abból adódik, hogy vezetésem alatt egy teljesen új, válságálló működési és eredmény – illetve teljesítmény szemléletű elképzelést valósítottunk meg, mely többek között profiltisztításból és abból állt, hogy minőségibb, jobb, nagyobb bekerülési értékű, jobban eladható, magasabb művészi színvonalú produkciókat hoztunk és hozunk létre, az árszínvonal jelentős emelése nélkül. A cél mindenekelőtt az intézmény válság-állandóságának megteremtése volt, továbbá az, hogy a covid után újrainduló, személyes jelenlétén alapuló színházi életterbe bevonjuk a közönséget, amellet, hogy az intézmény újonnan részünkre rendelkezésre bocsátott Alapító Okiratában foglaltakban foglalt célkitűzéseknek maradéktalanul megfeleljünk.

A személyi jellegű kifizetéseinek jelentősen nőttek ennek okai az alábbiakban keresendők:

- az átlagos állományi létszám 2019-ben még csak 112 fő volt. 2023-ra ez a szám 167 főre nőtt, mely növekedés körülbelül 50 százalékos mértékű, a növekedés oka a Lázár Ervin Program és a megemelkedett előadás szám
- a 2021. évi 20 százalékos kulturális bérfeljesztés,
- a színészeknek bevezetésre került úgynevezett „tuli” rendszere, melynek hatására amennyiben havonta a kötelező 10 szolgálatnál többet teljesítenek művészeink, úgy egy előre meghatározott, objektív szempontrendszer alapján további, jelentős mértékűnek mondható teljesítmény-bérezésben részesülnek,
- az intézmény további munkavállalói részére bevezetésre került teljesítmény-bérezési rendszer, mely rendszer alapján a munkavállalók értékelése negyedévente megtörténik, ami a teljesítményarányos bérezés megvalósítását jelenti,
- továbbá az intézményi saját bevételeinek terhére történő, a fenti időszakot felölelő, ugyancsak körülbelül 20 százalékos bérnövekedés.

A dologi kiadásokon belül a szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások és egyéb szolgáltatások kiadási volumenének változását mutatjuk be az alábbi ábrán:

Az intézmény által megvalósított válságálló műsorpolitikájának eredményeképpen mind a szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások, mind az egyéb szolgáltatások értéke természetesen évről-évre növekedett. Ez a növekedés a covid és a háborús helyzet miatti elvonások és a kötelező hatósági intézményi zárva tartások következtében megtorpant, visszaesett.

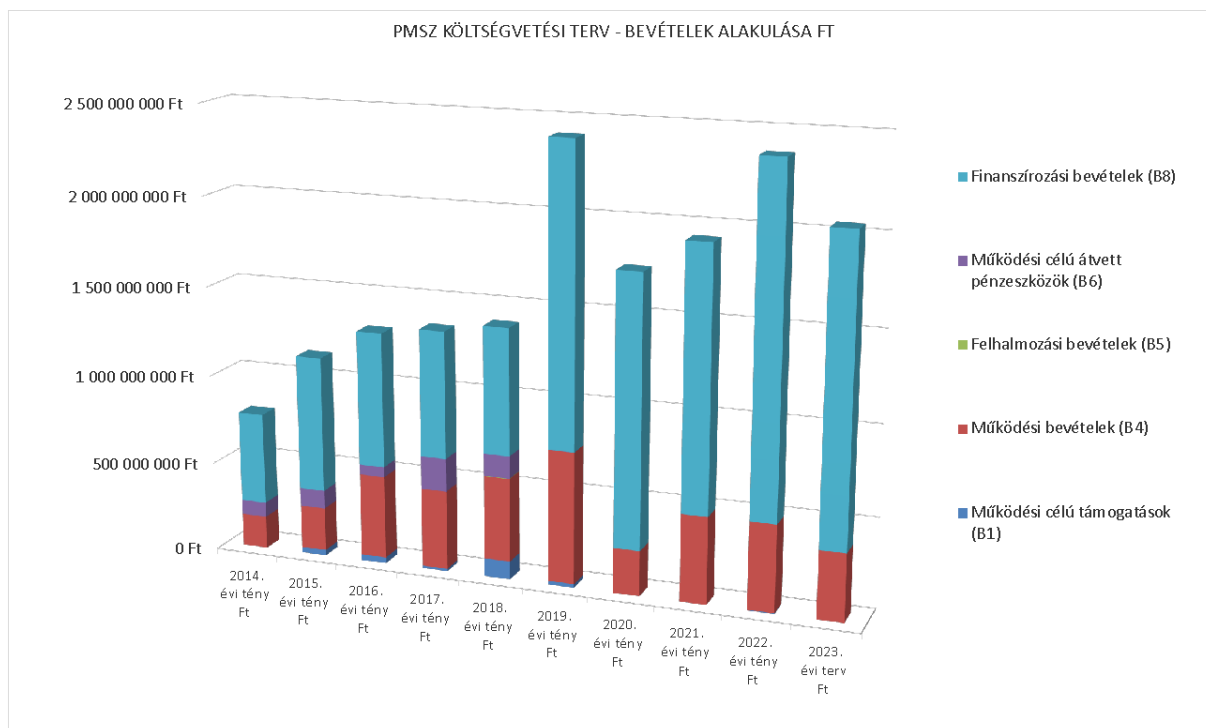
Az intézmény elemi költségvetési szerkezetű előirányzati bontása alapján kijelenthetjük, hogy az új válságálló menedzsment típusú szemlélet és működési mechanizmusok igen jelentős pozitív változásokat hoztak a színház gazdasági lehetőségeiben, gazdálkodásában az elmúlt öt esztendőben.

A felhalmozási kiadások volumenének változása az intézményi éves teljes kiadási előirányzat ismeretében gyakorlatilag sajnálatos módon elhanyagoltnak tekinthető. Az intézmény alaptevékenységének ellátásához azonban a felhalmozási kiadások közötti beruházások volumenét kellett és kell nagy mértékben növelnünk, annak érdekében, hogy a minőségi és szórakoztató színház koncepciójának továbbra is meg tudjunk felelni.

A 2023. évi tervadatok a 2022. évi tényadatok figyelembevételével kerültek megtervezésre, kivételt képez ez alól a közüzemi költségek kiadása, melynek költség többletére intézményünk sajnálatos módon többlet fedezettel nem rendelkezett.

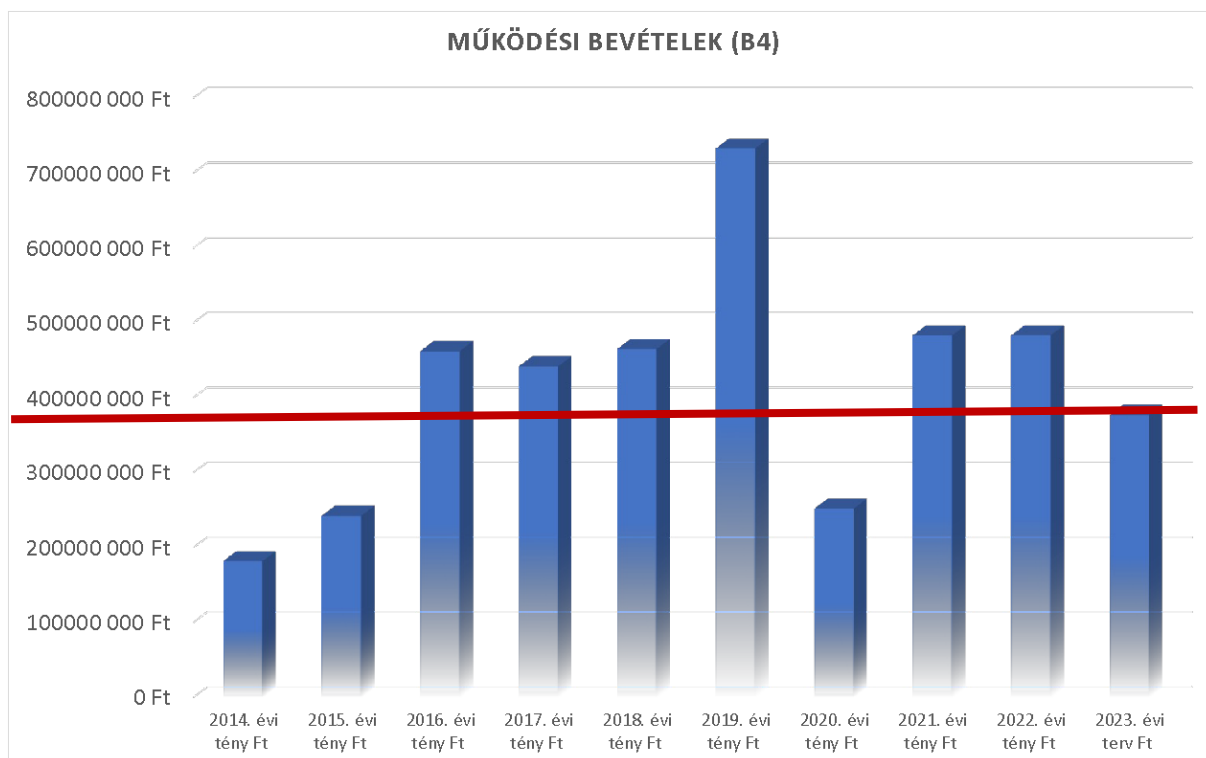
A költségvetési bevételek alakulása 2014-2023-ig

A költségek növekedésével párhuzamosan az intézményi bevételek is jelentősen növekedtek, sőt valójában a jelentősen megnövekedő intézményi bevételek tették lehetővé az intézményi kiadások ezzel párhuzamosan történő növekedését is, sőt kijelenthetjük, hogy a kiadások növekedése tudta generálni azt, hogy jelentős intézményi többlet bevételt realizálhassunk.

A 2019. év során jól látható, hogy intézményünk a társasági adórendszer kivezetésével párhuzamosan megítélt többlettámogatás révén jelentős bevételi többletet tudott realizálni. Az ezt követő években a covid és a háború okozta fenntartói támogatás elvonások, továbbá a hatóságilag elrendelt kötelező zárva tartásból adódóan a saját bevétel összege jelentősen csökkent. A 2021. és a 2022. évi adatok tekintetében jelentős torzítást mutat az a tény, mely szerint az egész kulturális szférában a 20 százalékos garantált mértékű bérfeljesztést végre kellett hajtani. A kulturális bérfeljesztéssel korrigált fenntartói támogatási adatok több százmillió forintos elmaradást mutatnak a 2019. évi úgynevezett bázis évhez viszonyítva.

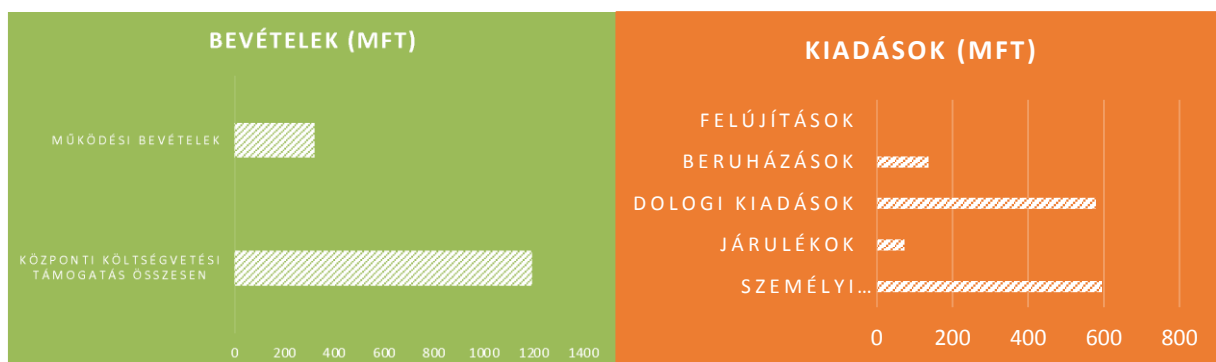
A 2023. évi tervadatokat a 2022. évi tényadatokat figyelembevételével kerültek meghatározásra. Intézményünk a válságok ellenére a 2020. év kivételével minden egyes évben jelentős mértékű többletbevételt tudott realizálni a válságálló, gazdaságos és hatékony tervezésnek és működésnek köszönhetően.

A fenntartó által elvárt intézményi működési bevétel összege 377.000.000 Ft, melyet a fenti táblázatban a piros vonal jelöl. A fenti ábrából jól látható, hogy intézményünk szinte minden egyes évben jelentős mértékben, több százmillió forinttal meghaladta a fenntartói elvárásokat. A központi költségvetési bevételek teljesítése 2023.06.30 teljesítési adatok szerint: 320.980.125 Ft. Joggal reméljük, hogy az épület augusztusi bérbeadása, a 2023 őszén induló Lázár Ervin Program és az év hátralévő részében realizált többletbevétel összege meg fogja haladni 2019. évi szintet.

A működési bevételek növekedése a szolgáltatások ellenértékének, válságálló mősorpolitikának, a bérleti díjak bevételeinek és a visszaigényelt általános forgalmi adó növekedésének az eredménye.

A 2023. június 30-i bevételi és kiadási teljesítési adatok a következők:

többlete miatt, így várhatóan intézményünk a 2023. évben is jelentős mértékű többlet bevételt realizál.

Dinamikus árazás

Intézményünk 2023 márciusától piackutatások és konzultációk után bevezette a dinamikus árazás intézményét. Véleményünk szerint most jött el az idő arra, hogy ezt a remek innovációt, mely képes a piaci igények azonnali lereagálására, be kell vezetnünk, és ezzel csatlakozunk azon intézményekhez, akik már szintén élesben használják a rendszert (MÜPA, Fővárosi Operettszínház stb.). A rendszer használatáról így már kialakult tapasztalataink vannak, melyek segítségével a rendszer további „pontosítása, személyre szabása” is meg tud valósulni. A dinamikus árazás rendszere lehetővé teszi a „burkolt”, további jegyáremelést is.

Gazdálkodási fegyelem a produkciós költségek területén

Csak úgy, ahogyan már az előző igazgatói ciklusom alatt is, így a mostani ciklusban is az új produkciók költségeinek szigorú tervezésének és féken tartásának híve vagyok. Véleményem szerint az alkotói szabadság és az alkotás folyamata természetesen is értelmezhető előre lefektetett, meghatározott, szigorúan betartott költségvetési keretek között is.

Ebből kifolyólag a produkciók célközönségének, várható bevételének, életgörbéjének, költségvetésének előzetes meghatározása és betartatása a gazdálkodási fegyelemhez nélkülözhetetlen stratégiánk alapját képezi. Álláspontunk szerint a bemutatók létrehozásában közreműködő alkotók művészi szabadságának biztosítása mellett meg lehet és meg is kell felelni a pénzügyi egyensúly biztosításának is. „Addig nyújtózkodj, míg a takaród ér!” – ez a közmondás most is aktuális, sőt nálunk annyira aktuális, hogy működésünk ezek mentén képzelhető csak el.

Csak úgy, ahogy az első ciklusom óta folyamatosan, hogy ti. a gazdálkodási fegyelem javítására tett egyik első intézkedésem a produkciók úgynevezett „tömbösítve” történő előadása volt. „Arra tekintettel, hogy az egyes produkciók díszletelemeinek építése és bontása, továbbá a hang- és fénytechnikai átállások az egyes produkciók között rendkívül nagy idő- és anyagi terheket jelentenek a Színházunk számára, így a beépítés után két, három, vagy akár négy alkalommal is játszunk egymás után ugyanazt a darabot, minimalizálva a produkció egy estére

jutó bekerülési költségét, maximalizálva ezáltal az előadások után elérhető nyereséget. Természetesen az egy „tömbbe” meghatározott darabszámot nagyban befolyásolják a szervezés visszajelzései, mely alapján már nagyfokú biztonsággal meg lehet állapítani előre, hogy az adott produkcióból hány darabot lehet a „tömbön” belül maximálisan játszani, figyelembe véve a nézők érdeklődését az adott produkció után, csökkentve így a jegy- és bérletértékesítésből adódó bizonytalanságot és kiszámíthatatlanságot, kockázatot.

A kiszámíthatóság és az előre tervezhetőség jegyében a gazdasági igazgatóval egyetemben egységesen 125.000.000 Ft / évadban határoztuk meg az újonnan bemutatásra kerülő produkciók maximális költségigényét. Ettől eltérni maximum többletbevétel esetén térhetünk el. Azonban a fenti keretösszeg terhére járunk el, amikor valami nem várt esemény – vis maior – történik, mely az intézmény működését veszélyezteti, ezáltal csökkentve a fenti keretösszeget. A gazdasági év során a fentiek értelmében így előre meghatározzuk az új bemutatók maximális fedezetét.

Nagy hangsúlyt fektetünk továbbá a produkciók „egy estés” bekerülési értékének minimalizálására is, melynek része a már fentebb említett „tömbösítés” is. A gazdaságosság és a takarékoság jegyében már a produkciók tervezésének fázisában meghatározzuk, hogy mekkora összeg lehet a maximális költségigénye a produkcióknak – fedzeti pont meghatározása –, mely mellett még rentábilis a produkció megtartása. Tekintettel arra, hogy az állami támogatásunk éppen hogy csak fedezetet nyújt a bér jellegű kifizetésekre és azok járulékaikra, a saját bevételünket kell maximalizálni, melyből az intézményünk alapvető működését teljes egészében finanszírozzuk (ebbe beletartoznak az újonnan bemutatásra kerülő produkciók kivitelezésének költségigényei is).” (idézet az előző pályázataimból)

Az előző pályázataimból vett fenti idézeteket azért tartottam szükségesnek jelen pályázatomban is szerepeltetni, mivel ezek is azt bizonyítják, hogy már több évvel ezelőtt is – készülvén a 2. igazgatói ciklusomra – ugyanezen elvek alapján valósítottuk meg a működést. Az így realizált működés képezte a jelenkorra kialakult válságálló stratégia legfontosabb alappilléreit, melyek kiállták a válságokkal terhelt idők próbáját is. Ezért véleményem szerint a jelen intézményben és a jövő intézményi stratégiában is érvényesnek tekintendők. A produkciók tömbösítése mellett a válságálló stratégiát jelentő másik alpillér az ensemble életre hívása volt. Az ensemble a változó körülményekre történő

gyors reagálási képességet biztosít, és a válságálló műsorpolitikánk alapját képezi. Az ensemble létrehozására több okból is szükség mutatkozott. Egyrészt, mert a Pesti Magyar Színiakadémia fenntartójában változás következett be. Ezen változás hatására a Pesti Magyar Színiakadémia a szakképzési centrumok fenntartása alá került. Új fenntartója pedig nem tette lehetővé azt, hogy intézményünk a továbbiakban is folytatni tudja a Színiakadémiával az együttműködését. Másrészt azért, mert a válságok hatására kialakított válságálló műsorpolitika nagyon gyors reagálási kényszert jelent. Az ensemble munkavállalók mindig magas minőségi munkája pedig garantálni tudja és jelentősen meg tudja könnyíteni azt a helyzetet, hogy hirtelen az egyik előadási tömbről esetlegesen egy másik előadási tömbré át tudjunk állni. (pl.: a LEP előadásai megtartásra kerülnek, vagy forráshiány miatt saját értékesítésű előadási tömböt kell hirtelen meghirdetnünk). Az intézményi működés szerves részét képezik és rendkívül büszkék vagyunk rájuk!

Maradványok

Költségvetési maradvánnyal kapcsolatos szabályok a 2019. évben megváltoztak. A Pénzügyminisztérium 2019. szeptember 30-án kiadott egy tájékoztatót – a kötelezettségvállalások megtételére és a költségvetési maradványok felhasználására vonatkozó szabályok tekintetében. Kötelezettségvállalással terhelt maradványnak kell tekinteni az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban Ávr.) 150. § (1) bekezdésében rögzítettek alapján.

Az Ávr. 150. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a költségvetési évben befolyt, az egységes rovatrend B4. Működési bevételek rovatain elszámolt olyan költségvetési bevétel, amely bizonyítottan a költségvetési bevétel ellenszolgáltatásaként teljesítendő költségvetési kiadásokra a következő évben kerül felhasználásra, kötelezettségvállalással terhelt maradványnak minősül.

A 2019. évben keletkezett előirányzat-maradvány összesen 74.958.951 forint, mely teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt. Az összeg saját többlet bevételből adódott.

Ezen összeget a 2020. évben a bemutatott színházi darabok költségeire használtuk fel.

A 2018. évi előirányzat-maradványunk: 76.320.275 forint volt, mely teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt maradványnak minősült. A 2018. évi maradványt maradéktalanul felhasználtunk 2019. június 30-ig a következő kiadásokra:

Előző évi maradvány igénybevétele:	76.320.276 forint
Személyi juttatások	216.304 forint
Munkaadókat terhelő járulékok	1.903.391 forint
Dologi kiadások:	71.224.267 forint
Intézményi beruházás	2.976.314 forint

A 2020. évben keletkezett előirányzat-maradvány összesen 8.872.523 forint, mely az előző évektől eltérően teljes egészében kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány. Ezen összeget 2021.-ben visszautaltuk a Központi Maradványelszámolási Alapba.

A 2019. évi maradványt nem használtuk fel teljes egészében, mert a pandémiás helyzet kialakulása miatt a Lázár Ervin program előadásai elmaradtak, ebből a maradvány összege: 8.872.523 forint, amely megegyezik a 2020. évi maradvány összegével. 2019. évi előirányzat maradványt dologi kiadásokra, valamint beruházásra fordítottuk:

Előző évi maradvány igénybevétele:	74.958.951
Dologi kiadások:	74.323.951
Intézményi beruházás	635.000

A 2021. év december havi megelőlegezett munkabér nettó összege 2021.12.29-én átutalásra került a munkavállalóknak, nettó: 43.155.234 forint összegben, mely a 2021. évi kötelezettségvállalással terhelt maradvány részét képezi. A 2021. évben keletkezett előirányzat-maradvány összesen 112.848.534 forint, mely teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt maradvány volt. Maradvány felhasználása az előadásokon résztvevő külső közreműködők díjazására, a produkciók színvonalas megvalósítása érdekében egyéb üzemeltetési szolgáltatások elvégzése kapcsán jelentkezett kiadásokra történt.

2021.04.09-én törvényi kötelezettségeinknek eleget téve határidőben visszautaltuk a Központi Maradványelszámolási Alapba a 2020. évben keletkezett kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány összegét – 8.872.523 forintot.

A 2022. évben keletkezett előirányzat-maradvány összesen 53.792.089 forint, mely teljes egészében kötelezettségvállalással terhelt maradvány volt.

A maradványunk a 2023. évre értékesített jegy- és bérlet bevételekből adódnak, mely jegybevételek a saját jegyértékesítés, az Interticket Kft. jegyértékesítése, bizományos jegyértékesítés stb.) A keletkező kötelezettségvállalással terhelt maradványt a már bemutatásra került Madagaszkár, a Dunakanyar és a repertoáron lévő produkciók magas színvonalon történő megvalósításához, külföldi és belföldi fellépő művészekkel, alkotókkal, közreműködőkkel, vállalkozókkal kötendő szerződések fedezetére fordítottuk.

Bírságok

Az Ávr. 172/A. § (2), (2a) és (3) bekezdése szerint előírt a bevételek és kiadások várható alakulásáról szóló adatszolgáltatás prognózis adatai és a tény adatok eltéréséből adódó, ágazatok által küldött értesítés szerint az alábbiak szerint alakult a bírságok éves összege:

2019:	5.973 Ft
2020:	250.620 Ft
2021:	10.415 Ft
2022:	79.950 Ft

Véleményünk szerint a válságok ellenére és a többi intézménnyel összehasonlításban a bírságok abszolút értékének összege éves szinten elenyésző mértékűnek tekinthető, köszönhető ez a válságok ellenére is rendkívül pontos és precíz előrejelzéseknek.

Elvonások

A Pesti Magyar Színház- Ifjúsági- és Családi Színházat a 2019.01.01.-2023.06.30. közötti időszakban számos takarékosági intézkedést követő elvonás érintette. Emellett az egyes években a minimálbér és garantált bérminimum elszámolás okán is keletkezett befizetési kötelezettsége a színháznak. A 2020. évtől a veszélyhelyzettel és a gazdaság újraindítási programokkal összefüggő intézkedések kapcsán további kiadási és támogatási előirányzat elvonások, fizetési kötelezettségek születtek. Emellett a bevételek és kiadások várható alakulásáról szóló adatszolgáltatás prognózis adatai és a tényadatok eltéréséből adódó bírság-befizetési kötelezettség is növelte a költségvetési kiadásokat.

A Kormány **2019. évi** kompenzációjához nyújtott támogatással összefüggő előirányzat átcsoportosításáról szóló 1714/2019. /XII.17./ számú határozatával döntött a bérkompenzáció elszámolásáról. Fentiek alapján az intézmény 2019. évi bérkompenzáció-elszámolása a következőképpen alakult:

személyi juttatások:	- 133.600 Ft
munkaadókat terhelő járulékok:	- 24.046 Ft
működési támogatás:	- 157.646 Ft

A **2020. évben** a minimálbér és a garantált bérminimum egyszeri jelleggel biztosított többletforrás a PM 1497-5/2020. számú intézkedése alapján, az intézmény 2020.évi költségvetésének támogatási és kiadási előirányzatát csökkentette visszafizetési kötelezettséget állapított meg:

személyi juttatások:	- 1.557.600 Ft
munkaadókat terhelő járulékok:	- 443.784 Ft
működési támogatás:	- 2.001.384 Ft

Magyarország 2020. évi központi költségvetésének a vészhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól szóló 92/2020./IV.06./ Korm. rendelet 6. §-a szerint a Pénzügyminisztérium 7796/2020. számú intézkedő levele alapján az intézmény kiadási és támogatási előirányzata az alábbiak szerint csökkentésre került:

dologi kiadások:	-46.560.000 Ft
beruházás:	- 4.500.000 Ft
működési támogatás:	-51.060.000 Ft

Intézményünk 2020. évi tématablójából derült ki, hogy a 2020. évre vonatkozóan a fenntartó **120.000.000 Ft** működési támogatást von el költségvetésbe épülő jelleggel.

A **2021. évben** a minimálbér és a garantált bérminimum egyszeri jelleggel biztosított többletforrás az PM 1497-5/2020. számú intézkedése alapján az intézmény **2021. évi** költségvetésének támogatási és kiadási előirányzatát csökkentette visszafizetési kötelezettséget állapított meg:

személyi juttatások:	-1.699.200 Ft
munkaadókat terhelő járulékok :	-263.376 Ft
működési támogatás:	-1.962.576 Ft

A 2021. évben a gazdaság újraindítása program finanszírozása érdekében előirányzat elvonásra került sor.

Egyéb különféle dologi kiadások	-8.580.800 Ft
Központi, irányítószervi támogatás	- 8.580.800 Ft

2022-ben a minimálbér és a garantált bérminimum egyszeri jelleggel biztosított többletforrás a PM2121/2022. számú intézkedése alapján az intézmény 2022. évi költségvetésének támogatási és kiadási előirányzatát csökkentette visszafizetési kötelezettséget állapított meg:

személyi juttatások:	-1.037.520 Ft
munkaadókat terhelő járulék :	-134.882 Ft
működési támogatás:	-1.172.402 Ft

A rezsicsökkentés megvédése és a honvédelmi célok teljesítése okán a PM 1325/2022 (VII.11) számú kormányhatározat alapján a Kormány az intézmény **2022. évi** költségvetésének támogatási és kiadási előirányzatát csökkentette (Zárolás):

személyi juttatások:	-30.914.999 Ft
munkaadókat terhelő járulék:	-16.780.914 Ft
beruházási költségek:	-21.620.811 Ft
működési támogatás:	-69.316.724 Ft

A kulturális ágazatot érintő bérfejlesztésről szóló 682/2021 (XII.6.) kormányrendeletben foglaltak alapján támogatási és kiadási előirányzatának növelése érdekében egyszeri jelleggel biztosított többletforrást állapít meg, melynek vonatkozásában a Színháznak elszámolást követő visszafizetési kötelezettsége keletkezett (PM/2867-5/2022 bérfejlesztés):

személyi juttatások:	-40.000 Ft
munkaadókat terhelő járulék:	- 5.200 Ft
működési támogatás:	- 45.200 Ft

Magyarország **2023. évi** központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól szóló 613/2022. (XII. 29.) Korm. rendelet 10.§ szerinti fizetési kötelezettség teljesítéséről:

egyéb elvonások, befizetések:	-79.400.000 Ft
működési támogatás:	-79.400.000 Ft

A 2019. évtől az elvonások összértéke: 333.696.732 Ft

Kijelenthető, hogy ez a nagyságrend – tekintve, hogy az éves költségvetési kiadásunk összértékének 16 százalékát, továbbá az éves költségvetési támogatásunk 20 százalékát teszi ki és tartósan elvonásra került – rendkívüli módon hiányzik az intézmény működési finanszírozásából.

Miket hajtottunk végre ezek ellenére?

Beruházások, felújítások, karbantartások

A teljesség igénye nélkül az alábbi munkákat végeztük el a biztonságos működés érdekében a Pesti Magyar Színházban a 2015-2023 közötti időszakban:

- tető javítások: korábbi beázások in-situ megszüntetése, zsinórpadlás feletti palafedés zsindelezése, nézőtéri lemezfedés újrafestése, részleges lemezcsere, kávak tisztítása, Hevesi tér felőli modifikált bitumenes lemez cseréje hegesztett műanyagra, mellvéd függőleges vízzárása, felső bádgozás kazánházi tető teljes rekonstrukciója, vízelvező kávak újra-zsindelezése, iroda-épületrész zsindeleének folyósítása, újrazárása.
- nézőtéri mennyezet festése beázás miatt: teljes állványozással, eredeti színnek megfelelően
- Tűzgátló réteg teljes cseréje a nézőtér feletti kupolatérben, azbesztmentesítéssel együtt
- Miskolci úti műhelyház bontása: életveszélyes munkakörülmények felszámolása
- záportározó felülvizsgálata, záportartály javítása: működőképesség helyreállítása, tartály bélelés kiépítése
- érintésvédelmi vizsgálatok pótlása, időszakos kötelező vizsgálatok elvégzése, azok folyamatos végzése az MT szerint.
- tehergépjármű és pótkocsik karbantartása, elmaradt javítások pótlása, üzemszerű karbantartások, pótkocsipark felfejlesztése (selejtezés és használt pótkocsik vásárlása)
- nézőtér részleges felújítása: használatra alkalmatlan székek javítása, folyamatos karbantartása
- automata kézszáritó beszerzése: hiányzó gépek pótlása
- kazánházi javítások: korábbi karbantartási hiányok felszámolása, folyamatos felügyelet és javítások

- kazánház teljes rekonstrukciója: a korábbi korszerűtlen berendezések bontása, új kondenzációs kazánok építése, beüzemelése
- ügyelői hívó felülvizsgálat, javítás: igény szerint, folyamatosan
- klimatechnikai munkák: soron kívüli és időszakos javítások, felülvizsgálatok
- vasajtók kivitelezése a Columbus utcai telephelyünkön: korábbi életveszélyes ajtók cseréje
- Columbus utcai hulladékiszállítások: közegészségügyi veszélyek felszámolása, hátrahagyott nagy (több ezer köbméter) mennyiségű díszletelem elszállítása
- nézőtéri büfé felújítása és érintésvédelmi felülvizsgálata, elektromos hálózat cseréje
- Boca nyomtatók beszerzése: közönség hatékonyabb kiszolgálása
- Korábbi korszerűtlen nyomtatópark teljes felszámolása; tartósbérleti konstrukcióval
- tűzátjelző javítások, karbantartások, tűzátjelző felügyelet: korábbi szabálytalanságok felszámolása, folyamatos karbantartás és javítás
- gipszkarton burkolat helyreállítása, női varroda: beázás miatti életveszély elhárítása
- a Pesti Magyar Színház épületében a Tímár terem, 301-302-es terem összevonása, átalakítása, új próbaterem kialakítása: megnövekedett produkciós igény miatt
- elektromos hálózat karbantartása: előregedett hálózat folyamatos felügyelete, kis és közepes javítások
- Rejtő Jenő utca 6. telephelyen az elektromos rendszer kiépítése, érintésvédelmi felülvizsgálat: díszlettár bővítés
- tűzjelző készülék csere, 30 db, kiépített tűzjelző berendezés és oltórendszer karbantartása, biztonsági rendszer részleges kiépítése: korábbi szabálytalanságok teljes felszámolása, OTSZ-nek való megfelelés folyamatos biztosítása
- PMSZ külső homlokzati beton-applikációk részleges helyreállítása: kvázi baleseti helyzet felszámolása: A szükséges védőháló folyamatos felülvizsgálata
- PMSZ nagyszínpadának 3D digitalizált rajzának elkészítése, díszlettervezési, világítási, hangtechnikai igények miatt
- Patkó Villa építészeti állapotfelmérése: forráshiány miatt kialakult helyzet felmérése (2021. évi CI. törvény 1. § (1) bekezdésében úgy rendelkezett az Országgyűlés, hogy az állami tulajdonban és az Átadó vagyongazdálkodásában álló, a törvény 1. melléklet 1. sora szerinti ingatlan (Visegrád 1619 hrsz.) a Kárpát-medencei Művészeti Népiskola Alapítvány Átvevő tulajdonába kerül. Ebből eredően az ingatlan tulajdonjogának

átruházására vonatkozólag a Felek között 2022. május 02.-án megállapodás jött létre SZT-142520 szám alatt.)

- bérelt ingatlanok karbantartása, kárelhárítása: munkaállomások biztosítása; a Jegyiroda kedvezőbb bérleti konstrukcióval történő kiváltása
- a tűzgátló réteg teljes cseréje: azbesztveszély szakszerű felszámolása
- projektorok beszerzése, produkciós igény szerint
- gépi ponthúzó gyártása, telepítése, kötélfék csere, kötélkiugrás gátlók cseréje, gyártása, korábbi életveszélyes állapot felszámolása, üzembiztonság folyamatos felülvizsgálata
- forgószínpad jeladó javítás, kenderkötél szakítás vizsgálat, színpad karbantartás, kötél csere, szcenikai gépészet felülvizsgálata, forgószínpad központi vezérlőegység cseréje, forgószínpad kötélzetének cseréje, díszlethúzó berendezés javítása a korábbi karbantartási anomáliák felszámolása, üzembiztonság folyamatos biztosítása.
- fényvezénylő berendezések karbantartása, lámpapark bővítése, gépi mozgató javítás, produkciós igény szerint
- függönytartó cseréje, kombipálya és tartozékai kiépítése, trégerbe köthető projektor-tartó kiépítése, szcenikai világítástechnika bővítése, SHOW vetítőfólia beszerzése, láncos emelő beszerzés, telepítés, guruló emelvények kivitelezése, mobil forgószínpad karbantartás, átalakítás szcenikai igény szerint
- biztonsági függöny motorcseréje, életveszélyes állapot megszüntetése, üzembiztonság felülvizsgálata
- füstgépek, ködgépek és szárazjég-gépek beszerzése, javítása, Roland V1 SDI típusú videókeverő beszerzése, fényszabályzó pult beszerzése, karbantartása produkciós igény szerint
- személyi süllyedő karbantartása, javítása, vasfüggöny javítás, forgószínpad javítása, korábbi ellenőrzési és karbantartási hiányosságok felszámolása
- mikroport kapszulák beszerzése, 80 db szék beszerzése stb. folyamatos produkciós igény szerint
- nézőforgalmi mosdók teljes, illetve részleges felújítása
- öltözők, irodák, közösségi terek tervszerű felújítása; a részlegetől a teljes szintig
- két új kamaraszínpad kialakítása saját forrásból (Gobbi, ArtJáró), azok folyamatos fejlesztése
- teljes építészeti felmérés és koncepció terv elkészítése

- nem kihasznált vagy forráshiány miatt nem üzemeltethető ingatlanok kezelői jogáról történő lemondás (Siófok, Szentgyörgypusztá)
- kiszervezett üzemeltetési feladatok bevezetése (részleges takarítás, recepció és biztonságtechnikai feladatok, részleges karbantartási feladatok, irodatechnikai feladatok) és felügyelete
- pandémiás és rezshivédelmi cselekvési tervek bevezetése, azok folyamatos értékelése
- ingatlanhasznosítás klasszikus (Műszertechnika) és produkciós (PS, Pacsirta) jelleggel
- színpadi emelőberendezések acélsodrony köteleinek és mozgató kenderköteleinek cseréje
- szervezeti egységekre bontható leltárak készítése
- épület állagmegóvását biztosító felújítási munkák elvégzése (festés, burkolás)
- a biztonságos és az üzemeléshez szükséges gépjárművek kifogástalan állapotúakra történő cseréje (bérlés)
- díszletbeadó nyílás lamellás ajtajának javítása, felújítása
- díszletbeadó zsilip helyiség padozatának cseréje
- a Lázár Ervin programban való aktív részvétel
- akadálymentesítési program létrehozása
- nagy sikerű vendégszínházakon való részvételek (pl. Fertőrákosi Barlangszínház, Csíkszereda, Pécsi Nemzeti Színház, Soproni Petőfi Színház) a Sugar, A muzsika hangja, a Legyetek jók ha tudtok, a Valahol Európában és a Chioggiai Csetepaté című előadásokkal.

A szabályozottság területén tett intézkedések 2015-2023. között

Honnan indultunk? (2015)

Első igazgatói ciklusom kezdete során nem volt olyan terület a színházban, aminél ne kellett volna helyreállítani a törvényes működés alapfeltételeit. Bárki, akihez kérdést intézhettünk volna, inkább felmondott, mint hogy szembesüljön a probléma felvetéssel, melyek az addigi nem megfelelő működési körülményekből adódtak. Nem volt ez máshogy a gazdasági területtel sem.

A gazdasági terület átvizsgálását már az új – szintén 2015-ben (2015. júniusban) az intézményünkhöz szerződött és azóta is ezen pozíciót betöltő – gazdasági igazgató, Kósa Péter

Zsigmond végezte el. Engedjék meg, hogy röviden, példákkal illusztrálva bemutassam, mekkora fejlődést értünk el és milyen hiányosságokat tapasztaltunk a teljesség igénye nélkül:

1. A bankkártyás kifizetések felülvizsgálata során megállapítottuk, hogy 2015. január 01. óta eltelt időszakban az utalványrendeleteket nem nyomtatták ki a könyvelési anyaghoz. Ezen időszak alatt az ERA kód-rendezéseket nem nyújtották be a Magyar Államkincstár felé. Ezeket a hiányosságokat 2015-ben pótoltuk és rendeztük.
2. A pénztári kifizetések és bevételek bizonylatolása nem a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően történt, utalványrendelet a pénztár bevételi bizonylatokhoz egyáltalán nem volt kinyomtatva.
3. A pénztárosok elszámolásai a pénztár bevételi bizonylataihoz nem lettek csatolva, ezáltal nem lehetséges fel, hogy mikor ki és mit számolt el, ezért a bevételek elszámolását nem lehet ellenőrizni.
4. A pénztári ERA kód-rendezések egyáltalán nem történtek meg, visszamenőleg 2015. január 1-ig kellett a rendezéseket elküldeni a MÁK-ba.
5. A bér könyvelése 2015 május hónapig történt csak meg.
6. A szállító és vevő nyitó tételek analitikus alátámasztása nem volt fellelhető (a beszámoló mellékleteiként nem voltak megtalálhatóak sem elektronikusan, sem pedig nyomtatott formában), ezért a 2014. évi záró tételeket vevői követeléseket és szállítói kötelezettségeket tételesen ki kellett mutatni, és számlánként a SALDO könyvviteli rendszerbe felrögzíteni. Ezt követően a fenti tételeket a banki tételekkel kellett párosítani, annak érdekében, hogy a nyitott folyószámlát megbízhatóan le tudjuk kérdezni.
7. Nem vezették a kötelezettségvállalásokat a SALDO könyvviteli rendszerbe, ezáltal nem voltak releváns, valós információink az intézmény gazdálkodásával kapcsolatosan. A nyilvántartást az újonnan, a nulláról felépíteni kényszerült gazdasági osztály (mivel egy fő kivételével minden egyes munkavállaló felmondott az osztályon) munkatársainak jelentős túlmunkájával pótoltuk.
8. A 2014. év végi zárást (beszámoló elkészítését) és a 2015. év eleji nyitást nem végezték el egyáltalán, azt az új gazdasági igazgató végezte el munkatársaival 2015 augusztus hónapjában.
9. Az SzMSz-hez tartozó szabályzatok elavultak voltak, azok nem feleltek meg a jogszabályi előírásoknak. Fenti hiányosság pótlására 44 db szabályzat aktualizálására és

megírására került sor, helyreállítva ezáltal a jogszabályi előírásoknak megfelelő működést. Természetesen a jogszabályi változásokból adódó szabályzat-módosítási kötelezettségeinknek minden évben eleget teszünk azóta is.

10. Az intézményben nem volt fellelhető leltár. Leltár helyett excel táblákat használtak, mely a számviteli alapelveket jelentősen sérti (bárki módosíthat benne a nélkül, hogy nyomot hagyna a nyilvántartásban). Ezen excel táblákban vezették a Jelmeztár, Cipéztár, Fodrásztár, Tárgyi Eszköz, Immateriális Javak, Készletmozgások stb. nyilvántartásait. Fenti hiányosságot is pótoltuk rendkívül jelentős túlmunka igénybevételével.
11. Az intézmény központi Irattára kritikus állapotban volt, nem volt katalogizálva, hogy milyen iratok szerepelnek benne, nem volt felelős, aki felelt volna az irattározási munkák maradéktalan elvégzéséért és a jogszabályi kötelezettségek maradéktalan érvényesüléséért. Az Irattárat jelentős túlmunkával rendbe tettük.

További hiányosságokat, melyek a szabálytalan működéséből adódtak és nekünk kellett pótolnunk:

12. Pénztáros, helyettes pénztáros és pénztárellenőr kijelölése, a kijelölés (megbízás) írásba foglalása, pénztár-felelősségi megállapodások megkötése.
13. A központi pénztárban és a gazdasági szervezet azon helyiségében, ahol a pénzügyi ellenjegyzés és az érvényesítés történik, ki kellett függeszteni a kötelezettségvállalásra, pénzügyi ellenjegyzésre, szakmai teljesítés-igazolásra és érvényesítése jogosultak nevét és aláírás-mintáját tartalmazó aktuális listát.
14. A leltárfelelősökkel – ideértve a központi raktárt és a táarakat is – a leltárfelelősségi megállapodások megkötése.
15. A Hevesi Sándor téri épületben helyiségleltárak felvétele, helyiség-leltárfelelősök kijelölése, és a gondnoksági csoportvezető leltárkörzetének felosztása a helyiségleltárak és azok felelősei között.
16. Gépjármű ügyintéző kijelölése, akinek feladata a menetlevelek kiadása, ellenőrzése, a gépjárművek üzemeltetési költségeinek elszámolása, különös tekintettel az üzemanyag-kártyák használatának és az üzemanyag-felhasználásoknak az elszámolásokra.

17. Utasítás kiadása arra vonatkozóan, hogy a beszerző kitől, és milyen formában fogadhat el beszerzési utasítást. A készpénzes beszerzésekre heti beszerzési ütemtervet kellett készíteni.
18. El kellett végezni a selejtezhető iratok selejtezését, a levéltárnak átadandó iratok átadását.
19. A 2014. évi maradvány kötelezettségvállalással való alátámasztottságának igazolása. Tekintettel arra, hogy a SALDO könyvviteli rendszerben nem lettek vezetve a kötelezettségvállalások, a nyilvántartást helyettesítő excel fájlból nem volt megállapítható minden kétséget kizáróan a kötelezettségvállalás dátuma, ezért az alátámasztás kizárólag a kötelezettségvállalások konkrét dokumentumainak előkeresése és egyenkénti, hitelt érdemlő rögzítése útján volt lehetőség.
20. Jegyértékesítési szabályzat felülvizsgálata, aktualizálása.
21. 2015. évben teljes körű leltározás, illetve leltárkészítés végrehajtása, a tárgyi eszközök és a készletek teljes körű, mennyiségi leltárfelvétele.
22. A jegy- és bérletértékesítési kintlevőségek egyeztetése, behajtására vonatkozó eljárás lefolytatása.

Mindezek – és a jelentősnek mondható fluktuáció – ellenére a törvényes működés kereteit az intézmény új vezetése jelentős túlmunka árán helyreállította.

Elvégzett fejlesztések és törvényileg előírt feladatok

A Szervezeti- és Működési Szabályzat aktualizálása kétszer is megtörtént. Először 2019-ben, a profilváltás irányaként meghatározott szempontrendszerek keretének megteremtése miatt, másodjára pedig 2023-ban, többek között a válsághoz igazodni képes új szervezeti struktúra kialakítása okán, Kjt. Mt. átállás (közalkalmazottakból munkavállalók lettek alkalmazottjaink), továbbá a minisztérium névváltoztatása okán került sor. Mindkét módosítás hatalmas energiákat igényelt és egyenként kb. 8 hónapot vett igénybe a fenntartói egyeztetésekkel.

Természetesen a Szervezeti- és Működési Szabályzat aktualizálását követve az összes intézményi szabályzatot ehhez igazítva újra kellett dolgozni. A munka nagyságát a 44 db intézményi szabályzat tudja érzékeltetni, melyet kétszer kellett elvégezni és év közben a folyamatos változásokat is követni, átvezetni a belső szabályozottság fenntartása érdekében.

A teljesség igénye nélkül a további rendszerszintű és belső kontrollt javító intézkedéseket vezettünk be:

- integrált irányítási és kockázatkezelési rendszer bevezetése és továbbfejlesztése,
- intézményi teljeskörű kockázati leltár és elkészítése és annak kiértékelése,
- állandó kockázatkezelési rendszer működtetése,
- integritás tanácsadó intézményi bevezetése, felelős kijelölésével,
- belső ellenőrzési osztály kialakítása, szerepének tovább erősítése,
- az integráns működés törvényes feltételeinek megteremtése,
- leltárak és azok kiértékelése,
- adatkezelői- és adatvédelmi munkacsoport működési rendjének kialakítása,
- pandémiás munkacsoport működési rendjének kialakítása,
- rezszivédelmi munkacsoport működési rendjének kialakítása,
- Határidős adatszolgáltatásoknak mindig időben eleget teszünk, általában elsőként az adatszolgáltatók közül stb.

Intézményünk gazdálkodását a kezdetektől fogva a Pénzügyminisztériumból kirendelt költségvetési főfelügyelő ellenőrizte folyamatosan (8 évig), ami azt jelenti, hogy minden egyes kötelezettségvállalás, amely nettó 500.000 Ft, csakis az ő engedélyével volt vállalható. Mondhatjuk, hogy **együtműködésünk során a költségvetési főfelügyelet vezetője példa értékűnek nevezte az intézményünk gazdálkodását és szabályozottságát, mely pozitív példa a többi költségvetési intézmény számára.**

Jelenleg (2023. júliusában) miniszteri biztos világította át az intézményünket, aki szintén kiemelte, hogy rendkívül jól szabályozott intézmény vagyunk, működésünk példa értékű és sajnos rendkívüli módon alulfinanszírozott a nemzetstratégiainak mondható feladat ellátásához, és kezdeményezte az intézményünk támogatásának bázisba beépülő konszolidációját.

Munkavállalói jogállás bevezetése

Az intézményekben foglalkoztatottak foglalkoztatási jogviszonyának átalakulásáról, annak szervezetre, gazdálkodásra gyakorolt hatásáról szóló 2020. évi XXXII. törvény, és 56/2020. (III. 20.) Korm. rendeletnek eleget téve a Pesti Magyar Színház a fenti átállásra kötelezett intézmények közül az országban elsőként végrehajtotta a 2020. évi XXXII. törvény szerinti – a

foglalkoztatottakra vonatkozó – a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (továbbiakban: Mt.) szerinti munkaszerződések megkötését 2020. július 30-i nappal, 2020. november 1-i hatállyal.

A kulturális intézményekben foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyának átalakulásáról, valamint egyes kulturális tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi XXXII. törvény hatályba lépésének napján, 2020. július 1-jén évadzáró társulati ülés keretén belül már kiosztásra kerültek az összes közalkalmazott részére az alábbiak:

- a munkaszerződések,
- a fenti törvény szerinti tájékoztatók,
- a munkaszerződések kötelező mellékletei.

Ez a gyakorlatban azt jelentette, hogy foglalkoztatottanként átlagosan 9-11 dokumentum került elkészítésre személyre szabottan többségében 2 példányban, fejenként átlagosan 50-60 oldal terjedelemben. Fentiek értelmében az elkészített, személyre szabott iratok mennyisége meghaladta a 10.000 oldalt. A társulati ülésen a társulat összes tagja számára előszóban is megadtuk a teljes tájékoztatást, továbbá annak a lehetőségét is megadtuk, hogy kérdéseket tehessenek fel, melyeket azonnal meg is válaszoltunk, továbbá a nyár folyamán többszöri, személyes egyeztetésnek adtunk helyet.

Az intézmény vezetője, továbbá a Kjt-Mt átállással megbízott képviselők: Kósa Péter Zsigmond gazdasági igazgató és Pál Tibor produkciós igazgató a 2020. évi XXXII. törvény Magyar Közlönyben történő megjelenésétől több fordulóban 2020. július 30-ig folyamatosan tárgyalásokat folytattak az intézménynél működő szakszervezettel és a közalkalmazottakkal annak érdekében, hogy a törvény szerint kötelező foglalkoztatotti struktúra váltásból adódó kérdések megválaszolásra kerülhessenek, továbbá a 2020. évi XXXII. törvény szerinti végkielégítések minimális összeget, mértéket jelentsenek az intézmény költségvetésének. A tárgyalások során a szakszervezet képviselői részére a tájékoztatások megtörténtét jegyzőkönyvekben rögzítettük.

A munkaszerződéses ajánlatot elfogadták: 121 fő.

A munkaszerződéses ajánlatot nem fogadták el: 7 fő.

A kötelezően 2020. október 31. napjáig kifizetett végkielégítés összege azon közalkalmazottak miatt, akik nem fogadták el a munkaszerződéses ajánlatunkat: 16.234.399 Ft (Bruttó + Szoco / EKHO) volt. Fontosnak tartjuk kiemelni azonban, hogy jellemzően azok nem fogadták el a munkaszerződéses ajánlatot, akik 15-20 éve az intézmény **közalkalmazottai**, továbbá akiknek 6-8 havi bérösszegű végkielégítés járt a fenti törvény értelmében.

A 2020. évi XXXII. törvény szerint jubileumi jutalomra jogosultak 2020.11.01-2025.10.31-ig száma 21 fő, az összesen jubileumi jutalom jogcímén kifizetendő összeg pedig a jelenleg érvényes fizetési összegek alapján: 30.744.266 Ft (Bruttó + Szoco / EKHO), mely a jelenlegi költségvetést terheli többlettámogatás nélkül.

Pénzügyi-számviteli rendszerek működése 2019-2023 időszakban

A Pesti Magyar Színház- Ifjúsági- és Családi Színház, mint központi költségvetési szerv számos kötelező állami rendszert használ pénzügyi, számviteli és HR/munkaügyi feladatainak és adatszolgáltatási kötelezettségeinek teljesítése kapcsán. Jogszabályi és adatszolgáltatási kötelezettségek szigorodása évről-évre egyre nagyobb kihívások elé állítja az intézményeket, az intézményben foglalkoztatott számviteli- és gazdasági szakembereket, továbbá a programok üzemeltetőit egyaránt.

2019. és 2021. év között pénzügyi és számviteli feladatok kapcsán rendszeresen használtuk az eAdat rendszert, mely a Magyar Államkincstár internetes felülete. Itt történt az előirányzat módosítás, PFN01 (kincstári körön kívüli pénzmozgások) bejelentése, valamint a munkaügy ezen a felületen kérdezi le a mai napig a számfejtéseket és a bérhez kapcsolódó utalási csomagokat. A Kincstár felületén történt a PJ02 (előirányzat-szabadkeret alakulás) lekérdezése is. Az eAdat felület azonban nem fedte le teljes egészében az ERA rendezéseket, ugyanis a függő tételekkel kapcsolatos rendezések a GIRO/MÁK ELEKTRA rendszeren keresztül történtek. Ugyanakkor hiányossága volt ennek a rendszernek, hogy az év végi kötelező MÁK és főkönyvi rovat teljesítés egyezőség megteremtéséhez a rendezéseket papír alapon lehetett benyújtani, amely során számos alkalommal a MÁK aláírás, vagy bélyegző ellenőrzés kapcsán visszadobta a beadott ERA rendezéseket, ezzel megnehezítve a határidő betartását.

2022. január 1-jén számos adatszolgáltatási és napi munkát érintő újítás lépett életbe. A korábbi GIRO/MÁK ELEKTRA utalási rendszert felváltotta a Magyar Államkincstár Számlavezető

Rendszere (SZR). Ezt követően a Kincstári főkönyvi kivonatok lekérése, az utalások indítása és a banki utalási állományok is ezen az új rendszeren keresztül érhetőek el. Az év elején még nem voltak teljes egészében kiforrott tájékoztatók – sem a MÁK, sem a Forrás.net könyvelési program tekintetében – az új rendszer felhasználói számára. Nehézkesen indultak el az utalások, valamint a banki állományok könyvelése a nálunk használt Forrás.net program és a MÁK rendszere közti informatikai kommunikációs problémák miatt, mely kihívás elé állította intézményünket. Számos frissítésre és egyeztetésre, valamint oktatáson való részvételre volt szükség a rendszerek összehangolt és hatékony működése érdekében. A rendszerek azonban ezt követően is az év folyamán számos megoldandó probléma elé állították intézményünket, valamint a Magyar Államkincstárt és a Forras.net könyvelési program üzemeltetőit.

Az eAdat rendszert is felváltotta egy új, úgynevezett KKVTR/KM rendszer. 2022.01.01-jén bevezetésre került a Központi Költségvetés Végrehajtását Támogató Rendszer – KKVTR/KM –, amelynek napi használata során számos probléma jelentkezett a Forrás.net könyvelési program és az új rendszer közti kommunikáció terén. 2022. évtől az előirányzat módosítások és a pénzügyi teljesítések, valamint ERA rendezések bejelentése a MÁK felé a KM rendszeren keresztül történnek.

A MÁK banki kivonat tartalma is megváltozott. Már nem szerepelteti a napi pénzügyi teljesítéseket és ERA rendezéseket tartalmazó rovat összesítőket, amelyeket ezután a KKVTR/KM rendszerből kinyert táblázat váltott fel. 2022. évben igen nehézkesen lehetett a korábban könnyen hozzáférhető adatokhoz hozzájutni, ugyanis nem igazán voltak megfelelő felhasználói tájékoztatók, a MÁK referensek ugyanakkor igyekeztek mindenben a segítségünkre lenni.

A PJ02 is rendkívül hasznos volt, de 2022-ben még nem volt ezt kiváltó megfelelő lekérdező a KKVTR/KM rendszerben, hiányát most is érezzük.

A központi költségvetési szervek számára előírt bevételek és kiadások várható alakulásáról szóló adatszolgáltatáshoz benyújtott felhasználási terv, a korábbi évektől eltérően a 2022. évtől havi szintű adatszolgáltatási kötelezettség lett – bírság terhe mellett –, melyet szintén a KKVTR/KM rendszer felületén szükséges benyújtani.

A 2023. évtől tovább szigorodtak a MÁK felé a KKVTR/KM rendszer felületén benyújtandó napi számviteli adatszolgáltatások. 2023.01.01-től a könyvelési programba rögzített kötelezettségvállalásokat is haladéktalanul be kell küldeni, ugyanis az utalások indításának

előfeltétele ezen adatok MÁK befogadása és jóváhagyása. Tehát egyetlen egy bizonylat utalása sem történhet meg addig, amíg a bizonylathoz tartozó kötelezettségvállalás adatai szabályszerűen feltöltésre nem kerültek a MÁK rendszerébe. Az újonnan központilag bevezetett programok miatt rengeteg könyvelési programunkból adatállomány generálási és MÁK válasz állománybeli problémával talákoztunk, és a mai napig is előfordul olykor a frissítéseket követően. Ezek manuális kijavítása rendkívüli precízséget és szakértelmet kíván.

Összességében elmondható, hogy a kincstári előirányzat-rovatrendezés új, 2022-ben bevezetett gazdálkodási rendszere megfelelő. 2022.01.01-jével bevezetett KKVTR/KM rendszer év eleji működési problémái informatikai fejlesztések során többnyire megszűntek. Rovatrendezés és előirányzat-módosítások azonnali Kincstári feldolgozása segíti a gyors és naprakész könyvelést. Esetleges elírási, számszaki eltérések rögtön javíthatók, nem vesz igénybe további legalább egy napot a korábban papír alapú benyújtási gyakorlathoz viszonyítva. Azonban plusz terhet ró, rengeteg időt vesznek igénybe a könyvelési adatszolgáltatások a napi munkavégzés gördülékeny működésének teljesítése érdekében, azok csak további munkaerő-kapacitás hozzárendelésével teljesíthetők csak. A megnövekedett adminisztrációs és adatszolgáltatási kötelezettségek miatt munkaerőhiány jelentkezett pénzügyi-számviteli területen intézményünknel.

Az SZR rendszer jól működik, akadozás csak a személyi igazolvánnyal való belépéskor tapasztalható, tanúsítványhibák, stb. okán. A Kincstári főkönyvi kivonaton hiányzik az ERA kód összesítő, továbbá a szabad keretek kimutatása, ezek rendkívül hasznosak voltak és nagyban meggyorsították a munkavégzést. Korábbi PJ02 is rendkívül hasznos volt, jól átlátható. Jelenleg több KKVTR/KM felületes lekérdező segítségével tudjuk csak elérni a korábban egy helyen megtalálható adatokat, információkat. Javasoltuk a MÁK kivonat és PJ02 fejlesztését a régebbi változatokhoz hasonló adatok egyszerű kinyerése és gyors elérhetősége érdekében.

A KIRA (központi bérszámfejtő rendszer) még mindig nem működik teljes mértékben megfelelően. A KGR-K11 rendszer akadozik, néha nem lehet benne dolgozni. Számtalanszor igényel többszöri adat frissítést és adat újbóli beolvasást. A Forrás.net könyvelési program jelenleg megfelelően működik és kommunikál a különböző MÁK rendszerekkel, de kisebb problémák a mai napig jelentkeznek.

Bevezetésre került számviteli újítások, innovációk

A KKVTR/KM rendszer 2022.01.01 napjával történő bevezetésének nem csupán informatikai, hanem pénzügyi vonatkozása is volt.

- Új menü pontokat fejlesztett ki a Forrás.net könyvelési programunk üzemeltetője a MÁK szakembereivel együttműködve, amellyel a megújult adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítését tették lehetővé. Bekerült a KM – integráció menü, ahol a pénzmozgások és kötelezettségvállalások bejelentése történik.

- Emellett az előirányzatoknál is új menü segíti a kommunikációt a könyvelési program és a MÁK között. Ezen fejlesztések mindennapi használatának hatékony elsajátítása számos felhasználói oktatáson való részvételt igényelt. Ezen felül az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítéséhez a megfelelő adatbázis környezet – bérbizonylatok rögzítéséhez és utalásához kapcsolódó könyvelés vezetés támogatás, kötelezettségvállalás nyilvántartás vezetés támogatás - kialakítása is jelentős kiadással járt.

- A hatékonyabb működés érdekében megtörtént továbbá a 2022. évben a partnertörzs adattisztítás modul bevezetése, valamint tesztelése az elektronikus számla fogadó modulnak. 2023-ban megrendeltük az új könnyített fájl-transzfer programot, amely az export és import adatállományok beküldésének meggyorsítását hivatott elősegíteni.

- 2024. január 01-jén tovább szigorodnak majd a pénzügyi-számviteli feladatokhoz kapcsolódó adatszolgáltatások a MÁK felé.

- A minősített könyvviteli rendszerekből manuális tevékenységet nem igénylő, közvetlen elektronikus kapcsolaton keresztüli bejelentési lehetőség áll majd rendelkezésre. Előnye a jelenlegi fájl-alapú bejelentéshez képest, hogy ezentúl automatikus lesz a bizonylatok továbbítása, illetve a válaszüzenetek fogadása. Azonban nem jelent majd kevesebb bizonylatolási feladatot, sőt egy ellenőrzési pontot is be kell iktatni a bizonylatok – előirányzat, kötelezettségvállalás – véglegesítése előtt.

- A pénzmozgással kapcsolatos bejelentési kötelezettségek jelenlegi fájl alapú megoldása megmarad.

- Az akkreditált szoftverpéldány bevezetése kapcsán felmerült költségek finanszírozása a költségvetési szerveket terheli. Összességében elmondható, hogy további terhet ró az intézményekre mind humán erőforrás, mind pénzügyi forrás tekintetében a 2024.01.01-jén tervezett KÖR (Költségvetési szervek és fejezetek könyvelési rendszere) programhoz való csatlakozás.

A pénzügyi kiadásokat összegezve: intézményünk az utóbbi 2 évben jelentős forrásokat volt kénytelen fordítani többek között a KKVTR/KM, SZR, Forras.net könyvelési program kapcsán jelentkező újítások elsajátítása okán az oktatásokon való részvételre (Központi Költségvetés Végrehajtását Támogató rendszer továbbfejlesztése szakmai konferencia, Pénzügyi rendezések a KKVTR FrontEnd rendszerben oktatás, Előirányzatok kezelése (KM Frontend kapcsolat esetén) a Forras.net rendszerben oktatás, KM tételes kötelezettségvállalás ellenőrzése képzés).

A képzésekre intézményünk közel 1 millió Ft összeget fordított.

Emellett a könyvelési program KKVTR/KM kommunikációját elősegítő konzulensi támogatás és fejlesztés nagyságrendileg további 10 millió Ft kiadást jelentett, nem beszélve a hatalmas energiát jelentő könyvelési rendszer új paraméterek szerinti működésének megteremtéséről.

Jelenlegi gazdasági helyzet 2023. évre

Összefoglaló, költségvetési keretszámok

A Pesti Magyar Színház- Ifjúsági- és Családi Színház 2023. évi elemi költségvetésének kiadási keret főösszege (K1-K8) 2.044.073.000 Ft, amelyből személyi juttatások (K1) kiadási előirányzat keretösszege 1.248.108.000 Ft, dologi kiadások (K3) 429.040.000 Ft, beruházások (K6) 195.500.000 Ft.

Intézményünk alulfinanszírozott az összes kiemelt előirányzatot tekintve. A jelenlegi költségvetési támogatás nem elégséges az alapfeladat ellátásához, ennek okán kénytelen intézményünk saját bevételi forrásaira támaszkodni tevékenységének színvonalas és biztonságos ellátásához. A műsorpolitika kialakításánál is azon előadások műsorra tűzése áll középpontban, amelyek bekerülési értéket meghaladó hasznot hoznak

A biztonságos működés megteremtése pénzügyileg rendkívül nehéz helyzet elé állítja intézményünket.

Összességében elmondható, hogy a Pesti Magyar Színház költségvetési támogatása nem elégséges sem az alapfeladat ellátásához kapcsolódó bérek és a megbízási díjak fedezetére, sem a működéshez nélkülözhetetlen speciális szaktudást igénylő feladatok ellátásához kapcsolódó kiadásokra.

Az említett okok miatt az üzembiztos folyamatos tevékenység biztosítása, valamint az intézmény költségvetési egyensúlyának megtartása rendkívül szigorú kontrolling tevékenységet, költségmenedzsmentet igényel.

Bérfejlesztés

A kulturális ágazatot érintő bérfejlesztésről szóló 682/2021. (XII. 6.) Korm. rendelet, a gyakorlatban csak 20%-os béremelésként hivatkozott többlet forrást intézményünk a 2022. év során kapta meg és a rendeletnek megfelelően 2022. február végén (2022. január 1-ig visszamenően) beépítette azt egységesen minden egyes munkavállaló bérébe, az ehhez szükséges munkaszerződés módosításoknak határidőben eleget tettünk.

A Korm. rendelet alapján – 2022. évben egyszeri - 2023. január 1-jétől azonban már beépülő jelleggel 20%-os bérfejlesztés történt, melyre a PM/2867-2/2022. sz. intézkedéssel biztosított 284.207.627 Ft (járulékokkal együtt) többlettámogatás biztosította a fedezetet. A béremelés

minden egyes munkavállalót – több, mint 160 főt – érintett, melynek segítségével egy teljesítmény orientált, utólagos javadalmazási rendszert lett kidolgozva.

Az intézményünkhöz kirendelt miniszteri biztos megállapítása, hogy a munkavállalók bérezése teljesen átlagosnak vagy kicsit átlag alattinak mondható fővárosi viszonylatban.

A Lázár Ervin Program 2019-2023 között

A 2019. november 15-én hivatalosan is elindult az akkori Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága által felügyelt Lázár Ervin Program. Ennek jegyében a Kormány minden 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolás diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét. A nemzeti identitás erősítését célzó program célja az ezeréves magyar kultúra megőrzése, valamint a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezésének és nemzeti identitásának erősítése.

A Programba a Pesti Magyar Színház is regisztrálta magát, és 3., 5. és 8. évfolyamos diákok számára biztosítja az életkoruknak megfelelő színházi élmény lehetőségét.

A Pesti Magyar Színházban zajló programot a színházzal együttműködve 40 különböző tankerület szervezte és koordinálta. A 2019/2020-az évadban az állami és egyházi fenntartású intézmények 72.712 tanulója és 7.215 kísérő pedagógusa vett részt a színház előadásain. Ez óriási feladat volt, hiszen 3. és 5. évfolyamon Budapest és vonzáskörzetéből, 8. évfolyamon, országos szinten fogadtuk a diákokat.

A Program kezdeti szakaszában, 2019. november 18 és december 14. közötti időszakban, színházunk 29 előadást ajánlott fel a meghatározott korosztály számára: novemberben 12, decemberben 17 alkalommal fogadtuk a diákokat. A két hónap alatt összesen 11 tankerületből 7714 gyerek és 630 kísérő pedagógus vett részt előadásainkon.

A különböző évfolyamok számára az alábbi előadásokat biztosítottuk:

- 3. évfolyam: Tom Sawyer Kalandjai, Tündér Lala, Ha betér az égi Király.
- 5. évfolyam: Tündér Lala, Időfutár, PIN:OKKIO
- 8. évfolyam: PIN:OKKIO, Valahol Európában

Kimagaslóan pozitív visszajelzéseket kaptunk, a tapasztalatok is azt bizonyítják, hogy nagyon fontos és hasznos lehetőség ez a gyerekeknek, pedagógusoknak és szülőknek is. Tekintve, hogy rengeteg olyan gyerek van, akik eddig nem tapasztalhatták meg, mi is az a színház.

Intézményünk számára ezért is fontos misszió a Lázár Ervin program, amit profilunkból adódóan kiemelten hasznosnak tartunk.

Az alábbi levelet egy pedagógus írta hozzánk, a Lázár Ervin Program keretében megtekintett Időfutár előadásunk kapcsán:

"A héten láttuk az IDŐFUTÁR című darabot. Egy délutáni előadáson, dugig a nézőtér fiatalokkal. Olyan fiatalokkal, akik sajnos nem tanultak illemt, zörögtek a csipszes zacskókkal, iszogatták a kóláikat és viccesnek tűnő félhangos beszólásokkal próbálták leplezni azt, ha megérintené őket valami. Lehet, hogy nem neveletlenek voltak, de hogy megpróbálták a hagyományos ízlésnek nemet mondva kitűnni, az bizonyos. Az első felvonás szinte végig így telt el, de közben ... VARÁZSLAT TÖRTÉNT. Van egy jó darab, ami a fiataloknak szól, őket szólítja meg. Őket is. Meg aki lélekben fiatal maradt... Van egy jó rendezés, díszletek, minden ami kell, és vannak a csodálatos színészeink, akik csodát tettek: elvarázsolták ezeket a suhancokat a nézőtéren és belenyomták őket a székekbe. Varázslat volt, ahogy a második felvonást már csöndben (illetve normális reakciókkal) de odafigyelve és magukat átadva nézték. Odajöttek azzal, hogy nem adják át magukat és a csodálatos színészeink elvarázsolták őket és elfelejtették velük, hogy a szokványos beszólásaikkal egymást szórakoztassák. Köszönöm a darabot, és köszönöm, hogy láthattam, milyen átható hatása van a művészetnek még ilyen nehéz "nézőanyag"-ra is. Hadd említsem meg külön Döbrösi Laura művésznőt, aki oly hitelesen viszi végig a darabban a helyzetfordulatokat! Köszönjük az előadást! Ismét egy jó élmény, mint ahogyan Önöknél már annyiszor!"

Izgalmas látni, hogy az idejük nagy részét online térben töltő fiatalokra milyen erősen hat a színház. Bízunk abban, hogy a Lázár Ervin Program egyik legfontosabb hozadéka az lesz, hogy a diákok megérik a közös élmény izgalmát, a színészi személyesség varázsát és a színházba járás természetes igényükké válik egy életre.

A Programban 2020. január és március 11. közötti időszakában – a pandémiás vészhelyzet kihirdetéséig – színházunk 78 előadást ajánlott fel és tartott meg a meghatározott korosztály számára: januárban 22, februárban 39, márciusban 17 alkalommal fogadtuk a diákokat. A csonka három hónap alatt összesen 28 tankerületből 26.719 fő vett részt előadásainkon.

A nézőszám nagysága döbbenetes és magáért beszél!

A szigorú járványügyi intézkedések miatt a Lázár Ervin Program előadásainak pótlását 2021. április 26-tól tudtuk megkezdeni, mely során 34.318 diáknak, 3.145 kísérőnek, összesen 37.463 főnek tudtuk online előadás formájában biztosítani a színházi élményt.

A Pesti Magyar Színházban 2021/2022-es tanévben is nagy sikerrel folytatódott a Program. A színházzal együttműködve 60 különböző tankerület szervezte és koordinálta a folyamatot. A 2021/2022-as tanévben az állami és egyházi fenntartású intézmények 66.325 tanulója és 6.567 kísérő pedagógusa vett részt a színház előadásain. A nagyszabású program, valamint az előadások sikeres lebonyolítása hatalmas és sokrétű munkát kíván, nemcsak a nagy létszámú művészeti és műszaki apparátus mozgatása miatt, hanem a csoportok adminisztrációjával, egyeztetésével, fogadásával járó feladatok miatt is.

A Programban 2022. január és május közötti időszakban színházunk 104 előadást ajánlott fel a meghatározott korosztály számára, ezen időszak alatt a 60 tankerületből 43.634 fő vett részt előadásainkon.

Az adatokból jól látszik, hogy intézményünk a „zászlóshajója” a Lázár Ervin Programnak, és nemzetstratégiai jelentőségű feladatot lát el a gyermekek színházba járási szokásainak és kulturális igényeinek felébresztésében.

A Lázár Ervin Program előadásait igyekeztünk olyan időszakokra meghirdetni, amikor az értékesítésre kerülő előadások kevésbé keresettek, ezzel is segítve, hogy mikrostruktúránkat a kereslet igényeihez optimalizáljuk, megvalósítva így a válságálló műsorpolitikát.

A 2023/2024-es évad tervezése során kiemelten szem előtt tartottuk, hogy olyan biztonsági alapokon nyugvó stratégiát dolgozzunk ki a nézőszám és a bevétel maximalizálása érdekében, melyben nem „sérül” az értékesítési struktúránk, azonban minden szempontból támogatói tudunk lenni az állam által meghirdetett nemzetstratégiai jelentőségű programnak, tekintettel a Lázár Ervin Programra. Az alábbi táblázat szemlélteti, hogy válságálló műsorpolitikánk évről évre a piaci környezetnek és igényeknek, lehetőségekhez mérten mennyire rugalmasan tud alkalmazkodni.

	2 019		2 020		2 021		2 022		2023.06. 30	
	db	%-os arány	db	%-os arány	db	%-os arány	db	%-os arány	db	%-os arány
LEP	29	10,70 %	77	44,00%	80	22,73%	105	25,36%	0	0,00%
Értékesítés	242	89,30 %	85	48,57%	31	8,81%	309	74,64%	236	100,00 %
Stream	0	0,00%	13	7,43%	241	68,47%	0	0,00%	0	0,00%
Összesen	271		175		352		414		236	

Az elmúlt évadok sokszínű tapasztalata alapján a program hatékonyságának maximalizása érdekében a következő **jobbító szándékú és kapacitást maximalizáló észrevételeink lennének**, mert hiszünk abban, hogy a programot megvalósító felek közötti hatékony kommunikáció a program megvalósításának és sikerességének záloga.

A Lázár Ervin Program évadonkénti indítását érdemes összehangolni az iskolai tanévvel, ez az időszak jól tervezhetővé teszi mind az iskolák, mind pedig a színházak számára is a programban való részvételt.

A szeptembertől májusig tartó időszakban így optimalizálni lehet a részvételt, és az előre megkötött szerződések alapján jól kiszámítható lenne a részvételi arány is. Ebben az esetben a színház is fel tudna készülni a célkorosztály számára kifejezetten a Lázár Ervin Program számára létrehozott előadásokkal – ahogyan tette ezt eddig is a múltban – a gyermekek fogadására, minőségi szórakoztatására és a színházi szeretetteljes, varázslatos élmény közvetítésére – megvalósítva ezzel azt a nemzetstratégiai célt, hogy a színházat a gyermekekkel megszerettessük és a jövőben is visszatérő közönséget neveljünk az ide látogató tanulókból.

Tapasztalataink és kimutatásaink alapján tehát egyértelműen látható, hogy a Lázár Ervin Program támogatta színházunk piaci helyzetét, teátrumunk helyét a színházi palettán, de ugyanez fordítva is igaz: a színházi élmény tanította, nevelte, szórakozásra bírta az intézményünkbe látogató fiatal hallgatóságot. Természetesen a tankerületekkel való kommunikáció és visszajelzések alapján felmerült az az igény, hogy a Lázár Ervin Program mellé ingyenesen drámapedagógiai foglalkozásokat nyújtson intézményünk, ezzel még színesebbé téve a gyermekek számára a színházba látogatás élményét a 2023/2024 évadtól.

Dr. Zalán János PhD, DLA – Pesti Magyar Színház igazgatói pályázat 2023

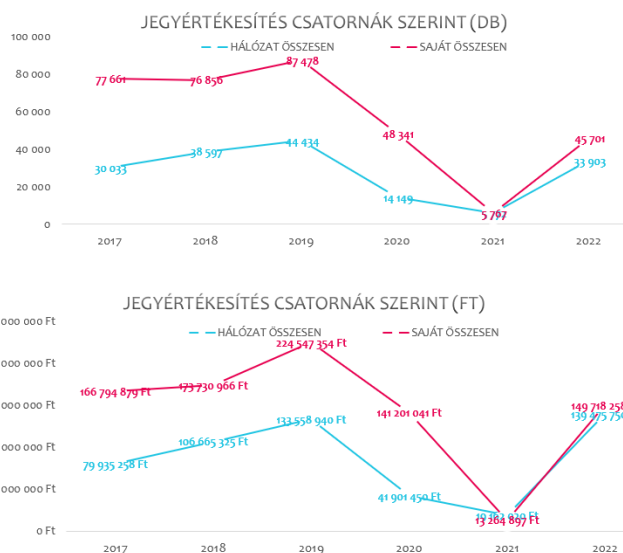
Értékesítési kimutatások

Az értékesítésük támogatására partnerünk, az Interticket Kft. segítségével 2022. év közben készítettünk egy nagyon sok mindenre kiterjedő piackutatást, mely kutatás felfedi az intézmény piaci pozíciójának és a közönség jegyértékesítési, jegyvásárlási szokásainak alakulását.

Jegyek értékesítése I.

Naptári időszak, előadások szerint

Év	Csatorna	Jegy [db]	%	Forgalom [Ft]	%
2022	SAJÁT ÖSSZESEN	45 701	57%	149 718 258 Ft	52%
	HÁLÓZAT ÖSSZESEN	33 903	43%	139 475 750 Ft	48%
2021	SAJÁT ÖSSZESEN	5 767	50%	13 264 897 Ft	41%
	HÁLÓZAT ÖSSZESEN	5 772	50%	19 162 020 Ft	59%
2020	SAJÁT ÖSSZESEN	48 341	77%	141 201 041 Ft	77%
	HÁLÓZAT ÖSSZESEN	14 149	23%	41 901 450 Ft	23%
2019	SAJÁT ÖSSZESEN	87 478	66%	224 547 354 Ft	63%
	HÁLÓZAT ÖSSZESEN	44 434	34%	133 558 940 Ft	37%
2018	SAJÁT ÖSSZESEN	76 856	67%	173 730 966 Ft	62%
	HÁLÓZAT ÖSSZESEN	38 597	33%	106 665 325 Ft	38%
2017	SAJÁT ÖSSZESEN	77 661	72%	166 794 879 Ft	68%
	HÁLÓZAT ÖSSZESEN	30 033	28%	79 935 258 Ft	32%

A fenti értékesítési darabszámok nem tartalmazzák az intézmény Lázár Ervin Program során értékesített előadásait, programjait. A többi intézménytől eltérő módon a Pesti Magyar Színházban kimagasló az aránya a jegyértékesítéseken belül az intézmény saját munkatársai által történő jegyértékesítésnek. A Lázár Ervin Program esetén pedig a saját jegyértékesítés 100%-os mértékű, ami azt jelenti, hogy minden egyes a programban résztvevő gyermek részére a tankerületeken keresztül az intézmény értékesítési munkatársai értékesítik a jegyet, és önerőből koordinálják a teljes program lebonyolítását.

Jegy / Tranzakció

Naptári időszak, előadások szerint

Év	Csatorna	Jegy db	Tranzakció db	Jegy / Tranzakció
2022	SAJÁT ÖSSZESEN	45 701	6 481	7,1
	HÁLÓZAT ÖSSZESEN	33 903	11 115	3,1
	TELJES	79 604	17 596	4,5
2021	SAJÁT ÖSSZESEN	5 767	971	5,9
	HÁLÓZAT ÖSSZESEN	5 772	1 920	3,0
	TELJES	11 539	2 891	4,0
2020	SAJÁT ÖSSZESEN	48 341	4 942	9,8
	HÁLÓZAT ÖSSZESEN	14 149	4 932	2,9
	TELJES	62 490	9 874	6,3
2019	SAJÁT ÖSSZESEN	87 478	12 710	6,9
	HÁLÓZAT ÖSSZESEN	44 434	15 728	2,8
	TELJES	131 912	28 438	4,6
2018	SAJÁT ÖSSZESEN	76 856	13 313	5,8
	HÁLÓZAT ÖSSZESEN	38 597	14 466	2,7
	TELJES	115 453	27 779	4,2
2017	SAJÁT ÖSSZESEN	77 661	13 265	5,9
	HÁLÓZAT ÖSSZESEN	30 033	11 456	2,6
	TELJES	107 694	24 721	4,4

A fenti táblázatban a tranzakciók során vásárolt jegyek átlagos darabszáma került feltüntetésre, melyből az látszik, hogy **az intézményünkbe átlagosan egy vásárló egyszeri vásárlás alkalmával a 2022. év folyamán majdnem 5 fő részére vásárolt jegyet.**

2022.01.01-2022.12.31.	Jegy [db]	BELSŐ ARÁNYOK		Forgalom [Ft]	BELSŐ ARÁNYOK	
ÉRTÉKESÍTÉS ÖSSZESEN	79 604	100%		289 194 008 Ft	100%	
SAJÁT ÖSSZESEN	45 701	57%	100%	149 718 258 Ft	52%	100%
Pénztár	7 020	9%	15%	16 581 358 Ft	6%	11%
Szervezés	38 681	49%	85%	133 136 900 Ft	46%	89%
Bizományos	13118	16%	29%	53 388 600 Ft	18%	36%
HÁLÓZAT ÖSSZESEN	33 903	43%	100%	139 475 750 Ft	48%	100%
Saját.hu	19 623	25%	58%	80 082 330 Ft	28%	57%
Other	14 280	18%	42%	59 393 420 Ft	21%	43%

2019.01.01-2019.12.31.	Jegy [db]	BELSŐ ARÁNYOK		Forgalom [Ft]	BELSŐ ARÁNYOK	
ÉRTÉKESÍTÉS ÖSSZESEN	131 912	100%		358 106 294 Ft	100%	
SAJÁT ÖSSZESEN	87 478	66%	100%	224 547 354 Ft	63%	100%
Pénztár	17 007	13%	19%	36 210 280 Ft	10%	16%
Szervezés	70 471	53%	81%	188 337 074 Ft	53%	84%
Bizományos	33258	25%	38%	101 902 300 Ft	28%	45%
HÁLÓZAT ÖSSZESEN	44 434	34%	100%	133 558 940 Ft	37%	100%
Saját.hu	31 036	24%	70%	94 495 890 Ft	26%	71%
Other	13 398	10%	30%	39 063 050 Ft	11%	29%

2018.01.01-2018.12.31.	Jegy [db]	BELSŐ ARÁNYOK		Forgalom [Ft]	BELSŐ ARÁNYOK	
ÉRTÉKESÍTÉS ÖSSZESEN	115 453	100%		280 396 291 Ft	100%	
SAJÁT ÖSSZESEN	76 856	67%	100%	173 730 966 Ft	62%	100%
Pénztár	12 811	11%	17%	22 384 545 Ft	8%	13%
Szervezés	64 045	55%	83%	151 346 421 Ft	54%	87%
Bizományos	32623	28%	42%	96 845 900 Ft	35%	56%
HÁLÓZAT ÖSSZESEN	38 597	33%	100%	106 665 325 Ft	38%	100%
Saját.hu	22 367	19%	58%	64 365 425 Ft	23%	60%
Other	16 230	14%	42%	42 299 900 Ft	15%	40%

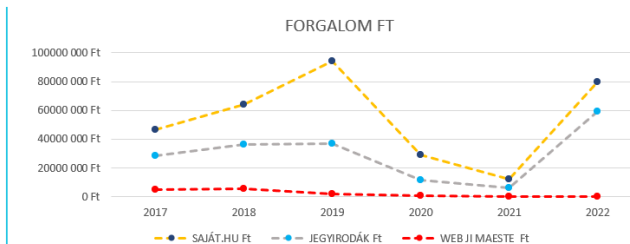
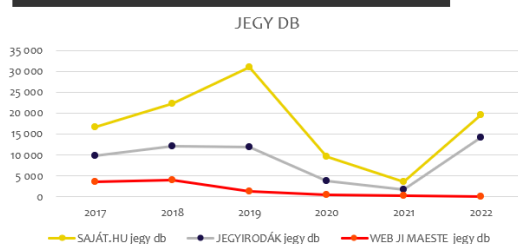
A fenti táblázatból jól látszik, hogy a hálózati értékesítés tekintetében az intézmény saját internetes oldalán sokkal több jegyvásárlás és tranzakció bonyolódik le, mint más hálózatos csatornákon összességében. Az intézmény pénztárában történő jegyértékesítés elenyésző mértékűnek mondható, az a gyakorlatban csak a már előzetesen a szervezés munkatársainál lefoglalt jegyek átvételének helyére koncentrálódik.

Az intézmény megvizsgálta annak a lehetőségét, hogy a jegypénztár mellett kialakításra tud-e kerülni egy online jegyértékesítő platform, amelyen az idelátogató nézők a jegypénztár nyitvatartási idején kívül is tudnak maguknak az általuk preferált előadásokra jegyeket vásárolni.

Hálózatos csatornák: forgalomelemzés

Naptári időszak, előadások szerint

Jegy [db]							
NWS csatorna	2017	2018	2019	2020	2021	2022	SUM
SAJÁT.HU jegy db	16 654	22 367	31 036	9 722	3 682	19 623	103 084
JEGYIRODÁK jegy db	9 788	12 187	11 977	3 897	1 744	14 203	53 796
WEB JI MAESTE jegy db	3 591	4 043	1 421	530	346	77	10 008
Összesen	30 033	38 597	44 434	14 149	5 772	33 903	166 888
MAESTE arány	12,0%	10,5%	3,2%	3,7%	6,0%	0,2%	6,0%

Forgalom [Ft]							
NWS csatorna	2017	2018	2019	2020	2021	2022	SUM
SAJÁT.HU Ft	46 449 958 Ft	64 365 425 Ft	94 495 890 Ft	29 324 000 Ft	12 533 440 Ft	80 082 330 Ft	327 251 043 Ft
JEGYIRODÁK Ft	28 687 000 Ft	36 501 300 Ft	37 000 450 Ft	11 877 000 Ft	6 071 380 Ft	59 284 520 Ft	179 421 650 Ft
WEB JI MAESTE Ft	4 798 300 Ft	5 798 600 Ft	2 062 600 Ft	700 450 Ft	557 200 Ft	108 900 Ft	14 026 050 Ft
Összesen	79 935 258 Ft	106 665 325 Ft	133 558 940 Ft	41 901 450 Ft	19 162 020 Ft	139 475 750 Ft	520 698 743 Ft
MAESTE arány	6,0%	5,4%	1,5%	1,7%	2,9%	0,1%	2,7%

A www.maeste.hu-n értékesített jegyek darabszáma az elmúlt években minimálisnak volt mondható, azok kivezetése 2023-ra megtörtént teljes mértékben.

2022 - Többször vásárlók: 9600 fő / 22 pr.			
1 tranzakció	8 347	fő	86,9%
2 tranzakció	948	fő	9,9%
3 tranzakció	203	fő	2,1%
4 tranzakció	56	fő	0,6%
5 tranzakció	16	fő	0,2%
6 vagy többre	30	fő	0,3%

2021 - Többször vásárlók: 2580 fő / 15 pr.			
1 tranzakció	2 342	fő	90,8%
2 tranzakció	186	fő	7,2%
3 tranzakció	43	fő	1,7%
4 tranzakció	5	fő	0,2%
5 tranzakció	2	fő	0,1%
6 vagy több	2	fő	0,1%

2020 - Többször vásárlók: 2738 fő / 23 pr.			
1 tranzakció	2 543	fő	92,9%
2 tranzakció	167	fő	6,1%
3 tranzakció	23	fő	0,8%
4 tranzakció	2	fő	0,1%
5 tranzakció	3	fő	0,1%
6 vagy több	0	fő	0,0%

2019 - Többször vásárlók: 12056 fő / 30 pr.			
1 tranzakció	10 464	fő	86,8%
2 tranzakció	1 180	fő	9,8%
3 tranzakció	289	fő	2,4%
4 tranzakció	67	fő	0,6%
5 tranzakció	28	fő	0,2%
6 vagy több	28	fő	0,2%

2018 - Többször vásárlók: 12443 fő / 36 pr.			
1 tranzakció	10 830	fő	87,0%
2 tranzakció	1 248	fő	10,0%
3 tranzakció	257	fő	2,1%
4 tranzakció	73	fő	0,6%
5 tranzakció	18	fő	0,1%
6 vagy több	17	fő	0,1%

2017 - Többször vásárlók: 9916 fő / 49 pr.			
1 tranzakció	8 826	fő	89,0%
2 tranzakció	874	fő	8,8%
3 tranzakció	154	fő	1,6%
4 tranzakció	33	fő	0,3%
5 tranzakció	15	fő	0,2%
6 vagy több	14	fő	0,1%

A fenti táblázat az interneten vásárolt jegyek vásárlási szokásainak elemzésével készül.

Ez a táblázat azt jelenti, hogy online módon vásárolt jegyek többsége évente egy tranzakció keretén belül kerül lebonyolításra. Ennek oka vélhetően az lehet, hogy az intézmény rendkívül szoros versenyben küzd a színházlátogató közönség jegyvásárlásáért. Az adatok kiértékelése azt mutatja, hogy intézményünk ugyanazon színházkedvelő nézői réteg kegyeiért verseng, akik a Madách Színházba, Operettszínházba, MŰPA-ba, Operába, Vígszínházba is online módon vásárolnak jegyeket, és ezen közönség tagjai általában színházunkat is évente egy alkalommal tisztelik meg jelenlétükkel. Annak a lehetőségét kell a továbbiakban megvizsgálnunk, hogy hogyan tehetjük még csábítóbbá intézményünk műsorpolitikáját – minőségi szórakoztató színházi koncepcióját – annak érdekében, hogy intézményünkben ezen közönségréteg évente egyre növekvő számmal vásároljon jegyet. Azonban az is jól látszik az adatokból, hogy amennyiben egy színházi előadásokat kedvelő néző akárcsak az előbbieken felsorolt intézményekben, ha évente egy alkalommal vásárol jegyet, már akkor is évi 4-5 alkalommal fog részt venni kőszínházi előadások megtekintésében, tehát ezen mutatóban nagyobb sikert elérni rendkívül hosszú távú folyamat lesz, és ezen intézmények ugyanazon vásárlói bázis kegyeiért küzdenek.

Vásárlószám	Közös vásárlók	Tárgyév %-ában	Legkorábbi év %-ában
2022-2021 közös vásárlói			
9600/2580	463	4,8%	17,9%
2021-2020 közös vásárlói			
2580/2738	133	5,2%	4,9%
2020-2019 közös vásárlói			
2738/12056	466	17,0%	3,9%
2019-2018 közös vásárlói			
12056/12443	1 549	12,8%	12,5%
2022-2019 közös vásárlói			
9600/12056	846	8,8%	7,1%
2022-2018 közös vásárlói			
9600/12443	610	6,3%	4,9%
2022-2017 közös vásárlói			
9600/9916	360	3,8%	3,6%
2022-2021-2020-2019 közös vásárlói			
9600/2580/2738/12056	33	0,3%	0,3%
2022-2021-2020-2019-2018-2017 közös vásárlói			
9600/2580/2738/12056/12443/9916	7	0,1%	0,1%

A fenti táblázat pedig az évről évre visszatérő on-line vásárlók jegyvásárlási szokásait mutatja. Természetesen, amennyiben az intézmény saját munkatársainak saját jegyértékesítései alapján vizsgáljuk ugyanezen szempontot, abban az esetben kijelenthetjük, hogy intézményünkben – a

Lázár Ervin Programon kívül is – az iskolás csoportok azok, akik legtöbb esetben évről évre a visszatérő jegyvásárlóink (csoportos vásárlóink), és ebben szignifikánsan erősebbek vagyunk versenytársainknál.

Új próba- és játszóhely kialakítása

Intézményünknek nagyon nagy szüksége lenne új próbahelyre és lehetőség szerint egy kompakt méretű további játszóhelyre, mely célra a Pesti Magyar Színház főépülete közelében található „Shakespeare” bérlemény lenne a legalkalmasabb. A helyszínt pár éve még a Pesti Magyar Színiakadémia használta, leromlott állapota miatt ma főleg raktárként üzemel. A terem adottságai kiválóan alkalmasak lehetnek osztálytermi előadások játszására és létrehozására, illetve a Drámalabor színházpedagógiai foglalkozásainak megtartására. A stúdió mai állapotában nem alkalmas nézők fogadására, azonban egy teljes körű felújítást követően szolgálja a színház céljait. Színházunk kiemelt missziója a színházpedagógiai munkafolyamat széleskörű népszerűsítése és színházi nevelési előadások létrehozása. Rövidtávú terveink között szerepel a „Shakespeare-műhely” teljes felújítása azzal a szándékkal, hogy a Drámalaborunk és a színházi nevelési előadásaink számára egy újabb, valódi otthont tudjunk teremteni.

Jelenlegi állapot

A „Shakespeare-műhely” Budapest Főváros VII. Kerületi Erzsébetvárosi Polgármesteri Hivatalától bérelt ingatlan. Pinceszinti 277 m² alapterületű helyiségegyüttes, korábban „Shakespeare Akadémia” megnevezéssel. Kifejezetten kamaraszínpadi és próbahelyszíneként lett kialakítva, a korábbi bérlő-üzemeltető a 2010-es években elhagyta az ingatlan. A funkcionális építészeti kialakítások megvalósultak, ugyanakkor a több éves kihasználatlanság és karbantartási hiány miatt az üzemszerű tevékenységre alkalmatlanná vált az ingatlan. A Pesti Magyar Színház 2020-ban vette át az ingatlan bérleti jogát.

Eddig végrehajtott beruházások

A Pesti Magyar Színház a birtokbavételt követően elsősorban a további állagromlást megelőző intézkedéseket tett. A próbaüzemek sajnos igazolták, hogy üzemszerű színházi munkára nem alkalmas az ingatlan. Jelenleg a további ázások megszűntek, ugyanakkor a kárelhárítás során a szigetelő falazatok kb. 50%-a elbontásra került. Jelenleg csak elektromos temperáló fűtés üzemel, a gázfűtés nem alkalmas további használatra. Az elektromos hálózat a korábbi

alultervezett és nem szakszerű kiépítés miatt használatra alkalmatlan, az alap és vészvilágítást helyreállítottuk. A vízellátás megfelelő, ugyanakkor a szennyvízhálózat és átemelő rendszer teljes felújítást igényel. Jelenlegi állapotában közösségi használatra alkalmatlan. A légtechnikai berendezés már kiépítésekor is alultervezett volt, elektromos betáplálása érintésvédelmileg aggályos. Az elszívó befűvő rendszert lekötöttük a hálózatról. A scenikai elektromos rendszer (világítás és hang) elképzelése jó volt, ugyanakkor annak kivitelezése szakszerűtlen, ezért azt leválasztottuk a betáp-rendszerrel. Jelenlegi állapotában a helyiségegyüttes eredeti funkciójának nem felel meg, raktárként hasznosítjuk.

Az elmúlt évben és 2023-ban is a csapadékvíz-elvezetés és a vízátemelő rendszer hiányossága miatt a korábbi be- és felázások száma és mértéke jelentősen megnövekedett. A kialakult vis maior helyzet miatt a szükséges műszaki beavatkozás tovább nem halasztható. Azonnali beavatkozás szükséges, melyre megfelelő forrás esetén van megnyugtató és hosszútávú műszaki megoldás.

Tervezett beruházások

A Pesti Magyar Színház menedzsmentje úgy látja, hogy a volt „Shakespeare” bérelt ingatlan eredeti alapfunkciójában hasznosulna leginkább. Pinceszínházként, illetve próbahelyszíneként az alaptevékenységünkhöz szorosan kapcsolódva kiváló lehetőséget nyújt repertoárunk bővítésére. Ennek érdekében építészeti és scenikai beruházásra van szükség.

- Az építészeti felújítások során a teljes elektromos hálózatot cserélni szükséges hálózatbővítéssel együtt. Az épületgépészeti felújításokat követően (fűtés, csatornahálózat, szennyvíz-átemelő, légtechnika) az eredetileg jó funkcionális kialakításokra építve újra üzemszerű tevékenységet biztosítana. A korábbi falazati visszabontások helyreállítása, szellőző falszárító felújító vakolat készítése, padozatok javítása, festés-mázolás stb. A felsorolt felújítási munkák elvégzését követően a helyiségegyüttes közösségi terei, színpadi területe, próbaterme, recepció területére már a jelenkor igényeinek megfelelően üzemeltethetőek. A társasház alagsorában helyet kapó előadó-művészeti tér használhatóságát hangszigeteléssel kell biztosítani.
- A pince, avagy kamaraszínház scenikai igényei közé tartozik a céljainkhoz igazodó hatásvilágítás kiépítése, a már meglévő lámpapark cseréjével, kiegészítésével és a vezérlésükhöz szükséges berendezések beszerzésével. Szükségszerűen a világítási eszközök tartókonzoljait is át kell alakítani.

Élményprogramok extra meglepetésekkel

„A közös élmények összekapcsolnak minket!” Ezzel a jeligével indítja el a Magyar Színház a 2023/2024-es évadtól legújabb programsorozatát, mely tovább színesíti a színház nyújtotta nézői szórakozás lehetőségeit. A program keretében a kommunikációs osztály munkatársai különleges élménymarketingre helyezik a hangsúlyt és az előadásokhoz tematizált programsorozatokkal színesítik a nézők élményszerzését.

Természetesen egy új programsorozat elindítása esetén szükséges a részletes és pontos felkészülés és tesztelés, így a színház munkatársai egy különleges Kalózhétvége keretében le is tesztelték a munkafolyamatokat és a sikerességet. Nehezített helyzetet is teremtettek maguknak, ugyanis olyan időpontra szervezték a hétvégi programot, amikor a kőszínházi jegyvásárlás kezd megcsappanni. A teszthétvége lényege többek között az volt, hogy hogyan és milyen módon tudja egy ilyen alkalom támogatni a színház jegyvásárlását, és mekkora erőbefektetés milyen megtérüléssel jár.

Ennek fényében konkrét esettanulmányunk van, ami rávilágított arra, hogy az élménymarketing nem elhanyagolható eleme a modernkori színházi marketingnek, melyet a következőben be is mutatunk:

A kincses sziget hétvégéről

Üdv a fedélzeten! Vitorlát bonts! Indul a Kincses Sziget expedíció!

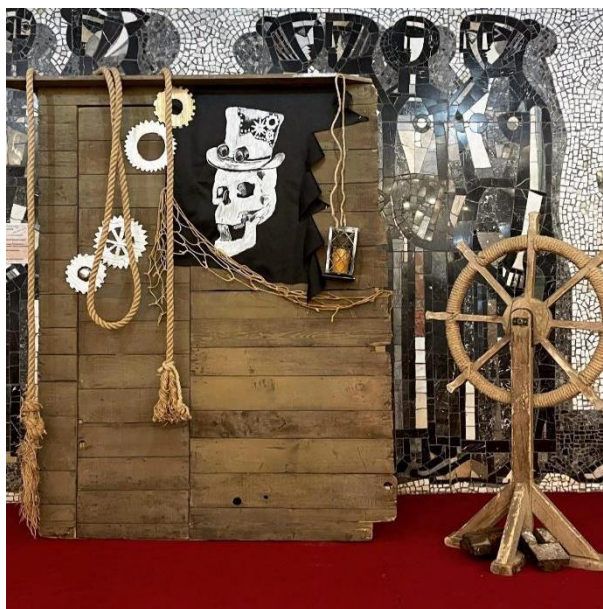
„Jól figyelmezz szavamra, utazó! A kaland, melyre vállalkozni készülsz, tele lesz veszéllyel, kihívásokkal, megannyi bizarr és újfajta felfedezéssel, amiket Neked kell felkutatnod. Légy hát nagyon figyelmes, szegezd szemed a horizontra, mert hamarosan kezdetét veszi A kincses sziget expedíció, ahol Neked nem is egy feladatot szántam!” – Silver kapitány

Családi programokkal, kincskereséssel és extra meglepetésekkel vártunk mindenkit 2023. május 6-7-én, a kalózzokkal és kalandorokkal teli eseményünkön. Minden megváltott jegy mellé személyre szabott kalandjáték járt, melynek sikeres teljesítése esetén igazi kincs üthette a szerencsés résztvevők markát, előadások után pedig valódi kalóztalálkozót tartottunk a színház előtt. Mindezek mellett kincskeresés, kalózkvíz és szelfi-falak is várták az érdeklődőket.

A két napos eseményt hatalmas érdeklődés övezte, több néző kalóznak öltözve érkezett a színházba. A játékokban kicsik és nagyok együtt vettek részt, hatalmas élményt szerezve ezzel maguknak, gyermeküknek és egymásnak.

A hétvége iránt nagy volt a sajtó érdeklődése is, több médium közölte az eseményt, és számos újságíró vett részt a játékokban.

A színház teljes csapata kellett ahhoz, hogy ez a hétvége valóban sikeres legyen. A táruk, kiemelten a Kelléktárunk, illetve a műszak és a művészeti oldal egyaránt keményen dolgozott az előkészítésen és a lebonyolításban.

PROGRAMOK

1. A KINCSES SZIGET KÜLDETÉS

Minden megváltott jegy mellé egy személyre szabott kalóz „küldetés” járt. A küldetést maga Silver kapitány küldte, így témájában és a megoldandó feladatban is kapcsolódik az előadáshoz. A küldetés megfejtéseit – e-mail címmel ellátva – a színház kollégái gyűjtötték össze. Minden helyes válaszadó részesülhetett Flint kapitány elveszett kincséből, valamint a főnyereményért is versenybe szállhatott, mely egy színészek által vezetett színházi körtúra volt május 28-án.

2. A KINCSES SZIGET KINCSEKERESÉS

„Találd meg a színházban és a színház területén elrejtett képeket, különböző motívumokat, és szállj versenybe a 10 db páros belépő egyikéért. A kincskeresés kalandlapja a színházban átvehető az előadás kezdete előtt.”

3. A KINCSES SZIGET FOTÓVERSENY

„Készíts minél kreatívabb képeket A kincses sziget fotófal előtt, töltsd fel a képet Instagramra vagy Facebookra, jelöld meg a Magyar Színház oldalát, illetve használd a #kincsesmagyarszinhaz -at és a legkreatívabb képek készítői versenybe szállhatnak a 10 db páros belépő egyikéért és VIP meghívót kaphatnak a május 28-án tartott színészek által vezetett színházi körtúrára.”

4. KALÓZTALÁLKOZÓ

„Találkozz előadások után A kincses sziget előadás sztárjaival és készíts fotót a kedvenc karakterreddel! A színészekkel való találkozásra a színház előtt lesz lehetőség az előadások után.”

Kikkel találkozhattak a nézők?

A KINCSES SZIGET KÖZÖNSÉGTALÁLKOZÓ BEOSZTÁSA		
<i>2023. május 6. 15:00-ás előadás után</i>	<i>2023. május 6. 19:00-es előadás után</i>	<i>2023. május 7. 15:00-ás előadás után</i>
Ragány Misa	Pásztor Ádám	Pásztor Ádám
Mahó Andrea	Nagy Petra	Nagy Petra
Varga Szilvia	Keresztény Tamás	Pavletits Béla
Szurcsík Ádám	Vlahovics Edit	Szurcsík Ádám
Papp Domonkos	Pavletits Béla	Keresztény Tamás
A közönségtalálkozó helyszíne: A színház főbejárata, a színház előtti tér		

Az összefogás eredményeképpen költséghatékonyan tudtuk egy élményprogramon keresztül kiemelten sikeresen erősíteni a Magyar Színház brandet és tovább tudtuk építeni a közösséget.

Tapasztalatok és további tervek

A hétvége után kiértékeljük az eseményeket és megállapíthatjuk, hogy nemcsak a jegyértékesítést sikerült erősen segíteni, és nemcsak a színház brandjét tudtuk költséghatékonyan erősíteni, de színházunk színészeinek ismertségét és a további előadásaink iránti érdeklődést is eredményesen tudtuk növelni.

Mindenképpen elmondható, hogy színházunk az élménymarketing nagyobb ívű bevonásában látja a jövőt. Éppen ezért a 2023/2024-es évadtól több eseménysorozatot hozunk létre, tematizált hétvégék és napok szerepelnek a tervezetekben. Többek között a Valahol Európában, a Madagaszkár, az Oliver!, az Ezeregy éjszaka és A kétbalkezes varázsló című előadásokra készül hasonló hétvégi program.

Számolva a színház adottságaival és az elhelyezkedésünk adta lehetőségekkel a tapasztalatok egyértelműen azt mutatják, hogy a legeredményesebben jó időben, kellemes őszi, tavaszi napokon lehet lebonyolítani az eddig tervezett programokat. Így további tervezeteinkben olyan megoldásokon is gondolkozunk, ahol a hely szűke mellett is meg tudunk valósítani élményprogramokat.

Miniszteri elvárások 2023. évtől kezdődően

Előadás „mérce” – avagy mely produkciónk hány előadásnál jár

Annak eredményeképpen, hogy minőségi és szakmailag rendkívül magas szintű produkciókat hozunk létre, képesek vagyunk azokat hosszútávon, kőszínházi viszonylatban is magas előadásszámban játszani, melynek segítségével intézményünk sokkal eredményesebben, hatékonyabban és gazdaságosabban képes működni. Ezt azt bizonyítja, hogy a közönség részéről elsősorban a minőségi és szórakoztató színházra van igény.

Nagyszínpad:

HARISNYÁS PIPPI – 113. előadás (Bemutató: 2015. március 28.)

A MUZSIKA HANGJA – 129. előadás (Bemutató: 2015. november 27.)

VALAHOL EURÓPÁBAN – 135. előadás (Bemutató: 2016. december 02.)

Dr. Zalán János PhD, DLA – Pesti Magyar Színház igazgatói pályázat 2023

IDŐFUTÁR – 71. előadás (Bemutató: 2018. október 13.)
TÜNDÉR LALA – 102. előadás (Bemutató: 2018. október 27.)
LEGYETEK JÓK? HA TUDTOK – 75. előadás (Bemutató: 2019. január 11.)
A KINCSES SZIGET – 43. előadás (Bemutató: 2019. november 29.)
OLIVER! – 26. előadás (Bemutató: 2022. április 01.)
RÓMEÓ ÉS JÚLIA – 32. előadás (2020. március 28.)
MADAGASZKÁR – 53. előadás (Bemutató: 2022. november 05-06.)
TŰSKEVÁR – 11. előadás (Bemutató: 2023. március 09.)
RUMINI - 233. előadás (Bemutató: 2011. december 2.)

KAMARASZÍNPAD:

UTÁNKÉPZÉS ITTAS VEZETŐKNEK – 40. előadás (Bemutató: 2018. március 23.)

SINKOVITS IMRE SZÍNPAD:

HÁZASSÁGON INNEN, HÁZASSÁGON TÚL - 180. előadás (Bemutató: 2008. november 02.)
ABC KÜLDETÉS – 207. előadás (Bemutató: 2022. május 05.)
TIZENHÉT HATTYÚK – 11. előadás (Bemutató: 2022. február 04.)

A@T-JÁRÓ:

SZÁRAZSÁG – 51. előadás (Bemutató: 2022.március 09-10.)
KŐ, PAPÍR, OLLÓ – 13. előadás (Bemutató: 2023. április 13.)
LEPORELLÓ SOROZAT / HANGORA – 12. előadás (Bemutató: 2023. április 29.)
LEPORELLÓ SOROZAT / HERFLI – 12. előadás (Bemutató: 2023. június 02.)
LEPORELLÓ SOROZAT / LIPPOGÓ – 2. előadás (Bemutató: 2023. június 15.)

GOBBI:

DUNAKANYAR – 14. előadás (Bemutató: 2022. december 09.)

Az intézmény saját bevételét növelő, a tevékenységi köréhez illeszkedő innovatív szakmai, szervezeti és gazdálkodási javaslatai

Haszonmaximalizálás és szabad kapacitás-kihasználás

Intézményünk vezetése törekszik arra, hogy mind a válságálló műsorpolitika, mind a költségvetési főfelügyelet, mind a fenntartó engedélyével a szabad kapacitások terhére – melyek az intézmény működésének üzemszünet-idejére esnek – az infrastruktúráját haszonbérbe adhassa piaci áron más, külső piaci szereplők részére. Ezen bérbeadások részét képezték például a PS produkció által műsoron tartott Vámpírok bálja, Sakk, We Will Rock You című produkciók üzemszünet-időben történő előadásai, továbbá különböző reklámfilm, kis- és nagy játékfilm forgatására történő bérbeadások is. Üzemszünet-időn kívül az év teljes időszakában a Columbus utcai díszletraktárunk infrastruktúrájának részét képező – a jelenlegi menedzsment által haszonbérbeadási céllal kialakított – parkolóhelyek, raktár bázisok haszonbérbe adása és új bérlők utáni folyamatos keresés jelenleg is zajlik.

A menedzsment által a digitalizáció jegyében az elmúlt évek alatt megvalósított évenkénti 15 négyzetméter LED fal beszerzés –, mely mostanra elérte a 60 négyzetmétert összességében – haszonbérbe adására az első piaci lehetőség jövő nyáron adódhat, melyet intézményünk természetesen megpróbál majd kihasználni. A LED infrastruktúra szabad kapacitásának kihasználásából befolyó ellenérték lehetővé teheti a további beruházások alapját képező infrastrukturális bővítéseket.

Az intézmény vezetősége figyeli a piaci folyamatokat és mindent megtesz annak érdekében, hogy amely infrastruktúra bérbeadása nem veszélyezteti az alaptevékenység ellátását, annak bérbeadása megtörténhessen, hogy az azért befolyó ellenérték további fedezetet jelenthessen a digitalizáció jegyében tett beruházások megvalósíthatósága érdekében.

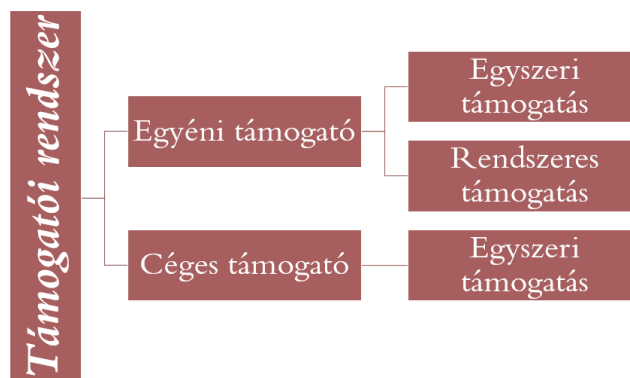
Magyar Színház Támogatói rendszer kialakítása és bevezetése

Színházunk a 2023/2024-es évadától aktív támogatói rendszert épített ki annak érdekében, hogy megpróbáljuk a működéshez szükséges stabil gazdasági háttérrel megteremteni.

A támogatói rendszer céljai:

- Stabil háttérország megteremtése
- Jegybevételen felüli bevétel növelése és maximalizálása
- Önállóság megteremtése
- Közösségépítés
- Emocionális kapocs kiépítése

Ennek a rendszernek egy biztos alapokon nyugvó struktúrát alakítottunk ki, mely több lehetőséggel is rendelkezik:

Egyéni támogató – egyszeri támogatás esetén három árkategória közül tudnak választani az érdeklődők. A támogatás összegének mértékéhez mérten a támogatók az alábbi kedvezményekben részesülhetnek:

- Támogatói napon való ingyenes részvétel (*mindenki számára biztosítva*)
- Early bird kedvezmény
- Belépőjegy az új előadások premier előtti bemutatóján

Aki az előre meghatározott összeg felett kíván adományozni, Ő a fenti lehetőségek mellett további kedvezményekben, meglepetésekben részesül.

Egyéni támogató – rendszeres támogatás esetén két szintet határoztunk meg, melyeknek – a támogatás összegéhez mérten – két fantázianevet rendeltünk:

- **KARAKTER ÖRÖKBEOGADÁS** - Havi 5 000 Ft támogatás esetén a támogató az alábbi kedvezményekben és lehetőségekben részesül: Támogatói falon való megjelenési lehetőség; Támogatói napon való ingyenes részvételi lehetőség; Early bird kedvezmények biztosítása; színész által vezetett ház körbejárása
- **PRODUKCIÓ ÖRÖKBEOGADÁS** - Havi 10 000 Ft támogatás esetén a támogató az alábbi kedvezményekben és lehetőségekben részesül: Támogatói falon való megjelenési

lehetőség; Támogatói napon való ingyenes részvételi lehetőség; Early bird kedvezmények biztosítása; páros belépőjegy az új előadások premier előtti bemutatójára

Céges támogató – egyszeri támogatás esetén három szintet határoztunk meg, melyeknek – a támogatás összegéhez mérten – három fantázianevet rendeltünk:

- **PLATINA TÁMOGATÓ**
 - 1 alkalommal céges Gobbi előadás megtekintési lehetőség biztosítása
 - A cég dolgozói számára egyéni ajánlatok biztosítása
 - Támogatói napon való ingyenes részvételi lehetőség biztosítása
 - A cég számára hiteles reklámarcok biztosítása
 - Early bird kedvezmények biztosítása
 - Támogatói falon való megjelenés kiemelt pozícióban
- **ARANY TÁMOGATÓ**
 - 1 alkalommal céges dolgozóknak főpróbán való részvételi lehetőség biztosítása
 - A cég dolgozói számára egyéni ajánlatok biztosítása
 - Támogatói napon való ingyenes részvételi lehetőség biztosítása
 - Early bird kedvezmény biztosítása
 - Támogatói falon való megjelenés másodlagos pozícióban
- **EZÜST TÁMOGATÓ**
 - A cég dolgozói számára egyéni ajánlatok biztosítása
 - Támogatói napon való ingyenes részvételi lehetőség biztosítása
 - Early bird kedvezmény biztosítása
 - Támogatói falon való megjelenés harmadlagos pozícióban

A rendszer teljesen nyomon követhető lesz, mindenki számára elérhető. A Pesti Magyar Színház weboldalán és közösségi oldalaink folyamatosan informáljuk a közönséget a támogatói rendszerről és a támogatások felhasználásáról. Természetesen lehetőséget biztosítunk anonim adományozásra is, amennyiben valaki nem szeretné nevét felvállalni, vagy kommunikálni. Ezzel párhuzamosan elindítjuk a támogatói hírlevél-rendszerünket is, ahol extra programokkal és érdekességekkel kedveskedünk támogatóinknak.

Befektetők bevonása

Gazdasági téren megvalósítjuk a „kultúra, mint befektetés” elképzelést is. Rendszerünk túl van a teszt időszakon és jelentjük, jól működik. Mi nemcsak ígérjük, hogy majd megpróbálunk befektetőt szerezni, hanem már megvalósítottuk projekt alapú működésünkkel – az Ezeregy éjszaka című, széles nézőrétegeket megszólító családi world musical is jó példa erre, továbbá a teljesség igénye nélkül az immerzív sound rendszer is.

HR - befektetés

A legfontosabb erőforrás maga az emberi erőforrás véleményünk szerint. **Az intézményben rendkívül nagy hangsúlyt fektetünk az élethosszig tartó tanulásra (lifelong learning), ezért minden egyes munkavállalót támogatunk a továbbtanulásban, legyen az egy műszaki dolgozó, színész, művészeti titkár, gazdasági dolgozó stb.** A legjobb és legértékesebb befektetés mindig a munkavállalók fejlődésébe történő befektetés, természetesen a képzéseket teljesítő munkatársak megtartásával.

Igazgatói pályafutásom alatt összesen 24 db tanulmányi szerződést kötöttünk.

Szerteágazó és meghatározó nemzetközi kapcsolataink révén másik nagy büszkeségünk az intézmény saját erejéből megvalósított angol nyelvi képzés. Indítottunk kezdő, középhaladó és haladó csoportokat annak érdekében, hogy mindenki a számára megfelelő szinten tudja a képzéseket teljesíteni. Örömmel jelenthetjük, hogy számos alkalommal sikeres nyelvvizsgát tudtak tenni munkatársaink, akiknek teljesítményére rendkívül büszkék vagyunk.

Általánosságban kijelenthető, hogy kincsnek számít, ha valaki a megterhelő színházi munka mellett is motivált abban, hogy továbbtanulásra fordítsa fennmaradó energiáit. Éppen ezért az angol nyelvi képzéseinket a munkavállalók munkaidejéhez igyekeztünk igazítani annak érdekében, hogy megteremtjük a továbbtanulás lehetőségét és az ahhoz szükséges körülményeket.

Innováció

A Phonak Roger okosmikrofon

A Phonak Roger okosmikrofonjaival egy újabb mérföldkövet megtenni az akadálymentesítés területén. Hiszen az okoseszköznek köszönhetően a hallókészülékesek és a cochleáris implantáltak is teljes élményhez jutnak a színházi előadások alatt.

3D-s hangzás

Az immerzív 3D-s hangzás merőben új élményt ad a nézőknek, egy technológiai újítással. Nem elég, hogy a színdarab kellős közepén érezheti a néző magát, hanem azokat a finom részleteket is hallja, amitől az élmény egyedülállóvá teszi a Pesti Magyar Színházat európai viszonylatban is. Örökre megváltoztatjuk a közönség számára a színházi élményt!

4D Színház – Érzékekre hangolva!

A Magyar Színház a 2023/2024-es “Varázslat” évadában egy új innovációval készül, melynek keretében a 4D mozis technológiát ötvözi az egész estés színdarabokkal, hogy egy valódi, varázslatos utazással gazdagodjon közönségünk.

A 4D színházi élmény keretein belül nézőink valóban az előadás résztvevőivé válhatnak, aktív szereplői lesznek a történetnek. A 4D-s színházi előadás különleges effektusokat – például légfújást, vízpermetet, füstöt, légbuborékokat, illatokat, látványt és karakteres teljesítményeket – alkalmazva, az érzékszervek teljes bevonásával teremt új dimenziót a színházi élmények tekintetében. Ezt e technológiát a mozi világa már évek óta nagy sikerrel használja, most pedig a Pesti Magyar Színház is beépíti működésébe.

Tekintve, hogy színházunk célközönsége elég erősen a kiskamasz, kamasz, fiatal felnőtt korosztályból tevődik ki, így olyan innovációs megoldásokkal kell előállnunk, amik révén a korosztályokat saját nyelvükön, saját világuk által tudjuk megszólítani. Az innováció és a folyamatos technikai fejlődés elengedhetetlen ahhoz, hogy ezen korosztályokkal szót értsünk. Ifjúsági színházként ugyanis nemcsak az előadások tartalmi és tematikus megközelítésével kell foglalkoznunk, hanem azzal is, hogy miként tudunk maradandó élményt, új dimenziót és kulturális feltöltődést nyújtani közönségünknek.

A 4D színházi élményt a musicalek által vezetjük be 2023 novemberétől. Az első előadás, ami megkapja ezt a teljes újrastrukturálást, az A kincses sziget című nagyszerű, kalózzal, tengeri jelenetekkel és kincskereséssel tarkított ifjúsági előadásunk lesz. **Ezt követően a Valahol**

Európában, az Oliver! és a Madagaszkár, majd a Muzsika hangja és az Ezeregy éjszaka előadásaink is teljesen új színbe öltöznek. Arra törekszünk, hogy minden előadásunk előbb-utóbb 4D-ban is elérhető legyen. Ez a hazai és nemzetközi versenyképesség kulcsa. A program megvalósítására már szerződéseket is kötöttünk.

Természetesen műsorra tűzünk olyan előadásokat is, melyek a hagyományos színházi élményt nyújtják, hiszen azon kedves nézőinkre is gondolunk, akik a klasszikus élményeket részesítik előnybe.

Dinamikus árazás

2022 – átlagos jegyár (piackutatás)	Átlagár
Belvárosi, Játékszín, Örkény, Radnóti, Átrium	5 530 Ft
Madách, Víg, Operett, MŰPA	4 925 Ft
PESTI MAGYAR SZÍNHÁZ	3 633 Ft
<i>Átlagtól eltérés</i>	- 30%

Fenti piackutatás eredményeire alapozva a 2023/2024-es évadra színházunk átlagosan 10 % - os jegyáremelést hajt végre és innovatív módon bevezeti a repülőjegy vásárlásoknál is ismert dinamikus jegyárazási rendszert, melytől további 8-10%-os jegyár növekedést vár.

Jegyautomata kihelyezése

Intézményünk saját gyártás alapján tervezi jegyautomata kihelyezését a nézőtér-forgalmi részre annak érdekében, hogy a pénztári nyitvatartási időn túl is tudjon a közönség interneten történő fizetéssel, on-line módon jegyeket vásárolni.

A kulturális innováció a mesterséges intelligencia szemén át – ChatGPT

Az emberi kreativitás kiegészítéseként éljünk azzal a lehetőséggel, hogy ilyen ütemben fejlődik a mesterséges intelligencia, és kérdezzük meg mi a véleménye, milyen irányú kulturális, színházi üzemeltetési innovációkat tud elképzelni, melyeket tekint megvalósíthatónak.

„Feltett kérdés: Milyen irányú kulturális, színházi innovációkat tudsz elképzelni?

ChatGPT válasz: Ahhoz, hogy konkrétan elképzeljünk olyan irányú kulturális és színházi innovációkat, amelyek két évvel a jelenlegi dátum után történtek, spekulációra lenne szükség, mivel a válaszom a 2021-es ismeretekre és a jelenlegi trendekre alapul. Azonban néhány

általános irányvonalat és elképzelést felvázolhatunk, amelyek hozzájárulhattak a kulturális és színházi élmények fejlődéséhez:

1. Virtuális és kiterjesztett valóság a színházban: Az interaktív és immerzív élmények egyre nagyobb jelentőségre tettek szert. Elképzelhető, hogy a színházak is kezdtek bevezetni virtuális és kiterjesztett valósággal felszerelt előadásokat, amelyek a nézőket egyedülálló kalandokra invitálják.

2. Hibrid előadások és online streaming: Az online közvetítések népszerűsége valószínűleg tovább növekedett. A színházak kísérletezhettek a hibrid előadásokkal, amelyek élőben játszódnak le az előadók számára, de közben online közvetítik őket a világ különböző részeire, így elérve a szélesebb közönséget.

3. Interaktív színházi élmények: A nézők részvételére épülő előadások tovább terjedhettek, és a közönség együttműködése és részvétele fontos szerepet játszott az előadások alakulásában.

4. Környezettudatosság és fenntarthatóság: Az innovatív színházi produkciókban a környezettudatosság és fenntarthatóság egyre nagyobb hangsúlyt kaphatott. Az újrahasznosított anyagok, a környezetbarát színházépületek és a fenntartható gyakorlatok elterjedése hozzájárulhatott a színházi közösség tudatosságának növekedéséhez.

5. Művészi technológiai kísérletek: A művészek továbbra is kísérletezhettek az új technológiák alkalmazásával a színpadon, például robotika, mesterséges intelligencia vagy interaktív projekciók használatával.

6. Többnyelvű előadások: A globalizáció és a sokszínűség hangsúlyosabb szerepet kaphatott a színházakban, és olyan előadásokkal találkozhattunk, amelyek több nyelvet kombináltak azért, hogy még több nézőt vonzzanak.

7. Társadalmi üzenetek és aktivizmus: A színház továbbra is olyan társadalmi üzenetek közvetítésének platformjává válhatott, amelyek reflektáltak a valóságot, problémákat vetettek fel és ösztönöztek a változásra.

Ezek csak néhány lehetséges irányvonal és elképzelés voltak, amelyek hozzájárulhattak a kulturális és színházi színtér fejlődéséhez. Fontos megjegyezni, hogy a valóságban számos egyéb tényező és technológiai fejlődés is befolyásolhatta ezt a folyamatot, és minden újítás a közönség igényeire és a művészek kreativitására épülhetett.

Feltett kérdés: A mesterséges intelligencia bevonását hogyan tudod elképzelni a színházi alkotó folyamatokba?

ChatGPT válasz: A mesterséges intelligencia (MI) bevonása a színházi alkotó folyamatokba izgalmas lehetőségeket rejt magában, amelyek új dimenziókat adhatnak a színházi élménynek és elősegíthetik az alkotói kreativitást. Íme néhány mód, ahogyan elképzelhetjük az MI használatát a színházi alkotói folyamatokban:

1. Színházi dramaturgia és írás: Az MI lehetőséget kínálhat a színházi dramaturgia és írás terén. Az AI algoritmusok elemezhetik a korábbi színházi darabokat, irodalmi műveket, történeteket, hogy azok alapján új, izgalmas színházi forgatókönyveket vagy interaktív történeteket generáljanak. Az alkotók inspirációt meríthetnek az AI által generált történetekből, amelyek felvethetnek egyedi és váratlan színházi világokat.

2. Szereposztás és karakterfejlődés: Az AI segíthet az optimális szereposztás kiválasztásában. A színészek adottságainak és képességeinek figyelembevételével az AI képes lehet javaslatokat tenni a szerepek megfelelő elosztására. Emellett az AI elemzéseket készíthet a karakterek fejlődéséről és kapcsolatairól, segítve a rendezőket és a színészeket abban, hogy még mélyebb és hitelesebb karaktereket hozzanak létre.

3. Színházi látványtervezés: Az AI lehetőséget adhat a vizuális kreativitás fokozására a színházi látványtervezés terén. Az AI-generált képek, látványelemek és díszletek inspirálhatják a tervezőket, hogy egyedi és lenyűgöző vizuális élményeket hozzanak létre a közönségnek.

4. Hang- és fénytechnika: Az AI hasznos lehet a hang- és fénytechnikai elemek optimalizálásában. Az AI algoritmusok analizálhatják a színészek mozgását, hanghordozását és a szöveg kiemelkedő pillanatait, hogy pontosan szinkronizálhassák a fény- és hanghatásokat az előadással.

5. Nézői élmény személyre szabása: Az AI lehetőséget kínálhat a nézői élmény személyre szabására. A nézők előző színházi élményeiről vagy preferenciáiról gyűjtött adatok alapján az AI ajánlhat olyan előadásokat vagy színdarabokat, amelyek valószínűleg érdekelni fogják a nézőket.

6. Interaktív előadások: Az AI segíthet interaktívabb előadások létrehozásában. Az AI szenzorokkal és adatelemzéssel figyelheti a nézők reakcióit az előadás alatt, és ezekre az interakciókra reagálhat, adaptálva az előadást a közönség reakcióihoz.

Fontos megjegyezni, hogy a mesterséges intelligencia alkalmazásának a színházi alkotó folyamatokban nem célja az emberi kreativitás helyettesítése, hanem inkább kiegészítése és inspirációforrásként való szolgálása. Az AI segítségével új perspektívákat fedezhetünk fel, és egyedi, innovatív előadásokat hozhatunk létre, amelyek gazdagabbá tehetik a színházi élményt mind a művészek, mind a közönség számára.”

A ChatGPT által megalkotott válaszokból és kitűnik, hogy a mesterséges intelligencia igenis társ lehet a kreatív gondolatok megszületésében és az alkotó folyamatok során. Immáron nem hanyagolhatjuk el azt a hatalmas tudásbázist, melyet a mesterséges intelligencia működése során használ és képes a rendelkezésünkre bocsátani. Ez az innováció és óriási méretű tudás halmaz rendkívül hatékonyan tudja szolgálni már most is mind a színművek megalkotását, mind pedig a már kész produkciók értékesítését és hatékonyabb marketing tevékenységhez vezethet.

Létrehozott új játszóhelyek 2015-2022. között

A második igazgatói ciklusom alatt munkatársaimmal az évek óta tartó válságok ellenére is sikerült két új játszóhelyet létrehozunk, és terveink között szerepel egy harmadik játszóhely kialakítása is.

Gobbi – ahol a test és a lélek táplálékra lel

Aktualitása:

2022. december 16-án mutattuk be Karinthy Ferenc Dunakanyar című remekművét, mely nem csupán szellemi feltöltődést kínál, hanem egyedi gasztroszínházi élményt is! Ezzel egy időben megnyílt a teátrum új játszóhelye, mely a Gobbi nevet kapta, tisztelegve az intézmény falai között hosszú éveket eltöltő Gobbi Hilda emléke előtt.

Az új játszóhelyünk, a Gobbi Klub rengeteg lehetőséget kínál számunkra. Egy olyan közösségi teret alakítottunk ki közvetlenül a főépületünk mellett, ahol családi hangulatban lehet minőségi időt eltölteni. Maximum 32 férőhelyes, így ideális kisebb céges rendezvények vagy éppenséggel családi születésnapok megtartására. Egy valódi „menedék”, ahol a test és a lélek táplálékra lel. Az intézményünk hosszú távú tervei között szerepel több, a Dunakanyarhoz hasonló gasztroszínházi est színpadra állítása. Büszkék vagyunk, hogy egy elegáns, letisztult, a művészi energiák átadásának minden aspektusát kielégítő játszóhelyet avathattunk.

Jövőkép:

A Dunakanyar sikerén felbuzdulva szándékunkban további gasztroszínházi előadásokat, zenés és önálló esteket létrehozni, ezzel is tovább támogatva a már megkezdett munkánkat, miszerint: “0-99 éves korig szórakoztatunk” és nyújtunk felhőtlen kikapcsolódást, értéket a nézőinknek.

Szcenika:

Az új játszóhelyen megvalósításra kerültek olyan megoldások, melyek lehetővé teszik a hétköznapi környezetnek egy valós színházi hangulatot sugárzó térre történő átalakulását. Ilyen a mobil színpad, szcenikai világítás, telepített hangtechnika és LED PostAir panelek. A kialakított játékeret a jelenlegi világítási és hangtechnikai eszközeink cseréjével, kiegészítésével tudjuk teljes értékűvé tenni. A variálható tér hatásvilágítását alacsony fogyasztású LED-es fényvetőkkel tudjuk még látványosabbá varázsolni, a hangtechnikai

változtatás kimerül a kor elvárásaihoz igazodó, modern hangfalak telepítésében. Ezek összesen kb. 1-1,5 M Ft -ból megvalósíthatók.

A békés együttélés biztosítása érdekében professzionális hangszigeteléssel láttuk el a szomszédos lakóterekkel közös falfelületeket, így kizárva a lakók nyugalmanak megzavarását.

Art-Járó – főszerepben az új generáció

Aktualitása:

Műsorpolitikánk egyik fő pillére a gyermekek szórakoztatva nevelése és a kultúra iránti érdeklődésük felkeltése. Az új babaszínházi műfaj bevezetésével és a színházi nevelési előadásokkal célunk, hogy segítsük a gyermekek fejlődését, és egy olyan folyamatot építsünk ki, amelynek során az előadások egymásra épülve kísérik a gyermekek felnőtté válását.

Az Art-Járó játszóhelyünket éppen e célt szem előtt tartva nyitottuk meg. Egy olyan teret alakítottunk ki, ami nemcsak a színházi nevelési előadásaink számára alkalmas, de a csecsemőszínházat is kiválóan szolgálja. Így már valóban 0-99-ig szórakoztathatunk és nevelhetünk. Négy játszóhellyel, egy céllal: a gyermekekért és a családokért.

Jövőkép:

A babaszínház sikerességén felbuzdulva célunk az Art-Járó továbbfejlesztése és pozicionálása. A tapasztalataink és nézőink visszajelzései alapján az említett játszóhelyünk kiválóan szolgálja legapróbb közönségünket, így célunk, hogy a babaszínházi forma saját otthonot kapjon az Art-járó falain belül.

Terveink szerint a helyszín kiemelkedően alkalmas baba-mama találkozók, ringató foglalkozások, babajóga stb. megszervezésére. Ehhez azonban kisebb átalakításokra van szükség, mely a terveink között szerepel.

Szcenika:

A célközönség és a produkciók kiszolgálását biztosító világítási berendezések, valamint hangtechnikai eszközök telepítése is szerepel terveink között 1,5-2 M Ft értékben. A szomszédos lakóterületekkel közös falakat itt is hangszigeteléssel kívánjuk ellátni, a nyugalom megzavarásának elkerülése érdekében. A játszóhelyet öltöző, díszlet és kellékraktár helyiségek

kialakításával egészítettük ki. A csecsemők és édesanyjuk részére pelenkázási lehetőséget biztosítottunk.

Shakespeare - innováció és fejlődés 2023. évtől kezdődően

Aktualitása:

A "Shakespeare" a Pesti Magyar Színház főépülete közelében található önálló helyszín, melyet régen a Pesti Magyar Színiakadémia használt. Ma főleg raktárként üzemel. A terem adottságai kiválóan alkalmasak lehetnek osztálytermi előadások játszására és létrehozására, illetve a Drámalabor színházpedagógiai foglalkozásainak megtartására. A stúdió mai állapotában nem alkalmas nézők fogadására, azonban egy teljes körű felújítást követően szolgálja a színház céljait.

Jövőkép:

Színházunk kiemelt missziója a színházpedagógiai munkafolyamat széleskörű népszerűsítése és a színházi nevelési előadások létrehozása. Rövidtávú terveink között szerepel a "Shakespeare-műhely" teljes felújítása azzal a szándékkal, hogy a Drámalaborunk és a színházi nevelési előadásaink számára valódi otthon tudjunk teremteni.

Színházunk az elmúlt években nagy energiát fektetett a Drámalaboros szakemberek belső kinevelésére, és többfajta saját projekt és műfaj megvalósítására, így elérkezettnek látjuk az időt arra, hogy a Drámalabor műhely saját alkotóteret kapjon, ezzel is motiválva a további fejlődést és innovációt.

Telephelyek, épületek és színpadtechnika aktuális állapota, valamint a kritikus, infrastrukturális rendszerek korszerűsítési igénye 2015-2023. között

Pesti Magyar Színház jelenlegi állapota (összefoglalás)

Általános jellemzés

- Az épület építése és átépítéséhez képest a korábbi kivitelezői tervektől jelentős eltérés tapasztalható, melyeket a fenntartó nem megfelelően dokumentált.

- A későbbi átalakítások szintén dokumentáció hiányosak, ennek eredményeképpen az épületben több építészeti területen (pinceszint, energetikai csatornák, fűtésrendszer, fővezetékek, padlástér) tapasztaltunk már-már nem követhető megoldásokat.
- Az átalakítások, fejlesztések, melyekre legutóbb 1966-ban és 1984-ben került sor, szinte kizárólagosan részleges jellegűek voltak, megelőző bontást nem végeztek el. Ennek jelei leginkább az elektromos hálózatban, de a szcenikát érintő energetikai hálózatban is tapasztalhatóak.

Építészeti és épületgépészeti állapotok

- Tetőhéjazatok: Az összes héjazat (lapostetők, nézőtér fölötti bádogfedés stb.) teljes cseréje indokolt, jelenleg saját erőforrás ráfordítása miatt és a részleges felújításoknak köszönhetően nincs beázás. A tetőn húzódó falazott mellvédek visszabontása indokolt a fagyáskárok miatt.
- Külső burkolat: A beton applikációk rögzítése nem megfelelő, azok elmozdultak, beázás azonosítható. Közvetlen életveszély miatt teljes védőhálóval láttuk el. A védőháló folyamatos felülvizsgálatot igényel.
- Fűtési rendszer: Az elavult kazánházi berendezések cseréje megvalósult, ugyanakkor a teljes fűtési rendszer használati ideje lejárt (57 év), komplex rekonstrukció indokolt.
- Ivóvízellátás: a színház teljes ivóvízvezeték rendszerének állapota megegyezik a fűtési rendszer állapotáéval (57 éves), teljes csere javasolt.
- Csatorna hálózat: az alapvető higiéniai követelményeknek nem felelnek meg, bűzelzárásuk kritikus. A teljes fővezetékkel rendszerrel együtt komplex csere indokolt.
- Elektromos hálózat: A színházépület elektromos input ellátottsága kielégítő, primer és szekunder betáplálása elegendő. Az épület belső elektromos hálózata 1966-ban alumínium vezetékkel került átadásra, az azóta elvégzett átalakítások minden esetben részlegesek voltak. Jelenlegi igényeknek biztonsággal nem felel meg, a teljes épület újra vezetékkel indokolt.
- Nyílászárók: Az épület összes nyílászárója cseréje szorul, azok a minimális hőtechnikai, árnyékolástechnikai vagy biztonságtechnikai igényeket sem elégítik ki.
- Külső szigetelés: nincs, a belső burkolatok (márvány) több helyen elmozdultak így a minimális szigetelés sem biztosított.
- Légtechnika: eredeti állapotú (1966), nem felújított, kapacitása alultervezett. Levegő utánpótlása nem elegendő. A nézőtér légtechnikai állapota kritikus. Teljes csere indokolt.

- Klíma: A nézőtéri, kamaratermi klíma elavult, korszerűsítése indokolt. Az irodai klímaberendezések elavultak, jelenleg nem érik el az 5%-os működőképességet.
- A helyiségek épületgépészeti értékelése: Külön szeretném kihangsúlyozni, hogy a helyiségek 100%-os arányában elektromos hálózata várhatóan már rövid távon egyre több hibát fog jelezni, annak állapota miatt. A vizsgált szociális blokkok szennyvízelvezetése ugyancsak 100%-os arányban kritikus, nem javítható. Folyamatos dugulások várhatók, esetleges fővezeték meghibásodás sem kizárható. A fűtési rendszer 14 %-os aránnyal kritikus a helyiségekben, mivel ezek elkorrodált légtelenítési végpontok, így azok állapota kihat a teljes hálózatra. Nincs a vizsgált 126 helyiségben olyan, ahol a fűtési hálózat nem szorul cserére.

Programterv / Fejlesztési Koncepció (vázlat)

Helyiségek (irodák, tartózkodók, öltözők, műszaki munkahelyek)

Az összes helyiség teljes felújítást igényel, ez jelenti a nyílászárók, burkolatok, vakolatok, szaniterek, teljes víz- és csatornahálózat, elektromos rendszer, klíma berendezések és a bútortartók cseréjét.

A szükséges darabszámok, munkahelyek száma a részletes felmérésből azonosíthatóak táranként, megjelölve annak épületen belüli elhelyezési szükségességét is. A jelenlegi és elvárt területeket összehasonlítva min. 25-30%-os nagyságrendű növekedést látunk célravezetőnek. Fontos még kiemelni a táblázatban rögzített ideális elhelyezési besorolást, mellyel a munkánk hatékonysága növelhető, a színpadi tevékenység könnyebben kiszolgálható.

Az igazgatóság, produkciós igazgatóság, műszaki vezető, főmérnök, sajtó jelenleg egy irodai szinten helyezkedik el, ugyanúgy mint a gazdasági igazgatóság részlegei. Ezt a funkcionális tömbösítést továbbiakban is szükséges megőrizni.

Az irodai szint, illetve az öltözők szociális blokkjainak darabszáma kielégítő, állapotuk teljes felújítást igényel.

A közösségi terek alultervezettek, a színeszöveg nem elégíti ki a dolgozók igényeit, további étkezési és pihenési zónákat szükséges kialakítani.

Nézőtérforgalmi részek

A teljes nézőtérforgalmi épületrész is komplex épületgépészeti felújítást igényel. Szükséges a közönségforgalmi folyosók, terek légtechnikai és fűtési tervezése, a jelenlegi rendszer nem elégíti ki az igényeket, azok teljes cseréje szükséges. A szociális blokkok alultervezettek, a nézőszámhoz igazított kapacitással rendelkező helyiségeket kell kialakítani.

A nézőtér teljes átalakítása során prioritás a láthatóság javítása nézőszám csökkenés nélkül. Álláspontunk szerint a jelenlegi fogadószint felhasználásával ez nem kivitelezhető.

A jelenlegi kamara és próbaterem alapterülete megfelelő, ugyanakkor azok belmagassága nem teszi lehetővé a teljes értékű előadás vagy próba lehetőségét.

Összefoglaló a scenikai berendezések jelenlegi állapotáról

NAGYSZÍNPAD

1. Díszlettartó szerkezetek (ellensúlyos kézi húzók, trégerek) a folyamatos karbantartásoknak köszönhetően, a biztonsági szempontok szerint megfelelő állapotban vannak. A megnövekedett technikai igények kielégítése érdekében szükségessé vált a gépi mozgatású díszlettartók és ponthúzó sorok telepítése, a kézi mozgatású emelők kiegészítéséhez, azok kiváltására.

2. Az előszínpad fölött beépített „felhőfüggöny” működése biztonságosan üzemel.

3. A gépi mozgatású horizontpálya a korának megfelelő állapotban van.

4. Mélységben állítható ponthúzóink (1 pár) szabályszerűen üzemeltethetők, azonban azok korszerűtlenek, szinte csak díszletek építéséhez és bontásához tudjuk használni.

5. A gépi mozgatású világítási hidak direkt áramkörei több alkalommal estek át az elmúlt egy évben elektromos szakipari javításon. Emellett a biztonságos üzemelés érdekében az áramköröket szünetmentes tápegységekkel szükséges kiegészíteni.

6. LánCOS emelők: 4 db LIFTKET D8 Plus típusú emelő lett telepítve a hátsószínpad fölé, melyek működése előírászerűen, a szabályoknak megfelelően biztosított.

7. A tirisztor egységek elavultak, a digitális berendezésekre való átállás rendkívül fontossá vált.

Egyre gyakrabban szükséges kalibrálni a hatásvilágítás egyenletes működtetése érdekében, mert az eszközök viszonylag rövid idő alatt veszítenek teljesítményükből, a javításukhoz szükséges alkatrész-ellátás nem biztosított. Az elektromos vezérlőegységek kábeleinek nyomvonalai ismeretlenek, a teljes rendszer újraépítése szükséges.

8. A scenikai világításhoz használt eszközök modernizálása folyamatos, egyre korszerűbb és energiatakarékosabb lámpákkal igyekszünk kiszolgálni a rendezői igényeket. A meglévő eszközpark teljesítménye átlagosnak mondható.

9. A fix világítási tornyok, híd és a hozzájuk tartozó konzolok elavultak, azok karbantartása körülményes, elemei folyamatos modernizálásra, cserére, pótlásra szorulnak (lámpatartók), melyek megfelelnek a biztonsági előírásoknak.

10. A vizuális élmény fokozására 60 m² felületű kültéren is használható LED falak beszerzése történt meg az elmúlt négy év alatt, részletekben. Állapotuk újszerű, pozitív visszajelzéseket generál a használatuk az alkotók és a vendégeink részéről is. Ezeken felül 12 db új, 64 x 198 cm / db vetítőfelülettel rendelkező LED PostAir beltérben használható készülék biztosít a közönségünk számára változatos képi világot előadásainkban.
11. A vetítési feladatokat 7 db EPSON márkájú projektorral látjuk el, amik rendszeres karbantartásuknak köszönhetően jó állapotúak. A periférikus eszközök az egyre nagyobb technikai igények miatt folyamatos bővítésre szorulnak (pl. nagy teljesítményű számítógépek), amik a LED kivetítők kiszolgálása esetében is fennállnak.
12. Hangtechnikai eszközpark: a jelenlegi rendszer jó minőségűnek mondható, folyamatos karbantartás mellett üzemel. Ennek ellenére az akusztikai fejlesztések elkerülhetetlenek a kornak megfelelő és a versenyképes, minőségi kiszolgálás érdekében.
13. Kettő db személyi süllyedőből egyet a biztonsági előírásoknak megfelelően felújítottunk, a másik emelőgép javítása, felújítása egy újabb feladat.
14. A forgószínpad a jelenlegi állapotában jól működik. A színpadi képváltások egyszerűsítése és azok látványosabbá tétele érdekében egy korszerűbb, új lehetőségeket biztosító berendezés (pl. dobforgó, gyűrűs forgó) beépítése előrelépést jelentene a színpadtechnikai fejlődésünk területén.
15. Zenekari árok: jelenleg mechanikus úton, kézi mozgatással állítható és bontható a magassága, fedése. A díszletszerelések alkalmával az átépítésekre fordított munkaidők csökkentése, valamint a technikai paraméterek elavultsága miatt egyre nagyobb szükség van a gépi mozgatású fedés beépítésére. Az árok padozata elöregedett, cseréje szorul. A határoló falfelületek akusztikai burkolatai hiányosak vagy egyáltalán nincsenek, pótlásuk szükséges.
16. Színpad: a padozat elöregedett, cseréje indokolt. Az eredeti, fenyőből készült színpad rétegelt lemezfedést kapott több mint egy évtizede, ami a padozat üzemeltetésével szemben támasztott kritériumoknak való tulajdonságokat hivatott megőrizni, ám számos előnytelen tulajdonsággal ruházza fel a felület használhatóságát (pl. nem szögelhető, a felső réteg az elhasználódás következtében helyenként felválk és balesetveszélyt okozhat, az egyes elemek csak cserélhetők, azok bizonyos esetekben javíthatatlanok, idő és pénzigényes a karbantartása).
17. Ügyelői rendszer: biztonságos és a színpadi munka elvárásaihoz igazodó működését folyamatos rendszerbővítéssel kell megoldani. Teljes körű szervízmunkát és folyamatos karbantartást igényel.

18. A szakaszhatároló, biztonsági vasfüggöny a rendszeres ellenőrzéseknek és karbantartásoknak köszönhetően előírás szerint működik.

Sinkovits színpad

1. Színpad: a padozat elöregedett, színpadi játszásra a felületvédelem és a balesetveszély elkerülése érdekében ráterített balettszőnyegnek köszönhetően megfelelő, cseréje indokolt.
2. Világítástartó: a mennyezethez erősített rácsszerkezet funkcionálisan ellátja a feladatát, azonban az új elvárásoknak nem tud minden esetben megfelelni. Kiegészítése vagy cseréje indokolt.
3. Mobil nézőtér: rendszeres karbantartás mellett a változó elvárásoknak megfelelően használható.
4. Szcenikai világítás: a rendelkezésre álló eszközpark megfelelően működik, állapota átlagos, folyamatos karbantartás és modernizálás szükséges.
5. Hangtechnika: a jelenlegi rendszer jó minőségűnek mondható, folyamatos karbantartás mellett üzemel. Ennek ellenére az akusztikai fejlesztések elkerülhetetlenek a kornak megfelelő és a versenyképes, minőségi kiszolgálás érdekében.

Gobbi Klub és Art-Járó

Mindkét „kamaratermi” játszóhely az elvárásoknak megfelelően működő színpadtechnikai eszközökkel és berendezésekkel, biztonságosan üzemeltethető.

Colombus utcai díszletraktár

A Columbus utcai Díszletraktár az 1940-es évek elején a Nemzeti Színház részére épült díszletek raktározására szolgáló raktárbázis. Elődeink úgy alakították ki a raktárakat, hogy azokban a legnagyobb díszletelemek is elférjenek, azok biztonsággal rögzített állapotban tárolhatók legyenek. A nagy belmagasságú, egyenként 200 m² területű raktárak lehetővé teszik a produkciónkénti tárolást. Megállapítható, hogy a tervező szándéka megvalósult, funkcionális logisztikai bázist alakított ki. Mi történt 1940 óta? Sajnálatosan fejlesztés, vagy állagmegóvás nem sok. 2015-ben azt tapasztaltuk, hogy az ingatlant a tulajdoni lapon feltüntetett kezelőn (Pesti Magyar Színház) kívül még három színház használja, mindenféle megállapodás nélkül. A Magyar Állami Operaház, a Katona József Színház, és a Madách Színház mintegy

„szokásjog” alapján használta az ingatlant. A terület több, mint felét használó MÁO a 2022-es évben elhagyta a területet. A két másik színházzal felvettük a kapcsolatot a jogviszony tisztázása céljából.

A raktárak tetőszerkezete kritikus állapotban került a kezelésünkbe 2015-ben. A folyamatos beázások nem tették lehetővé, hogy biztonsággal, károsodás nélkül tároljuk a díszletelemeket. Folyamatos javításokkal elértük, hogy a beázások megszűnjenek. Ezek a javítások ideiglenes jellegűek, a teljes héjazat cseréjére szorul.

2015-ben azt tapasztaltuk, hogy a korábbi díszlettárolási gyakorlat több ezer (!) m³ hátrahagyott bútort díszletelemet eredményezett. Ez a gyakorlatban közegészségügyi veszéllyel járó, több esetben veszélyes hulladékot jelentett. Büszkén kijelenthetem, ezt a tarthatatlan helyzetet teljes egészében felszámoltuk.

A korábban nem kihasznált területeken az elvadult növényzetet felszámoltuk, a területet azóta parkolóként hasznosítjuk. Az ebből származó bevételünk ugyanakkor csak az in-situ, ideiglenes tetőjavításokat fedezi, illetve a terület őrzésvédelmi költségének egy részét.

Rövid távon szükséges a teljes tetőszerkezet javítása, az elektromos hálózat felülvizsgálata, illetve a tartózkodó helyiség felújítása.

Mik a jelenlegi kihívások?

Az előzőekben összefoglalóan bemutatásra került az épületeink, infrastruktúránk jelenlegi kritikus állapota.

A jelenlegi helyzetet tovább tetézi a 2022. telén tönkrement 1985-ös kazánrendszer, az 1966-os fűtés csővezetékek és fűtőtestek rendkívül leromlott állapota, a 2023. nyarán véglegesen tönkrement légcserélő- és szellőztető rendszer, a nyílászárók kritikus állapota, a használhatatlanná vált klíma egységek, stb... mely problémákat az intézmény kénytelen orvosolni annak érdekében, hogy meg tudjunk nyitni színházunkat szeptemberben a nézőközönség számára és a fűtés- és légcserélő rendszert teljes biztonsággal használni tudjuk. Egyben kockázat csökkentése is és fenntartói érdek is!

Marketing stratégia

A Pesti Magyar Színház- Ifjúsági- és Családi Színház marketing tevékenysége

Az elmúlt évek eredményei és tapasztalatai - rövid ismertető

A Pesti Magyar Színház- Ifjúsági- és Családi Színház (röviden: Magyar Színház vagy PMSZ) 185 éve áll a kultúra elkötelezett szolgálatában. Az intézmény a 2015. januári igazgatóváltás óta arra törekedett, hogy újra felkerüljön a színházi palettára, láthatóvá és választhatóvá váljon a közönség számára. Mára ezen törekvés sikeressége kézzelfogható eredménnyel támasztható alá. Az egykori Nemzeti Színház sok éves „bolyongás” után a jelenlegi vezetés alatt megtalálta saját arculatát, melyben eredményesen tudja folytatni tevékenységét; 23 év után 2023. január 1-től újra Nemzeti Státuszú intézményként működünk. Ezt a kiemelt pozíciót a gyermek- és ifjúsági előadásainknak, ezen területen végzett kiemelkedő munkánknak köszönhetjük.

A PMSZ társulata hosszú évek fáradhatatlan munkája alatt gyermekek százezrei számára kínált – és kínál mind a mai napig – olyan magas szintű művészi élményt, melynek eredményeképpen erősen hozzájárulunk a következő, valódi színházkedvelő közönség kineveléséhez. Ezzel pedig olyan – a társadalom számára elengedhetetlen – területen tudunk maradandót alkotni, ahol az oktatás és a nevelés mellett a társadalomba való sikeres beilleszkedés és a teljes magyar színházközösség számára felvevőpiacot tudunk sikeresen kialakítani. A Magyar Színház hitvallása ugyanis, hogy a színházra nevelést a legkisebbeknél kell elkezdni.

A társulati rendszerben működő intézmény olyan kiváló művészeket tudhat magáénak, mint Bede-Fazekas Anna, Fillár István, Horváth Sisa Anna, Pásztor Ádám, Pavletits Béla, Rancsó Dezső, Soltész Bözse, Szatmári Attila, Szurcsík Ádám... Rendezők tekintetében is igyekszünk neves szakembereket magunkhoz csábítani. Sente Vajk, Halasi Dániel, Vincze Balázs és Cserhalmi György, Tasnádi Csaba, Lengyel Ferenc is rendezett az teátrum falai között, de az intézmény igazgatója, Dr. Zalán János is színpadra állított egy igazán sikeres borkóstolóval egybekötött előadást, a Dunakanyart (amely nagy népszerűségnek örvend és állandó teltházzal megy.)

Az előadások tekintetében kimagasló színvonalon szolgáljuk ki a közönséget. A babaszínházi formátum bevezetésével 0-tól 99 éves korig tudunk szórakoztatni. Főleg a gyermekek

társadalmi fejlődését szolgáló előadásokat állítunk színpadra, mint például a Tündér Lala, mely az elfogadásról szól, vagy a Madagaszkár, mely a barátság és az összetartás fontosságát hivatott hangsúlyozni. TIE és színházi nevelési előadásokkal, színházpedagógiai foglalkozásokkal az osztályok számára is kínálunk szakmailag magasan elismert, speciális szolgáltatásokat.

A Magyar Színház nagy hangsúlyt fektet az akadálymentesítésre. **Aranyfokozatú színházként** minden nagyszínpadi előadásunkat – teljesen ingyen előzetes regisztrációt követően – jelnyelvi tolmácsolásban és audionarrációval élvezhetik a résztvevők, valamint mozgássérült helyeket is biztosít a színház. Ezen magas színvonal fenntartása kiemelten fontos az intézmény számára, külön referens dolgozik a zökkenőmentes működésen.

Célcsoport

2014-ben az intézmény még kereste a célcsoportját, hiszen az egykori „nemzetis” törzsközönség elpártolt a színháztól. Így a Magyar Színház csapatának egy teljesen új közönséget kellett kialakítania magának. A jelenlegi vezetés azt a stratégiát követi, hogy olyan – főleg zenés – előadásokat állít színpadra, melyeket a gyermekek mellett a felnőtt közönség is élvezettel tekint meg, azaz családi előadásokat, zenés darabokat kínálnak. Ezzel elértük, hogy valamennyi korcsoportot sikerül lefednünk, és minden generáció számára tartalmas kikapcsolódást tudunk biztosítani. A vezetőség és a színház társulata kiemelt hangsúlyt fektetett arra, hogy „a család színháza” legyen, számos gyermek és ifjúsági darabot tűztünk műsorra és játszunk nagy sikerrel. Ilyen például az Oliver!, A kincses sziget, a Tündér Lala, vagy éppen a legsikeresebb előadásunk, a Madagaszkár.

A PMSZ célcsoportja elsősorban az ABC státuszú társadalmi csoportokba tartozó budapesti, valamint annak vonzáskörzetébe tartozó színház és kultúra iránt nyitott lakosság. Ezen belül is kiemelt célt képez a gyermek- és ifjúsági közönség, valamint az ő szüleik elérése, hiszen a folyamatos kutatásainkon alapuló eredmények alapján az ő számukra szóló előadások a legnépszerűbbek a színházban. A Magyar Színház életében az elmúlt években az ifjúsági- és családi előadások promóciójára kiemelt hangsúlyt fektettünk. Ennek megfelelően új célcsoportok jöttek létre és épültek be a mindennapi működésünkbe: szervezettebben keressük az iskolákat, pedagógusokat Budapesten és az ország többi részén.

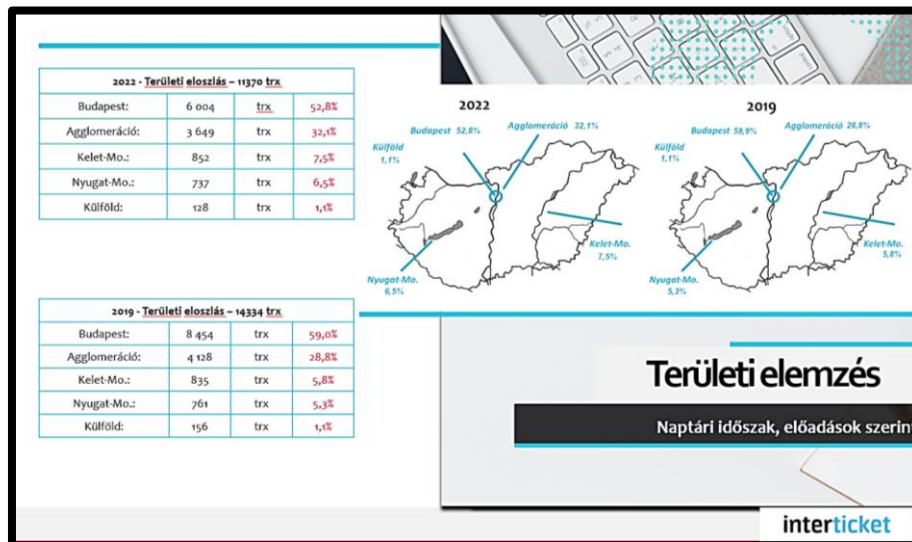
Az előadásokhoz kapcsolódó színházpedagógiai foglalkozások segítik valamennyi korosztálynak a látottak megértését és feldolgozását, és kiemelten népszerűek az iskolai

csoporthoz tartozók körében. Ezáltal tartós együttműködésekkel sikerült kialakítanunk iskolákkal, szervezetekkel, központokkal.

Szám adatokkal alátámasztva

Az Interticket és a Magyar Színház hosszú évek óta képez erős és összetartó csapatot. A Magyar Színház folyamatos kutatásokat végez annak érdekében, hogy a fejlődésünk biztosított legyen, éppen ezért az Interticket is számos kimutatással támogatja az intézményt. Ezen elemzések feldolgozása a Magyar Színház szakképzett csapatának (Gazdasági igazgatóság, Értékesítési Osztály, Kommunikációs- és Marketing részleg) kiemelt feladata.

Így az intézmény folyamatosan tisztában van például azzal, hogy kik is a vásárlóik, valamint azzal, hogy honnan látogatják a legtöbbet az intézményt:

Az egyik kiemelt kutatási szempont annak vizsgálata, hogy országos szinten honnan érkeznek az intézménybe. Fontos kiemelni, hogy a 2019-es év, mint úgynevezett „utolsó békeidőszak”, a COVID utáni visszaépítkezés legfontosabb mérőszáma, így mindent ehhez viszonyítva vizsgálják a színház szakemberei.

A legfrissebb kutatások kimutatták, hogy majd minden területen sikerült visszatérni a 2019-es látogatottsághoz, sőt, kelet-magyarországi területek esetében már át is lépte az intézmény a 2019-es időszakot!

A másik rész, amire kiemelten figyel az intézmény, az a Budapest és vonzáskörzetén belüli eloszlás ismerete.

Vásárló eloszlás Budapest kerületeiben – 2022

Bp: összesen 12 275 vásárló

Kerület	Vásárló	Bp tr. %	Ker. lakosság %	Kerület	Vásárló	Bp tr. %	Ker. lakosság %
1	80	1,61%	0,32%	13	375	7,53%	0,31%
2	347	6,97%	0,39%	14	391	7,85%	0,31%
3	419	8,41%	0,32%	15	199	4,00%	0,25%
4	272	5,46%	0,27%	16	233	4,68%	0,31%
5	58	1,16%	0,22%	17	228	4,58%	0,26%
6	84	1,69%	0,22%	18	244	4,90%	0,24%
7	146	2,93%	0,28%	19	133	2,67%	0,22%
8	123	2,47%	0,16%	20	149	2,99%	0,23%
9	164	3,29%	0,27%	21	135	2,71%	0,18%
10	176	3,53%	0,23%	22	183	3,67%	0,33%
11	545	10,94%	0,37%	23	40	0,80%	0,17%
12	251	5,04%	0,44%	n/a	5	0,10%	

Vásárló eloszlás az agglomerációban (top10) – 2022

agglomeráció: összesen 3 111 vásárló

	település	vásárló (db)	agglom. vásárlók %-a
1	Dunakeszi	182	5,85%
2	Érd	147	4,73%
3	Budaörs	105	3,38%
4	Szentendre	104	3,34%
5	Szigetszentmiklós	88	2,83%
6	Gödöllő	65	2,09%
7	Budakalász	61	1,96%
8	Veresegyház	60	1,93%
9	Dunaharaszti	59	1,90%
10	Pomáz	59	1,90%

Innen tudhatja a teátrum, hogy kerületi eloszlásban hol hogyan hirdessen, milyen PR megmozdulásokat hova tervezzen, valamint azt, hogy melyik Budapest vonzáskörzetébe tartozó településen milyen módon jelenjen meg.

Az utolsó részleg, amit a célcsoport ismeretében vizsgál az intézmény, az természetesen a nemek közötti megoszlás. Ez a kommunikációs stílus, a PR megjelenések és a social media hirdetések szempontjából fontos információ.

GA - demográfiai adatok

Egyéb színházak összehasonlítása / Benchmark 2022

Látogatók - Nemek megoszlása				
Nem	PESTI MAGYAR		Benchmark érték (Belvárosi, Játékszín, Örkény, Radnóti, Atrium)	
	Látogató %	Vásárló %	Látogató %	Vásárló %
female	73,0%	70,0%	67,0%	65,8%
male	27,0%	30,0%	33,0%	34,2%

Látogatók - Életkori megoszlás				
Nem	PESTI MAGYAR		Benchmark érték (Belvárosi, Játékszín, Örkény, Radnóti, Atrium)	
	Látogató %	Vásárló %	Látogató %	Vásárló %
18-24	7,3%	8,1%	8,9%	10,6%
25-34	13,0%	14,4%	15,6%	16,7%
35-44	24,3%	26,4%	22,2%	23,1%
45-54	22,4%	23,1%	21,8%	20,6%
55-64	14,8%	12,3%	13,4%	11,8%
65+	18,1%	15,8%	18,2%	17,1%

Ezen információk alapján elmondható, hogy a Magyar Színház a célközönség meghatározása, annak pontos ismerete érdekében folyamatos kutatásokat végezve, naprakészen tud reagálni a közönség igényeire. A színház vásárlóinak legnagyobb részét (70%) nők képezik, mely egy családi színház esetében a megfelelő szegmentálás eredménye.

Marketing és kommunikációs célok

A színházunk új kommunikációs vezetője a színház modern kommunikációjának és korszerű PR tevékenységeinek köszönhetően valódi közösséget tudott kialakítani.

A Pesti Magyar Színház- Ifjúsági- és Családi Színház marketing és kommunikációs stratégiájának alapvető célja a látogatottság és a bevétel folyamatos növelése, valamint a célközönség gyors és költséghatékony elérése, bővítése a leginkább mérhető módokon. A Magyar Színház marketing tevékenységének célja, hogy a COVID utáni, valamint a jelenlegi világhelyzet okozta bizonytalan helyzetben a színházlátogatók száma visszatérhessen a korábbi szintre, majd meghaladassa azt. Előadásaink eljuttatásához, a közönségünkkel történő kapcsolattartáshoz, a nézői lojalitás visszaépítéséhez, megtartásához, tovább növeléséhez az évek alatt több, stratégiaileg is fontos kampányt, projektet és bemutatót tartottunk.

Az elmúlt négy év szisztematikus, jól strukturált és előre megtervezett stratégia alapján történő munkája során a színház eljutott odáig, hogy mára lehetősége van kiemelten kezelendő marketing és kommunikációs stratégiában gondolkodni, ugyanis az eddigi eredmények alátámasztották a stratégia sikerességét, így megnövekedett erőforrásokkal támogatjuk ezen területet.

A korábbi években kitűzött célokat, miszerint az online kommunikáció és kapcsolatépítés erősödjön, sikeresen abszolválták szakembereink. A színház arculata teljesen megújult. Egy sokkal korszerűbb, fiatalosabb és dinamikusabb brandet kezdtünk el kiépíteni. Ennek eredményeképpen a színház új színeket, betűtípust és alap grafikai elemeket kapott. Egy új alapokon nyugvó, korszerű és felhasználóbarát, a Magyar Színház kollégáinak munkáját megkönnyítő weboldal indult el 2023 januárjában. Ennek bevezetése a közönség körében nagy népszerűségnek örvend, mely az online jegyértékesítés területén is kimutatható. Több olyan előadásunk is van, ahol az online jegyértékesítés magasan megelőzi a szervezési osztály által eladott jegyek mennyiségét. Ez azért is kimagasló eredmény, ugyanis a Magyar Színház Szervezési Osztály piacvezető, kiemelten magas szakmai megbecsülésnek örvend. Így az online jegyértékesítés erősödése méltón mutatja az online marketing eredményességét.

A social media területén is számos újítást vezettünk be az elmúlt években. A Facebook és az Instagram oldalak mellett a színház TikTok oldala is elindult, számos izgalmas tartalommal várja ott is nézőit. A platformokat összehangolva, de tematikusan használjuk. A színház kommunikációs és marketing stratégiájának támogatásáról a közösségi média területén külön szakképzett Közösségi Média Referens gondoskodik.

A PMSZ marketing és kommunikációs céljait az alábbi lépcsőben határozhatjuk meg: A színház a 2022/2023-as évadban ünnepli, hogy 185. éve nyitotta meg kapuit. A jubileumi év kapcsán a színház arculata megújításon, felfrissítésen esett keresztül.

A színház társadalmi felelősségvállalásának, CSR tevékenységének kommunikálása felerősödött. CSR tevékenységük azt a szerepvállalást jelenti, amit színházként a társadalomért tesznek előadásaik akadálymentesítésével, illetve színházi nevelési programjain keresztül. Aranyfokozatú minősítésű színházként az idei évadban céljuk akadálymentes tartalmak (szóróanyagok, videók, bemutatkozó anyagok) gyártása is, amely közelebb viszi közönségüket a mindenki számára látható és elérhető művészethez.

- Színészeink és előadásaink népszerűsítése brand-videókkal, tematikus eseményekkel.

- Tematikus tartalmak gyártásával a Pesti Magyar Színház intézményi népszerűsítését elősegíteni meglévő és a leendő nézőink örömére.
- Repertoáron lévő és tervezett premier-előadásaink promotálása, népszerűsítése.
- PR és marketing stratégiai szempontból előre meghatározott tervek alapján felépített tartalmak gyártása jellemzi az intézményt.

Stratégiai célunk a színház ifjúsági és családi arculatát hangsúlyozni, egyben megszilárdítani a nagyobb közönség számára. Fontosnak tartjuk, hogy PR és marketing stratégiai szempontból – előre meghatározott tervek alapján – olyan offline és online tartalmak készüljenek, amely a jegyeladás és a kommunikációs célok szempontjából fontos közönséget érnek el.

PR tevékenységeink (belső és külső PR összefoglaló)

Az elmúlt években a Magyar Színház nagy hangsúlyt fektetett a PR eseményekre, tevékenységekre. A színházunk esetében a PR a kommunikáció és a kapcsolatok menedzselése annak érdekében, hogy a teátrum és a nyilvánosság között bizalom és kölcsönös megértés alakuljon ki. Ez vezet minket ahhoz, hogy ne közönségünk, hanem közösségünk legyen. A közönség ugyanis instabil, nem lojális csoport, míg a közösség összetartó, ragaszkodó és támogató egység. A COVID okozta nehéz helyzet ébresztett rá minket arra, hogy ennek a területnek erősítése kiemelten kezelendő. Így három éve a kommunikációs osztályunk nagy erővel tevékenykedik ezen.

A folyamatos kutatásainknak eredményeképpen sikeresen tudjuk PR tevékenységünket támogatni. Ugyanis nem általánosan fogalmazzuk meg üzeneteinket, hanem a környezetünk kiválasztott szegmenséhez szólunk, tesszük mindezt minden helyzetben előre meghatározott célok és kivitelezési terv alapján. A célcsoportnak megfelelően alakított, differenciált tartalmat ötvözzük a színház formai elemeivel, így egységesítjük a kommunikációnkat.

PR céljaink

Bizalomépítés

Törekvésünk arra, hogy azonos, vagy hasonló legyen az értelmezés, a befogadó személyes tapasztalatai és a színház által közvetített üzenet között ne legyen eltérés. A vevők felé biztosítjuk, hogy minden területen minden számára hasznos információval rendelkezzen, megfelelő bánásmódban részesüljön, esetleges panaszait, észrevételeit gyorsan és minden lehetséges módon rendezzük.

A színház munkatársai számára – belső kommunikáció változtatásával – dolgozunk azon, hogy azonos célok alapján mindenki azonosulni tudjon intézményünk célkitűzéseivel. A munkavállalóink, munkatársaink ugyanis a színház „nagykövetei”.

Élmény alapú programajánlat

Ahhoz, hogy egy-egy előadás esetében elérjük a kívánt célközönséget, élményprogramokon és egyéb “behúzó” eseményeken keresztül is megszólítjuk az embereket. Hisszük, hogy ha nagyobb élményt adunk a nézőnek, mint amire számít, akkor elégedetten távozik a teátrumunkból. Az elégedett „vevő” pedig a legjobb reklámfelület!

Események, melyeket szervezünk: nyilvános szövegösszemandó próbák szervezése, flashmob szervezése, táncoktatás szervezése – „tanuld meg, hogy együtt riszálhassuk”, színházbejárás – színészek által vezetett program, közönségtalálkozó és dedikálás, „légy egy napra a csapatunk tagja” program – egy-egy kiválasztott személy eltölthet egy napot a színház falain belül a kívánt területen pl.: ügyelőként, színészek által vezetett „tárlatvezetés”, túrák, színészek által tartott workshop – pl.: tanuld meg az igazi 1001 éj tea elkészítését, színészek által vezetett élményprogramok a partnerrel együttműködve, közös játékok lebonyolítása (pl.: Kalandtúra), a színészek által biztosított marketing tevékenységek a partner számára – pl.: hangosbemondó hang adása, Offline és online kommunikációs kampányokban való aktív részvétel, együttműködő partnerekkel közös élményprogramok kialakítása, közös kiadványok szerkesztése (pl.: a Fővárosi Állat- és Növénykerttel a Madagaszkár című előadásunk kapcsán). A színház épületén belül adomány-program szervezése együttműködő partnerekkel. Közös nyereményjátékok szervezése együttműködő partnerekkel. Közös kiállítások szervezése együttműködő partnerekkel. Közös versenyek szervezése együttműködő partnerekkel. Közös kedvezményrendszer kialakítása.

A projekttel kapcsolatos PR tevékenység legfontosabb célja, hogy a befogadók:

- kíváncsiságát felkeltsük,
- a befogadók (néző, sajtó) használják az általunk átadott információkat,
- kialakuljon az igény az előadás megtekintésére,
- a befogadók kedveljék és hallgassák/használják az előadást,
- rajongási faktor kiépítése,
- zászlóshajó előadás felépítése.

Mivel a kommunikációs stratégiánk és a kiválasztott célcsoportoknak megfogalmazott üzenetek ráció-emóció párhuzamra épülnek, ezt a párhuzamot az összes projektünk során végig is visszük. Ennek megfelelően azt valljuk, hogy nem csak azt kell mondanunk, hogy „nézd meg ezt az előadást”, hanem azt is kommunikáljuk és megmutatjuk, hogy ha velünk tartanak ebben a folyamatban, akkor jó esetben olyan motivációs és információs térbe/közösségbe kerülnek, ami saját életükre is pozitív hatással lesz.

Nem csak azzal kommunikálunk, amit mondunk, hanem azzal is, *ahogyan* mondjuk. Ennek értelmében a projektek teljes ideje alatt a baráti, nem sulykoló, szőnyeg alatt átvitt információáramlás a jellemző. A csepegtetett információkkal megelőzhetjük a teljes telítettség érzését a fogyasztóban. A mai kommunikációs zsúfoltság korában minél egyszerűbben és minél rövidebben, de sokszor kell kommunikálni. Illetve a kommunikációtudományban elfogadott és bizonyított tény, hogy a befogadó feje szűkös tér. Jó, ha 3 egy csoportba tartozó elem elfér benne. Így vagy ennek a háromnak az egyikének kell lennünk, vagy ki kell szorítani a versenytársakat.

Társadalmi szerepvállalás

Ifjúság és családi színház révén kiemelten fontos a gyermekek és a családok védelme, számukra a kultúra biztosítása. Több szervezettel, gyermekotthonnal vagyunk kapcsolatban. Számos előadásunkra hívunk árva, hátrányos helyzetű gyermekeket, hogy ezzel támogassuk fejlődésüket.

Társadalmi szerepvállalásunk másik kiemelt pontja az akadálymentesítés.

Értékesítés ösztönzése

A sajtóban megjelenő híradások stílusa segít minket a fogyasztói igények felkeltésében. Ezt tudatosan és előre megtervezetten használjuk. Minden premierünk, előadásunk, kiegészítő programunk esetében külön stratégia alapján biztosítjuk a sajtómegjelenést. A köztudatba való bekerüléssel érdeklődést keltünk a színház iránt.

Célunk a presztízs és hírnév megfelelő alakítása.

Nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a színház valamennyi tevékenységének megítélését jelentősen befolyásolják:

- a jó hírnév kialakítása és megtartása
- a félreértések, téves képzetek tisztázása, menedzselése
- a munkatársak megszerzése és megtartása

Olyan szakembereket alkalmazunk, olyan együttműködéseket kötünk, melyek azt a magas szintű szakmai tudást és háttérrel támogatják, mely ahhoz szükséges, hogy nemzeti státuszunkhoz méltó, saját jövőbeli terveinket segítő brandet tudjunk kiépíteni.

Kríziskommunikáció

A színház egy veszélyes üzem, melyben emberek dolgoznak, így, bár minden erővel a megelőzésen dolgozunk, fel kell készülnünk az esetleges, nem várt helyzetekre. Bár nem lehet minden problémára előre felkészülni, de a követendő irányelveket, eljárási metodikát, viselkedési alapszabályokat rögzíteni kell. A színház csapata kidolgozott egy kríziskommunikációs forgatókönyvet, melyben pontosan rögzítve van, hogy mikor, kinek mi a dolga egy nem várt helyzetben. Ez nemrégiben segített nekünk abban, hogy egy kisebb baleset után sikeresen tudjuk kezelni a helyzetet, és kevesebb, mint 24 óra alatt orvosolni tudtuk minden felmerülő problémát.

Sajtó és média, avagy színház más nézőpontban

A Pesti Magyar Színház többszintes megoldási rendszer szerint működik együtt a különböző médiumokkal. Célunk, hogy a sajtó munkatársai minden szükséges információt tőlünk kapjanak meg, minden támpontot a mi kommunikációs irányelvünk alapján helyezzenek el. Így a megszülető anyagok között médiumonként merőben nagy eltérések is mutatkozhatnak.

A színház az elmúlt években erősítette sajtókapcsolatait és újfajta megközelítést alkalmaz a sajtó munkatársaival való kommunikációban. Ennek egyik fontos eleme, hogy partnerként kezeljük a médiumokat. Minden esetben sajtóanyagok, ajánlott témák alapján próbáljuk irányítani a gondolatmeneteket. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján ez az irányadás meglehetősen eredményes, ugyanis a színházunk sajtónyilvános jelenléte jelentősen megnövekedett. Barter és fizetős együttműködéseket is kialakítottunk annak érdekében, hogy minden esetben elérjük a számunkra elengedhetetlen közönséget.

Az új kommunikációs vezetésnek köszönhetően új, aktív kapcsolatrendszerek alakultak ki. Színházunk szoros együttműködést kötött a Central Médiacsoporttal; a Nők Lapja például a színházunk együttműködő partnerévé vált, ez a weboldalon is megjelenik. Emellett a Papageno, a Fidelio, a Pesti Műsor és a Funzine magazinokkal is szorosan dolgozunk együtt. Az online médiumok esetében minden – a kulturális szférában érintett – magazinnal szoros kapcsolatban állunk, emellett a bulvár média kulturális vonalában is folyamatosan megjelennek beszámolóink.

Felerősödött a rádiós és a TV-s jelenlétünk. Szinte heti szinten szerepelnek színészeink a Sláger FM-, Jazzy-, Klasszik FM-, Spirit FM-, Petőfi Rádió-, Katolikus Rádió-, Infó Rádió műsoraiban. TV esetében az M5 csatorna és a Petőfi TV adásainak állandó vendégei vagyunk, de a TV2-n, az ATV-n és az RTL-en is adunk hírt magunkról.

Együttműködésben állunk – a teljesség igénye nélkül – az alábbi médiumokkal:

Pesti Műsor	Magyar Nemzet	Kanadai Hírlap
Central Média csoport	InfoPont	Euroastra
Papageno	Corn and soda	Itthonvanotthon
Funzine	Mix Magazin	Nézőpont váltó
Fidelio	Kulturcafe.hu	Ring Magazin
Színház online	Képmás Magazin	ETC
Élet és irodalom	Kulisszák.hu	Sláger FM
Jelenkor folyóirat	Zene.hu	Retró Rádió
HVG	Színházba mentem	Spirit FM
Közönség.hu	Női váltó	Rádió 1
Index	NLC	Jazzy
Origó	Joy	Világrádió
Pepita Magazin	Mi Nők Magazin	Klasszik Rádió
Atempo.sk	FemCafe	Petőfi Rádió
Deszkavízió	InStyle	Manna FM
MusicalInfo	Noizz	Karc FM
Színházi 10 perc	Metropol	Infó Rádió
Hamu és gyémánt	Forbes	Best Fm
Port.hu	Cosmopolitan	RTL Reggeli
24.hu	Glamour	Mokka
Mandiner	WMN	ATV
Musical Galéria	ELITE Magazin	Hír TV
Környéke.hu	ARTNEWS	Petőfi TV
Színházi folyóirat	BPST24	Agenta
Kultúra.hu	Szeretlek Magyarország	Librettó
Erzsébetváros magazin	Puliwood	Hatos Csatorna - Körút
Programguru	Kultúrszintér	Fókusz
Pótszékfoglaló	Utazónet	MTI - OS

Család Barát Magazin

EVA

K's World

DélUtán magazin

Népszava

Felelős Szülők

Budapest Eye

A fenti listából is adódik, hogy jelenleg egy valódi, kiterjedt sajtórendszerben működik a színházunk, melynek egyik alappillére, hogy kiszolgáljuk a sajtó képviselőit. Ezt nemcsak a premierek alatt tesszük, de a repertoáron lévő előadások esetén is.

Milyen új elemeket vezettünk be?

Aktualitási lista kiadása

A sajtó képviselői és a szerkesztőségek munkájának megkönnyítése céljából aktualitási listát alakítottunk ki, amit 2-heti frissítésben küldünk ki a kontaktlistán szereplő címekre. Ezt közel két éve végezzük, nagy sikerrel. Mérhetően megnőtt a „holidayszakban” való jelenlétünk, folyamatos a színészek foglalkoztatottsága ilyen szinten is.

Ezen téren is nagy figyelmet fordítunk az egyenlőségre, tehát aki az előző kiajánló körben szerepelt, nagy valószínűséggel, a következőn nem fog, hogy mások is lehetőséget kapjanak arra, hogy képviselhessék színházunkat.

Folyamatos sajtó invitálás

Sajtójegy-rendszert alakítottunk ki: a sajtó képviselői az előre meghatározott előadásokra ingyen jöhetnek, ez előzetes regisztrációhoz van kötve. Ezért cserébe nem kérünk semmit! Célunk ezzel, hogy minél többen lássák, hogy milyen magas minőségű szórakoztatást kínálunk.

Bloggerekkel való aktív kapcsolatépítés

Kijelenthető, hogy mára a bloggerek szinte nagyobb bizalommal rendelkeznek, mint az újságírók, így több bloggerrel alakítottunk ki együttműködést annak érdekében, hogy színházunk által képviselt üzenet biztosan eljusson a befogadóhoz.

Ügynevezett „tanító felületeken” való aktív részvétel

Több médiummal kötöttünk együttműködést annak érdekében, hogy azon színészeink, akik még nem gyakorlott interjúzók, rutint szerezzenek. Ennek menete úgy néz ki, hogy a partnerünk elküldi a kommunikációs vezetőnk számára az előre leegyeztetett személyre vonatkozó kérdéseket, azt a színház kommunikációs vezetője átnézi, majd felkészíti az alanyt arra, hogy mire számíthat az interjú alatt. Az interjú készítése (rádió interjú, írott cikk, TV felvétel) soha nem élőben történik, így megvan a lehetőség a korrigálásra. Az anyag elkészítése után kielemezzik a résztvevők az eredményt, majd a színház jóváhagyása után kerül a nagyközönség elé.

Tekintve, hogy színházunk nemcsak a közönséget, de a következő színész generációt is kineveli, így ez a technika azt segíti elő, hogy a jövőben jól kommunikáló, erős interjúalanyokat tudjunk kinevelni.

Társulatunk tagjai számára sajtókezelési tanácsadás

A fenti pontot kiegészítő programlehetőség, hogy a színház társulatának tagjai számára a színház kommunikációs osztálya személyes sajtókezelési tanácsadást végez. A 35-45 perces foglalkozáson szituációs játékokkal, technikai tanácsokkal, nonverbális kommunikációs alapok által gyakorolják a színészek az interjúadást és a kamera előtti jelenléteket.

Ennek eredményeképpen a nem gyakorlott színészek, ensemble tagjaink is kiválóan tudják átadni a színház által kommunikálni kívánt üzenetet.

A sajtó munkatársaival és a kiegészítő programokkal ellátott új irány eredményessége magáért beszél. Célunk ezen terület további erősítése és új elemek bevezetése.

Social Media építkezés

A Magyar Színház kiemelt hangsúlyt fektet a közönséggel való aktív kapcsolattartásra. Ennek egyik legfontosabb eszköze a közösségi platformok megfelelő kezelése. Az adott felületeken nem ugyanazt a kommunikációt alkalmazzuk, hiszen minden felületnek megvan a maga használati módja. Az eredményesség érdekében folyamatosan követjük az algoritmusokban bekövetkező változásokat és ennek megfelelően módosítjuk tevékenységünket.

Színházunk az alábbi felületeken aktív:

- Facebook – ez a központi felületünk
- Instagram – tematikusan használt kiegészítő, másodlagos felület
- TikTok – tematikusan használt kiegészítő, harmadlagos felület
- YouTube – tematikusan használt kiegészítő, harmadlagos felület
- Saját weboldal – nemrég esett keresztül a weboldalunk egy teljes arculati átalakításon, hogy még inkább modernebb, fiatalosabb és felhasználóbarátabb legyen.
- Hírlevélrendszer

Részletes Social Media lebontás

Manapság a közösségi oldalak aktív használata már-már kötelező jellegű egy jól menő szervezet életében. Ez alól a Magyar Színház sem kivétel. A megfelelő kommunikáció érdekében célcsoportjainknak megfelelő csatornát és közlési formát alkalmazva használjuk ki maximálisan a social média oldalaink adta lehetőségeket. A korosztályt és a nemet figyelembe

véve alkalmazzuk az éppen futó trendeket, és ezek alapján a saját arculatunkra illesztjük. Így megmarad a saját, egyedi vonásunk, de ennek ellenére képesek vagyunk haladni ebben a folyamatosan pörgő és hirtelen változó online világban is.

Facebook

A Magyar Színház hivatalos Facebook oldalán jelenleg 40.000 követő figyeli a napi szinten frissülő tartalmainkat. Leginkább kép, azaz posztok és egyéb kreatív anyagok készülnek az oldalra. Fontos a beszámolók és érdekességek közlése, illetve heti és havi bontásban készülnek az előadásajánlók.

Cél egy aktív és ragaszkodó közönség egy úgynevezett “Magyar Színház rajongói tábor” kialakítása, egy olyan közönség, akik támogatóak, kíváncsiak és folyamatosan visszatérőek. Egy hűséges mag kiépítése a fő végcél.

A Facebook oldalkedvelői leginkább az édesanyák, valamint a párkapcsolatban élő, de még nem gyerekes hölgyek. Ebből adódóan olyan anyagok készülnek, amivel leginkább őket tudjuk megragadni. Természetesen a családapák számára is készülnek kreatív tartalmak, náluk a konkretizálásra törekszünk.

A posztok készítésénél tehát számos szempontot kell figyelembe vennünk. Az utóbbi időben nagyobb figyelmet fordítottunk az egységes megjelenésre, ezzel is segítve a magyar színházak közötti tájékozódást. Ezt logó használatával, valamint a színházunk jellegzetes színeit alkalmazva tudjuk elérni. Mind a nemrégiben megújult weboldalunkon, mind a posztképeinknél használt grafikai eszközökkel könnyen ki tudunk tűnni a tömegből.

A jövőre nézve több kulisszatitkot szeretnénk közzétenni a hivatalos közösségi oldalainkon, ezzel is erősítve a kötődést a nézőinkben. Interaktív esteket tervezünk, ahol kérdezz-felelek alapon, de irányítottan zajlanának a beszélgetések – akár Facebook, akár Instagram élő videó formájában. Továbbá tervezzük nyilvános próbák és olvasópróbák streamelését a Facebook és Instagram oldalon.

A felhasználók körében a legtöbb kedvelést, hozzászólást és megosztást a kép típusú tartalmak kapják, legkevesebb reakciót a csak szöveges bejegyzések. Ebből adódóan a posztképek, valamint a fotók használata elengedhetetlen.

Instagram

A Magyar Színház hivatalos oldalán jelenleg közel 5000 követővel rendelkezünk, átlagosan 60.000 app használót érünk el havi szinten. A posztolás előre megtervezett és rendszeres struktúra szerint történik. A Facebook posztjainkat az Instagram oldalunkon is megosztjuk

természetesen az insta applikáció képarányaira szabva, emellett tematikusan az Instagramon elért célközönségünkhöz alkalmazott tematikát követve aktivizáljuk követőbázisunkat.

Heti szinten mennek ki érdekesebbnél érdekesebb előadásokhoz igazodó kvíz kérdések, amivel vagy az előadásról vagy éppen magáról a színházról, a társulatról tudhatnak meg új információkat követőink. Az Instagramon főként a 15-40 év közötti nézőink vannak jelen, így erre figyelve igyekszünk az összes jelenlévő generációnak érdekes és figyelemfenntartó tartalmat készíteni. Inkább képek formájában mennek ki a posztok, a közeljövőben több instavideót is szeretnénk készíteni, hogy az app újításait ki tudjuk használni. A #magyarszínhaz hastaget több, mint 1500 bejegyzésnél használták az applikáción belül. Ezt különféle nyereményjátékokkal, valamint fotópályázattal tudtuk elérni. A jövőben természetesen minden erőnkkel azon leszünk, hogy ezek az említett számok még feljebb menjenek. Ahogy a Facebookon, úgy az Instagramon is a terveink között szerepel az aktív hűséges törzsnézők, azaz a törzs rajongók kialakítása.

TikTok

A fiatalok körében inkább a TikTok, valamint az Instagram a kedveltebb platform. Ebből adódóan egyszerű, rövid és lényegre törő tartalmakat kell nekik készíteni. Figyelembe véve azt, hogy a tartalom a szülők számára is értéket és minőséget képviseljen. Tekintve, hogy elsődleges célcsoportunk a kereső 30-45 éves családos korosztály, így a gyermek hiába mutatja meg a neki szánt tartalmat, ha a szülőt nem győzi meg és nem születik meg benne a vásárlási hajlandóság, akkor a poszt – legyen szó videó vagy képi anyagról – nem ér célba, nem mondható hasznosnak. Tehát, amint már említettük, a videókknak egyszerre kell megfelelni a fiatal, illetve az idősebb generációnak is. Jelenleg előadás-, próba-, valamint kulissza-felvételeket láthatnak a kedves látogatók a Magyar Színház hivatalos TikTok oldalán, amit a közeljövőben rövid, úgynevezett villáminterjúkkal, valamint az aktuálisan felkapott kihívás-videókkal bővítenénk. Mivel már az alkalmazás lehetővé tette a hosszabb videók közzétételét, így akár 10 perces videós tartalmakat is képesek vagyunk posztolni. A célunk a minél több követő és a minél magasabb megtekintési adatok generálása, valamint, hogy minél több emberhez tudjuk eljuttatni az aktuálisan évadról évadra futó darabjainkat és művészeinket.

YouTube

A YouTube oldalunkon jelenleg kedvcsinálók és előadást bemutató (“hogyan készült”) videó található. A posztolása rendszeres, a premierek, valamint az előadásaink szabják meg a tempót.

Az elsődleges cél egy újfajta posztolási rendszer megteremtése. A heti, két heti anyaggyártás lenne az ideális megtekintés és követő-építés szempontjából. Interjúk és játékos videós tartalmak gyártásával itt is az aktuális trendeket követve tervezünk aktív feliratkozó-bázist kiépíteni. Pár példa a videós ötletekből: Ismerd fel a musical betétdalt!: itt két-két ember játszana egymás ellen, de a videóban legalább 3-4 páros szerepelne. Továbbá tervezünk Magyar Színházzal kapcsolatos kvíz kérdéseket és előadáshoz vagy éppen ünnephez kapcsolódó játékos tartalmakat. Művészeink bemutatása mellett a „hogyan néz ki egy premier napja” videók is tervezetten szerepelnek a listánkon.

Mivel családi és ifjúsági színház vagyunk, kiemelten fontosnak tartjuk a fiatalok képzését és segítségét. Ezért számos oktató videóval kedveskednénk a fiatalabb generáció tagjaiból álló nézőinknek is.

Tanulást segítő trükköket, praktikákat tartalmazó videós tartalmakkal készítésével, valamint egy-egy kötelező versnek és egyéb alaplűnek a bemutatásával, összefoglalásával is készülünk, úgy, hogy az a fiatalság számára is befogadó és élvezhető legyen.

Társulati Tagok Aktivitása

Színházunk társulatának tagjai aktív kommunikációt folytatnak a színház és az előadások népszerűsítése érdekében saját közösségi oldalain és egyéb felületeiken. A tagjaink általi kommunikáció tudatosítva és központi irányítás alatt történik, ugyanis a színház kommunikációs munkatársai folyamatos tartalmakkal látják el őket. Előadásokhoz kapcsolódó tematikus és személyre szabott posztok formájában kommunikálnak művészeink a közönséggel.

Tagjaink az alábbi tevékenységeket folytatják:

- Saját Social Media felületeiken – tematikus kampányok lebonyolítása a színház és az előadások népszerűsítése érdekében
- A színház csatornáinak támogatása saját készítésű videós anyagokkal
- A színház által biztosított médiapartnerrel mellett a társulat tagjai saját kapcsolataikat kihasználva építik a színház sajtókapcsolatát
- Folyamatos online jelenlét támogatása sajtómegjelenésekkel, jótékonyági rendezvényekkel.
- Kimagasló aktivitást mutatnak az előadások közötti közönségkapcsolat kialakításában, ápolásában és mélyítésében.

Sikeres válságkommunikáció

Az elmúlt években a kulturális szférában sorra érkeztek azok a „csapások”, melyek változások egész sorát vonták maguk után. A világjárvány és az azt követő gazdasági nehézségek a vásárlók színházhoz való viszonyát és a vásárlási szokásait is átalakították. Éppen ezért mi is más módszereket vetettünk be annak érdekében, hogy a nehéz időkben is tovább tudjuk szolgálni közönségünket.

Módszerek

A COVID alatt NYITÁNY címmel országos jelenetíró-pályázatot hirdettünk 2020 decemberében. A 193 beérkezett pályázatból a legjobbnak ítélt 7 jelenetet stream előadás formájában állították színpadra a teátrum művészei, melyekre 2021. március 30-a éjfélig adhatták le nézőink a szavazatokat.

Ezzel a felhívással igyekeztünk lehetőséget biztosítani közönségünk számára, hogy részesei lehessenek az alkotási folyamatnak, művészeinknek és kollégáinknak pedig kulturális kiteljesedést kínáltunk a zárás alatt is. A pályázat sikerességét mi sem bizonyítja jobban, minthogy a mai napig kapunk pozitív visszajelzéseket a pályázattal kapcsolatban, valamint az ingyenesen elérhető előadások nézettsége folyamatosan növekszik. Ezzel a lehetőséggel emberek tízezreihez jutottunk el akkor, amikor éppen az otthonmaradás volt az egyetlen lehetőség.

Változtatás és új módszerek

A 2019-es „utolsó békeidőhöz” viszonyítva számokkal jól látható, hogy növekedett azon vásárlók száma, akik az utolsó pillanatig várnak a színházjegyek megvásárlásával. Így változtatnunk kellett a kommunikációnkon annak érdekében, hogy a változó körülményekből sikeresen tudjunk kijönni.

Átalakítottuk a social media aktivitásunkat. Sokkal nagyobb hangsúlyt kapnak az úgy nevezett 24 órás kampányok, aminek lényege, hogy az adott platformokon a story funkciókat kihasználva – megfelelő időzítéssel – tematikus kampányokat indítottunk. Célunk ezzel az érdeklődés felkeltése és az impulzív vásárlás kiváltása. Ez az ingyenes módszer teljesen jól alkalmazható, sikeressége önmagáért beszél. A posztok esetében felerősödött a heti és napi aktualitások kommunikálása, így ösztönözve a vásárlókat a jegyvásárlásra.

Újfajta kommunikációs modellt alkalmazunk a hírlevélrendszer esetében is. A heti programajánlók mellett esetleges exkluzív kedvezményeket adunk feliratkozóinknak. A statisztikák kimutatták, hogy a heti ajánlás aktívabb bevezetésével az online jegyeladás erősen támogatni tudja a – szakmailag kiemelkedően sikeres – Szervezési osztály munkáját.

Élmények és meglepetések

Az újranyitást követően felerősödött az a tendencia, hogy apró meglepetésekkel, nézőcsalogató kiegészítő programokkal kedveskedünk nézőinknek, hogy még komplexebb élményt kapjanak. Ez a székeken elhelyezett apró ajándékoktól egészen a színészek által az előadásba csempészett meglepetésekig igen sok mindent magába foglalhat. A következő évadokban ezt kiemelten kezeljük és magas szintre emeljük!

Belső PR – és kommunikáció

Egy csapat, közös cél! A Magyar Színház társulati szerkezetben működő intézmény, éppen ezért kiemelten fontos számunkra a megfelelő belső hangulat és jólét megteremtése. Ahhoz ugyanis, hogy a színpadon magas minőségű, szakmailag és kulturálisan is egyedülálló produciókat tudjunk közönségünk elé tárni nap mint nap, motivált és egységes csapatszellemnek kell uralkodnia a színház falain belül.

A színház vezetősége az évad végén mindig kitünteti az adott évad legkiemelkedőbb művészeit és szakembereit az ún. Főnix-díjjal. Egyes díjak sorsáról a társulat szavazattal határozhat, de több olyan elismerés is van, amiről a vezetőség dönt, az egész éves teljesítmények alapján. Az évek során ezen díjak megszáporodtak, ugyanis az igazgatóság újabb elismeréseket vezetett be. 2022-től a műszak és az ensemble tagok is díjakban részesülhetnek kiemelkedő munkájuk köszöneteként.

A díjak mellett kiemelten fontos megemlékezni és kiemelni azon kedves kollégákat, akik hosszú éveket töltöttek az intézmény falai között. Társulati ülések, közös ünnepségek, évadnyitók és zárőnnepségek keretein belül közösen köszönjük meg csapatunk ezen tagjainak mindazt, amit a sikerért tesznek. Egy-egy szerepátvétel, beugrás remek alkalmat kínál a közös pezsgőzésre és egymás támogatására. Figyelembe véve, hogy nézetünk szerint a közönségünk is tagja a Magyar Színház csapatának, így igyekszünk a jeles alkalmak ünneplésébe Őket is bevonni. A beugrások esetén például az előadás kezdete előtt – művészünknek támogatást nyújtva – nyíltan mutatjuk be és köszöntjük beálló kollégánkat, közönségünket informálva a helyzetről.

Tekintve, hogy a Magyar Színház egy igen nagy létszámmal működő intézmény, így fontos, hogy milyen a belső kommunikáció. Igyekszünk zökkenőmentes, tisztelettudó kommunikációs helyzeteket teremteni. Belső levelezési rendszerben a kollégák folyamatosan információt kapnak az aktualitásokról, feladatokról és esetleges változásokról. Természetesen a személyes kommunikációt semmi nem pótolhatja, így közös társulati délutánokat szervezünk, ahol kötetlen beszélgetések mellett tudja megvitatni az aktualításokat a vezetőség és a társulat.

Lehetőségeinkhez és gazdasági helyzetünkhöz mérten a színház vezetősége igyekszik támogatni a PMSZ csapatának tagjait, így béren felüli juttatásokkal, ingyenes oktatások szervezésével, szakmai kiküldetéssel igyekszünk megköszönni mindenki munkáját.

Újítás és erősítés – Brandépítés

A Pesti Magyar Színház hosszú ideje munkálkodik saját brandjének kialakításán, beépítésén és stabilizálásán. Tekintve, hogy egy hiteles és ismert márka felépítése nem rövid idő és nem kevés feladat, így az elmúlt évek sikeressége mára még inkább mérhető lett. A Magyar Színház ifjúsági profilja mára elvitathatatlan. Erről árulkodik a színház törzsközönsége és a nagyszámú gyermekközönség. Színházunk az utóbbi években a brand-kommunikációt felerősítette, hogy még több fiatal számára válhasson láthatóvá az intézmény által nyújtott kikapcsolódási és fejlődési lehetőség.

A brandépítés kiemelt állomásai:

- Teljesen új, a mai ifjúsághoz alkalmazott kommunikációs stílus integrálása a Magyar Színház intézményi megjelenésébe. Ez a baráti, kellemes hangulatú nyelvezet lehetővé teszi, hogy olyan módon szólítsuk meg közönségünket, aminek hatására kellemes érzet alakul ki az intézménnyel szemben.
- Új színvilág és sajátos arculat kialakítása: hosszas kutatás és fejlesztés eredményeképpen 2022 augusztusában bevezettük a színház új színvilágát, amit a közönség igényei, az aktuális trendek és a Magyar Színház hagyományai ihlettek. Ennek megfelelően a Magyar Színház korábbi színei közül megtartottuk és beépítettük a narancssárga árnyalatait; a közönség és a szféra sajátos igényeinek felmérése alapján színpalettánkba építettük a bordót és annak árnyalatait; valamint hitvallásunknak megfelelő szint keresve a fehéret tettük harmadik színnek.

Arculati elemek esetében olyan könnyed, játékos és jól alkalmazható formákat kerestünk, melyek éppúgy illeszthetők a gyermekelőadások arculatába, mint a felnőtteknek szóló

darabokéba. Így alkottuk meg a pontok és vonalat által képzett formai arculati elemeket. Színek tekintetében ezek is alkalmazkodnak a fentiekhez.

Betűtípusok szempontjából két fontos szempont volt: hagyomány és frissesség. Egyértelműnek vettük, hogy egyik betűtípusunk a Magyar Színház logójának fontja lesz, így emellé kerestünk egy lágyabb, klasszikusabb stílust, ami a CARDO lett, illetve egy játékos formát. Ezt a három fontot harmonikusan lehet együtt használni, így könnyed, de mégis intenzív hatást kelt a kreatívokon.

- Új weboldal indítása: 2023 januárjában indítottuk el a teljesen új, felhasználóbarát és akadálymentesített weboldalunkat, mely már illeszkedik a 21. századi igényekhez, technikai lehetőségekhez és a felhasználók elvárásaihoz. Három szempontot tartottunk szem előtt: a weboldal könnyen kezelhető legyen; a weboldal informatív legyen; a weboldal adja vissza a Magyar Színház sajátos hangulatát. Több olyan elemet is beépítettünk, melyek az előző weboldalunk esetében nem jelentek meg. Ilyen például a naptár elhelyezése, mely havi, heti és napi lebontásban pontosan mutatja, hogy milyen előadásokkal és programokkal készülünk és azonnali információszerezési és jegyvásárlási lehetőséggel ruházza fel a felhasználót. További újításunk az előadásokhoz kapcsolt színlap, ahol az adott előadás (időpontra szűrve) pontos szereposztását láthatják a nézők; a vendégkönyv, ahol véleményeket írhatnak a nézők; a sajtószoba, hol a sajtó munkatársai számára hasznos információkat tesszük közzé.

Közönségből közösség

Nem titkolt célunk és színházunk vezetőségének, valamint a kommunikációs és marketing osztályunk kiemelt feladata, hogy újragondolja a közönség fogalmát színházunk életében. Ennek részeként az utóbbi években egy teljesen újfajta megközelítést alakítottunk ki, és a közönségből közösséget kezdtünk kiépíteni.

Mit is jelent ez egészen pontosan?

- Színházunk tematikus, közösségépítő programokkal; újfajta social media jelenléttel lépett fel az utóbbi években, hogy olyan támogató és beavató kommunikációt kezdeményezzen, ahol a néző nemcsak egy előadás élményét kapja a jegyéért, hanem érzékelhetően, emocionálisan is kapcsolódhat a Magyar Színház életéhez.
- A nemzeti színházak létüket követő bolyongás és önmagunk megtalálása után az elmúlt években felerősödött tempóval dolgozunk azon, hogy versenytársainkhoz hasonló és őket túlszárnyaló közösségi teret, találkozási pontot alakítsunk ki. Egyik fő eszközünk ehhez maga a létünk, az ifjúsági és családi színházi tevékenységünk és misszióink.
- A COVID előtti tradicionális Gyereknapi programsorozatunkat – a költségvetési nehézségek okán – több kisebb programsorozat váltotta fel.

A következő években ezt az építkezést folytatjuk új élményprogramok kialakításával, tematikus napok szervezésével és új rendszerek felállításával. Ezen programokat és tematikákat a 2022/2023-as évadban már kidolgoztuk, előkészítését elkezdtük.

A Pesti Magyar Színház igazgatói pozíciójára 2023. évben kiírt pályázati felhívás általános elvárásai

A Pesti Magyar Színház igazgatói feladatkörének ellátásáról szóló, 2023.07.31-én kiírt pályázati felhívásban foglaltak szerint az általános elvárások az igazgatóval szemben a következők:

- évadonként legalább 200 előadást megtartása, 50.000 fős fizető nézőszám elérése,
- évadonként legalább 6 bemutató megtartása (kis- és nagyszínpadi összesen),
- a közönség nevelő, közönségmegtartó tevékenység erősítése, új közönségrétegek megcélzása és megnyerése különös tekintettel a gyermek- és ifjúsági korosztályra,
- az alapító okiratban rögzített feladatok ellátása,
- külső források vesztő szponzorok bevonása a színház működtetésébe,
- eredményes marketing-tevékenység folytatása,
- nemzetközi szakmai- művészi kapcsolatrendszer kialakítása.

A pályázatban foglaltak alapján jelen felhívásban részletezett általános elvárásoknak nemcsak hogy maradéktalanul megfelelek, hanem jelentősen, már most túl is teljesítettem minden egyes elvárást, ami a kiírásban foglaltatik.

Művészeti koncepció - a jövő útja 2024-2029

Az előző igazgatói pályázatomban kijelölt művészeti koncepció kulcsszavai a hagyománytisztelet, a kreativitás, az innováció s – mindenek fölött – az értékközvetítés voltak. Az új Pesti Magyar Színházat olyan intézménynek képzeltem el, amely alapvetően nemzeti elkötelezettségű, ugyanakkor otthonosan mozog a nemzetközi, európai színházi életben is; tiszteli a magyar hagyományokat, őrzi és ápolja a nemzeti (dráma)irodalom kincseit, ugyanakkor nyitott a külföldi fejleményekre, a világszínház jelenségeire és trendjeire, sőt, akár a minőségi kísérletezésre is. Azaz – egy másik kulcs-szókapcsolattal élve – teret ad a különböző irányzatoknak és művészeti kezdeményezéseknek, de mindenkor az érték prioritásának megfelelően.

Minőségi tartalom előállítása

1. Kreatív, érdekes, értékes, minőségi színpadi előadások: olyan előadások, melyek eredeti történetekre vagy izgalmas adaptációkra épülnek, és képesek arra, hogy a nézők figyelmét lekösse a színdarab kezdetétől a végéig.
2. Immerzív színház: ez a fajta előadásmód lebontja az előadók és a közönség közötti határt, interaktív és produkcióba-bevonó élményt teremtve. A nézők úgy érzik magukat, mintha egy színházi előadás történetének és helyszínének kellős közepén lennének – nem pedig a nézőtéren – a valóság és a fikció, mese határán.
3. Kiváló színészi teljesítmények: profi színészeink, profi közreműködőink, akik hitelesen és átéléssel hozzák létre a karaktereket, és képesek átadni az érzelmeket a közönségnek.
4. Egyedi látvány, díszlet, jelmez: kreatív látványvilág, amelyek segítenek a nézőknek mélyebben belemerülni az előadás hangulatába és világába.
5. Jó rendezés: egy összeszedett, érthető, jól felépített mondanivalóval rendelkező rendezés, amely biztosítja az előadás élvezhetőségét.
6. Humor és érzelmek: kiegyensúlyozott keveréke a humor és a megfelelő érzelmi mélység, amelynek révén az előadás szórakoztató, ugyanakkor megérintő, elgondolkodtató is.
7. Értékes tartalom: olyan témák feldolgozása, amelyek mélyebb gondolkodásra ösztönzik a nézőket, vagy érdekes és aktuális nevelő célzatú üzeneteket közvetítenek.
8. Interakció a közönséggel: interaktív elemek bevonása az előadásba, amelyek segítenek a közönségnek aktívan részt venni az eseményekben.
9. Digitalizáció – színházi evolúció:
 - Videotechnika és vetítések: a digitális technológiák lehetővé teszik a vizuális elemek, videók és vetítések széles körű felhasználását a színpadon. Az előadásokba integrált nagy felbontású LED panelek, háttérprojekciók és animációk gazdagabb látványvilágot teremtenek, segítve a történetmesélést és az atmoszféra megteremtését.
 - Virtuális díszletek: A digitális díszletek lehetővé teszik a színpadi környezet dinamikus változtatását anélkül, hogy hatalmas díszleteket kellene mozgatni. A színészek interakcióba léphetnek a virtuális díszletekkel, ami új dimenziókat adhat az előadásoknak.
 - Élő közvetítések és streamelés: egyes előadásokat élőben közvetítenek az interneten, így azok, akik nem tudnak részt venni az adott helyszínen bármilyen okból, így is élvezhetik az előadást az otthonuk kényelméből.

- Digitális műhelyek: háttértámogatások és kutatások, melyek segíthetnek a kreatív folyamatokban és az előadások továbbfejlesztésében.

Tekintettel arra, hogy minden néző saját ízlésének és érdeklődésének megfelelően értékeli a színházi élményeket, ezért a minőségi szórakoztató színházi élmény definíciója egyénenként változhat. Egyet biztosan állíthatunk: az általunk előállított, igazán kiváló színházi előadások közül a család minden tagja találhat olyan darabot, amely megfelel az általa egyénileg elvárt minőségi követelményeknek, ízlésének és szórakoztatja is őt.

Az 1ség Színháza

A jövő útja a múltban gyökerező programunkból indul. „Az 1ség Színháza” fantáziaszókapcsolatot adtuk címként annak, amelyet 2015 – azaz hivatalba lépésem – óta képviselünk, büszkén vállalunk és mindenképpen szeretnénk tovább is fejleszteni. „Az 1ség Színháza” alatt azt a missziót értjük, hogy lehetőségeinkhez mérten minél több sérült honfitársunkat szeretnénk a színház csodájában részesíteni –, mert valljuk, hogy sérült honfitársaink is „1ek” velünk; nekik is elemi joguk a művészi befogadás. A Pesti Magyar Színház kiemelten kezeli hátrányos helyzetű embertársaink kulturális-művészeti képviseletét. Ebben az „1ségesítő” munkában az élen járunk, és ez immár nagy felelősséget is jelent. Nem engedhetjük el azok kezét, akik egyszer már segítségül hívtak minket! Véleményünk szerint kormányzati támogatással ez a program tökéletesen komplexé, széleskörűvé és nemzetstratégiai súlyúvá fejleszthető!

Kulturális piaci helyzetkép

1994 óta nincs Magyarországon Nemzetstratégiai szinten működő gyerekszínház, mely a klasszikus, kortárs magyar és világirodalmi drámák közvetítését tűzné ki alapfeladatként. Sok színház kínál gyerekelőadásokat, de önálló, a magyar kulturális örökségre, a nemzeti és egyetemes értékek közvetítésére szakosodott intézmény nem létezik, pedig a nemzet fennmaradásának kulcsa a jövő generációjának kezében van. Ha ők nem rendelkeznek biztos alappal, ha nem képesek eligazodni az egyre bizonytalanabb Európában, Magyarország sorsa megpecsételődött. Ezt a felismerést tartottuk szem előtt, amikor a középtávú stratégiát megfogalmaztuk és végrehajtottuk.

Egészséges nemzet csak egészséges családokra épülhet

Nemzetstratégiai kérdés, hogy a családokat védjük, erősítsük, a gyermekeket óvjuk és oktassuk. A nevelés a családon és az iskolán kívül csak a kultúra eszközeivel lehetséges. Ennek egyik speciális eszköze a színház, mely egyszerre képes megismertetni a fiatalokat a nemzet történelmével, a nemzeti és egyetemes értékekkel, fejleszti a fiatalok empátiás készségét, problémamegoldó stratégiákat kínál nekik, s emlékezteti-figyelmezteti őket a kölcsönös megértésnek és a másik befogadásának morális törvényére. A színház – mint közművelődési fórum – hosszabb távon a befogadók életminőségének javítását, illetve a humán erőforrás fejlesztését is célozza, azaz egyik fontos záloga a mostani fiatalok jövőjének, jövőbeli lehetőségeinek is. A színház a kultúrák közti kapcsolatok építésének és fejlesztésének-fenntartásának is az egyik legfontosabb fóruma.

A PMSZ gyermek célközönsége

A statisztikai adatok jól bizonyítják, hogy igenis szükség van egy olyan nemzetstratégiai státuszú közintézményre, mely a gyerekekre, illetve az ifjúságra koncentrál. Iskolarendszerű nevelés-oktatásban 1,9 millióan vesznek részt (1 millió 852 ezer), a PMSZ 639 főt befogadó nézőtere, napi két előadás megtartásával hétfőtől-csütörtökig, éves szinten 200 napot kalkulálva, 200 előadással számolva 127.800 fő számára biztosítana kulturális, színházi élményt, nem beszélve az előadásokhoz kapcsolt drámapedagógiai foglalkozásokról. Az adatokból jól látható, hogy még egy nemzetstratégiai státuszú kulturális intézmény sem képes az igényeket egyedül teljes mértékben kielégíteni, azonban kulturális bázisként tud szolgálni e nemes cél és feladat ellátásában. Ha csak a hátrányos helyzetű tanulók számát (92,1 ezer fő) és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek számát vesszük (93,9 ezer fő), akkor megállapítható, hogy nagyban hozzájárulhatnánk a hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlőségéhez. A színház, miközben nevel, példát mutat, egyben élményt és célt is ad a gyerekeknek.

A mi célkitűzésünk elsősorban az alaptantervben javasolt, vagy ahhoz illeszkedő klasszikus magyar és világirodalmi művek értő és elemző bemutatását célozza meg fenti réteg számára. A PMSZ így a Nemzeti Színházi előadások befogadásához szükséges alapismerteket biztosítaná.

Aprók színháza 2023.

Cseperedj a Magyar Színházzal! – Leporelló babaszínházi előadássorozat

A színház gondol a legfiatalabb nézőkre is, ezért a 2022/2023-as évadban babaszínházi előadássorozatot hoztunk létre Leporelló címen. Az új színházi formátumunkat rögtön három, egymásra épülő előadással kezdtük meg április 29-én.

Az előadások témái a gyermekek fejlődési szakaszait követik. Hangora című előadásunk a látással foglalkozik, a Herfli a hangképzéssel és a Lippogó a mozgással.

Az előadásokat sorrendben 6 hónapos kortól, 12 hónapos kortól és 18 hónapos kortól ajánljuk, mely korosztályi besorolások nem szabályok, hanem színházi nézőinknek készült irányadások. Előadásaink a meghatározott kezdeti korosztálytól egészen 3 éves korig mindenki számára élvezhetők. Fontosnak érezzük, hogy a legkisebbek már gyerekként megismerkedjenek a színház világával, hogy aztán együtt cseperedjenek a Magyar Színházzal.

Az előadás sikerét mutatja, hogy a bemutató óta 25 előadást játszottunk és közel 900 kisgyermeket, és családját szólítottunk meg, és kínáltunk számukra olyan komplex érzékenyítést, ami egyedülálló Budapesten.

A Leporelló sorozat a napokban meghívást kapott egy 12 alkalmas Felvidéki turnéra.

Nemzetstratégiai szempontok

Országosan egy nemzeti státuszú ifjúsági- és családi színház üzemeltetése sokkal inkább nemzetstratégiai kérdés, mint gazdasági. Kell egy hely, amely sokak számára magas színvonalon kínál értékes színházi előadásokat, amelyek a Lázár Ervin Program keretén belül elérhetőek. A hátrányos helyzetű gyermekek többsége nagycsaládokban él. Ha csak 5 főt kalkulálunk családonként, az közel 700.000 ember Magyarországon. Ők egyáltalán nem tudják megfizetni a jelenlegi 3.500-9.000 forintos budapesti és vidéki jegyárakat.

Ahhoz, hogy a Lázár Ervin Program folytatódjon, kormányzati döntésre van szükség, ugyanis a normál – teljesárú –, műsorpolitika szerinti jegybevétel kiesését kellene legalább részben államilag finanszírozni. Ne felejtsük el, így közel 700.000 embert szólíthatunk meg, akik ezen élmény részeseivé válhatnak, ha csak közvetve is a 127.800 fő közvetlen színházi élménye mellett!

Természetesen fenti számadat csak a hétköznapra szóló gyermek- és ifjúsági műsorokat feltételezve számolt és csakis a nagyszínpadra kalkulált adat, a hétvégi (péntektől-vasárnapig) tartó további időszakban a családok részére további 100.000 fő elérését jelenti csakis a nagyszínpadon számolva. Ez azt jelenti, hogy évente több mint 230.000-250.000 látogatóval tudna intézményünk kalkulálni. Nagyságrendi összehasonlításban ez az Operettszínház éves látogatottságának felelne meg, mely szintén nagy múltú és presztízsű nemzetstratégiai intézmény!

Magyarország kormánya ugyancsak kiemelten fontos feladatként, nemzetstratégiai pillérként kezeli a hazai családtámogatási rendszer korszerű fejlesztését, mely koncepcióhoz a Pesti Magyar Színház rövidtávú programja is már szervesen illeszkedik.

Egy ilyen színház mindenképpen túlmutat önmagán; nemcsak missziós tevékenységével, hanem azzal is, hogy egy olyan kultúra-közvetítő modellben gondolkodik, amely egyéb kulturális intézmények számára is követendő példaként és felnövekvő közönségük bázisaként szolgálhat.

A PMSZ és a Liget-projekt

A Liget-projekt keretében épül egy gyerekszínház a Városligetben, de csak 300 fő befogadására lesz alkalmas. Érdeemes átgondolni, hogy a Liget-projektben szereplő színházzal közösen hogyan tudnánk kiszolgálni a felmerült gyermek- és ifjúsági igényeket. Megépítését követően a Liget-projektben szereplő színház is működését tekintve jelentős támogatást igényel majd. Gazdaságosabban, hatékonyabban és racionálisabban lenne üzemeltethető, ha a Pesti Magyar Színház és a Városligeti Színház közös vezetői, gazdasági és művészeti irányítás alatt üzemelne, így nem versenytársai, hanem partnerei lehetnének egymásnak nemzetstratégiai feladatunk megvalósításában. Mindkét intézmény állami támogatásból működik, vagy fog működni, így jogi akadályja sincs az összevonásuknak. Egy esetleges, jövőbeli színházfelújítás ideje alatt a Pesti Magyar Színház zökkenőmentesen üzemelhet a Városligeti Színházban, biztosítva a folyamatosságot feladatai ellátásában. Legyen a Városligeti Színház a Pesti Magyar Színház kamaraszínháza, ezt javasoljuk. Az elképzelés nem légből kapott. Korábban a Várszínház (ami a mai Karmelita kolostor helyén működött) volt a Nemzeti Színház kamaraszínháza. Tekintettel arra, hogy a két intézmény (Városligeti Színház, Pesti Magyar Színház) egy városban, Budapesten található, egymástól kb. 800 méterre fekszenek, így a színészek ingázása a két intézmény között sem igényelne plusz forrást továbbá a műszaki és

logisztikai (pl.: Columbus utcai díszletraktár) közelsége a Városligeti Színház költséghatékonyabb működését eredményezné.

Ifjúsági színházi koncepció 2024-2029

Ifjúsági koncepciónk a következő színdarabok lehetséges bemutatását jelenti: Kötelező olvasmányok adaptációi, elsősorban Jókai Mór, Gárdonyi Géza, Mikszáth Kálmán műveiből készült, vagy újonnan készítendő feldolgozások, repertoárunk bővítése kapcsán a következő darabokban gondolkodunk:

- Kästner: Emil és a detektívek
- Kästner: A két Lotti 8+
- Szabó Magda: Sziget-kék
- Lázár Ervin: Hétféjú tündér
- Tersánszky Józsi Jenő: Misi Mókus kalandjai
- Tömöry Márta-Korcsmáros György: Csizmás Kandúr
- Szabó Magda: Bárány Boldizsár
- Golding-Deres: A legyek ura 14+
- Ottlik: Iskola a határon 14+ (kötelező olvasmány is!)
- Új zenés adaptáció: Defoe: Robinson 10+
- Grimm-mesék sorozat 6+
- Andersen-mesék sorozat 8+
- Svéd musical A három muskétásból – vagy ugyanebben a témában: Tasnádi: A három testőr 12+
- Charlie és a csokigyár 8+
- Rejtő-adaptáció: pl. Kaposi József adaptációjából kiindulva: Az elveszett cirkáló 12+
- Dörmögő Dömötör 6+
- A. de Saint-Exupéry: A kis herceg
- Lewis Carroll: Alice csodaországban
- Cormier-Békés Pál: Csokoládéháború 10+
- Móra: Kincskereső kisködmön
- Fazekas Anna: Öreg néne őzikéje alapján

Újonnan induló programjaink 2024-2029 között - összefogás a következő nemzedékért

Kultúr(m)a program - Együtt a jövő kultúrákedvelőiért

A Magyar Színház több mint 185 éve áll a kultúra szolgálatában. Célunk olyan művészetkedvelő és -értő fiatalok oktatása, kinevelése, akik a jövőben a kulturális szféra aktív befogadói és fogyasztói lehetnek. Hisszük, hogy ezen törekvésünk megvalósítását a legfiatalabb korosztálynál kell kezdeni, hiszen minél fiatalabb korban találkoznak a gyermekek a kultúra szépségével, annál inkább nyitottak lesznek rá a jövőben is.

Ezen tevékenységünket az elmúlt években kiemelten kezeljük, szoros együttműködést építettünk ki a tankerületekkel, gyermekotthonokkal és egyéb speciális szervezetekkel. A következő lépésünk egy közös összefogáson alapuló program lenne:

A 2023/2024-es évadban újtárra indítjuk a KULTUR(M)A - Együtt a jövő kultúrákedvelőiért programunkat, melynek célja olyan közösen szervezett programok létrehozása, melyek elsősorban a pedagógusokat és a diákokat szólítják meg.

Mi is ez egész pontosan?

1. Olyan egész napos programajánlatok/osztálykirándulások kidolgozása, ahol egy színházi előadás megtekintésén túl egy múzeumlátogatási vagy múzeumpedagógiai foglalkozás lehetőségét kínáljuk a pedagógusoknak kedvezményesen. Ehhez olyan múzeumokkal kötöttünk együttműködési megállapodást, akikkel közös tematikát dolgoztunk ki annak érdekében, hogy a diákoknak komplex kulturális élményt tudjunk biztosítani.
2. Közös kapcsolódási pontokon alapuló, tematikus csomagok összeállítása, melyeknek segítségével szórakozva mélyíthetik el tudásukat a tanulók egy-egy téma kapcsán.
3. A vidéki tanulók integrálása a fővárosi kulturális életbe.

A program szeptembertől indulva 5 múzeummal indul el a Magyar Színház kezdeményezésére. Az előzetes felmérések nagyon biztatóak; mind a szakmai, mind a közönségi oldalról támogatást és nagy érdeklődést mértünk.

VIP rendszer kialakítása

A stabil piaci helyzetünk eredményeképpen további fejlesztést, innovációt tervezünk a következő években. Ilyen innováció lenne a VIP rendszer bevezetése is, ami szorosan kapcsolódik a színházi élménymarketinghez.

Célunk az egy-egy előadás esetén részlegesen kihasznált helyeket átalakítani, hogy új köntösbe öltöztetve, fokozott élményt adjunk a nézőknek.

A VIP rendszer alapjai:

- Extra áras jegyek az előadásokra, melyekért különleges élmények járnak
- Állófogadás az előadás előtt, szünetben és előadás után
- Korlátlan étel- és italfogyasztás
- Soron kívüli jegyátvétel és jegyérvényesítés – Külön VIP jegypénztár biztosítása
- Kiemelt helyen való előadás megtekintés – Emelet első sor
- Előadás után a fogadás alatt élő zene
- Előadás után színpadbejárás / közönségtalálkozó

Helyszín: Sinkovits Imre Színpad előtere – fent, a Nagyszínpad emeleti részén (külön elkerített rész, külön ruhatárral, külön mosdókkal)

A Jövőbe vezető út és annak alapjai

A 2015. január 1-jével kezdődő igazgatói ciklusom rövidtávú stratégiájának középpontjában a Pesti Magyar Színház elfogadottságának és fizetőnéző-számának növelése szerepelt. Az igazgatói pályázat kiírása a 2010-2015 közötti időszak drasztikusan lecsökkent nézőszámának (alig 50.000 néző) emelését tűzte ki célul. A fenntartó (akkori nevén EMMI) bizonytalan volt, hogy az egykori Nemzeti Színház elhasznált, amortizált infrastruktúrájában vajon gazdaságosan üzemeltethető-e egy közintézmény. Közel négy és fél év alatt az új menedzsment bebizonyította, hogy igenis lehetséges egy jól átgondolt új struktúrában színházat üzemeltetni. Az eredmény megkérdőjelezhetetlenül bizonyítja a szakmai hozzáértést és a profizmust, a színház megörökölt adósságállománya nem növekedett, mindemellett a 2014. évi 44%-os mértékről 96%-ra nőtt a látogatottságunk.

Intézményünk fontos mérföldkőhöz érkezett a 2019. év folyamán. A fenntartható növekedés csak az általunk kidolgozott középtávú stratégiák hibrid szinergiájának megvalósításával volt biztosítható. Az efajta működés során gyermek-, ifjúsági- és családi színházként vizionáltuk az intézményt a nemzetstratégiai közszolgálati szerep mellett a piaci szempontok teljes mértékű figyelembevételével és az azokra való gyors reagálási képességgel.

Azt valljuk, hogy intézmény vezetésébe csak akkor fogjon az ember, ha minimum közép-, hosszú távú céljai, de inkább szervezeti küldetéstudatának teljes birtokában fel tudja vázolni a kívánt eredmény elérését. Úgy hiszem, mi mindig is ezt az utat jártuk, világos, nemzetstratégiaileg kiemelt családokra – nemzetünk építőköveire – épülő gyermek- és ifjúsági intézmény létrehozása és annak mind hatékonyabb és eredményesebb üzemeltetése, továbbá a kultúraközvetítés folytonosságának megteremtése a küldetéstudatunk.

A Pesti Magyar Színház nemzeti státusza és gyermek-, ifjúsági és családi területen végzett nemzetstratégiai tevékenysége okán mára már a kulturális piac meghatározó és megkerülhetetlen szereplőjévé vált. A Lázár Ervin Program zászlóshajója, mely mutatószámai alapján méltán veheti fel a versenyt az ország összes színházával. A Pesti Magyar Színház-Ifjúsági- és Családi Színház elnevezés mellé 2023.01.01-től a nemzeti státuszt is elnyerte intézményünk, azonban a covid és a háborús konfliktus következményeként a nemzetstratégiai fontosságú státuszát és az ehhez szorosan kapcsolódó alaptevékenységéhez és feladatai ellátásához elengedhetetlen többletforrást intézményünk Magyarország költségvetésének nehéz helyzetére való tekintettel még a fenntartó nem tudta rendelkezésünkre bocsájtani. Bízunk

abban, hogy a vis maior és a háborús helyzetek elmúlását követően a fenntartónak lesz rá lehetősége hogy ezt a nemzetstratégiai feladatot ellátó intézményt hozzá méltó infrastrukturális állapotba hozza és a az állami támogatását is nemzetstratégiai státuszú intézményekéhez igazítsa.

Az intézményben kialakított válságstratégia és válság-menedzsment továbbá, a befektetők bevonása, VIP rendszer kialakítása, mecenatúra lehetőségének megteremtése, rezsicsökkentés és energia-függetlenítő beruházások eredményeként az intézményi költségvetés is jobban képes lesz alkalmazkodni a külső, változó körülményekhez.

Azt is látjuk, hogy mi a biztosan nem járható út intézményünk jövőjét tekintve, mert 2015 óta vezetésem alatt ez már bebizonyosodott, amikor is a csőd széléről kellett visszarángatni ezt az intézményt az átvételt követően és újra kellett pozícionálni, megtalálni piaci és kulturális szerepét!

Amennyiben nem a piaci, hanem csak és kizárólag a művészetet és a piaci- és támogatási igényeket és lehetőségeket teljes mértékben figyelmen kívül hagyó intézményi működés valósulna meg, akkor már rövid távon a látogatottság visszaesne 50%-ra, a 2015 előtti idők statisztikai adatai alapján! A látogatottság visszaesésével természetesen a bevétel is a felére, vagy még kevesebbre csökkenne, mely rövid távon adósságspirálba tekerné az intézményi költségvetést. Ennek ellensúlyozására kb. 500 MFt-1 Mrd Ft nagyságrendű azonnali beépülő állami többlettámogatásra lenne szükség! Ezek nem azok az idők amikor egy ekkora és ilyen múltú intézmény vezetésének módjának változtatásával próbálkozni, kísérletezni és többletforrást igényelni lehet, jelenleg túl kell élni immáron a negyedik válságokkal terhelt évet!

Ez a menedzsment már bebizonyította, hogy képes erre a több százmillió forintnyi összértékű elvonások ellenére is, túlélte, ALKOTOTT és immáron NEMZETI státuszú intézményként a nulláról teljesen újra pozícionálta az intézményt 96%-os látogatottsággal és abból a fizető nézők 99,1%-os számával! Ezt hívjuk mi sikeres intézményi evolúciónak, mely a válságálló stratégián alapul és nemzetstratégiai jelentőségű! Az elért kiemelkedő és elvitathatatlan eredményeink alapján kijelenthető igencsak nehéz lenne bárkinek is ezeket fokoznia, bármilyen koncepció mentén is képzelet el a színház jövőjét. **Napjaink feladatai között már nem szerepel az intézmény sikeressé tétele, hiszen tényekkel igazolható módon rendkívül kitartó és alázatos munkával számos sikert értünk már el. Nem állítjuk, hogy ne lehetne ezeket a sikereket tovább fokozni, de biztosra vesszük, hogy nagyon nehéz dolga lenne bárkinek is, aki ezen eredmények láttán további sikereket elérését tűzi ki célul. Az**

intézményi evolúció nem áll meg, de van elég bátorságunk és akarásunk továbbmenni ezen a nemzetstratégiai jelentőségűnek mondható úton.

Intézményünk vezetőségének távlati vízióinak eredményességének alátámasztásaként álljon itt egy ékes példa: intézményünk vezetősége a 2017. év folyamán kidolgozta a Nemzeti Gyermekek-, Ifjúsági- és Családi Színház középtávú stratégiai tervét. A tervet benyújtotta Balog Zoltán miniszter Úrhoz is, Prof. Dr. Kásler Miklós miniszter Úrhoz is, továbbá az Intézményünkhöz kirendelt költségvetési főfelügyelő is véleményezte azt.

Véleményét az alábbiakban idéznénk:

*„Főfelügyelői Szakvélemény a
Nemzeti Gyermekek-, Ifjúsági- és Családi Színház
Projektről*

Dr. Zalán János PhD, DLA és Kósa Péter Zsigmond - a Pesti Magyar Színház igazgatójának és gazdasági igazgatójának felkérésére - áttanulmányoztam a Színház vezetése által készített - fenti címben szereplő Projektet. Bizton állítható, hogy a Projekt megfelel azoknak a tartalmi, és formai követelményeknek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a Projekt értékelhető legyen.

A Projekt értékelése a költségvetési felügyelői intézményi tanácsadói keretében valósult meg. A szövegben nem kellően kifejtett gondolatok személyes beszélgetések során lettek értelmezve, amelyeken részt vett az igazgató, a gazdasági igazgató és a stratégiai igazgató. A személyes beszélgetések során az értelmezésen túl tisztázva lettek a Projekt egyes részleteinek kapcsolódása (strukturális egyeztetés), a célkitűzések és a források közötti megfelelések, valamint a Projekt esztétikai, szociológiai és gazdasági harmóniájának érvei és biztosítékai.

A Projekt értékelésének fő súlya a Projekt gazdasági része. A külön mellékelt költségvetés tanulmányozásának befejezése után megállapíthatjuk, hogy a Projekt legfontosabb pénzügyi jellemzői a visszafogottság, és a szerénység (konzervatizmus) - pénzügyi tervezés során megvalósították a valódiság és célorientáltság elveit.

Összevetve a Projekt által megcélzott nézői réteg nagyságát a Projekt megvalósításhoz szükséges pénzeszközökkel, úgy véljük, hogy nem túlzás a Projekt szerkesztőinek az a megállapítása, amely nemzetstratégiai feladatnak tekinti a Projekt végrehajtását.

Figyelembe véve a Színház vezetésének (a Projekt szerzőinek) elmúlt években a feladatmutatókban is elért rendkívüli sikereit, - a Projekt szakszerűségével együtt kellő

biztosítékkal rendelkezünk ahhoz, hogy teljes meggyőződéssel javasolhatjuk a Projekt mielőbbi, kellő tervezettséggel történő megvalósítását, majd rendszerszerű működtetését.

Budapest, 2017. december 13.

Dr. Venczel Sándor

Költségvetési főfelügyelő”

Kezdeményezésünk hatására került sor a Lázár Ervin Program pilotjának, majd a teljes programnak a 2019. évi elindítására is. **2017-ben lefektettük a portfólióváltás alapjait, így nem a levegőbe beszélünk amikor azt mondjuk létezik egy víziónk és nem félünk azt megvalósítani, kitartunk amellett és véghez is visszük azt!**

A rendszeres színházi nevelésre vonatkozó további terveink 2024. évtől kezdően

A 2015-2023 közötti időszakban a színházi nevelés terén elért eredményeinket tovább folytatva és megerősítve 2024 és 2029-ig tartó időszakban a Drámalabor Műhelyünk – mint “színház a színházban” – kapcsán a következő hosszú távú stratégiai, művészeti és gazdálkodási tervet szeretnénk felvázolni:

1. saját struktúrával rendelkező műhely kiépítése
2. alkotóműhely bázis építése
3. repertoár építésnél műfaji és formai sokszínűsége való törekvés: a már meglévő formák bővítése [tie, tantermi] mellé fórumszínházi, vitaszínházi formák beemelése
4. együttműködések: közösségi színház, színjátások, összművészeti projektek, workshopok

Saját struktúrával rendelkező műhely kiépítése

A 2024-2029 közötti időszakban a Drámalabor Műhely pozícióját szeretnénk megerősíteni a hazai színházi nevelés térképén. Ehhez kidolgoztunk egy átfogó tervezetet, egy középtávú stratégiát arra, hogy hogyan lehet a Drámalabor Műhelyünket az elképzelt koncepcióhoz igazítani.

A “színház a színházban” elv mentén olyan műhely kiépítését tűztük ki célul, aminek saját csapata, évadterve, repertoárja és évről-évre kiszámítható, elkülönített költségvetése van.

Ahol értékkel bír a társulat saját állományából kinevelni azokat a színész-drámatanár szakembereket, akik kellően érzékenyek és nyitottak a műfaj sajátosságaira, és szívügyüknek, missziójuknak érzik a színházi nevelést, a színházzal színházra nevelést. Éppen ezért a Drámalabor “társulatát” a színház színészeiben és ensemble tagjaiban gondolkodva szeretnénk felépíteni. A társulat tagjai mellé szívesen hívunk be olyan külsős szakembereket, színész-drámatanárokat, akik a hazai színházi nevelés területén jelentős szakmai tapasztalattal rendelkeznek és tudásuk és érzékenységük inspirálóan hathat a Pesti Magyar Színház fiatal és építkező Drámalabor csapatára.

Hisszük és támogatjuk színészeink szakmai fejlődését, mely nélkülözhetetlen forrássá válhat, az olyan széles spektrumú korosztályi megszólítás és elérés esetében, amit célul tűztünk ki. Hiszen hosszútávú terveink között a babaszínházról (2022/2023-as évadban bemutattuk a *Leporelló-sorozatunkat*) az óvodásokon át (2023/2024-es évadra tervezett projekt - “Égigérő” *munkacímmel*) a fiatal felnőttekig minden korcsoport számára szeretnénk színházi nevelési Dr. Zalán János PhD, DLA – Pesti Magyar Színház igazgatói pályázat 2023

programot, közösségi színházi élményt, összművészeti projektet kínálni, mely tervek megvalósításához nélkülözhetetlen a korosztályi sajátosságok megismerése, valamint a szakmai eszköztár bővítése, a különböző színházi formák és pedagógiai módszerek megismerése és alkalmazása.

Éppen ezért a Labor előadásaiban és projektjeiben résztvevő művészek, szakemberek számára évadonként 1 alkalommal workshop jelleggel tréninget tervezünk, külsős tréner közreműködésével. Színházi nevelési workshopjainkat évadonként változó tematikára (drámás, bábos, táncos, impro, kontakt tánc stb.) építve tervezzük, adott évadban velünk dolgozó, a Laboros projektben résztvevők (színészek, ensemble tagok) számára.

Alkotóműhely bázis építése

2022/2023-as évadban színházunk Drámalabor csapata a megnövekedett foglalkozási igények gördülékeny kiszolgálása érdekében 3 főre bővült. Az egy fő főállású színházi nevelési szakember mellé társulatunk két színésznője kapcsolódott be a közös munkába, így egy olyan optimális helyzet állt elő, hogy a foglalkozást tartók mindegyike színész-drámatanár szerepben érvényesen tudtak dolgozni.

A fenntartható minőségi és mennyiségi növekedés a továbbiakban a Drámalabor Műhely alkotóműhely bázis építése kapcsán tervezett középtávú stratégia megvalósításával biztosítható. Az elmúlt évek tapasztalata és foglalkozás számai bizonyítják, hogy jelentős igény van a nagyszínpadi előadásainkhoz kapcsolódó foglalkozásokra, ezt a mennyiséget hatékonyan és teljeskörűen 3 fős színész-drámatanár csapattal tudjuk kiszolgálni, így ezt a felállást a továbbiakban szeretnénk megtartani.

A hosszútávú stratégiai célkitűzésünk között azonban a Drámalabor csapatának bővítését tűztük ki. Fontosnak érezzük, hogy az 5 év alatt egy főállású vagy két félállású, a területükön már elismert, szakemberrel bővüljön a csapat.

Repertoár építésnél műfaji és formai sokszínűségekre való törekvés: a már meglévő formák bővítése mellé (TIE, Tantermi) fórum színházi, vita színházi formák beemelése.

Középtávú stratégiai célkitűzésünk között szerepel a Drámalabor Műhely repertoárjának bővítése. Meglévő előadásaink mellé az elkövetkező időszakban legalább 4 új Labor előadást tervezünk megvalósítani. Szakmai fejlődésünk, műhelyünk versenyképessége és innovatív fejlesztése érdekében nem csak mennyiségben, hanem minőségben is szeretnénk előrelépni, éppen ezért új formák kipróbálást és beemelését tervezzük. A komplex színházi nevelési és tantermi előadásaink mellett – melyek bizonyítottan sikeresek –, vitaszínházi és fórumszínházi

előadások hasznosságában is lehetőséget látunk. Ezek olyan izgalmas műfaji kalandozásokra teret és lehetőséget adó formák, amik a gyermek- és ifjúsági közönségünk edukálását támogatják, valamint a Pesti Magyar Színház műfaji sokszínűségét fejlesztik.

Tervezett új bemutatóink kapcsán fontosnak érezzük, hogy a nemzeti tantervhez illeszkedően gondolkodjunk a kötelező olvasmányok listájában. Illetve olyan társadalmi problémákra is reflektáljunk, mely jelen korunk megkerülhetetlen jelenségeit (zöld gondolkodás, iskolai bántalmazás, erőszakmentes kommunikáció, online/offline világ ellentmondásai stb.) veszik górcső alá.

Fontosnak érezzük, hogy ezek az előadások könnyen utaztathatóak legyenek, és lehetőségeinkhez mérten nem csak budapesti iskolákban, hanem vidéki településeken, kulturális fesztiválokra is bemutatkozhatnának.

A repertoárbővítés mellett az előttünk álló évek egyik legfontosabb célkitűzése, hogy minél több iskolával kerüljünk szoros, partneri kapcsolatba. Szeretnénk, hogy a Drámalabor Műhely olyan bázis legyen, egy olyan alkotóközösség, ahová a gyerek- és ifjúsági korosztály szívesen jön, és ahol szívesen tölti idejét. Éppen ezért pedagógusoknak tervezett immár hagyományos évadindító workshopjaink mellett, terveink között szerepel színjátszó csoport, improvizációs műhely és nyári napközis színházi alkotótábor elindítása is.

A Labor állandó színjátszó csoportja a hétről-hétre zajló munka során, melynek helyszíne az ART-járó tere jelenleg, egy saját előadás elkészítését vállalja. A Labor-csoport első bemutatója terveink szerint a színház Sinkovits Imre Színpadán kerülhet bemutatásra. A színjátszó csoportnak a közös alkalmakon túl lehetőségük nyílik megismerkedni a színház világával, bepillantást nyerhetnek a kulisszák mögé, megismerkedhetnek a színházi terek munkájával.

A Labor improvizációs klubot pedig havonta, alkalomszerűen akár változó részvevőkkel tervezzük útnak indítani. A színházi improvizáció rengeteg területen fejti ki jótékony hatását, de elsősorban játékot, elfogadást, a hibázás lehetőségét, személyiségfejlődést hozhat azok számára, akik velünk tartanak majd.

Az általános iskolás korosztállyal az előadásainkon túl pedig nyári napközis színházi alkotótábor keretein belül szeretnénk találkozni. A színházpedagógusaink vezetésével megvalósuló egy hetes tábor minden nyár elején tematikus, a következő évad hívószavát zászlajára tűzve valósulna meg.

A fentieken kívül hosszútávú szakmai terveink között még két igazán izgalmas projektterv is szerepel: olyan együttműködések keresése és kezdeményezése, amelyek eredményeképp a Drámalabor keretei között különböző társművészetekkel foglalkozó, vagy még azt tanuló

hallgatók (többek között képzőművész, zenész és táncos hallgatók) gyakorlati alkotómunkát végezhetnek, remélve, hogy a kezdeményezés hatására izgalmas összművészeti előadások és események szülehetnek. Valamint az érzékenyítés, a társadalmi felelősségvállalás jegyében szeretnénk egy nevelőotthonnal is együttműködésre lépni és egy egész évadon átívelő drámás munkát vállalni az állami gondoskodásban élő fiatalokkal.

Ennek a gondolkodásnak mentén született meg a 2023/2024-es évadtervünk is. Drámalabor Műhelyünk évada immár hagyományosan egy két napos pedagógus workshoppal indul. A workshop célja, hogy a pedagógusok is átélhessék és megtapasztalhassák mindazt, amit a diákoknak kínálunk Drámalabor Műhelyünkben, valamint olyan eszközöket és formákat adjunk, amelyeket a formális iskolarendszerben is alkalmazni tudnak. Így célzottan a workshop egyik napján a felsős és középiskolai pedagógusokat szólítjuk meg, míg a másik napon az alsósoknak kínálunk sajátélményű műhelymunkát.

A Labor repertoárját ebben az évadban két előadással is bővítjük, amelyekkel az általános iskolai korosztályt szólítjuk majd meg. A műfaji sokszínűsége törekedve, színházi nevelési előadásainkat ebben az évadban vitantházi előadással bővítjük.

Ezért a műhely első bemutatója az I screen, vitantház az online életünkről munkacímet viseli. A három színész-drámatanárral megvalósuló forma a felsős korosztályt célozza, és Bethlenfalvy Ádám rendezi. Témája az online élet, hiszen a képernyőn, virtuális terekben töltött idő egyre nagyobb részét teszi ki az életünknek. A kütyük, online terek megkönnyítik a hétköznapijaink, de akadály is annak, hogy jelen legyünk az életünkben; segítik a kapcsolatteremtést, és egyben el is szigetelnek minket. Bonyolult kérdések elé állítanak mindannyiunkat. A mesterséges intelligencia térhódítása tovább komplikálja a valóság és virtualitás, az ember és gép viszonyát. Vitantházi előadásunk éppen ezért olyan kérdéseket nyit meg színházi jelenetei segítségével, amelyekről érdemes gondolkodnunk, beszélgetnünk, sőt vitatkoznunk is. Erre kínál lehetőséget majd programunk interaktív része. Az előadás bemutatója: 2023 ősz.

A Labor második bemutatóját 2024 tavaszára tervezzük, melynek író-rendezője – Bethlenfalvy Ádámhoz hasonlóan –, a színházi nevelési szakma egyik meghatározó szakembere, Hajós Zsuzsa lesz. Az alsósoknak készülő komplex színházi nevelési előadás (TIE) a korosztály kötelező olvasmányaira fókuszál, így a témája a Lázár Ervin mesék és történetek lesznek. Az Ezerarcú című előadás során Lázár Ervin mesehőseivel együtt kalandozunk majd külső és belső világokban, és keressük a választ saját és közösségünk égető kérdéseire. Szerencsés esetben rá

is lelünk néhány válaszra, amik segíthetnek megtalálni a helyünket és a valódi utunkat az életben és a történetben egyaránt.

Az évad során a Labor munkájának egyik meghatározó projektje az “Égigérő” munkacímet viseli. A Pesti Magyar Színház Drámalabor Műhelyének 2023/2024-es évadon átívelő óvodai projektje során 3 óvodával tervezünk együttműködni. Az együttműködő óvodákban 2 projektnapot tervezünk, egyeztetés szerint egy őszt és egy tavaszt. Ezen alkalmak során a Labor színész-drámatanár csapata körülbelül 3 órát terveznek az intézmények által megnevezett óvoda csoporttal együtt tölteni. Ez idő alatt drámás játékokat, korosztálynak szóló helyzetgyakorlatokat, csoportos improvizációt, közös játékot és beszélgetést tervezünk. Az együtt töltött projektnapok tapasztalataiból inspirálódva készül majd egy saját tervezésű, interaktív meseelőadás középsős és nagycsoportos gyermek számára. Terveink szerint a színházi évad és az óvodai tanév végével az együttműködő intézményekben kerül sor az előadás bemutatójára a projektben résztvevő óvodások közreműködésével.

Az évad végén pedig sor kerül az első Labor workshopra, a Labor előadásokban már játszó, és a 2024/2025-ös évadban játszani fogó színész, ensemble tagok számára. Célunk, hogy ezeken a tréningeken lehetőséget biztosítsunk szakmai eszköztárunk bővítésére, a különböző színházi formák és pedagógiai módszerek megismerésére és alkalmazására.

Természetesen az új projektek mellett folyamatosan igényelhetők a nagyszínpadi produciókhoz kapcsolódó feldolgozó foglalkozásaink, akár a 2023/2024-es évad bemutatóihoz kapcsolódóan is. A foglalkozásokat az elmúlt évekhez hasonlóan továbbra is kétféle rendszerben kínáljuk, egyrészt a színházban, többek között erre a célra létrejött – Art-járó elnevezésű – színházi nevelési műhelyben, másrészt külső helyszínen, az adott csoport oktatási intézményébe ellátogatva.

Összességében tehát a következő időszak során vállaljuk, hogy évről-évre sokszínű, változatos évadot készítünk elő, és keressük a területükön bizonyított szakemberek segítségét, bevonásuknak lehetőségét a Labor munkájába. Vállaljuk, hogy továbbra is célzott figyelmet fordítunk arra, hogy egyre több pedagógussal és diákkal tudjunk találkozni, és olyan platformot, olyan közösséget teremtsünk számukra, ahol párbeszédre és közös gondolkodásra léphetünk velük. És végül, de nem utolsósorban a szociálisan területen zajló innovatív társadalmi programok elindítását is feladatunknak érezzük.

Akadálymentesítés és társadalmi felelősségvállalási tevékenységünk folytatása a 2024. évtől kezdődően

2015-2023 közötti időszakban az akadálymentesítés terén elért eredményeinket továbbfolytatva és megerősítve a 2024-2029 közötti időszakban a következő hosszú távú stratégiai tervet szeretnénk felvázolni:

- országos kulturális akadálymentesítő központ és szakmai csoport létrehozása,
- Sinkovits Imre Színpad teljes infokommunikációs akadálymentesítése,
- audionarrációs rendszerünk fejlesztése, további akadálymentes eszközök beszerzése,
- Látható Láthatatlan színházpedagógiai program: színház nevelési előadásaink akadálymentesítése.

Országos kulturális akadálymentesítő központ és szakmai csoport létrehozása

A „Kihívás – felelősség – lehetőség” a II. Akadálymentesítés az előadó-művészet területein nemzetközi konferencia és workshopon megfogalmazott célok megvalósításában a világméretű erősen megkötötte a kezünket, éppen ezért a 2024-2029 közötti időszakban szeretnénk megvalósítani mindazt, amiről már akkor gondolkodtunk. A Pesti Magyar Színház célja, hogy országos kulturális akadálymentesítő központtá váljon, ahol a színházi akadálymentesítés minden gyakorlata elsajátítható és átvehető a társintézmények számára. Létrehozunk azt a szakmai csapatot, amely innentől a kulturális akadálymentesítésért dolgozik, és közösen gondolkodva haladunk tovább azon az úton, aminek egy részét a Pesti Magyar Színház már bejárta. Az akadálymentesítésben szerzett gyakorlatunk és tapasztalataink megosztásával szeretnénk elősegíteni a művészeti akadálymentesítés területén szükséges szemléletváltást.

A Sinkovits Imre Színpad teljes infokommunikációs akadálymentesítése

Színházunk 2015 óta egyenlő esélyű színházi élmény nyújtására törekszik, mely során játszóhelyeink közül nagyszínpadunk valamennyi előadását elérhetővé tettük látás-hallás- és mozgássérült nézőink számára is. Sinkovits Imre Színpadunk előadásain azonban egyelőre csak hallássérült nézőket tudunk fogadni. Kiszínpadunk teljeskörű akadálymentesítése jelentős átépítéssel volna megoldható, ezért első körben a teljes infokommunikációs akadálymentesítést tűztük ki célul. Éppen ezért egy mobilis, bárhová telepíthető audipack tolmácsfülke beszerzését és kiépítését tervezzük, amely lehetővé teszi majd a stúdiótérben is az audionarrációt. Így a már

elérhető jelnyelvi tolmácsolás mellett audionarrációval kísért előadások is megvalósulhatnak majd a következő időszakban.

Audionarrációs rendszerünk fejlesztése, további akadálymentes eszközök beszerzése

Középtávú stratégiai célkitűzésünk között szerepel audionarrációs rendszerünk fejlesztése, valamint további akadálymentes eszközök beszerzése. Olyan két frekvencia csatornával rendelkező fülmonitor rendszerben gondolkodunk, aminek egy része fix, a másik része mobil. Frekvencia csatornáit így tudjuk használni majd Sinkovits Imre Színpadnál kiépítésre kerülő tolmácsfülkénél, valamint a nagyszínpadi előadásainknál is. Az eszközök frekvencia sávjának kiválasztásánál fontos szempont, hogy kompatibilis legyen meglévő rendszerünkhöz, ne zavarja be a mikroportokat, illetve, hogy ezen frekvencia tartományokat ne vonják ki. A tervezett beszerzési eszközök infrán könnyen hangolhatók, 8-10 órás az üzemidejük és saját akkumulátorral működnek. A rendszert úgy építenénk ki, hogy legyen egy mobil (kb. 10 fős) rendszerünk is, mely bárhova telepíthető, így könnyen tudjuk használni konferencia, oktatási és prezentálási célokra is.

Látható Láthatatlan színházpedagógiai program: színház nevelési előadásaink akadálymentesítése

A Látható Láthatatlan színházpedagógiai programunkba – az előadásainkhoz kapcsolódó feldolgozó foglalkozások mellé – szeretnénk beemelni színházi nevelési előadásaink akadálymentesítését is. Célunk, hogy a már repertoáron lévő előadásaink – Szárazság; Kő, papír, olló – elérhetővé váljanak látássérült gyerekek számára is. Ezáltal átélhessék és megtapasztalhassák ők is mindazt, amit az ép diákoktársaiknak kínálunk. Hiszen az egyenlő esélyű hozzáférés elve alapján megilleti őket is, hogy minél teljesebb színházi élményben részesüljenek, és ezáltal színházszerető és -értő közönség váljon belőlük.

Összességében tehát a következő időszak során vállaljuk, hogy évről-évre fejlesztjük és kibővítjük színházunk szolgáltatásait mind a fizikai, mind az infokommunikációs akadálymentesítés területén. Vállaljuk, hogy továbbra is célzott figyelmet fordítunk előadásaink, produkcióink akadálymentesítésére, valamint az egyenlő esélyű színházi élmény nyújtása mellett egyúttal érzékenyítsük látó- és halló közönségünket, segítve ezzel is az akadálymentesítés társadalmi elfogadását, elismerését és fontosságát. És végül, de nem utolsósorban a szemléletformáló társadalmi programok, szakmai fórumok és műhelymunkák elindítását is feladatunknak érezzük.

A 2024 - 2029-es időszak lehetséges irányai - A Színház szervezeti, vezetési, fejlesztési, működési struktúrájára vonatkozó részletes szakmai elképzelések bemutatása

1. Válságálló út - válságálló stratégia

A gazdálkodási stratégia, a pályázatban megjelölt szakmai koncepció megvalósítására, illetve a jelenlegi nehéz gazdasági helyzet kezelésére vonatkozó terv bemutatása (válságmenedzsment)

Az intézmény az elért eredmények tekintetében ugyan már nemzetstratégiai jelentőségű, azonban a Fenntartó a pandémiás, majd a háborús helyzet miatt többletforrást természetesen még nem tudott az intézmény kívánt működési modelljének teljes megvalósításához finanszírozni.

A leendő nemzetstratégiai státusz megkívánja majd a teljes színházi infrastruktúrának a rekonstrukcióját. Gondoljunk csak bele, évente több százezer gyermek ismerkedik meg falaink között a színházi kultúrával. Az élmény és a kulturális ismerkedés része az épület külső és belső állapota, éppúgy mint maga a színházi élmény. Tegyük hát érte közösen, hogy ez az életem át tartó kulturális utazás méltán a megfelelő körülmények között indulhasson el. Mi készen állunk! Hadd tündököljön az intézmény régi fényében még további évtizedekig!

A múlt tapasztalataira épülve kifejlődött jelenlegi működési modell tovább folytatásának, további evolúciójának bemutatása következik az alábbiakban. Véleményünk szerint jelenleg ez az egyetlen út a külső körülmények intézményi gazdálkodásába gyűrűző hatása okán. A következőkben megkísérlem a válságálló út alapkonceptiójának és építőköveinek bemutatását.

Válságálló stratégia

Az öt évvel ezelőtt kidolgozott gördülő stratégia evolúciójaként hívtuk életre a jelenlegi működési koncepciónk gerincét képező válságálló stratégiát, mely az innováción, mecenatúrán és projekt alapú befektetők bevonásán alapul. Ezen modell a különböző válságoknak és háborús helyzetnek is ellenálló működést jelentett, továbbá a válság- helyzetekből adódó elmúlt 4 év tartós elvonásai (333 MFt) ellenére is, ugyan fogcsikorgatva, de biztosította a működőképességet!

Válságálló műsorpolitika

A műsorpolitikánk összeállításánál különösen fontos szempontnak tartjuk, hogy műsorunk igazodjon a mindenkor aktuális nézői/piaci lehetőségekhez, igényekhez. A válságállóságot az teremti meg, hogy rugalmasan tudjuk a portfóliónkat használni, mely során különösen figyelünk a Lázár Ervin Programban bemutatott produkciók, az értékesítésre szánt előadások és a streaming lehetőségeire, műsorpolitikán belüli részarányaira. A Lázár Ervin Program előadásait, olyan időszakokra hirdettük meg lehetőség szerint, amikor az értékesítésre kerülő előadások kevésbé keresettek, ezzel próbáljuk a kereslet igényeihez is megfelelően optimalizálni műsorstruktúránkat. Az alábbi táblázat szemlélteti, hogy műsorpolitikánk évről évre a piaci környezetnek és igényekhez, lehetőségekhez mérten mennyire rugalmasan tud alkalmazkodni.

	2 019		2 020		2 021		2 022		2023.0 6.30	
	db	%-os arány	db	%-os arány	db	%-os arány	db	%-os arány	db	%-os arány
LEP	29	10,70%	77	44,00%	80	22,73%	105	25,36%	0	0,00%
Értékesítés	242	89,30%	85	48,57%	31	8,81%	309	74,64%	236	100,00%
Stream	0	0,00%	13	7,43%	241	68,47%	0	0,00%	0	0,00%
Összesen	271		175		352		414		236	

Jegybevételi tervek

A 2024/2025-ös évad tervezésekor egy visszafogott jegyáremelésben gondolkodott intézményünk. Teátrumunk elkötelezett híve, hogy minél szélesebb közönségréteg számára tudjon magas szintű, minőségi kulturális kikapcsolódással szolgálni. Ebből következően ifjúsági- és családi színházként tartanunk kell egy olyan árszínvonalat, ami – ismerve a mai nehéz gazdasági világhelyzetet – a családok számára megfizethető és reálisan kifizethető marad. Hosszas kutatási időszak után a jegyáremelés mértékét 10%-ban határoztuk meg (szemben az egy év alatt bekövetkezett közel 25%-os inflációval), illetve bevezettük a hétfői jegyárat, ami azt a célt szolgálja, hogy a kevésbé preferált időszakok a mérsékelt helyárak miatt vonzóbbak legyenek, így segítve azt, hogy kiegyensúlyozottabbá váljon a hétköznapi és a hétfői előadások telítettsége.

Minden szinten igyekszünk lépést tartani szféránk innovatív újításaival, így a piaci trend alakulásához igazodva, egy évad végi tesztidőszakot követően bevezettük a dinamikus árazást, ami különböző logaritmusokat figyelembe véve igazítja az aktuális igényekhez a jegyárak

Dr. Zalán János PhD, DLA – Pesti Magyar Színház igazgatói pályázat 2023

alakulását, ez a további áremelésnek egy bújtatott formája, amivel várhatóan 8-9% többletbevétel realizálható azokon az előadásokon, ahol a dinamikus árazás aktiválásra kerül.

Az Interticket Kft. online értékesített jegyár-elemzéséből kiderül, hogy intézményünk jegyára a konkurens intézményekhez képest alacsonyabb, így tudunk az elmúlt években is jelentősebb áremeléseket végrehajtani, mint versenytársaink. Természetesen ehhez az is kellett, hogy minőségi, szórakoztató, magas színvonalú előadásokat tudjunk műsora tűzni és versenyre kelhessünk egyáltalán a konkurenciánkkal.

Ifjúsági- és családi színház révén fontos számunkra a jövő generációja, színházértő és szerető közönség kinevelése, ennek kapcsán kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekcsoportok fogadására. Műsorunk összeállításakor különösen fontos időszakok a hétköznapi délelőtti és délutáni, kifejezetten csoportok számára kitűzött előadások. Ebben az időszakban tartott produkciók esetében igyekszünk úgy válogatni, hogy mérsékeltebb árú, de azonos szintű, magas színvonalú előadásokat tudjunk ezekben az időszakokban tartani, ami a csoportok számára is megfizethető, azonban illeszkedik az iskolai oktatáshoz, tananyaghoz, így a pedagógusok is örömmel választják teátrumunkat kulturális kirándulásaik színhelyéül. Ebbe a koncepcióba illeszkednek bele a 2023. és 2024. évben bemutatásra kerülő előadásaink, valamint az évad folyamán a Drámalabor előadások repertoárját bővítendő színházi nevelési előadásaink:

Nagyszínpad

Békés Pál: Kétkelvezes varázsló

Sinkovits Imre Színpad

Deres Péter – Kolostori Gábor – Pál Tibor: Varázmese – Próbatelemek és hőstettek a magyar népmesék birodalmában

Art-járó

Bethlenfalvy Ádám: I Screen

Hajós Zsuzsa: Ezerarcú

A 2023/2024-es évadban sem felejtkezünk meg a családokról és a felnőtt közönségünkről sem, hiszen ahhoz, hogy tömegesen vonzani tudjuk a nézőket – ezzel természetesen a telítettséget és a jegyár bevételt is maximális szinten tartva –, minden évadban fontosnak tartjuk, hogy olyan előadások is bemutatásra kerüljenek, amelyek inkább a hétvégi időszávokban, az egyénileg

Dr. Zalán János PhD, DLA – Pesti Magyar Színház igazgatói pályázat 2023

hozzánk érkező nézőrétegek számára kínálnak minőségi szórakozást. Ezzel a szándékkal, hívjuk életre a következő produkciókat az évadban:

Nagyszínpad

Geszti Péter – Monori András – Tasnádi István: Ezeregy éjszaka

Gobbi Klub

Hamvas Béla: A bor filozófiája

Az évad jegybevételének tervezésekor megannyi tényezőt kell figyelembe vennünk, ha ki szeretnénk aknázni a színházunkban rejlő lehetőségeket és válságálló műsorpolitikát akarunk megvalósítani. Ez a szempontrendszer határozza meg azt, hogy az évadok előre elkészített tervezésekor melyik előadásból mennyit készülünk játszani egy hónapban, vagy összesen az évadban. Ez alapján megközelítőleg pontosan tervezni lehet, mind a havi bevételek-kiadásokat, melyek a produkciókhoz kapcsolódnak, mind pedig az évados, teljes bevételeket és kiadásokat. Ezen módszer segítségével pontosan meg tudjuk tervezni, hogy az év melyik hónapjában összesen mennyi bevétel és mennyi kiadás várható az alaptevékenységünk ellátása során. Mivel a havi műsorpolitika és a szezonális meghatározó a színházi életben, így a majdnem tökéletesen előre ismert adatok fényében intézményünk jobban és felkészültebben tudja az éves gazdálkodását is megtervezni, mert látja előre, hogy az év melyik szakában, mikor, mennyi bevétele lesz és ehhez képes igazítani a meglévő, prioritizált költség-igényeket, megteremtve így a válságálló gazdálkodás alapköveit.

Válságálló műsorpolitikánk készítésekor természetesen figyelembe kell venni azokat a tapasztalati tényezőket, amik az évek során már markánsan kialakultak:

- melyik napok keresettebbek az iskolai közönség számára,
- melyik napokat választják inkább a családok,
- melyik időszakban tudnak jönni inkább az iskolák az évad folyamán,
- mely időszakokat választják inkább a családok,
- hány órákor kezdődjenek a különböző előadások a játszási napok függvényében,
- melyik időszakban, melyik előadások keresettebbek, figyelembe véve az ünnepi időszakokat, hogy a kötelező- vagy ajánlott olvasmányok mikor vannak napirenden az iskolákban stb.

Vannak olyan elhanyagolhatatlan, tényszerű tényezők is, amit mindig figyelni kell, és alakítani hozzá műsort, a teljesség igénye nélkül ebből néhány:

- iskolai szünetek,
- ünnepek,
- hétvégék száma.

A fent bemutatott módon továbbá, egyéb tényezők figyelembevételével elkészítjük az évad bevételi tervét, ami kijelöli számunkra az elérni kívánt irányt és célt, s amivel kalkulálunk az egész évad folyamán. Ez az irányelv nem kőbevésett, természetesen igény esetén az évad alakulását látva a nézői, vásárlói igényekhez alakítjuk és módosítjuk. Ez a módszer jól láthatóvá teszi, hogy mit tudunk elérni jól strukturált műsorpolitikával, játsszási renddel, a különböző színpadok összehangolásával és megfelelő értékesítési stratégiák kiválasztásával. Ennek a mentén elkészítettük a 2023/2024-es évadra vonatkozó műsorpolitikát, melyben a bevételi és költség adatokat szándékosan nem szerepeltetjük a pályázat nyilvánossága okán, de annyit elárulhatunk, hogy a jegybevételünk bruttó módon várhatóan majdnem megközelíti majd a bűvösnek mondható – ebben az intézményben eddig elérhetetlennek tűnő – 1 MRD Ft-ot!

Előadásszámok 2023/2024											
Előadás címe	09. hó	10. hó	11. hó	12. hó	1. hó	2. hó	3. hó	4. hó	5. hó	6. hó	Össz .
A KINCSES SZIGET			4	2	4	3	4		2		19
A MUZSIKA HANGJA				5	3	3	2	4	3		20
DUNAKANYAR	2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	38
EZEREGY ÉJ			7	8	6	8	8	6	6	2	51
EZEREGY ÉJ szilveszter				2							2
A BOR FILOZÓFIÁJA				4	4	4	4	4	4		24
A KÉTBALKEZES VARÁZSLÓ				4	4	5	4	4	2	2	25
HARISNYÁS PIPPI		1	2	2	3	2	3	2	2		17
HÁZASSÁGON INNEN		1	2	2	2	2	2	2	2		15
IDŐFUTÁR		2	2	2	3	2	2	2	2		17
KŐ, PAPÍR, OLLÓ	2	4	4	4	4	4	4	4	4		34
LEPORELLÓ: HANGORA	2	2	2	2	2	2	2	2	2		18
LEPORELLÓ: HERFLI	2	2	2	2	2	2	2	2	2		18
LEPORELLÓ: LIPPOGÓ	2	2	2	2	2	2	2	2	2		18
MADAGASZKÁR	5	7	5	5	6	6	6	5	5	2	52
OLIVER		4	4	4		3	3	3			21
PMSZ 2.0 - Az ABC - KÜLDETÉS		20	20	20	20	20	20	20	20		160
VARÁSZMESE				2	20	20	20	20	20		102
SZÁRAZSÁG	2	4	4	4	4	4	4	4	4		34
TIZENHÉT HATTYÚK			2	2	2	2		2			10
I SCREEN			4	4	4	4	4	4	4	2	30
TOTYOGÓK - BABASZÍNHÁZ					4	4	4	4	4	2	22
TÜNDÉR LALA			2		2	2	2	2			10
TÜSKEVÁR		2	2	2	3	2	2	2	2		17
UTÁNKÉPZÉS ITTAS VEZETŐKNEK			1	2	1	2	2	1	1		10
VALAHOL EURÓPÁBAN	3	4	4	3	4	4	4	4	3		33
	20	59	79	93	113	116	114	109	100	14	817

Ensemble

Az ensemble létrehozása a válságálló műsorpolitika egyik fontos alappilléret jelenti! Intézményünk a darabokhoz egyesével, külön megbízási szerződéses jogviszonyban szerződtetett művészek helyett elhatározta, hogy kiépíti saját ensemble csoportos közreműködő csoportját, lehetőséget adva ezzel a fiatal munkavállalóknak a szakmai bemutatkozásra, továbbfejlődésre. Szükség is volt erre a lépésre a válságok adta bizonytalan helyzetben annak érdekében, hogy a rugalmas, válságálló műsorpolitikát tudjunk alkalmazni. Úgy vélem, ez

rendkívüli teljesítmény, ugyanis a válságok ellenére munkahelyek tucatjait teremtettük és tartottuk így fenn, és büszkék lehetünk erre is.

Ez a foglalkoztatási forma a játékrendek összeállításának egyeztetését jelentősen rugalmasabbá teszi, mindezekon túl költséghatékony is, az előadások nagy számára tekintettel.

Innovációk fenntartása

Intézményünk – mint már bizonyára az olvasó részére is kiderült – rendkívül rugalmasan áll az innovációhoz és folyamatosan keresi a különböző lehetőségeket, amelyekkel tovább fokozhatja a színházi élményt a közönsége részére. Az innováció fontossága elvitathatatlan és a jövő színházának megteremtésében kulcsszerepe van és lesz is.

További befektetők bevonása

A projekt alapon történő befektetők bevonásának nem titkolt célja az egyszeri, nagy költséggel járó szórakoztató színházi produkciók, vagy az egyszeri nagy beruházást jelentő innovációk létrehozásának költségeinek csökkentése. Aki ma minőségi, szórakoztató színházi előadásokat hoz létre, az pontosan tudja, hogy azok a költsége sokkal nagyobb mértékű, mint az egyéb prózai, vagy kis színpadi darabok létrehozásának költsége. Nem is beszélve a hatalmas befektetéseket (több tíz millió Ft-ot) igénylő infrastrukturális innovációkról (pl. a 4D színházi élmény vagy az immerzív sound bevezetése); ezek többléttámogatás nélkül kizárólag külső tőke bevonásával lehetségesek. A külső tőkét pedig érdekeltté kell tenni abban, hogy win-win alapon fektessen be a színház által elképzelt és megálmodott – hasznot termelő – projektbe hosszú távon. Tekintettel az összegek nagyságrendjére, csakis akkor lehet a befektetők figyelmét felkelteni, ha befektetésük legalább hosszú távon megtérül.

Koprodukciók

Nyilvánvalóan a válságok ellenére és a költségvetési megszorítások eredményeképpen és nem csak Magyarországon, Európában hanem az egész világon az összes kulturális intézmény a koprodukciók megvalósításában látja a költségcsökkentés lehetőségét. Azonban a koprodukciók megvalósíthatósága rendkívül sok tényezőtől függ. Ilyen tényezők lehetnek például az intézmények közötti fizikai távolság áthidalása, mely intézmény művészei próbálták be a darabot és személy szerint kiknek a testi adottságaik figyelembevételével készültek a jelmezek, már a díszletgyártás során is figyelemmel kell lenni az egyes játszóhelyek egyedi sajátosságaira, az intézmények infrastrukturális ellátottságára, továbbá az intézmények

megszólítani kívánt közönségrétegére, az előadások bérleti rendszerben vagy jegyértékesítéseken keresztül történő értékesítésére, egységes arculatra, marketingre, munkavállalók nyári kötelező szabadságolására, stb...

Fentiek alapján kijelenthetjük, hogy korántsem egyszerű a megfelelő koprodukciós partner kiválasztása és azt is kijelenthetjük továbbá, hogy mindig a lehető legegyszerűbb utat kell választani koprodukció során, így minimalizálva a felek között esetlegesen felmerülő különleges és eltérő igényeket. Ebből adódóan koprodukció megvalósítása véleményünk szerint jól átgondolt, előre megtervezett módon kizárólag 1-1 produkcióra korlátozottan – minden fenti és további sajátosság figyelembevételével – történhet csak meg. A jó koprodukció ritka, mint a fehér holló, és nem is feltétlenül biztos, hogy a lehető legcélravezetőbb megoldás választása a költségcsökkentések közül. Azt pedig egészen egyszerűen elképzelhetetlennek és logikátlannak tartjuk, hogy az ország két, vagy több – egymástól több preferenciában is jelentősen eltérő –, különböző pontján létező intézmények tartósan és hosszú távon, mint egy közös repertoár és színészi gárda szerepeltetésével és az ezzel járó egységes és a közönség által elunt műsorpolitikával lépjenek koprodukcióra egymással, vagy koprodukciós műsorpolitikát valósítsanak meg. Véleményem szerint akkor már sokkal szerencsésebb, ha egy vagy több intézmény a havi műsorrendjébe illesztésével kompletten megvásárolja a mi intézményünk egy vagy több teljes előadását, előadásait, így garantálható ugyanis hogy a színdarabot a már bepróbált és sok előadást teljesítő művészek a megfelelő, professzionális színvonal mellett tudják előadni. Az intézményünkkel a különböző szakmai alapokon együttműködni kívánó intézmények vezetőinek támogató nyilatkozatait jelen pályázat 18-26. sz. mellékleteiben mutatjuk be.

Ennek ellenére azonban keresni fogjuk az előadások létrehozásában a gazdaságos és megvalósítható koprodukciós megoldásokat más színházakkal. Azt azonban leszögezhetjük, hogy például a Pesti Magyar Színház és a Soproni Petőfi Színház közötti koprodukciókon alapuló vegyes műsorpolitika biztosan halálra van ítéelve. Gondoljuk csak át logikusan lépésről lépésre, és tegyük fel a közös műsorpolitika létrehozásához elengedhetetlenül szükséges alapkérdéseket:

- Mely színház színészei fogják játszani a darabot? Kikre kell a jelmezeket elkészíteni?
- Ha csak egyik színház színészeire készülnek a jelmezek (minimum dupla szereposztást alapul véve), akkor mégis hogyan fogják a másik színház színészei játszani a másik színház

színpadán az előadást? Ha pedig azok a színészek játsszák, akikre már elkészült a jelmez, akkor amíg ők a távolban teljesítik kötelességüket, ki lesz az aki az “anyaszínház” színpadán játszik, ha nincs jelen színész? A nagyszínpadi produkciók, mint tudjuk, majdnem a teljes színészi gárda bevonásával kerülnek színpadra, így jogos a kérdés.

- A Soproni Petőfi Színház és a PMSZ közötti távolság 221 km! Hol fogják elszállásolni a másik színház színészeit, ha még véletlenül össze is tudna jönni a párhuzamos, a két színház nagy színpadjain egyszerre történő játszás? És micsoda költsége lenne a 80 fős stáb szállásoltatásának, utaztatásának, kiküldetésének, étkeztetésének, biztosításának stb.?
- Hogyan és melyik színház költségvetése tudná fedezni a díszletek, jelmezek, műszak, színészek, egyéb személyzet szállítását egyik helyről a másikra?
- Kié lenne a jegybevétel?
- A közönség eltérő igényeit senki sem tudná számításba venni! A PMSZ specifikus színház, elsősorban gyermek- és ifjúsági korosztálynak, családoknak nyújt produkciókat. Egy vidéki színház ezt nem teheti meg, annak mindennemű műfajt képviselnie szükséges.
- Mégis miből és ki finanszírozná a közös, koprodukciókon alapuló produkciók utaztatását stb.?

Egy színházi szakembernek mindezeket látnia kell.

Válságálló szervezeti struktúra

A szervezeti és működési szabályzatok aktualizálása során a jelenlegi szervezeti struktúra megteremtette a válságálló működés és a külső körülményekhez történő gyors reagálás lehetőségét életre keltve így egy válságálló szervezeti- és működési struktúrát. A különböző, a feladat igényeihez igazodó munkacsoportok felállítása rendkívül gyorsan meg tud történni, ezáltal az olyan problémák, melyek az intézmény saját erejéből kezelhetőek, a lehető leghatékonyabban és legrövidebb időn belül megoldódhatnak. Jelenleg a szervezeti struktúrán egyetlen egy dolgot fejlesztenék, az pedig egy, a jelenkor kommunikációs igényeihez és feladataihoz legjobban illeszkedő belső- és külső kommunikációért felelős vezető pozíció létrehozása, mely magában foglalja a marketing tevékenység ellátását is, napjaink belső- és külső kommunikációs tevékenységének jelentősége ugyanis megsokszorozódott.

Válságálló menedzsment szemlélet

A színházban jelenleg is dolgozó magasabb vezetők 2015 óta jelen vannak az intézmény életében és a válságálló struktúra és stratégia megteremtése az ő nevékhöz fűződik, így hát

kipróbált, tapasztalt, hatalmas tárgyi tudással és intézményi ismeretekkel rendelkező munkatársakra támaszkodhatok munkám során.

A színház magasabb vezetőinek személyére vonatkozó elképzelések bemutatása, a magasabb vezetők feladatainak részletes meghatározása a Szervezeti és Működési Szabályzat alapján

Gazdasági igazgató – Kósa Péter Zsigmond

Az igazgató munkáját gazdasági igazgató segíti. A gazdasági igazgatóval a miniszter az Áht. 9. § d) pontja, valamint az Mt. alapján – az igazgató javaslatára a vezető állású munkavállalóra vonatkozó szabályok szerint munkaszerződést köt, illetve megszünteti azt és gyakorolja a munkáltatói jogokat. Az igazgatótól írásban átruházott hatásköröket önállóan gyakorolja.

A Pesti Magyar Színházban 2015. júniusa óta tölti be ezt a pozíciót, a válságálló stratégia kidolgozása és annak módszertanának alkalmazása során alappillérként tekintek rá. Az élethosszig tartó tanulás híve, mely önéletrajzából is kitűnik (3. sz. melléklet). Szakmai munkájára a minisztériumi vezetők, államtitkárok is többször támaszkodhattak külön projektek keretében (pl.: TAO ellenőrzési csoport vezetője, SZMB gazdasági segítője volt, intézményvezetők kiválasztásánál rendszeres szakmai bizottsági tag volt), NEÉT tag, továbbá rendkívül jól ismeri a Színház- és Filmművészeti Egyetemet és annak működését is, mellyel intézményünk a megfelelő szinergiák kialakítására törekszik. Nélküle az intézmény rendkívül nehéz helyzetben lenne és elveszítené válságálló képességének rugalmasságát.

„Felelős a PMSZ gazdálkodása szabályszerűségének és kiegyensúlyozottságának biztosításáért, az egyes éves/évi költségvetések minden pénzügyi vonatkozásáért, annak betartásáért és betartatásáért. A gazdasági igazgató az általa ellátott, a PMSZ működésével összefüggő gazdasági és pénzügyi feladatokat látja el az Ávr. 11. § (1) bekezdése szerint. Az igazgatót, akadályoztatása esetén a gazdasági igazgató helyettesíti.

A gazdasági igazgató helyettese távolléte, vagy akadályoztatása esetén: a gazdasági osztályvezető. A gazdasági osztályvezetői munkakör betöltetlensége esetén a gazdasági igazgató helyettese a gazdasági igazgatóhelyettes–pénzügyi és adózási osztályvezető.

A gazdasági igazgatói tisztség ideiglenes betöltetlensége esetében – figyelemmel az Ávr. 11. § (8) bekezdésére – a gazdasági igazgató átmeneti vagy tartós akadályoztatása esetén a költségvetési szerv vezetője haladéktalanul köteles gondoskodni helyettesítéséről, a gazdasági vezetői álláshely megüresedése esetén annak betöltésének kezdeményezéséről. Az álláshely betöltéséig tartó átmeneti időszakra a költségvetési szerv vezetője írásban az Ávr. 55.§ (3) bekezdés szerinti végzettségű alkalmazottat jelöli ki a gazdasági vezetői feladatok ellátására a gazdasági vezető megbízására jogosult személy egyetértésével.

Továbbra is az alábbi feladatokat látja el:

- Az igazgató irányításával látja el a PMSZ gazdasági tevékenységét.
- Az irányító szervtől és az igazgatótól írásban átruházott hatásköröket önállóan gyakorolja.
- Az összeférhetetlenségre vonatkozó rendelkezések betartása mellett gyakorolja az igazgatótól írásban átruházott utalványozási, kiadmányozási, munkaerő- és bérigazgatási, valamint egyéb jogköröket.
- Az igazgatótól kapott írásos megbízás alapján gazdasági ügyekben képviseli a PMSZ-t, pénzügyi, gazdálkodási kérdésekben az igazgató helyettese,
- Hatáskörébe tartozó ügyekben, valamint az igazgató megbízása alapján képviseli a PMSZ-t külső hatóságok és szervek előtt.
- Az irányítása alá tartozó területeken tervezi, szervezi, irányítja és ellenőrzi a tevékenységet.
- Felelős a gazdálkodással, a költségvetési tervezéssel, az előirányzat felhasználással, beruházással, közbeszerzéssel, a pénzellátással, a vagyon használatával (kezelésével, megőrzésével és hasznosításával), a munkaerő gazdálkodással, a személyzeti munkával, a készpénzkezeléssel, a könyvvizsgálattal és a beszámolási kötelezettséggel, a számvittel összefüggő és az adatszolgáltatással kapcsolatos tevékenységek megszervezéséért, irányításáért és ellenőrzéséért.
- Feladata a vezetése alá tartozó szervezeti egységekre háruló gazdálkodási, adminisztrációs és egyéb feladatok megosztása, a hatáskörök megállapítása.
- Feladata az okmány-, bizonylati-, pénzügyi- és gazdálkodási fegyelem biztosítása.
- Feladata a számviteli és beszámoltatási kötelezettségek, a leltározás, valamint a pénzforgalom, az ügyvitel megszervezése; gondoskodik a PMSZ pénzügyi egyensúlyának fenntartásáról, biztosítja a pénzügyi és ezzel kapcsolatos eszközellátási feltételeket a költségvetés keretein belül.
- Elkészíti a PMSZ éves költségvetését és a középtávú költségvetést megtervezi.
- Gondoskodik a számlarend és számviteli fegyelem betartásáról és a mérleg valódiságáról.
- Koordináló és ellenőrző tevékenységet gyakorol a PMSZ egyéb szervezeti egységeinek gazdasági és gazdasági-ügyviteli tevékenysége, adminisztrációja felett.
- Irányítja és ellenőrzi a pénzgazdálkodás, a számviteli, a statisztikai, a vagyonkezelési, valamint a hatáskörébe tartozó egyéb tevékenységeket.
- Ellenőrzi a produkciós költségek alakulását és intézkedik a költségterv betartásának biztosításáról.
- Irányítja a statisztikai jelentések elkészítését, a leltározást, a bemutatók költség-elszámolásait, a kintlévőségek nyilvántartását és behajtását, a PMSZ fizetési kötelezettségeinek előírás szerű teljesítését.
- Ellenőrzi, illetve ellenőrizteti a jegybevételi elszámolásokat.
- Jogosult és köteles részt venni minden olyan tárgyaláson és megbeszélésen, amely a PMSZ alaptevékenységéhez kapcsolódó gazdálkodási, működési feladatokat érinti.

- A vezetése alatt álló pénzügyi-gazdasági tevékenységet ellátó személyek feladatkörének, munkakörének meghatározását a munkaköri leírások tartalmazzák, melyek elkészítéséről köteles gondoskodni.
- A gazdasági szervezet feladatait (ideértve a költségvetés tervezésével és végrehajtásával kapcsolatos előírásokat, feltételeket is) a mindenkor hatályos, vonatkozó törvények, jogszabályok, rendeletek és előírások rendelkezései szerint köteles ellátni és elláttatni.
- Amennyiben a PMSZ működése során bevételi kiesés vagy vis maior helyzet során kialakult kedvezőtlen gazdasági eredmény mutatkozik, annak megszüntetésére köteles haladéktalanul megfelelő, operatív intézkedési javaslatot tenni az igazgatónak, a művészeti igazgatónak és a produkciós igazgatónak.
- Megteszi mindazokat az intézkedéseket, amelyek szükségesek az éves, illetve a produkciós költségvetések végrehajtásához, a pénzügyi kötelezettségek teljesítéséhez, a PMSZ követeléseinek érvényesítéséhez és a pénzügyi fegyelem betartásához.
- Megszervezi a leltározást és a leltári eltéréseket kivizsgálhatja.
- Ellenőrzi a tervezési, beszámolási, információszolgáltatási kötelezettség teljesítését, annak teljességét és hitelességét, a számviteli rendet.
- Feladatai ellátása során szükség szerint a konkrét feladatban érintett vezetők meghallgatása és felelősségvállalással járó javaslatai alapján a PMSZ valamennyi ügyében, a jogszabályi kereteken belül, önállóan és egyéni felelősséggel dönt.
- Gondoskodik a személyzeti munka ellátásáról.
- A gazdasági igazgató helyettese távolléte, vagy akadályoztatása esetén: a gazdasági osztályvezető.
- Amennyiben a gazdasági osztályvezetői pozíció betöltetlen, úgy a gazdasági igazgató helyettese akadályoztatása esetén: a gazdasági igazgatóhelyettes – pénzügyi és adózási osztályvezető.”

Művészeti igazgató – Dr. Zalán János PhD, DLA

A művészeti igazgató vezető állású munkavállalónak minősül. Felelős a PMSZ magas színvonalú művészi teljesítményének és a mindenkori tervezett jegybevételek biztosításáért, valamint a mindenkori művészeti program megvalósításához szükséges külső pénzügyi források előteremtéséért, a művészeti feladatok pénzügyi kereteinek betartásáért és betartatásáért, a művészeti feladatokhoz kapcsolódó szerződtetések jogi és pénzügyi kereteinek meghatározásáért, betartásáért és betartatásáért.

Miért jó, ha én töltöm be a művészeti igazgatói tisztséget is? Mindkét pozíció teljes vagyoni felelősséget igényel, így garantált, hogy a művészeti igazgató is tisztában van a döntéseinek

minden következményeivel. A vagyoni felelősség mellett rendkívül szigorú előírások vonatkoznak intézményünknel a művészeti vezetésre is, ezért ezt a pozíciót nem is sikerült külsős kollégával betölteni, így pl.: a létrehozni kívánt produkciók költségvetésének és költség kereteinek meghatározása, betartása, havi műsorterv megvalósításának költség igénye és elvárt bevételi szintjének teljesítése, produkciók előadás számának meghatározása, a kulturális piaci igényeknek való megfelelés, bemutatók meghatározása, szereposztások meghatározása stb.

Az elmúlt időszakban bebizonyosodott, hogy a leghatékonyabban ezt a feladatot akkor lehet ellátni, ha én töltöm be ezt a pozíciót is.

„A művészeti igazgató feladatait a gazdasági igazgató közvetlen ellenőrzésével látja el.

- A gazdasági igazgató közvetlen munkatársa, tevékenységét annak közvetlen ellenőrzésével végzi.
- Az igazgatótól és a gazdasági igazgatótól írásban átruházott hatásköröket önállóan gyakorolja.
- Felelős a PMSZ folyamatos művészeti tevékenységéért, a PMSZ előadásainak eszmei, művészeti színvonaláért.
- Felelős a mindenkori PMSZ (évi) műsortervének elkészítéséért,
- Művészeti munkához kapcsolódó időpontok, határidők megtervezése, egyeztetése és betartásuk felügyelete.
- Megtervezi és megszervezteti a PMSZ művészeti tevékenységét és művészeti-munkarendi működését.
- Irányítja a produkciók színrevitelét.
- Figyelemmel kíséri és gondoskodik a művészeti utánpótlásról,
- Dönt az éves/évi műsorterről, a bemutatásra kerülő darabokról és azok szükség szerinti módosításáról, a PMSZ repertoárján szereplő előadásokról, azok levételéről, illetve műsoron tartásáról. Dönt a rendezők által javasolt szereposztásról.
- Folyamatos szakmai kapcsolatot tart a művészekkel és a művészeti munkatársakkal.
- Dönt a napi, heti műsorváltásról, napi előadások megtarthatóságáról,
- Megtervezi és megszervezteti a játékrendet, a próbák egyeztetését, továbbá elvégzetteti a teljes színészegyeztetést.
- Meghatározza a szereposztásokat.
- Kifüggeszteti a művészeti titkárság által a színlapokat a próbatáblára.
- Vis maior esetében (műsor- vagy szereplőváltás) meghatározza a szükséges intézkedéseket.
- Munkáját köteles képességeinek teljes kifejtésével végezni. A művészeti munkához kapcsolódó valamennyi területért anyagi és erkölcsi felelősség terheli.
- Felelős a feladatkörébe utalt teendők ellátásáért, az irányítása alatt foglalkoztatottak munkafegyelméért.
- Irányításával elkészítetteti a költségvetési szerv évi művészeti beszámolóit az irányító szerv és egyéb hatóságok részére.

- A gazdasági igazgatóval közösen gondoskodik a költségvetés tervezetének elkészítéséről.
- Felelős a költségvetési szerv gazdálkodásában a szakmai hatékonyság és a gazdaságosság követelményeinek érvényesítéséért.
- Felelős a gazdálkodási lehetőségek és a kötelezettségek összhangjáért, a jóváhagyott éves költségvetési előirányzaton belül köteles gazdálkodni.
- A művészeti stratégia alapján köteles elkészíteni az értékesítési stratégiát, amely feladatrendszernek kiemelten tartalmaznia szükséges a (bérletértékesítés) jegyértékesítés tevékenységének megtervezését, működésének kritériumrendszerét.
- Feladata a PMSZ művészeti tevékenységének projektorientált stratégiai szemléletének oly módon történő kialakítása, hogy lehetővé tegye a marketing, PR, kommunikációs és jegy-, produkciók -, kapacitások (helyiség, díszlet, jelmez, reklámfelület) értékesítési és bérbeadási tevékenységének zavartalan, profit- és teljesítményorientált, elvárható piaci szemléletnek, követelményeknek, törvényeknek, előírásoknak megfelelő működésének biztosítását.
- A profitorientáció követelménye jelen esetben nem azonos a teljes körű, költségvetési szervek szinten non-profit jellegű működéssel összefüggésbe hozható költségekkel és ráfordításokkal szembeni haszon keletkeztetésével, de mindenképpen azonos a PMSZ eseti, projekt/produkciós szinten értelmezhető és értékesíthető tevékenységeivel, termékeivel kapcsolatos megtérülés, fedezet /esetleg nyereségmaximalizálás/ tudatos mérlegelésével és elsősorban stratégiai döntések szerinti, illetve lehetőségekhez képest történő biztosításával.
- Tekintettel a költségvetési szerv közszolgáltatást nyújtó, közművelődési feladatot ellátó, non-profit működési jellegére, az elvárható piaci szemléletnek, követelményeknek történő működési megfelelés semmiképpen sem a piacgazdaságban szokásos nyereségmaximalizálásra törekvő, profitorientált eljárásrendekre, hanem elsősorban a művészeti elképzelések, stratégiák és kialakítandó műsortervek megvalósításának módszertanára vonatkoztatva érvényes. Mindenkor be kell tartania a gazdasági igazgató által meghatározott – igazgató által elfogadott – PMSZ produkciók létrehozására költhető éves/évi költségvetési előirányzatot. Az új bemutatókra elkülönített éves/évi költségkeretet semmilyen esetben sem lépheti túl, kivéve, ha a PMSZ-nak többletbevétele keletkezik és a gazdasági igazgató jóváhagyja a költségek valamely részének fenti célra történő felhasználását.
- Feladata a PMSZ művészeti stratégiájának meghatározása, folyamatos aktualizálása, az abból eredeztethető stratégiai célok és feladatok kitűzése, megvalósítása, V.1.3.1.26. A fentiekre épülő marketing és értékesítési stratégia által kötelezően meghatározott feladatrendszer kiemelt célkitűzései alapján további feladata:
- Az egyes évadok műsortervének, tematikájának (a szükségletek, vásárlói igények és nem kizárólag művészi koncepció szerint) kialakítása.
- A bemutatandó produkciók iránti várható kereslet és életciklus meghatározása.
- Bemutatók időpontjainak meghatározása az évadterv meghirdetését megelőzően, szorosan egyeztetve a PMSZ valamennyi szervezeti egységének vezetőjével, mely során köteles figyelembe venni a piaci kereslet, társadalmi és fogyasztói szokások, elvárások, szezonális összefüggéseit. A fent említett vezetőkkel együttesen köteles biztosítani az évados kivitelezési ütemterv kiegyensúlyozásának, a kockázatok kezelésének és a kritikus utak megszüntetésének / lerövidítésének feltételrendszerét.

- Ellenőrzi a produkciós költségek alakulását és intézkedik a költségterv betartásának biztosításáról.
- Jogosult és köteles részt venni minden olyan tárgyaláson és megbeszélésen, amely a PMSZ alaptevékenységéhez kapcsolódó gazdálkodási, működési feladatokat érinti.
- Feladatai ellátása során szükség szerint a konkrét feladatban érintett vezetők meghallgatása és felelősségvállalással járó javaslatai alapján a PMSZ valamennyi ügyében, a jogszabályi kereteken belül, önállóan és egyéni felelősséggel dönt.
- Meghatározza a PMSZ művészeti arculatát.
- Gondoskodik a művészeti program megvalósításához szükséges pénzügyi lehetőségek bővítéséről.
- A PMSZ művészeti menedzselése és marketing tevékenysége.
- Gondoskodik a PMSZ-ban folyó szakmai tevékenység feltételeiről, biztosítja a zavartalan működést.
- A művészeti vezetés, a művészek, a PMSZ titkárság és a művészeti munkatársak közvetlen irányítója.
- Meghatározza és irányítja a PMSZ közönségkapcsolatait.,
- A művészeti igazgató helyettese távolléte, vagy akadályoztatása esetén: a művészeti főtitkár.”

Produkciós igazgató - Pál Tibor

Felelős a PMSZ kiegyensúlyozott operatív működésének biztosításáért.

Tevékenységét az igazgató irányításával végzi, feladatait a gazdasági igazgató közvetlen ellenőrzésével látja el.

Felelős a PMSZ koprodukciós kapcsolatainak/produkcióinak folyamatos kialakításáért és ápolásáért.

A Pesti Magyar Színházban 2015. január 01. óta tölt be produkciós vezetői pozíciót, a válságálló stratégia kidolgozása és annak módszertanának alkalmazása során annak másik alappillérjeként tekintek rá. Pályafutása során a 34 sikeres színházi évada véleményem szerint magáért beszél, szakmai önéletrajzát csatolom a pályázathoz (4. sz. melléklet).

„- A gazdasági igazgató közvetlen munkatársa, tevékenységét az igazgatótól kapott megbízatása alapján, a gazdasági igazgató irányításával végzi,

- Az igazgatótól és a gazdasági igazgatótól írásban átruházott hatásköröket önállóan gyakorolja,
- Ellenőrzi a műszaki és a műszaki-adminisztratív állományba tartozó valamennyi foglalkoztatott munkarendjét és munkavégzését,

- Megszervezi és biztosítja a PMSZ vezetősége és a műszaki, valamint a műszaki-adminisztratív állományba tartozó foglalkoztatottak közötti folyamatos kapcsolattartást,
- Részt vesz a produkciók tervezői által készített tervek elfogadásának tárgyalásán, gazdasági és technikai szempontok alapján javaslatot tesz a tervek elfogadására vagy visszautasítására,
- Az előzetes tervek elfogadását, költségvetésének elkészítését megelőzően köteles a műszaki vezetőn keresztül biztosítani és előírni a tervezők számára, hogy a PMSZ raktáraiban (díszlet-, bútor-, kellék-, világosító-, jelmez-, fodrász-, anyag- és késztermék raktárak) milyen, a terveikhez adekvát anyagok, tárgyi eszközök állnak rendelkezésükre újrafelhasználás céljából,
- A műszaki vezető, üzemeltetési vezető és az operatív vezető és koprodukciókért felelős referens közvetlen vezetője, ellenőrzi az általuk vezetett szervezeti egységek ügykezelési rendjét,
- Feladata az egyes évadok műsorterveihez, bemutatók időpontjaihoz igazodó, kivitelezési igények szoros egyeztetése a gazdasági igazgatóval, a művészeti igazgatóval, a művészeti főtthkárrel, a műszaki vezetővel, az üzemeltetési vezetővel, figyelembe véve a pihenőnapok, ünnepnapok foglalkoztatottak számára kötelező biztosítását. Köteles törekedni az ütemterv kiegyensúlyozottságára, a kockázatok kezelésére és a kritikus utak megszüntetésére / lerövidítésére,
- Joga és kötelessége a nem megfelelő tervelfogadások/költségvetések visszautasítása, illetve megismétlésének elrendelése, kizárólag gazdasági és műszaki-technikai (biztonsági) szempontok alapján, amelyet az igazgató írásban felülbírálnak,
- Ellátja mindazon feladatokat is, melyekkel az igazgató megbízza,
- A produkciós igazgató helyettese távolléte vagy akadályoztatása esetén: a műszaki vezető és/vagy az üzemeltetési vezető,
- Felelős a belföldi koprodukciós lehetőségek felkutatásáért, valamint a PMSZ valamennyi (belföldi és külföldi) koprodukciója szerződéses feltételeinek kialakításáért, valamint a produkciók lebonyolításáért,
- Munkáját köteles képességeinek teljes kifejtésével, anyagi és erkölcsi felelősséggel végezni,
- Felelős a feladatkörébe utalt teendők ellátásáért, az irányítása alatt foglalkoztatottak munkafegyelmeért,
- Ellenőrzi a produkciós költségek alakulását és intézkedik a költségterv betartásának biztosításáról,
- Jogosult és köteles részt venni minden olyan tárgyaláson és megbeszélésen, amely a PMSZ alaptevékenységéhez kapcsolódó gazdálkodási, működési feladatokat érinti,
- Feladatai ellátása során szükség szerint a konkrét feladatban érintett vezetők meghallgatása és felelősségvállalással járó javaslatai alapján a PMSZ valamennyi ügyében, a jogszabályi kereteken belül, önállóan és egyéni felelősséggel dönt.”

A magasabb vezetők mellett a vezető állású munkavállalóink nagy többsége is immáron közel tíz éve kipróbált szakember, szakterülete legjobbjá, így az intézményünk ebben a tekintetben rendkívül szerencsés helyzetben van, ennek az egységnek a megbomlása biztosan válságos helyzetet teremtene intézményünk életében.

Válságálló intézményi működés

A Pesti Magyar Színház 2014-2023. évekre vonatkozóan rendelkezésemre álló adatai ismeretében 2024-2029. évekre működtetési koncepciómat az alábbiakban mutatom be.

Jelenleg a válságálló intézményi működési modellje a fentebb már vázolt nemzetstratégia működés tovább folytatását jelenti a Lázár Ervin Program tantervhez történő igazításával! A 2023/2024. évadra tervezett 800 MFt-os jegybevételi cél elérését tűztük ki magunk elé, melyet kiegészít a Lázár Ervin Program megvalósításáért befolyó jegybevétel, mely bevételi tervet minden egyes további évadra megpróbálnánk tartani. Most, hogy végre a pandémiás vészhelyzet véget ért, az orosz - ukrán háború okozta helyzetből lassan fel tud ocsúdni a világ, lehetőségünk van a több éve szisztematikusan előkészített műsorpolitikát élesben is kipróbálni. A költségvetésünket is ennek a programnak a megvalósítására rendeljük alá, és a meglévő személyi állományunk kapacitásának maximalizálásával megpróbáljuk azt a célt teljesíteni, amit újra és újra kitűzünk magunknak.

Fenti célunk elérését az előregedett (1966-os) épület infrastruktúrájának állapota veszélyezteti. Pályázatom írásakor a vis maior helyzetre a fenntartó részére felvázolt vezetőségi, ismételten kreatív megoldási javaslatra vonatkozó forrás-átcsoportosításra vonatkozó kérelmünk elbírálása jelenleg is zajlik.

Az energia-hatékonyságot növelő, forrás-átcsoportosítást igénylő, immáron halaszthatatlanná vált beruházásokra sort kell kerítenünk úgy, hogy közben a művészeti tevékenységünk már nem állhat le. Így is rettentően sok bevétel kiesést kellett elszenvednünk a 2023 januári-februári kényszerű – vis maior helyzetből adódó – sajnálatos intézményi bezárásunk miatt.

A beruházások megvalósításának további előnye az, hogy az 1966 óta csak romló infrastruktúrával rendelkező intézmény üzembiztonságot garantáló rendszereinek egy része idén meg tud valósulni és hatékonyabb és kiszámíthatóbb működést tud teremteni közép és

hosszú távon. Amennyiben sikeresen véghez tudjuk vinni a bekövetkezett vis maior helyzetre felvázolt azonnali beruházási koncepciókat, akkor a gáz megtakarítás több, mint 80% lehetne, a villany megtakarítás pedig 70% is lehetne. Azonban kijelenthetjük, hogy a kényszerű beruházások megvalósítása esetén az éves szinten 500 MFt-os rezszi költségünk a jelenlegi árszint mellett is maximum évi 100 MFt-ot tennének ki.

Ezt az intézményt jelenleg a válságokkal terhelt időszakban másféleképpen működtetni az elvonások miatt sem lehetséges. Ezt kategorikusan kijelenthetjük, aki mást mond vagy mások az elképzelései, az nem fogja tudni végrehajtani az ettől eltérő működési rend megvalósítását. Ez egy kipróbált rendszer, tapasztalt, helyismerettel rendelkező szakemberektől, mely több éven keresztül vállalati innováció és evolúció terméke, továbbá több éven keresztül bizonyította, hogy a lehető leghatékonyabban képes ellenállni a válság okozta intézményi stressz hatásainak.

Az átalakulás előtt álló kulturális finanszírozási rendszerben vélhetően nagy szerepe lesz a külső támogatásoknak, befektetőknek, mecenatúrának, így a már kialakított és élesben is működő támogatási és projekt alapú befektetési rendszerünket szeretnénk tovább fejleszteni, csiszolni és a piaci igényekhez igazítani. Nem állítjuk, hogy ez egy egyszerű feladat lesz, ugyanis hazánkban eddig nem alakult ki a kulturális mecenatúra rendszere, de állunk elébe és ami tőlünk telik, azt megígérjük, hogy megtesszük! Már eddig is szép és páratlan eredményeket értünk el a befektetők bevonásával is, akik akár komplett készülő produkciók teljes költségének finanszírozását is vállalták! Rengeteg tapasztalatot sikerült gyűjtenünk már ebben a témában és kijelenthetjük, hogy az eddig ismeretlen területen is jól szerepel intézményünk.

Teljesítményarányos bérezés fenntartása

Az Mt-re való teljes átállást a 2020. évi XXXII. tv. lehetővé tette, és intézményünk azóta is sikeresen alkalmazza a teljesítményarányos bérezést, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a munkavállalók negyedévente értékelésre kerülnek közvetlen feletteseik által és az alap bérükön felül a munkáltatói jog gyakorlója a meghatározott teljesítmény elérésekor a megfelelő juttatásban részesíti munkavállalóit.

Határozott idejű foglalkoztatás jogi intézménynek alkalmazásának fenntartása

Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy az intézmény vezetője az új munkavállalókat a próbaidő kikötésén túl maximum egy éves határozott időre szerződteti le a kezdetekben, mely határozott

idő a Felek elégedettsége esetén további maximum egy éves határozott idővel meghosszabbításra kerül.

Alkotótársak felsorolása a szervezeti felépítésben

A művészeti koncepciók megvalósításához, előadások létrehozásához folyamatosan szeretnék vendégművészeket felkérni, annak okán, hogy társulatunk művészei rendszeresen új inspirációkkal, változó szemlélettel gazdagodjanak. Ugyanakkor feltétlenül számítok az állandó, ugyanazok értékek mentén gondolkodó alkotótársakra is, szakmai önéletrajzuk a pályázatom mellékleteként megtalálhatóak:

- Deres Péter – dramaturg (5. sz. melléklet) a színház munkavállalója, munkáját a művészeti igazgató és a művészeti főtitkár irányításával végzi.
- Szemenyei János - zenei vezető (6. sz. melléklet) a színház munkavállalója, munkáját a művészeti igazgató és a művészeti főtitkár irányításával végzi.
- Gyenes Ildikó – koreográfus (7. sz. melléklet) a színház munkavállalója, munkáját a művészeti igazgató és a művészeti főtitkár irányításával végzi.
- Madarász János - világítás- és animáció tervező (8. sz. melléklet) külső munkavállaló.
- Kovács Yvette Alida - díszlet-, jelmeztervező (9. sz. melléklet) külső munkavállaló.

Az alaptevékenységben érintett művészeti felsőoktatási, illetve szakképző intézményekkel történő együttműködés tervezett paraméterei

Színház- és Filmművészeti Egyetem (SZFE) – felsőoktatási szinergiák

Az intézmény vezetőjeként és az SZFE volt oktatási rektor-helyetteseként, jelenleg egyetemi tanáraként szoros kapcsolatot ápolok az intézmények között, és keresem a két intézmény közötti lehetséges szinergiák megvalósítását. Az egyetem docenseként PhD és doktori fokozattal is rendelkezem, doktorandusz hallgatóim is vannak, és jelenleg zajlik a habilitációm. A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Rippl-Rónai Művészeti Intézet színházi tanszékénél a jövő színművész nemzedékének képzésében is részt veszek osztályfőnökként.

2020-ban a teljes Cserhalmi osztályt szerződtette intézményünk, megteremtve így a színpadi gyakorlat megszerzésének lehetőségét a friss diplomások részére. Nagyobb részük még azóta is az intézményünk munkavállalói között van. Jó kezdeményezésnek találjuk az állami, nemzetstratégiai intézmények részéről a végzett hallgatók évenkénti, rotációs rendszerben az állami színházak részéről történő kötelező foglalkoztatását, mely lehetőséget ad a frissen végzett hallgatóknak a bemutatkozásra, professzionális kőszínházi gyakorlatuknak megszerzésére és egyben a megélhetésüket tudja biztosítani.

A komplett osztály átvétele mellett természetesen szerződünk friss, munkakereső diplomás művészekkel, és egyetemi tanulmányaikat végző utolsó éves színész hallgatóknak szakmai gyakorlati lehetőséget biztosítunk.

Amennyiben az SZFE újra elindítja felnőttoktatási tevékenységét, abban teljes odaadással részt kívánunk venni a PMSZ felső vezetői részéről, továbbá munkavállalóinkat szükségesnek tartjuk ott képezni.

Pesti Magyar Színiakadémia

A Pesti Magyar Színiakadémiával történő együttműködés sajnálatos módon véget kellett, hogy érjen, ugyanis a Színiakadémia fenntartójának személyében változás következett be (Az OKJ rendszerű képzések megszűnése okán.). Ezen változás hatására a Pesti Magyar Színiakadémia a szakképzési centrumok fenntartása alá került. Új fenntartója nem tette lehetővé azt, hogy intézményünk a továbbiakban is folytatni tudja a Színiakadémiával az együttműködését.

Összefoglalás

A válságálló úton járni rendkívül embert próbáló, időigényes, energiaigényes feladat, ám azt valljuk, hogy az akadályok ellenére nem szabad megtorpanni, ha már ráléptünk az útra, menni kell rajta tovább... Menni kell annak érdekében, hogy ez a nemes intézmény visszanyerhesse több mint 20 év után végre ismét nemzetstratégiai jelentőségét, melyet az intézmény neve és elért eredményei már visszatükröznek, de sajnos az intézmény költségvetési státusza és az infrastruktúra jelenlegi állapota még nem képes tükrözni.

2. A kulturális misszió útja 2023. évtől követően

A másik lehetséges irányt a *kulturális misszió útjának* nevezzük el. Ez nem jelent mást, mint az intézmény által felvázolt kulturális misszió megvalósítását és a működéshez szükséges teljes többletforrás rendelkezésre bocsátását! Nincs olyan igazgató, aki ne ezt az utat szeretné járni. A forráshiány miatt kényszerült bevételorientált működés helyett, a háború okozta nehéz gazdasági helyzetben nem valószínű, hogy ez az irány központi politikai akart és jelentős forrásbevonás nélkül megvalósítható, azonban igyekszünk bemutatni ezen irány szabta lehetőségeket és az azokhoz tartozó megközelítőleg pontos költségbebecsléseket.

Az általam is preferált kulturális misszió megvalósításáról sajnos csak álmodozunk jelenleg. De mit is értünk pontosan ezen irány alatt? Ebben a helyzetben az intézmény működését NEM a külső körülmények (háború, COVID-19, piac stb.) határozzák meg! Az intézmény nem lenne rászorulva arra, hogy a közönség által kívánt és keresett (populárisabb) műsorpolitikát valósítsa meg, hanem tét nélküli kísérletezést folytathatna a küldetésének, kulturális víziójának karakteres megvalósítására, kialakítására. Tételezzük fel, hogy a fenntartónak meglennének a többletforrás biztosítására az eszközei. Mi történne ekkor egy olyan színházban, ami már közel tíz éve más profil alapján működik?

Ahogy a pályázat személyes motivációs részénél már kifejtettem, a teljes repertoárcsere lenne az első lépés. Mondanunk sem kell, hogy 19 – repertoáron tartott – produkció helyett új produkciók műsorpolitikába illesztése szükségszerűen rendkívüli erőforrás-ráfordítást jelent. Ennek megközelítő értéke – átlagosan 50 MFt ráfordítással kalkulálva produkciókként – 950 MFt-ot jelent. Tekintettel arra, hogy az intézménynek nincs önálló, saját forrása a profilátalakításra, amiből a teljes repertoárcserét meg lehetne valósítani, így szükségszerű a fenntartótól azonnal beépülő 950 MFt többlettámogatás. (Még nem beszéltünk az időfaktorról és a kimagaslónak mondható inflációs környezetről, melyek mind-mind nehezítik, drágítják a repertoárcserét.)

Ebben a színházban 2015 előtt már láthattuk a korábban is forráshiány mellett erőltetett tévesen és rosszul működő intézményi struktúrát, mely meg bukott! Azért is választottak meg anno a PMSZ új igazgatójának, hogy az intézményt egy új, fenntartható növekedési pályára állítsam a közel 200 MFt-os adósságspirálból kimászva. Ebből az áldatlan helyzetből a munkatársaimmal sikerült önerőből kirángatni az intézményt az általunk képviselt minőségi, szórakoztató,

gyermek- és ifjúsági színházi koncepcióval, mely remekül ki tudna egyébként hosszú távon egészülni egy kísérletező, kulturális missziót képviselő nemzetstratégiai irányvonallal.

Az azonban nem lenne elvárható az intézmény részéről, hogy az eddigi siker-mutatóit fenntartsa. Hogy miért is mondjuk ezt? Sajnos a tapasztalatok alapján ekkor már nem annyira széles közönségréteget tudna intézményünk ezen előadásokra bevonni, melynek következményeként a produkciók látogatottsága azonnal visszaesne 40-50%-ra, a fizető nézőszám pedig 35-45%-ra, a jegyárak pedig közel 20-40%-kal lennének olcsóbbak. És ezt honnan tudjuk? Pontosan ebből a helyzetből indultunk 2015.01.01-vel és közel nyolc-kilenc év kellett, hogy ezt a működési modellt teljesen magunk mögött hagyva egy teljesen más, kimagasló szakmai eredményeket produkáló működési modell szerint tudjunk működni. Tettük ezt azért, mert intézményünk sohasem dúskált a többletforrásokban, amelyek lehetővé tették volna számára, hogy kizárólag kulturális missziójának megvalósítására tudjon koncentrálni. Azonban azt már tudjuk, hogy a misszió megvalósítása során az ilyen típusú előadásoknál a jegybevétel minőségi, szórakoztató színházi jegybevételhez képest annak körülbelül 30-35%-ra esne vissza és a megcélzott 800 MFt jegybevétel helyett csak 160-200 MFt jegybevétel folyna be éves szinten. Ez azt jelentené, hogy éves szinten plusz 600-640 MFt további beépülő többlet támogatásra lenne szükség a működőképesség fenntartásához.

Összességében elmondható tehát, hogy a kulturális misszió megvalósítása 950 MFt (repertoárcsere) és további 600-640 MFt (fizető nézőszám csökkenés és jegy árbevétel kiesés), azaz 1,55 MRD Ft-1,59 MRD Ft azonnali beépülő többlettámogatási terhet jelentené a fenntartónak. Az intézmény jelenlegi támogatása emlékeztetőül: 1,667 MRD Ft! **Ez azt jelentené, hogy a többlettámogatás mértéke közel azonos a jelenlegi támogatás mértékével! Tehát meg kellene dupláznia a fenntartónak az intézmény éves támogatási keretét! Véleményünk szerint – akármennyire is szeretnénk - ez a működési modell jelenleg sajnos nem valósítható meg ebben a válságokkal terhelt gazdasági környezetben.**

Következtetés

Elemzésünk és részletes következtetéseink után valójában jól látható, hogy a jelenlegi forrás- és többlet-támogatásoktól mentes válságos időben csak egyetlen működni tudó, létező modell van, ami nem igényel drasztikus forrásbevonást! **Az pedig az első, válságálló működési modell! Amennyiben azonban lesz lehetősége a fenntartónak, úgy szívesen vállalunk további kulturális missziós feladatokat is a fenti hatások és várható eredmények figyelembevételével. Bízunk abban, hogy az általunk – közel tíz éve – megkezdett úton járhatunk tovább, és a közel 167 munkavállalót és családtagjaiknak egzisztenciáját, megélhetését tovább tudjuk biztosítani az immár sorozatosnak mondható válságos időszakok ellenére is.**

Zárszó

Kultúra, mint befektetés!

Gyermek-, ifjúsági- és családi színházmodell

„...*beágyazottság, nagyszervezeti vezetési tapasztalat és válságállóság...*” (Csák János)

A színházigazgatói pályázat végleges elbírálásában, a pályázati kiírásban megadott szempontokon túl, a „*beágyazottság, nagyszervezeti vezetési tapasztalat és válságállóság*” azok az új kritériumok, amelyek megvalósulása esetén a pályázó pozitív elbírálásra számíthat. Olyan három pillérre épülő új modellt szeretne látni a Miniszter Úr, amely *fenntartható*, amely a csökkenő állami támogatások mellett a jegyárbevételre és a mecenatúrára épül.

„*El kell dönteni, hogy melyek a nagy nemzeti intézmények, azokat az államnak teljeskörűen meg kell finanszírozni, a többiekénél pedig ki kell alakítanunk az állami (produkciós) támogatásból, a magánmecenatúrából és a bevételekből álló új finanszírozási modellt.*” (Csák János)

Továbbá olyan modellt szeretne, mely „*átlátható, következetes és kiszámítható*”.

Závogyán Magdolna kultúráért felelős Államtitkár Asszony paradigmaváltást sürget az intézményvezetők gondolkodásában, amellyel mélységesen egyetértek. 2023 januárjában az akkor még csak miniszteri tanácsadóként dolgozó szakember azt szorgalmazta az intézményvezetőknel, hogy a korábban bevezetett *kultúra, mint szolgáltatás* megközelítést, közösen újragondolva, *kultúra, mint befektetés* megközelítésre cseréljék. (Szándékoltan nem csak oktatási, nevelési célzattal értelmezem ezt, hanem a pénzügyi finanszírozás szintjén, gazdasági értelemben is.) Az új megközelítés távlatokban gondolkodik és proaktivitásra inspirálja az alkalmas felsővezetőket. Az Államtitkár Asszony gondolatai egybeesnek a Miniszter Úr törekvéseivel. A csökkenő állami források, a szomszédunkban zajló, vélhetően hosszan elhúzódó háború, a magas energiaárak, energiatakarékos üzemeltetésre, takarékos gazdálkodásra, valamint a rendelkezésre álló források beosztására, költséghatékony felhasználására inspirálják a jó intézményvezetőt.

„*A kulturális intézmények állami támogatását is teljesítményhez köti a fenntartó.*” (Csák János)

Pályázatomban azt szerettem volna bemutatni, hogy évek során olyan egyedülálló, **válságálló** **struktúrát építettünk ki és üzemeltetünk sikeresen**, aminek eredményeképpen 96%-os látogatottsági mutatók mellett, évadról-évadra óta több mint százezer nézőt ültettünk le a

nézőtéren. Munkánk elismeréseként a Nagycsaládosok Országos Egyesülete – mely több ezer itthoni és határon túli családot regisztrál tagjai között – **A családok kultúrájáért** díjat adományozta színházunknak. Ez a pozitív évről-évre visszajáró, a célcsoportunktól érkező nézői elismerés igazolja nemcsak számunkra, de a fenntartó Minisztérium számára is, hogy jó úton jár az intézmény vezetője. Mégiscsak megérte elfogadni azt a koncepciót, amit tételesen kidolgozva, a többszöri elutasítást figyelmen kívül hagyva, meggyőződve arról, hogy igenis kell, hogy legyen egy ifjúsági- és családi színháza Magyarországnak. Létrehoztuk! Hittünk és elkötelezetten hiszünk benne, hogy igenis kell a jövő generációja számára élményalapú, magas művészi színvonalon színpadra állított, identitást erősítő, kulturális értékeinkre, a kötelező- és ajánlott irodalomra épülő ifjúsági repertoár-darabjainkra fókuszálni. Igenis kell egy hely, kell egy színház, mely a családokat is megszólítja és számukra is értékes, élményalapú kapcsolódást biztosít. A közel kilenc esztendeje szisztematikusan és tudatosan végzett szorgalmas, kitartó munkánk beérett. Nincs nagyobb siker, mint amikor célcsoportunk, a családok pozitív visszajelzésben részesítenek bennünket. Nem véletlen, hogy örömmel visszajárnak hozzánk. Amikor elvállaltam a színház vezetését, azt a célt tűztem ki számomra, hogy a Pesti Magyar Színházat visszahelyezem a kulturális palettára. Sikerült, megcsináltuk. A focitól a góllal, a színházat teljesáron eladott teltházas előadásokra játsszák. Aki több gólt lő, az a nyertes. Aki bevételorientált teltházás előadásokat produkál, az a nyertes. A profiltisztításon átesett, letisztult repertoár családok ezreit szólítja meg estéről estére, hétvégéről hétvégére. A kilenc esztendő alatt közel egymillió látogatója volt színházunknak! Sikeres munkánk elismeréseként a fenntartó több mint húsz év után ismét nemzeti státuszt adományozott az intézménynek. A jogi státusz deklarálása fontos mérföldkő az intézmény életében. Büszke vagyok rá, hogy ezt az én vezetésem alatt kapta vissza a színház.

Kilenc évvel ezelőtt azzal a küldetéssel indultam, hogy kell egy színház, amely mindenki számára elérhető. Ahol az előadások a kihívással élők, gyengénlátók, siketek, ritka betegségben szenvedők, autisták számára is akadálymentesített. Intézményes formában bevezettük a fizikai akadálymentesítés mellett a tartalmi akadálymentesítést is.

„Kell az akadálymentesítés akár az iskolarendszerben, akár egyéb területen, hogy mindenkihez eljusson a kultúra.” (Csák János)

Audionarráció a látássérülteknek, jelnyelvi tolmácsolás a siketeknek, vagy nagyothallók számára. Ez a forradalmi, innovatív nyitás elhelyezte a Pesti Magyar Színházat a nemzetközi térbe. Nemzetközi ismertségét, megítélését, beágyazottságát ETC (European Theater

Convention) tagsága biztosítja. A közel 60 európai tagszínház között a PMSZ az egyetlen magyar nyelvű színház. Tagságot csak tagszínházi ajánlással lehet kérvényezni. Az ETC-n belül a Pesti Magyar Színház az akadálymentesítés területén elért kiemelkedő eredményeiről híres. Köztudott az is, hogy a Pesti Magyar Színház az egyetlen kulturális intézmény a harminchárom regisztrált közül Magyarországon, amely Access4you aranyfokozattal rendelkezik. Az Access4you olyan nemzetközi tanúsítvány, amely a világ minden pontján elfogadott.

A nemzetközi szervezet az intézményeket egységes standard szerint osztályozza a kihívással élők számára nyújtott szolgáltatások száma és minősége alapján.

Mi nemcsak beszélünk az akadálymentesítésről, ami az Európai Unióban is követelmény, hanem meg is csináltuk. Erre is büszke lehet a fenntartó és Magyarország, mi azok vagyunk.

Olyan struktúrát üzemeltetünk, amely bevételorientált. Nem is tehetünk másként, különben finanszírozhatatlan a színház. Olyan válságálló modellt üzemeltetünk, amely már a Covid alatt is jól teljesített. Olyan modellt, amely, ha bármilyen okból csúszik a fenntartó által indított program (lásd. Lázár Ervin program), nem fagy le, mert a tapasztalt vezetés gyorsan és azonnal reagál. A kieső forrásokat a széles tömegeket megszólítani képes családi repertoárdarabjainkkal biztosítjuk. A családi darabokat, pedig projekt alapon, befektetők bevonásával hozzuk létre. Gazdasági téren is megvalósítjuk a „*kultúra, mint befektetés*” elképzelést. Rendszerünk túl van a teszt időszakon, és jól működik. Mi nemcsak ígérjük, hogy majd megpróbálunk befektetőt szerezni, hanem már megvalósítottuk. Az Ezeregy éjszaka című széles nézőréteget megszólító családi world musical jó példa erre. Befektetők csak olyan projektbe fektetnek be, amiben megtérülést is látnak. Az állami feladatot jelentő működés biztosítását egyetlen befektetői partnerünk sem vállalja. Meggyőződésük, hogy az üzemeltetés, az infrastruktúra fenntartása állami feladat. Befektetőt a versenyszférában közel harminc év alatt kiépített, a személyes kapcsolatokon alapuló üzleti világ szereplőiből válogatunk. A színház működtetéséhez nem, csak a személyes részvételemmel megvalósuló családi projektekhez találtunk befektetőt. Ha ezt a struktúrát megbontjuk, a színház a jelenlegi finanszírozása mellett, az 1966 óta fel nem újított, elhasznált, leamortizált infrastruktúra állapota miatt – amire állandóan saját forrásból költenünk kell – csődbe megy. Ez az egyetlen válságálló modell, amely biztosítja a jóval szerényebb jegybevételt produkáló, általános iskola tanulóira épülő, szerényebb körülmények között élő családok gyermekeire szabott ifjúsági célcsoportunk kultúra-hozzáférhetőségét. Az iskolák diákjaira épített, alacsony jegybevételt produkáló

missziós feladatot a széles közönségrétegeket megszólító, emelthelyáras családi programjaink finanszírozzák. Modellünk több éves jegyvásárlási adat-elemzésen és a nézői szokások figyelembevételén alapul. A gyerekek az iskolával vagy a családdal jönnek. Önállóan nem választanak, nem döntenek, nem vásárolnak színházjegyet.

Ha a fenntartó nem biztosít többletforrást az alulfinanszírozott intézmény számára, csak és kizárólag az általunk kidolgozott modell alapján tartható fenn 96% látogatottság mellett az intézmény likviditása. Mivel tudatában vagyunk a források szűkösségének, ezért nem is fordultunk, nem kopogtattunk a fenntartónál. Miniszterelnök Úr kérését figyelembe véve kellő alázattal kivesszük a részünket a nehézségekből; bízva abban, hogy nyugodtabb, biztonságosabb, kiszámíthatóbb, jobb gazdasági környezetben megkapja majd az intézmény a neki járó kellő támogatást. Tudjuk, ahogyan Vidnyánszky Attila is fogalmazott, „...*embert próbáló idők elé nézünk...*”.

Adott tehát egy, a fenntartó által is deklarált ifjúsági- és családi direktíva és ezzel egyidejűleg (forráshiány okán) egy minőségi szórakoztató színházi irány egymást erősítő, inkrementális ötvözése. Rendkívül szigorú projektszemlélet, gördülő stratégia alkalmazásával, válságálló műsorpolitikával és az azt támogató intenzív tevékenységekkel (pl.: színházi nevelés), komolyan vett társadalmi felelősségvállalással. Működésünk támogatásához megtalálhatóak a mecenatúra rendszer kiépítésének törekvései, a kialakuló befektetői kör és versenyképességünk biztosításához, a jelentős innovációk alkalmazása.

Peter Brook sokszor idézett sorai jutnak eszembe: „A játékhoz sok munka kell. De amikor ez a munka a játék élményét adja, nem érezzük többé munkának. A színház – játék.”

De tartalmát tekintve ide kívánczok Bőjte Csaba testvér gondolata is, amelyet magam is vallok: „A játék nem oldja meg a gondokat, nem ad kenyeret, ruhát, meleg szállást a rászorulóknak, de ad néhány felhőtlen, szép percet, órát, s ezek a vidám, örömteli pillanatok erőt, önbecsülést adnak, átsegítenek a gondokon, bajok mocsarán! A fűszer nem táplál, de nélküle a mindennapi étel nagyon ízetlen és fogyaszthatatlanná válik! Merjük megfogni egymás kezét, merjünk játszani!”

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Mellékletek

1. sz. melléklet: Dr. Zalán János PhD, DLA szakmai önéletrajz	243
2. sz. melléklet: Bemutatott produkcióink 2019-2023 között	249
3. sz. melléklet: Kósa Péter Zsigmond szakmai önéletrajz	275
4. sz. melléklet: Pál Tibor szakmai önéletrajz	277
5. sz. melléklet: Deres Péter szakmai önéletrajz	284
6. sz. melléklet: Szemenyei János szakmai önéletrajz	295
7. sz. melléklet: Gyenes Ildikó szakmai önéletrajz	296
8. sz. melléklet: Madarász János szakmai önéletrajz	304
9. sz. melléklet: Kovács Yvette Alida DLA szakmai önéletrajz	307
10. sz. melléklet: Az intézmény vezetésére, fejlesztésére vonatkozó program	308
11. sz. melléklet: 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvány	312
12. sz. melléklet: Végzettséget, szakképzettséget, nyelvismeretet igazoló okiratok másolatai	313
13. sz. melléklet: Az előírt vezetői beosztásban szerzett gyakorlat igazolása	320
14. sz. melléklet: A pályázó nyilatkozata arról, hogy a pályázati anyagban foglalt személyes adatainak kezeléséhez hozzájárul	328
15. sz. melléklet: A pályázó nyilatkozata arról, hogy a benyújtott pályázat tartalmát a kinevezési jogkör gyakorlója közölhesse harmadik személlyel	329
16. sz. melléklet: Vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettség elfogadó nyilatkozata	330
17. sz. melléklet: Összeférhetetlenségi nyilatkozat (Mt. 211. § (1)-(2))	331
18. sz. melléklet: Magyar Teátrumi Társaság - Támogatói nyilatkozat	332
19. sz. melléklet: Vidnyánszky Attila – Támogatói nyilatkozat	333
20. sz. melléklet: Oberfrank Pál – Támogatói nyilatkozat	334
21. sz. melléklet: Kálomista Gábor – Támogatói nyilatkozat	335
22. sz. melléklet: dr. Besenczi Árpád – Támogatói nyilatkozat	336
23. sz. melléklet: Seregi Zoltán – Támogatói nyilatkozat	337
24. sz. melléklet: dr. Fülöp Péter – Támogatói nyilatkozat	338
25. sz. melléklet: Lipics Zsolt – Támogatói nyilatkozat	339
26. sz. melléklet: Cseke Péter – Támogatói nyilatkozat	340

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

Bemutatott produkcióink 2019 – 2023 között 2019

Vajda Katalin: Legyetek jók, ha tudtok – *Zenés játék két részben*

Rendező: Nagy Viktor – Jászai Mari-díjas

Bemutató: 2019. január 11.

Az 1500-as évek Rómájában játszódó színdarab Néri Szent Fülöp életét dolgozza fel. aki nem szabályok szerint éli meg a hitét, hanem pusztán jószággal, és ezt tanítja a koldus gyerekeknek is. Ez azonban felingerli a sátánt, aki hatalmát látja veszélyben. Megindul a jó és a rossz küzdelme, melynek központjában Cirifischio, az éles eszű, melegszívű római utcagyerek áll.

Megjelent kritikák:

<https://cornandsoda.com/legyetek-jok-ha-tudtok-neri-szent-fulop-uzenete-a-magyar-szinhazban/>

<http://budapest.imami.hu/helyi-hirek/legyetek-jok-ha-tudtok>

<https://magyarnemzet.hu/kultura/sosem-latott-boldogsag-fele-6349199/>

Lengyel Ferenc: Ópiumkeringő – *Jazz-story Karády Katalinról*

Rendező: Lengyel Ferenc – Jászai Mari-díjas

Bemutató: 2019. február 15.

Mindenki ismeri a nevét, mégis alig tudunk róla valamit. Egy korszak ünnepezt sztárja volt, mégis kevés embernek jutott olyan sanyarú sors, mint neki. Karády Katalin – hiszen róla szól az Ópiumkeringő – mégsem tört meg soha, mert egy elsöprő szerelem mindenben átsegítette. Lengyel Ferenc színdarabja egy döbbenetes erejű Rómeó és Júlia történet sikerről, hűségről, emberségről, hazáról és mindenek fölött szerelemről – röviden: az életünkről. Az előadásban a leghíresebb Karády-slágereket az európai hírű Modern Art Orchestra zenéjével, Pataki Szilvia előadásában hallhatjuk úgy, mint soha korábban Magyarországon!

Megjelent kritikák:

Dr. Zalán János PhD, DLA – Pesti Magyar Színház igazgatói pályázat 2023

<https://nezotereninnenestul.cafeblog.hu/2019/02/16/nem-akarom-azt-mondani-hogy-nem-lehet-gyerekiem-es-hogy-megeroszakoltak-ezert-inkabb-annyit-irok-hogy-szeretlek-opiumkeringo-kritika/>

<https://contextus.hu/karady-katalin-eloadas-opiumkeringo/>

<https://demokrata.hu/kultura/opiumkeringo-113963/>

<http://www.klarisujsg.hu/index.php?oldal=4628>

<http://cornandsoda.com/hiaba-menekulsz-karady-katalin-magyar-szinhazban/>

Dusan Kovacevic: A maratonfutók tiszteletkört futnak – *balkáni fekete komédia két részben*

Rendező: Paolo Magelli

Bemutató: 2019. április 12.

A Topálovity család különös, és mégis hétköznapi família. Ebben a családban nincsenek nők, csak apák és fiúk. Minden apának egy utódja, aki tovább viszi a nevet és a foglalkozást, azaz az üzletet. Öt generáció huszonötötől százhuszonöt éves korig látható a színen, illetve a Végtelen Nyugalom Kft. nevű koporsógyártó cég működése. A koporsógyártás azonban csak fedőtevékenység; valójában a temetőből lopatják ki a használt koporsókat, és ezeket restaurálva újként adják tovább Piton Bill segítségével. Száz év alatt közel húszezer koporsót loptak, a családi hagyományokat folytatni kell. Azonban a legifjabb Topálovity, Mirko éppen ezt nem akarja, sőt, ki akar szállni az üzletből, megtörve és megszakítva a hagyományokat. A többiek ezt nem engedhetik, ha kell erőszakkal, ha kell, nem szép szóval, de a gyerekek kötelessége maradni, különben az üzlet elvesztésével a családja is kiszárad. Egy mindenkiért, mindenki egy ellen, mindenki mindenki ellen, egy az egyben, mindenkivel egy sem.

Megjelent kritikák:

<https://nezotereninnenestul.cafeblog.hu/2019/04/14/hogyan-orokolheti-meg-valaki-a-sajat-orokseget-a-maratonfutok-tiszteletkort-futnak-kritika/>

<https://petovariagnesszinikritika.wordpress.com/2019/04/23/dusan-kovacevics-a-maratonfutok-tiszteletkort-futnak/>

Deres Péter-Vidovszky György: Pin:okkió – *robot-játék*

Rendezte: Vidovszky György

Bemutató: 2019. szeptember 28.

Ha Carlo Collodi a XXI. században írta volna meg Pinokkió történetét, akkor valószínűleg a kisfiú nem fabábu lenne, hanem egy kis robot. Geppetto magánya enyhítésére hozza létre a szerkezetet, természetesen korántsem gondolva arra, hogy az majd életre kel. Egy éjjel megtörténik a csoda: a tökéletlen berendezés “felébred”, és elindul a kalandok sora. Tévés tehetségkutatón, játéktermen és gyerekkereskedőkön keresztül vezetnek a bonyodalmak, míg végül a történet boldog véget ér.

Megjelent kritikák:

<https://magyarnemzet.hu/kultura/megszeretni-egy-teremtmenyt-7396193/>

<https://www.szeretlekmagyarorszag.hu/napjaink-pinokkioja-egy-kis-robot-geppetto-pedig-informatikus-a-pinokkio-premierjen-jartunk/>

<http://tantrend.hu/hir/snapchat-pin-kod-szinhez-az-egesz>

Deres Péter-Horváth Illés-Horváth János Antal: Holnapelőtt - *apokaliptikus bújócška*

Rendező: Horváth Illés

Bemutató: 2019. október 5.

Egy fiatal lány ébred fel egy szobában, amiben sosem járt korábban. A füle zúg, teste remeg, ruhája átizzadt. Hirtelen valami megérinti a vállát. Sikítva fordul meg, hogy egy ismerős szempárral találja magát szemben. De itt az ismerősből idegen lesz, az idegenből ismerős; senki nem az, akinek látszik és nem lehet tudni, hogy biztonságosabb: szabadon vagy bezárva. A Holnapelőtt új magyar darab, amely az Európai Színházi Konvenció (European Theatre Convention) Ifjú Európa III. elnevezésű projektjének keretein belül jött létre. Színházunk két külföldi partnerszínházzal, a Karlsruhei Városi Színház, illetve Pozsonyi Szlovák Nemzeti Színházzal együtt hozta létre az előadást; így a projekt végén három olyan színmű született, amelynek témája közös, világa viszont sajátos.

Megjelent kritikák:

<https://www.szhazista.hu/post/holnapel%C5%91tt-az-offline-thriller-%C5%91sbemutat%C3%B3-a-magyar-sz%C3%ADnh%C3%A1zban-1>

<https://civilhetes.net/uj-bemutato-oktober-5-en-holnapelott>

<https://port.hu/adatlap/szindarab/gyerekprogram/holnapelott/directing-34240>

Mark Twain: TOM SAWYER KALANDJAI, ahogy Becky Thatcher elmeséli – *zenés mesejáték*

Rendező: Varga Éva – Jászai Mari-díjas

Bemutató: 2019. október 19.

Mark Twain klasszikusának számtalan feldolgozása létezik, de ilyen még nem. A már nagymama Becky Thatcher mesél napjainkban szerelmes unokájának azokról az időkről, amikor kislánycént meglátta a csibész Tom Sawyert és menthetetlenül beleszeretett. Elképesztő kalandjaik során megtanulják: a legfontosabb, hogy az ember őszinte legyen másokkal és legfőképp önmagával. A vetítésekkel és bábokkal színezett előadás Tom Sawyer kalandjait helyezi teljesen új megvilágításba, friss és önreflexív női szemszögön keresztül.

Megjelent kritikák:

<http://artnews.hu/2019/10/19/tom-sawyer-kalandjai-ahogy-becky-thatcher-elmeseli/>

<https://magyarnemzet.hu/kultura/eletre-keltett-regi-mese-uj-otletekkel-7475036/>

Dennis Martin: A kincses sziget – *musical*

Rendező: Halasi Dániel

Bemutató: 2019. november 29.

Dennis Martin musicale a híres skót író, Robert Louis Stevenson életén keresztül kormányoz végig minket, ahogy bohém betegeskedő fiatalból kora legnagyobb kalandregény-írójává válik. Stevenson gyerekkorától kezdve betegeskedett, szülei nem támogatták írói ambícióiban, és mikor már kezdené elveszteni hitét az írásban és az életben is, leendő felesége gyermekének szórakoztatására egy kalóztörténetbe kezd, és minden megváltozik. Az író életének szereplői válnak világhíres regényének, a Kincses Sziget történetének halhatatlan karaktereivé. A fantázia világa, a sugárzó, kíváncsi gyermeki tekintet új örömet ad neki az életben, és nem adja

fel. Már csak az a kérdés: vajon kié lesz a kincs? Az élet és a regény összekapcsolódása, gazdag cselekményessége, az előadás grandiózus vizualitása és fülbemászó dalai teszik A Kincses Szigetet élvezhetővé minden korosztály számára.

Megjelent kritikák:

https://zene.hu/20191201_kincses_sziget_musical_pesti_magyar_szinhaz

<https://www.musicalinfo.hu/a-kincses-sziget-musical-premier-4894>

<http://izaszinhazbanjart.hu/2019-december/item/481-dennis-martin-a-kincses-sziget-pesti-magyar-szinhaz>

Kosztolányi: Pacsirta – *színmű*

Rendező: Paczolay Béla

Bemutató: 2019. december 14.

Vajkay Ákosnak és feleségének élete arra korlátozódik, hogy szerencsétlen sorsú lányukat, Pacsirtát megóvják a társadalom elutasításától, amit pusztán külsejével érdemelt ki. Egy nap Pacsirta elutazik és a házaspár felhőtlenül jól érzi magát nélküle, de mikor a lány hazajön, az élet visszaáll a régi kerékvágásba, sőt talán nehezebbé is válik, hiszen elevenen él bennük a tapasztalat, milyen lenne a lányuk nélkül.

Megjelent kritikák:

<http://www.klarisujsg.hu/index.php?oldal=4702>

<https://kultura.hu/a-csalad-is-lehet-borton/>

2020

A Pesti Magyar Színház alaptevékenységként a színpadi műfajok közül a sokszínű, változatos klasszikus és kortárs, magyar és külföldi színdarabokat mutatott be. Repertoárján kiemelt szerepet biztosított a polgári fejlődés legjobb színpadi alkotásainak, és fokozott figyelmet fordított a szép magyar beszéd gondozására.

A Színház a 2020-as évben is folytatta volna a gyermek- és ifjúsági színházi profiljának építését, a lehető legátfogóbban kihasználva szakmai, emberi és anyagi erőforrásait, a lehető legszélesebb műfaji skálával a lehető legszélesebb korosztályi megoszlású közönséget szólítva meg.

Fenti célt jelentősen hátráltatta és akadályozta az országos pandémia okozta vészhelyzet kihirdetése, melynek értelmében 2020. március 11-től a 100 főnél nagyobb beltéri, 500 főnél nagyobb kültéri rendezvényeket határozatlan időre betiltották, így intézményünk is (a többi színházhoz hasonlóan) bezárásra kényszerült a nagyközönség számára.

2020. november 4-től kezdődően a 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet értelmében Magyarország Kormánya az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó SARS-CoV-2 koronavírus világjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére ismételt vészhelyhelyzetet hirdetett ki.

A 2020. évben a világjárvány miatt két „klasszikus” értelemben vett premierünk volt:

Swift-Szabó K. István-Horváth János Antal: *Gulliver utazása – zenés bolyongás két részben*

Rendező: Szabó K. István

Bemutató: 2020. január 17.

Miért kezd el valaki törpékről és óriásokról írni? Meddig elfogadható világunkra szemlélődőként tekinteni, ahelyett, hogy a helyünket megtalálva éljük az életünket? Mi az igazi nagyság? Vallomás a megérkezés igényéről, a család megtartó erejéről és az ember helyéről és értékéről a természetben és a társadalomban.

Kritikák:

https://zene.hu/20200118_gulliver_utazasa_a_pesti_magyar_szinhazban_jegyek_itt

Shakespeare: Rómeó és Júlia – *tragédia*

Rendező: Eperjes Károly

Bemutató: 2020. szeptember 18.

Párkapcsolat, szerelem, érzékiség, családi viszály, ifjú nemzedék és öregek ellentéte: örökké aktuális élethelyzetek. Tobzódó életvágy és végzetszerű halál oly költőiséggel és drámaisággal megfogalmazva, hogy a világirodalom egyik legnagyobb szerelmes művét ünnepelhetjük a darabban.

Előadásunknak nem célja a felelősöket kutatni, sokkal inkább a létezés fő misztériuma, a szerelem – a mindenkori ifjúság megdicsőülése – és az értelmetlen halál elutasítása.

Kritikák:

<https://www.spiritusonline.hu/kritika/kritika-2020/baljos-par/>

<https://magyarnemzet.hu/velemeney/romeo-es-julia-a-magyar-szinhazban-8732166/>

<https://papageno.hu/szinhaz/szfe/2020/09/en-tettem-a-dolgomat-es-ezutan-is-teszem-eperjes-karoly-az-szfe-ugyrol/>

<https://ridikul.hu/cikk/2020/09/19/o-romeo-mert-vagy-te-romeo/>

A két bemutaton túl egy nagy projekt létrehozására volt lehetőségünk, mellyel egy korábban bemutatott előadásunkat pozícionáltuk újra:

Harisnyás Pippi 75 – országos nyomozós játék az általános iskolák alsó tagozatos gyermekeinek és tanáraiknak/családjaiknak

2021

Joe White: Tiszavirág

Rendező: Horváth János Antal

Online bemutató: 2021. március 27.

Érintsd meg, és apró darabokra török... És akkor ott van!

Joe White darabja – amivel megnyerte a Legígéretebb drámaíró díját az Off-West End Awards-on – egy izgalmas szövegvilágú és igazán élő történet, amely a májusi tiszavirág csonka életének metaforáját felhasználva mutatja be egy család életének egyetlen napját, az érzelmi újjászületést vizsgálja egy szörnyű tragédia egyéves évfordulójának eseményein át. Shropshire egy apró falu, ahol mindenki ismeri egymást, ahol a közösségtudat erős, de ahol a magány mindig jelen van. Loops és szülei, Ben és Cat mindenkinél jobban küzdenek ellene. Ennek a családnak a közepébe véletlenül ékelődik Harry, aki elkerülhetetlenül hatással lesz az életükre. Általa lesz újból minden pillanat – nevetés, és apró gesztusok és véletlenek –, a nagy és nehéz terhek ellenére egy legalább tovább élhető élet elemei. Mert igazán csak a kis dolgok számítanak. Egy igazi angol humorú, szívbemarkoló történet arról, hogy a tragédiák feloldása mindig onnan jön, ahonnan a legkevésbé várnánk.

Ajánlók:

<https://deszkavizio.hu/erkezik-a-tiszavirag-ajanlo-a-pesti-magyar-szinhaz-legujabb-bemutatojához/>

<https://kultura.hu/a-tiszavirag-cimu-darabot-mutatja-be-online-a-pesti-magyar-szinhaz/>

Nyitány pályázat nyertes munkáinak online premierjei

A Pesti Magyar Színház pénzdíjas jelenetíró-pályázatot hirdetett meg 2020 novemberében. A pályázat eredményhirdetésére, a nyertes jelenetek színpadra állítására és a streamingelt bemutatójára 2021 tavaszán került sor. A pályázat célja volt, hogy minél több minőségi előadás szülessen, illetve, hogy megmutatkozási lehetőséget kapjanak, akik tehetséget és ambíciót éreztek magukban a színpadi írásra. A várt jelenetek a karantén utáni élet témakörét járták körül. Az adott téma a karantén utáni élet, de ezen kívül a pályázat semmilyen műfaji, stílári megkötést nem tartalmazott. A pályázat első három helyezettje pénzdíjas jutalomban részesült, illetve a legjobbnak ítélt jeleneteket a színház streamelt előadások formájában színpadra állította.

Az eredményhirdetés linkje (2021. márc. 31.):

<https://www.youtube.com/watch?v=0IXC61znMes>

Eredményhirdetés:

1. helyezett: Tallér József, Történet arról, hogy Nomád Csongor Zagyvarékason járt, és ez keresztülhúzta házassági terveit, hogy másról már ne is beszéljünk! című jelenetével
2. helyezett: Varga-Bíró Tamás, Csendesen múltó idő című jelenetével
3. helyezett: Rutkai András, Érettségi találkozó című jelenetével
A Pesti Magyar Színház társulatának tagjai az összesen 193 beérkezett pályázatból Deres Péter dramaturg által legjobbnak ítélt 7 jelenetet stream előadás formájában állították színpadra.

Az előadásokról:

1.1. Almássy Bettina: Kesztyűs kézzel

A térítésmentes stream-előadás bemutatóját 2021. február 23-án tartottuk a színház Facebook oldalán.

Az előadás linkje: <https://www.facebook.com/watch/?v=2034976830002012>

Elsőként Almássy Bettina: Kesztyűs kézzel című keserű komédiáját láthatta a közönség. A több kisjelenetből álló családtörténetben anya, fia és anya fia csaja együtt laknak a karantén alatt, és ez sok konfliktust szül. Az egyik legfőbb kérdés „a pipi és a tyúk avagy, kié a kakaska?” Az anya tisztaságmániás, a pár viszont gondtalanul szeretné élni a fiatalok életét.

Szereplők:

Anya: Soltész Bözse

Fia: Tóth János Gergely

Fia barátnője: Réthy Zsazsa alakította

Látványvilág: Hábermann Livia és Szatmári Attila

Rendező: Szatmári György

Nézői visszajelzés:

„Ez nagyon jó volt! Még mindig a hatása alatt vagyok!”

Az előadás 4500 embert ért el.

1.2. Tallér József: Történet arról, hogy Nomád Csongor Zagyvarékason járt, és ez keresztülhúzta házassági terveit, hogy másról már ne is beszéljünk

A térítésmentes stream-előadás bemutatóját 2021. február 26-án tartottuk a színház Facebook oldalán.

Az előadás linkje: <https://www.facebook.com/watch/?v=244743473980287>

Az improvizációkat felvonultató jelenet szereplői: Horváth Anna, Péteri Lilla, Lőrincz Nikol és Kocsis Gábor.

Rendezte Keresztény Tamás.

Az előadás 1800 embert ért el.

1.3. Varga-Bíró Tamás: Csendesen múltó idő

A térítésmentes stream-előadás bemutatóját 2021. március 2-án tartottuk a színház Facebook oldalán.

Az előadás linkje: <https://www.facebook.com/watch/?v=2765655613651978>

Egy magyar kórház valamikori Covid osztályán játszódik Varga-Bíró Tamás Csendesen múltó idő című jelenete.

Gizi néni már fél éve tartózkodik egy kórház Covid osztályának egyszemélyes kórtermében. Igaz, luxuskörülmények között; friss vágott virág a vázában, hatalmas LCD tévé, biedermeier komódon egy EKG-monitor áll, rajta folyamatosan fut a görbe... Már nincs veszély, de ezt az idős nénivel nem közlik.

Szereplők:

Gizi néni: Dániel Vali

Unoka: Gémes Antos

További szerepekben: Kocsis Gábor, Kovács Panka, Kisari Zalán.

Rendezte: Szatmári György

Nézői visszajelzés:

„Vicesen tragikus! Zseniális jelenet, zseniális színészekkel! Újra és újra meg kell nézzem!”

Az előadás 1500 embert ért el.

1.4. Majoros Sándor: Régimódi vásárlás

A térítésmentes stream-előadás bemutatóját 2021. március 5-én tartottuk a színház Facebook oldalán.

Az előadás linkje: <https://www.facebook.com/watch/?v=261107512169967>

Egy idős házaspár életébe csöppenhetünk be. Vásárlásukhoz elengedhetetlen a kézzelfogható valóság. A régi beidegződésekből jottányit sem engednek, még akkor sem, ha ez másoknak nem tetszik. Majoros Sándor Réгимódi vásárlás című műve vérbeli kabaréjelenet.

Szereplők:

Pribák úr: Tahi József

Pribák úr felesége: Tóth Éva

Szomszéd: Pavletits Béla

Közös képviselő: Szurcsik Ádám.

Rendező: Fillár István

Az előadás 1500 embert ért el.

Nézői visszajelzések:

„Nagyon tetszett. SZUPER FELVÉTEL!!!”

„Végre Igazi Színjátszás Igazi Színészekkel Tahi Jóska és Éva”

1.5. Varga Péter Iván: Két lét

A térítésmentes stream-előadás bemutatóját 2021. március 9-én tartottuk a színház Facebook oldalán.

Az előadás linkje: <https://www.facebook.com/watch/?v=3953833011343049>

Varga Péter Iván Két lét című pályaműve kemény, nyomasztó, tabukat döntő történet két fiatalról, akik a neten ismerkedtek meg. Ez a fajta társas kapcsolat régóta létezik, több-kevesebb sikerrel a világhálón. A járvány alatt azonban megnőtt a jelentősége. Jelenleg más közösségi forma nincs. Pillanatok alatt beszippant az internet tényeken túli világa. De tudhatod-e, kivel állsz kapcsolatban valójában?

Szereplők Barsi Márton, Kisari Zalán, Kovács Zsuzsanna és Urbán Richárd.

Rendező: Gémes Antos

Az előadás 2300 embert ért el.

Nézői visszajelzések:

„Az író nem dicsérem, mert csak hozta a szokásos marhájó tehetséges kis formáját, szóban is mindig olyan szerény, aztán nesze, iderittyent egy ilyet! Ami viszont nagy meglepetés, hogy az általam még nem látott színészek (az én hibám!) milyen zökkenőmentes, hiteles figurákat alakítottak! Az volt az érzésem, az író, a rendezőt, a stábot, a színművészeket az Isten is egymásnak teremtette. (külön köszönet a szekrényben lévő kameráért, világbajnok megoldás)

Nagyon bírom benne, hogy díjat nyer az alkotás, és beigazolódik a werkfilmen is elhangzott sejtése a hozzáértőknek! ”

„Zseniális lett, de komolyan. Teljes mű, minden alkatrésszel, amitől élvez az ember egy ilyen filozófiai darabot. Nagyon tetszett!”

„Minden téren nagyszerű munka! Szívből gratulálok és köszönöm mindenkinek, aki miatt ezt láthattam itt a Facebookon! Nagy üresség bennem, amit kicsit megtöltött!”

1.6. Ruttkai András: Érettségi találkozó

A térítésmentes stream-előadás bemutatóját 2021. március 11-én tartottuk a színház Facebook oldalán.

Az előadás linkje: <https://www.facebook.com/watch/?v=455359705720122>

Ruttkai András: Érettségi találkozó című jelenete a békebeli, pesti kabaré összes jellegzetességével rendelkezik. A pandémia és a sokadik iksz után a gimnázium diákjai egy kisvendéglőben látják viszont egymást. A bonyodalmakat fokozza, hogy megérkezik a hajdani copfos kislány, akibe szerelmes volt az egész osztály. Hoppá! Az én vagyok!

Előadták: Bede-Fazekas Szabolcs, Szűcs Sándor, Tóth János Gergely és Bede-Fazekas Anna.

Rendező: Keresztény Tamás

Az előadás 1400 embert ért el.

Nézői visszajelzések:

„Igazán jól szórakoztam! Gratulálok!”

„Hurrá és hajrá Londonból!”

1.7. Erdődy Adrienn: Oh, my God(s)!

A térítésmentes stream-előadás bemutatóját 2021. március 13-án tartottuk a színház Facebook oldalán.

Az előadás linkje: <https://www.facebook.com/watch/?v=276556703979268>

Üdvözlöm „Ön speciális előfizetésre váltott! Az Igazság Tv mai adásában Stúdióink vendégei lesznek Isten, Buddha, Lucifer és a csapat legfiatalabb tagja Jézus. Erdődy Adrienn: Oh my God(s)! című szellemes történetében riportalanyainknak dönteni kéne arról, hogy mi legyen a Földdel a járvány után. Az egész világ mintha csak az istenek tévé show-ja lenne!

Szereplők:

Isten: Gémes Antos

Jézus: Barsi Márton

Buddha: Szűcs Sándor

Lucifer: Szatmári Attila

Rendező: Fillár István

Az előadás 2000 embert ért el.

Nézői visszajelzések:

„Fantasztikus lett, olyan Adris, otthonos. Felvidámitottál, ahogy Fanni mondaná.”

„Időszerű téma, nagyon tetszett gratulálok!”

2022

Csokonai Lili: Tizenhét hattyúk

Rendező: Cserhalmi György

Bemutató: 2022. február 4.

Játszóhely: Sinkovits Imre Színpad

AZ ELŐADÁSRÓL:

Esterházy Péter formabontó és új formákat teremtő remekműve egy nehéz sorsú lány monológja az 1980-as évekből, klasszikus barokk nyelven elmesélve. Csokonai Lili, a szerző alteregója s egyben a történet címszereplője felidézi boldogtalan gyermek- és ifjúkorát, árvaságát, szerelemben, majd teherbe esését, abortuszát, egy nős férfival való viszonyát, de a sok szomorúság dacára mégis valami csodálatos életigenlés, élni akarás sugárzik a személyiségéből. Főleg azok után, hogy felfedezi a saját értékeit, s ráébred a lelki és a testi szenvedélyek varázslatos természetére. Mint egy ritka, különleges könyvet, úgy nyitja ki előttünk az életét, s még a legtragikusabb élményeket is természetes, magától értetődő humorral meséli. Az emlékeit "hattyú-epizódokban" idézi fel; mindegyik epizód egy kis gyöngyszem nemiségről, hitről, szerelemről, erkölcsről és erkölcstelenségről - azaz tulajdonképpen csupa olyan dologról, ami minden ember életében megvan, legfeljebb nem merünk beszélni róla. Csokonai Lili viszont mer; nekünk is, helyettünk is.

ELŐADJA: Péteri Lilla

AZ ELŐADÁS AJÁNLÓJA:

<https://www.youtube.com/watch?v=sj0OxCMj9Iw>

INTERJÚ AZ ELŐADÁS KAPCSÁN:

<https://www.youtube.com/watch?v=tcPix3UBWqE&t=8s>

CIKKEK:

<https://szinhaz.online/tizenhet-hattyuk-cserhalmi-gyorgy-rendezeseben-lathato-peteri-lilla-jateka-a-magyar-szinhazban/>

<https://szinhaz.net/2022/02/25/urban-balazs-szinpadhattyu/>

<https://bdpst24.hu/magyar-szinhaz-tizenhet-hattyuk-premier/>

<https://kultura.hu/lanycipok-a-plafonon/>

Rojik T.-Szivák-Tóth V.: Szárazság

Rendező: Szivák-Tóth Viktor

Bemutató: 2022. március 9-10.

Játszóhely: Art-Járó

Műfaj: TIE előadás (komplex színházi nevelési előadás)

AZ ELŐADÁSRÓL:

Budapest, valamikor a 2050-es években.

A világ a bekövetkezett klímaváltozás okozta kihívásokkal küzd. Az életet egyrészt a technológiai fejlettség magas szintje, másrészt a természeti kincsek veszélyeztetettsége jellemzi. A modern kor vívmányai nem mindenki számára elérhetőek, csupán a jómódú kerületek lakóinak biztosítják a kényelmes életet.

A történetünk főhősei Dani, a magának való fiú és osztálytársa, Anikó abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy az ország egyik legjobb gimnáziumába járhatnak. Mindketten kilógnak a sorból egy kicsit, így nem véletlen, hogy hamar megtalálják a közös hangot. A kamaszok félnék barátkozását és a kibontakozó szerelmét azonban félbeszakítja egy újabb katasztrófa, aminek következtében a fiatalok elszakadnak egymástól, és az egész addigi életük fenekestül felfordul.

Vajon sikerül Daninak Anikó nyomára bukkanni, és ha igen, képesek lesznek együtt megbirkózni a rájuk váró kihívásokkal? Mit kezdenek az új információkkal, amik alapjaiban rengetik meg a világukról alkotott elképzeléseiket?

ELŐADJÁK:

Barsi Márton, Keresztény Tamás, Horváth Anna, Horváth Sisa Anna, Lőrincz Nikolett, Varga Fekete Kinga

AZ ELŐADÁS AJÁNLOJA:

<https://www.youtube.com/watch?v=X2brzGpJr0M&t=4s>

INTERJÚ AZ ELŐADÁS KAPCSÁN:

<https://www.youtube.com/watch?v=otiXGjmZlwk&t=2s>

CIKKEK:

<https://index.hu/kultur/2022/01/12/milyen-egy-nevelo-celzatu-eloadas/>

<https://kultura.hu/a-klimavaltozas-problemajara-reagal-a-pesti-magyar-szinhaz/>

<https://papageno.hu/intermezzo/2022/01/klimavaltozas-a-szinpadon-merfoldkoho-erkezett-a-pesti-magyar-szinhaz/>

<https://egyetemi.hu/szarazsag-az-iskolankban/>

<https://szinhaz.online/a-klimavaltozas-problemajarol-keszul-eloadas-a-magyar-szinhazban/>

Lionel Bart's - OLIVER!

Charles Dickens Twist Olivér című regénye alapján

Rendező: Sente Vajk – Jászai Mari-díjas

Bemutató: 2022. április 1.

Játszóhely: Nagyszínpad

AZ ELŐADÁSRÓL:

Egy viharos éjszakán egy fiatal lány a mudfogi dologházban megszüli gyermekét, majd meghal. Az árva a Twist Oliver nevet kapja. A fiatal Olivér hányatott sorsa elől Londonba menekül, ahol zsebtolvajok bandája veszi pártfogásába, melyet Fagin irányít. Olivert megtanítják a tolvajlás művészetére, ám már az első próbatételen elbukik. Sorsa váratlanul jóra fordul, amikor egy gazdag úriember a házába fogadja. A történet azonban itt még nem ér véget, bűnöző cimborái ismét felbukkannak, hogy visszarántsák az alvilágba... Vajon sikerrel járnak?

Az Oliver! musicalt Charles Dickens nagysikerű regénye ihlette. Az író a kis Olivér alakjában az emberi jóság örök érvényű elvét kívánta megformálni, amely minden gonosszal szembeáll, és a végén teljes diadalt arat. Lionel Bart világhírű musicaljét 1960-ban mutatták be a londoni West Enden. A darabot nem sokkal később már a Broadway-n adták elő.

A produkció bemutatását a Music Theatre International engedélyezte. Az engedélyeztetését az Hartai Zenei Ügynökség közvetítette.

AZ ELŐADÁS AJÁNLÓJA:

<https://www.youtube.com/watch?v=Yhzk3hWOIS8>

<https://www.youtube.com/watch?v=Z7MCEjDTOdW>

<https://www.youtube.com/watch?v=fZm96MptOnE>

<https://www.youtube.com/watch?v=sF0RlpQrAMM>

INTERJÚ AZ ELŐADÁS KAPCSÁN:

<https://www.youtube.com/watch?v=-3ZELnSIWmc&t=27s>

https://www.youtube.com/watch?v=nX_C62v1zhc

NAGYFILM:

<https://www.youtube.com/watch?v=jJWHPYqiMLc>

CIKKEK:

<https://papageno.hu/intermezzo/2022/03/a-twist-oliver-musicalvaltozata-a-magyar-szinhazban/>

<https://kultura.hu/bemutattak-az-oliver-musicalt-a-magyar-szinhazban/>

<https://deszkavizio.hu/csaladi-musical-ami-nem-becsuli-ala-a-gyerekkozonseget-kritika-az-oliver-rol/>

<https://szinhaz.online/akadalymentesitve-is-lathato-az-oliver-musical-a-magyar-szinhazban/>

Bosnyák Viktória - Horváth János Antal: AZ ABC KÜLDETÉS

Rendező: Pál Tibor

Bemutató: 2022. május 5.

Játszóhely: Sinkovits Imre Színpad

Műfaj: Interaktív digitális színházi előadás

AZ ELŐADÁSRÓL:

Miért pont az A az ABC első betűje és miért a Zs az utolsó? Ki alakította így és miért nem lehet ez másként? Mi lenne, ha mégis máshogy lenne? Mi történne akkor, ha egyszer a betűk összekeverednének és messzire szaladnának? Egy olyan világba, ahol csakis ügyességgel, furfanggal és csapatmunkával lehet visszaállítani a rendet.

Kalandra fel, vár rád az ABC küldetés. Hajózd át a nyílt óceánt a magánhangzók megmentéséért, fedezd fel a titkos szigetet, ahol a mássalhangzók partot értek, vágj keresztül a vad dzsungelen és engeszteld ki a sértődött Y-t, de vigyázz, a szókalózok lesben állnak és zsákmányra vadásznak. A küldetés végére igazi hősi diadalokkal és megannyi új ismerettel gazdagodhatsz.

Az előadás a Móra Kiadó együttműködésével készül.

AZ ELŐADÁS AJÁNLOJA:

https://www.youtube.com/watch?v=a_ICBQxekSs

<https://www.youtube.com/watch?v=YPER7WgGsgY>

<https://www.youtube.com/watch?v=-yTKY-00DAU>

INTERJÚ AZ ELŐADÁS KAPCSÁN:

<https://www.youtube.com/watch?v=v3oSIp5f1Tw>

CIKKEK:

<https://deszkavizio.hu/kalandra-fel-az-abc-kuldetes-a-magyar-szinhazban/>

<https://infoneked.hu/kalandra-fel-var-az-abc-kuldetes/>

K. Del Aguila-G. Noriega-J. Someillan: Madagaszkár – *zenés kalandtúra*

A Dreamworks Animation Motion Picture azonos című filmje nyomán!

Magyar változat: Olt Tamás - Váradi R. Szabolcs

Rendező: Gémes Antos

Rendező – Koreográfus: Vincze Balázs

Bemutató: 2022. november 5 – 6.

Játszóhely: Nagyszínpad

AZ ELŐADÁSRÓL:

Alex, az oroszlán és állatkerti barátai nagy kalamajkába keverednek, amikor Marty, a zebra, a pingvinek segítségével megszökik a New York-i Central Park állatkertjéből. Barátaik az első döbbenet után útra kelnek, hogy megkeressék, ám a betondzsungelben mászkáló víziló, oroszlán és zsiráf nem kevés feltűnést keltenek. A kaland azonban tovább bonyolódik, amikor a kis csapat dobozokba zárva egy hajóra kerül, amelynek úticélja a nagy és vad Afrika. A cselszövő pingvinek azonban megrongálják a hajót, és hőseink Madagaszkár egzotikus szigetének partján találják magukat. A New York-i aszfaltbetyároknak most rá kell jönniük, miképpen maradhatnak életben a vadonban, és fel kell ismerniük az igaz barátság és összetartás valódi erejét. Vajon sikerrel járnak?

A színdarab bemutatását a Music Theatre International (www.mtishows.eu) és a Theatrum Mundi Színházi és Irodalmi Ügynökség (www.theatrum-mundi.hu) közötti megállapodás teszi lehetővé.

AZ ELŐADÁS AJÁNLÓJA:

<https://www.youtube.com/watch?v=yIs9GexgpoA>

<https://www.youtube.com/watch?v=J6JTgH10NBE>

INTERJÚ AZ ELŐADÁS KAPCSÁN:

<https://www.youtube.com/watch?v=5Cxm9EDpFPQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=fB9PGN6FH0o>

CIKKEK:

<https://szinhaz.online/a-madagaszkar-tenyleg-mindenkinek-szol-csaladi-musical-premier-a-magyar-szinhazban/>

<https://deszkavizio.hu/allati-feldolgozas-kritika-a-madagaszkar-cimu-eloadasrol/>

<http://artnews.hu/2022/11/05/a-kiraly-aki-raj-madagaszkar-a-pesti-magyar-szinhazban/>

<https://www.puliwood.hu/ismertetok/musical-keszult-a-madagaszkarbol-a-gyerekek-pedig-imadjak-318566.html>

Karinthy Ferenc: Dunakanyar

Rendező: Zalán János

Bemutató: 2022. december 9.

Játszóhely: Gobbi

AZ ELŐADÁSRÓL:

Egy dunaparti kávéház. Félig behúzott függöny, amin átsejlik a halvány csillagfény. Édes-bús hangulat. A Pincérnő aligha számít már vendégekre; ideje is volna bezárni. Csakhogy váratlanul betoppan egy Férfi, és beszélgetni kezd a Pincérnővel. Nem ismerik egymást. Mégis egyre fesztelenebb társalgás indul köztük. Lassan, fokozatosan ismerik meg egymást, a másik tapasztalatait, érzéseit, titkait, az életről és szerelemről vallott nézeteit. A két vadidegen és magányos ember egy idő múlva egymásra hangolódik. Ám, mint tudjuk, egy kapcsolatban igen ritka a teljes harmónia, így hőseink is bele-belecsípnek olykor a másikba, sőt, előfordul, hogy heves vitáig fajul a társalgásuk. Nézőként úgy érezhetjük, mintha mi is ott volnánk velük a kávéházban, s izgatottan figyeljük, hogy alakul majd a viszonyuk. És amikor már azt hihetnénk, hogy biztosan tudjuk e két hétköznapi hős sorsát, az író, Karinthy Ferenc szerez nekünk néhány váratlan meglepetést!

Ez a különleges színházi este nemcsak kivételes szellemi táplálékot kínál, hanem ezúttal a testnek is áldozunk. Ugyanis borkóstolóval és könnyed harapnivalóval jár az előadás! Jó étvágyat kívánunk minden párban élő, vagy épp párt kereső kedves vendégünknek!

ELŐADJÁK: Soltész Bözse és Szatmári Attila

AZ ELŐADÁS AJÁNLOJA:

<https://www.youtube.com/watch?v=iA1vqR1AInc>

INTERJÚ AZ ELŐADÁS KAPCSÁN:

<https://www.youtube.com/watch?v=HW35i8-6U04>

CIKKEK:

<https://magyarnemzet.hu/kultura/2022/11/gasztroszinhazi-elmany-a-magyar-szinhazban>

<https://szinhaz.online/dunakanyar-gasztroszinhazi-elmany-soltesz-bozsevel-es-szatmari-attilaval-a-magyar-szinhazban/>

<https://pestimusor.hu/index.php?sect=szinhaz&alsect=cikk&id=13292>

2023

Fekete István: TŰSKEVÁR – *zenés színmű Fekete István azonos című regénye alapján*

OLT TAMÁS - SZIRTES EDINA "MÓKUS" - VÁRADI R. SZABOLCS - DERES PÉTER - GÉMES ANTOS - SZEMENYEI JÁNOS

Bemutató: 2023. március 9. 11:00 és 15.00 – Nagyszínpad

Kedves fiatal barátom!

Lehet, hogy Neked a Túskevár nem sokat mond, de ha megkérdezed a szüleidet, meg fogsz lepődni, hogy milyen lelkesen mesélnek az ő fiatalok legendás ifjúsági regényéről. Mert a Túskevár valóban egy egész generáció legkedvesebb története volt, s reméljük, hogy hamarosan Neked is a kedvenceddé válik!

A Pesti Magyar Színház zenés előadásában megismerheted Tutajos és Bütyök, a két fővárosi nyolcadikos csodás nyári kalandjait. A két jó barát először jár vidéken, mégpedig a varázslatos titkokat rejtő Kis-Balaton mellett. Eleinte minden idegen a számukra, de Matula bácsi – aki kicsit olyan, mintha mindannyiunk nagypapája volna – megismerteti őket a táj titkaival, a végtelen nádas különleges állataival és növényeivel, a vidéki élet szépségeivel. De ennél is fontosabb, hogy megtaníttja őket a természet szeretetére és tiszteletére. S amikor Tutajos és Bütyök ősszel visszatérnek Budapestre, a suliba – már egészen másként tekintenek a világra, mint addig.

Kedves fiatal barátom! Mi, itt a Pesti Magyar Színházban azt reméljük, hogy Te is másként fogsz tekinteni a világra, miután megnézted a Túskevár különleges előadását.

AZ ELŐADÁSRÓL:

M2 ajánlója - <https://www.youtube.com/watch?v=zDvMIDg9QbI>

Librettó ajánlója – https://www.youtube.com/watch?v=UA_EsWY4ZuE

Magyar Nemzet - <https://magyarnemzet.hu/kulturnemzet/bemutato/tuskevar-bemutato-a-pesti-magyar-szinhazban>

Kultúra. hu - <https://kultura.hu/eletre-ke-l-a-kis-balaton-tuskevar-a-pesti-magyar-szinhazban/>

ArtNews - <http://artnews.hu/2023/03/13/egy-valodi-vakacio-tortenete-tuskevar-a-magyar-szinhazban/>

Katarzis fórum - <https://katarzisforum.hu/?p=434>

Pepita magazin - <http://pepitamagazin.com/a-zene-az-kell/a-tuskevar-torvenyei-a-pesti-magyar-szinhazban/2023-03-20/28198>

Jezzy ajánló - <https://jazzy.hu/adasok/a-tuskevar-musical-bemutatoja-a-pesti-magyar-szinhazban>

Pass Andrea: Kő, papír, olló – *próza, színházi nevelési előadás*

Bemutató: 2023. április 13. 11 óra és 14 óra – Árt-Járó

Rendező: Keresztény Tamás

Három középiskolás diák. Három barát. Három teljesen különböző családi háttér. Ami közös, az a homályos jövőkép...

Az előadásban három gimnazista utolsó középiskolai tanévét láthatjuk. Ahogy haladunk előre az időben, egyre kevésbé tudják, hogy mit is akarnak kezdeni az életükkel. Természetesen elérkezik a pillanat, amikor kénytelenek döntést hozni. Ezen a ponton kezdődik a nézőkkel a közös játék. A szereplők dilemmáit együtt dolgozzuk fel, így a résztvevő diákoknak lehetőséget teremtünk arra, hogy a szereplők sorsán keresztül, önmagukról, jövőképükről, saját félelmeikről beszélhessenek, gondolkodjanak.

M2 ajánlója - <https://www.youtube.com/watch?v=ldYZJoiXYE>

Kultúra.hu - <https://kultura.hu/ko-papir-ollo-cimmel-szinhazi-nevelési-eloadast-mutat-be-a-magyar-szinhaz/>

zene.hu - https://zene.hu/20230217_ko_papir_ollo

Klasszik FM - <http://klassziskradio.hu/podcast2/ko-papir-ollo-eloadas-es-eke-angela-a-keddi-nyitanyban/>

Qlissza cikk - <https://www.qlissza.hu/2023/03/12/nem-csak-a-gyotrodesbol-szulethet-muvesz/>

Saját - <https://www.facebook.com/magyarszinhaz/videos/593576862707319>

Nagy Petra: Babaszínházi előadások, LEPORELLÓ sorozat

A MŰFAJRÓL

A babaszínház, más néven csecsemőszínház vagy aprók színháza keretein belül olyan 0-4 éves korosztálynak szóló színházi előadásokat kínálunk, amelyek teljes időtartama 45 perc. Ez 20-25 perc előadásra és 20 perc közös játékra oszlik. Az előadások a kisgyermek már megszerzett tapasztalataival és képességeikkel operálnak, hétköznapi szituációk játékos megjelenítésével, bábos formák, vizuális és zenei elemek, mondókák, gyermekdalok vagy éppen klasszikus zeneművek használatával. Az előadás időtartama a befogadóképességük határáig tart, ami egy ilyen korú gyermeknél 20-25 percet jelent, és az utána következő játékban a színészekkel közösen mélyítik el az előadásban látottakat.

Az új színházi formátumunkat rögtön három, egymásra épülő előadással kezdtük meg. Ez a sorozat a LEPORELLÓ nevet viseli. Sorozatunkban különös figyelemmel vagyunk a legkisebbek felé, ezért az előadások témái a gyermekek fejlődési szakaszait követik.

Megjegyzés: A babaszínházi előadások hasznosságát és szükségességét színházi alkotók, gyermekpszichológusok és neurológusok, dráma- és fejlesztőpedagógusok évtizedes kutatásai igazolják. Hazai tapasztalat is, hogy azok a gyermekek, akik aktívan látogattak ilyen jellegű előadásokat, hamarabb tanultak meg beszélni, gördülékenyebben vették a fejlődési akadályokat.

1. HANGORA – *mesejáték / bábjáték*

Bemutató: 2023. április 29. – Árt-Járó /Budapest, 7. kerület Dob utca 97./

Vonalak, pontok, pattogó foltok, tekeredik, kerek, gurul, lebeg! Nézem, megérintem, ujjammal kísérem. Mozog! Látom! Megbirizgálok! – fekete és fehér, kerek és szögletes, ritmus és táncjátéka klasszikus zeneművekkel.

A kontrasztos képek inspirálta előadást, már 6 hónapos kortól ajánljuk.

2. HERFLI – *mesejáték / bábjáték*

Tapsol, tapsolok, tapicskolok. Recseg, nyikorog, ki kopog? Kitátom, gurgulázom, hamm megrágom, kikiáltom! – Játék a zajokkal és dallamokkal, ismerkedés a saját hangunkkal határtalanul.

Az előadást már 1 éves kortól ajánljuk minden picurnak, akinek fontos mondanivalója van.

3. LIPPOGÓ – mesejáték / bábjáték

Egyik kezem, itt a vállam... várj mert összeakadt a lábam. Nagy a gubanc, a kezem, a fejem, a lábam a hátam... Nézd, repül a repül a repülök, a nyakadba csücsülök, onnan már könnyen lemászom, de már megint elhagytam a kabátom.

Az előadást már 2 éves kortól ajánljuk minden izgó-mozgó, totyogó kalandornak.

<https://index.hu/kultur/2023/03/31/babaszhaz-magyar-szhaz-zalan-janos/>

<https://felvidek.ma/2023/03/babaszhaz-a-magyar-szhazban/>

<https://www.irodalmijelen.hu/hirek/babaszhaz-pesti-magyar-szhazban>

<https://www.prae.hu/article/13402-babaszhazi-eloadasok-a-magyar-szhazban/>

https://zene.hu/20230405_babaszhaz

<https://muzej.hu/program/babaszhaz-2023-06-24t16-00>

<https://telekomspots.hu/events/2272/leporello-hangora>

<https://csalad.hu/csaladban-elni/babaszhaz-a-legerzekenyebb-kozonsegnek>

2023 őszi/téli bemutatók

BÉKÉS PÁL: A KÉLTBALKEZES VARÁZSLÓ

Ennek a varázslatos történetnek a főszereplője egy ügyetlen mágusanonc, Fitzhuber Dongó, aki bár megkapta a varázslóoklevelét, de annyira kétbalkezes, hogy csupán egy lakótelepi varázslóhivatalban jut neki hely. Ugyan mit lehet kezdeni egy ilyen unalmas helyen? Először is össze kell barátkozni valakivel, hiszen együtt mégiscsak könnyebb! Dongó meg is ismerkedik egy Éliás Tóbiás nevű kisfiúval, akivel fantasztikus kalandokba csöppennek. Néha az eszközre, néha az ügyességükre, néha mindkettőre szükség lesz, hogy megoldják a viccesebbnél viccesebb, csavarosabbnál csavarosabb feladatokat.

De a sok tréfa mellett a történet olyan örök értékekre is megtanít, mint a hűség, a barátság és a társainkért, pajtásainkért való kiállás. És megtanít a mese, a művészet csodás hatalmára és szeretetére is, mert sohase feledjük, hogy mindenki és mindenhol lakozik valami mesés, valami varázslatos!

A kétbalkezes varázslót a “magyar Harry Potternek” is nevezik; és valóban: szellemességben, fantáziában, meglepő fordulatokban fel is veszi a versenyt a világhírű mesével. Sőt! Nekünk, magyaroknak még többet jelent, mert olyan dolgokat is felvillant, amiket csak mi értünk igazán, és amik csak a mi szívünket dobogtatják meg.

GESZTI PÉTER-MONORI ANDRÁS-TASNÁDI ISTVÁN: EZEREGY ÉJSZAKA

Az Ezeregy éjszaka az egyik legismertebb és legsodálatosabb mese az egész világirodalomban. Páratlanul gazdag és színes történet szerelemről, hűségéről, örök emberi értékekről, de ravaszságról, cselvetésekről, gyarlóságról is. Az izgalmas, műfajteremtő worldmusical kezdetén Sahriár király szerelmi bánatban szenved, de elé vezetik Seherezádét, a rabnőt, aki – hogy életét mentse, és a királyt felvidítsa – mesélni kezd. Meséiben megelevenedik a varázslatos kelet világa, különleges hőseivel, vicces vagy épp félelmetes figuráival; királyfival, hercegnővel, tolvajjal és gonosz varázslóval, no és persze mindannyiunk kedvencével, a nagy dumás Dzsinnel.

Ebben az egzotikus és szórakoztató kalandtörténetben egymást követik a váratlan fordulatok, miközben olyan dalok csendülnek fel, amelyek valószínűleg a következő évek nagy slágerei lesznek Magyarországon.

DERES PÉTER-KOLOSTORI GÁBOR-PÁL TIBOR: VARÁZSMESE

Avagy próbatételek és hőstettek a magyar népmesék birodalmában

Interaktív digitális színházi előadás

Készül Az abc küldetés folytatása! A Pesti Magyar Színház nagyszerű, interaktív ifjúsági előadásának második részében egy újabb fantasztikus és játékos kalandra hívjuk az 1-3. osztályos diákokat. De most nem a tengeren hajózunk, hanem a magyar népmesék varázslatos világában barangolunk, csodás élőlények és bátor hősök között. A tét nem kisebb, mint hogy újra fel kell helyeznünk az égbe a Göncölszekeret, ami darabjaira, pontosabban csillagjaira hullott, s közben az égig érő fa tetejére is fel kell jutnunk.

Az előadásban minden néző szerepel, s mindenkinek a furfangjára és ügyességére szükség lesz, hogy leküzdjük a ránk leselkedő veszélyeket és a váratlanul előbukkanó akadályokat! A gyerekeknek lehet, hogy az egyik pillanatban egy csavaros ötletet, a másik pillanatban pedig a

fürgeségüket kell használni. Különleges, látványos előadás készül, a maga nemében egyedülálló Magyarországon.

2024/2025 (Előkészítés alatt)

Nagyszínpad:

1.félév:

DISNEY'S THE LITTLE MERMAID / A KIS HABLEÁNY

Hans Christian Andersen egyik legkedveltebb története és a klasszikus animációs film alapján készült „*Disney A kis hableány*” egy kísértetiesen gyönyörű szerelmi történet. A nyolcszoros Oscar-díjas Alan Menken zenéjével, Howard Ashman és Glenn Slater szövegeivel, ez a mese ellenállhatatlan dalaival elragadja mindenki szívét.

Ariel, Triton király legfiatalabb lánya beleszeret az Eric hercegbe a földi világban, szerelme beteljesüléséért alkudozni a gonosz tengeri boszorkánnyal, Ursulával, hogy az uszonyát lábakra cserélje. De az alku nem az, aminek látszik, és Arielnek szüksége van színes barátai, - Scuttle sirály és Sebastian rák - segítségére, hogy helyreállítsák a rendet a tenger alatt.

Az előadás bemutatására a Disney Theatrical Production Ltd. engedélyével a Music Theatre International (Europe) Limited londoni irodájával szerződést kötöttünk.

2.félév:

Gyermekelőadás 6+ korosztály részére

Kamara színpad:

Családi előadás 14+ korosztály részére

Sinkovits Imre Színpad

Családi előadás 16+ korosztály részére

Art-Járó:

Drámalabor előadások

Komplex színházi nevelésselőadás (TIE) általános iskola alsó tagozatos tanulói részére

Drámajáték óvodás korosztály részére

Aprók színháza

Totyogók (4 éves kortól)

Gobbi

önálló est a Gobbiban 2022-ben indított sorozat folytatásaként

3. sz. melléklet: Kósa Péter Zsigmond szakmai önéletrajz

BIZALMAS

BIZALMAS

4. sz. melléklet: Pál Tibor szakmai önéletrajz

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

5. sz. melléklet: Deres Péter szakmai önéletrajz

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

6. sz. melléklet: Szemenyei János szakmai önéletrajz

BIZALMAS

7. sz. melléklet: Gyenes Ildikó szakmai önéletrajz

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

Az intézmény vezetésére, fejlesztésére vonatkozó program

Az intézmény vezetése

A magasabb vezetők mellett, a vezető állású munkavállalóink nagy többsége is immáron közel tíz éve kipróbált szakember, szakterülete legjobbjára, így az intézményünk ebben a tekintetben rendkívül szerencsés helyzetben van, ezen egység megbomlása bizonyosan válságos helyzetet teremtene intézményünk életében, emiatt jelenleg rövid távon biztosan nem változtatnák az intézmény vezetési modelljén jelenleg.

A szervezeti és működési szabályzat aktualizálásai során a jelenlegi szervezeti struktúra megteremtette a válságálló működés és a külső körülményekhez történő gyors reagálás lehetőségét, életre keltve így, egy válságok kezelésére alkalmas szervezeti- és működési struktúrát. A különböző, az egyes feladatok igényeihez igazodó munkacsoportok felállítása rendkívül gyorsan meg tud történni, ezáltal az olyan jellegű problémák, amelyek az intézmény saját erejéből kezelhetőek, a lehető leghatékonyabban és legrövidebb időn belül megoldódhatnak.

Jelenleg a szervezeti struktúrán egyetlen egy dolgot fejlesztenék, az pedig egy, a jelenkor kommunikációs igényeihez és feladataihoz leginkább illeszkedő belső- és külső kommunikációért felelős vezető pozíció létrehozása, mely magában foglalja a marketing tevékenység ellátását is, napjaink belső- és külső kommunikációs tevékenységének jelentősége ugyanis megsokszorozódott.

Az intézmény fejlesztési javaslatai

1. Új játszóhelyek kialakítása

Shakespeare bérlemény teljes rekonstrukciója

A Pesti Magyar Színház igazgatójaként úgy látom, hogy a volt un. „Shakespeare” elnevezésű bérelt ingatlan eredeti alapfunkciójában hasznosulna leginkább. Pinceszínházként, illetve próbahelyszíneként az alaptevékenységünkhöz szorosan kapcsolódva kiváló lehetőséget nyújt repertoárunk bővítésére. Ennek érdekében építészeti és scenikai beruházásra van szükség. Ahhoz azonban, hogy ez meg tudjon történni még rengeteg a tennivaló:

- Az építészeti felújítások során a teljes elektromos hálózatot cserélni szükséges hálózatbővítéssel együtt. Az épületgépészeti felújításokat követően (fűtés, csatornahálózat, Dr. Zalán János PhD, DLA – Pesti Magyar Színház igazgatói pályázat 2023

szennyvíz-átemelő, légtechnika) az eredetileg jó funkcionális kialakításokra építve újra üzemszerű tevékenységet biztosítana. A korábbi falazati visszabontások helyreállítása, szellőző falszárító felújító vakolat készítése, padozatok javítása, festés-mázolás stb. A felsorolt felújítási munkák elvégzését követően a helyiségegyüttes közösségi terei, színpadi területe, próbaterme, recepció területére már a jelenkor igényeinek megfelelően üzemeltethetőek. A társasház alagsorában helyet kapó előadó-művészeti tér használhatóságát hangszigeteléssel kell biztosítani.

- A pince-, avagy kamaraszínház szcenikai igényei közé tartozik a céljainkhoz igazodó hatásvilágítás kiépítése, a már meglévő lámpapark cseréjével, kiegészítésével és a vezérlésükhöz szükséges berendezések beszerzésével. Szükségszerűen a világítási eszközök tartókonzoljait is át kell alakítani.

A PMSZ és a Liget-projekt

A Liget-projekt keretében épül egy gyerekszínház a Városligetben, de csak 300 fő befogadására lesz alkalmas. Érdemes átgondolni, hogy a Liget-projektben szereplő színházzal közösen hogyan tudnánk kiszolgálni a felmerült gyermek- és ifjúsági igényeket. Megépítését követően a Liget-projektben szereplő színház is működését tekintve jelentős támogatást igényel majd. Gazdaságosabban, hatékonyabban és racionálisabban lenne üzemeltethető, ha a Pesti Magyar Színház és a Városligeti Színház közös vezetői, gazdasági és művészeti irányítás alatt üzemelne, így nem versenytársai, hanem partnerei lehetnének egymásnak nemzetstratégiai feladatunk megvalósításában. Mindkét intézmény állami támogatásból működik, vagy fog működni, így jogi akadály sincs az összevonásuknak. Egy esetleges, jövőbeli színházfelújítás ideje alatt a Pesti Magyar Színház zökkenőmentesen üzemelhet a Városligeti Színházban, biztosítva a folyamatosságot feladatai ellátásában. Azt javasoljuk, hogy legyen a Városligeti Színház a Pesti Magyar Színház kamaraszínháza. Az elképzelés nem légből kapott. Korábban a Várszínház (ami a mai Karmelita kolostor helyén működött) volt a Nemzeti Színház kamaraszínháza. Tekintettel arra, hogy a két intézmény (Városligeti Színház, Pesti Magyar Színház) egy városban, Budapesten található, egymástól kb. 800 méterre fekszenek, így a színészek ingázása a két intézmény között sem igényelne plusz forrást továbbá a műszaki és logisztikai (pl.: Columbus utcai díszletraktár) közelsége a Városligeti Színház költséghatékonyabb működését eredményezné, nem beszélve egyéb szinergiákról.

2. Intézményi rekonstrukció

Nagy örömmel tölt el, hogy a kormányzat kiemelt erőfeszítéseinek eredményeképpen a kulturális intézmények folyamatosan megújulhatnak hazánkban. Remélem, hogy a gazdasági helyzet javulását követően a Pesti Magyar Színház is megújulhat majd a következő évek során, melyre az elmúlt 57 évben még részlegesen sem kerülhetett sor.

A Pesti Magyar Színház épületének jelenlegi arculatát 1964-66-ban nyerte el. A Nemzeti Színház ideiglenes otthonaként, illetve 2000 óta Pesti Magyar Színház színházépületeként a 60-as évek építészeti, épületgépészeti és scenikai színvonalát tükrözi. Jelentős infrastrukturális, technikai vagy technológiai beruházás az átépítés óta sajnálatosan nem történt. Az egyetlen számottevő beruházás évtizedek óta a 80-as években egy részleges fűtőkorszerűsítés volt, melynek határfoka a jelenlegi elvárt minimális energetikai, vagy környezetvédelmi elvárásoknak sem felel meg.

Vezetésem alatt, 2015 óta prioritásként kezelem, hogy az épület üzemelése, illetve scenikai berendezései megfeleljenek az általános és specifikus üzembiztonsági előírásoknak. Ugyanakkor az infrastruktúra, épületgépészet és scenikai berendezések üzembiztonságát fenntartani – a jelentős üzemidő és elhasználtság miatt - kiemelkedő kockázatot jelent a folyamatos üzemszerű működés biztosításában, nem is beszélve a 2023. évben több infrastruktúrát is érintő vis maior helyzetek bekövetkezéséről.

A PMSZ üzemszerű működésének fenntartása érdekében a kiviteli tervezést megelőzően már a 2019. évben a színházépület jelenlegi építészeti, épületgépészeti és scenikai állapotát több szakágazat bevonásával koncepció tervet készített. Ennek során a mérnök iroda a több, mint 6.500 m² hasznos alapterülettel rendelkező épület felmérési dokumentációjában rögzítette az épület jelenlegi és valós adatait, homlokzati állapotát, elkészítette a teljes építészeti, épületgépészeti, energetikai, scenikai, stb. felmérését.

A felmérés eredményeként megállapításra került a 2019-es szakágazati árak szerinti nagyságrendi teljes felújítás költsége, ami 19,9 Mrd Ft.

Figyelembe véve a jelenlegi nemzetgazdasági helyzetet, piaci környezetet, álláspontom szerint a folyamatos és üzembiztos működés részleges rekonstrukcióval 8-10 Mrd Ft-ból valósítható meg, az alábbi szükséges és legsürgetőbb beavatkozásokat teszi lehetővé:

- építészeti és épületgépészeti fejlesztések (teljes víz, csatorna, fűtés, légtechnika, héjazat rekonstrukció),
- épületvillamosági fejlesztések (teljes felújítás a betáplálási állomástól),

- részleges nézőtér és közönségforgalmi felújítások (székek, padozat, burkolat, szociális blokkok),
- épületbiztonság-technikai fejlesztés (tűzivíz, tűzjelző berendezés),
- szcenikai fejlesztések.

Meggyőződésem szerint a fenti felsorolásban részletezettek szerint megvalósított beruházás során – egyrészt pótolnánk az elmúlt 57 év beruházásainak és karbantartásainak elmaradását -, illetve hosszabb távon biztosítanánk a Pesti Magyar Színház folyamatos és akadálymentes működését.

3. Az intézmény jogi státuszát tekintve nemzetstratégiai intézményi szintre emelése

A Pesti Magyar Színház a gyermek-, ifjúsági és családi színházi területen végzett nemzetstratégiai tevékenysége okán, mára már a kulturális piac meghatározó és megkerülhetetlen szereplőjévé vált. A Lázár Ervin Program zászlóshajója, mely mutatószámai alapján méltán veheti fel a versenyt az ország összes színházával. A Pesti Magyar Színház - Ifjúsági- és Családi Színház elnevezés mellé 2023.01.01-től a nemzeti státuszt is elnyerte intézményünk, azonban a covid és a háborús konfliktus következményeként a nemzetstratégiai/kultúrstratégiai fontosságú státuszát és az ehhez szorosan kapcsolódó alaptevékenységéhez és feladatai ellátásához elengedhetetlen többletforrást intézményünk Magyarország költségvetésének nehéz helyzetére való tekintettel, még a fenntartó nem tudta rendelkezésünkre bocsájtani. Bízunk abban, hogy a vis maior és a háborús helyzetek elmúlását követően a fenntartónak lesz rá lehetősége, hogy ezt a nemzetstratégiai feladatot ellátó intézményt az ahhoz méltó infrastrukturális állapotba hozza és az állami támogatását is kultúrstratégiai státuszú intézményekéhez igazítsa, továbbá intézményi státuszát a nemzetstratégiai intézmények közé emelje.

11. sz. melléklet: 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvány

BIZALMAS

12. sz. melléklet: Végzettséget, szakképzettséget, nyelvismeretet igazoló okiratok másolatai

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

13. sz. melléklet: Az előírt vezetői beosztásban szerzett gyakorlat igazolása

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

BIZALMAS

14. sz. melléklet: A pályázó nyilatkozata arról, hogy a pályázati anyagban foglalt személyes adatainak kezeléséhez hozzájárul

BIZALMAS

15. sz. melléklet: A pályázó nyilatkozata arról, hogy a benyújtott pályázat tartalmát a kinevezési jogkör gyakorlója közölhesse harmadik személlyel

BIZALMAS

16. sz. melléklet: Vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség elfogadó nyilatkozata

BIZALMAS

17. sz. melléklet: Összeférhetetlenségi nyilatkozat (Mt. 211. § (1)-(2))

BIZALMAS

TÁMOGATÓ NYILATKOZAT

A 2008-ban alapított Magyar Teátrumi Társaság az elmúlt 15 év alatt a legnagyobb, immár 87 tagszervezettel rendelkező magyarországi előadóművészeti érdekképviselői szervezetté nőtte ki magát. A Pesti Magyar Színház 2018-ban, Zalán János igazgatói ciklusa alatt lett a Magyar Teátrumi Társaság tagja, azóta számtalan közös programot valósított meg a két szervezet. A Pesti Magyar Színház és a Magyar Teátrumi Társaság együttműködése szakmailag és emberileg is mindig gyümölcsöző volt.

Az elmúlt évek munkája, eddigi sikeres tevékenysége alapján a Magyar Teátrumi Társaság elnöksége támogatja Zalán János pályázatát és öt évre szóló megbízását a Pesti Magyar Színház élére. Kinevezése esetén Társaságunk a következő igazgatói ciklusban is örömmel működik együtt vele és a vezetése alatt álló színházzal.

Budapest, 2023. szeptember 6.

Vidnyánszky Attila
elnök

TÁMOGATÓ NYILATKOZAT

A Nemzeti Színház Zrt. igazgatójaként támogatom, hogy ZALÁN JÁNOS újra pályázzon a Pesti Magyar Színház élére.

Pályázatának pozitív elbírálása esetén a kiegyensúlyozott művészi munka sikeresen tovább folytatódhat.

Budapest, 2023. szeptember 4.

Vidnyánszky Attila
vezérigazgató
Nemzeti Színház Zrt.

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Zalán János igazgatói pályázatát támogatom, mint a Veszprémi Petőfi Színház vezetője. Az utóbbi években Színházaink különösen az előadások kivitelezése során, a gazdaságossági szempontok figyelembevételével, jól működtek együtt, szakembereink segítették egymás munkáját az előadáscserék, a díszlet- és jelmez kivitelezés területein, és egyéb szakmai feladatok megoldásában is partneri kapcsolatot tartanak fenn a Pesti Magyar Színház intézményének munkatársaival. További sikeres együttműködésre számítunk Zalán János igazgató úrral

Veszprém, 2023. augusztus 31.

Oberfrank Pál
igazgató

21. sz. melléklet: Kálomista Gábor – Támogatói nyilatkozat

TÁMOGATÓ NYILATKOZAT

Alulírott Kálomista Gábor a Thália Színház ügyvezetője, támogatom Dr. Zalán János igazgatói pályázatát a Pesti Magyar Színház vezetésére.

Budapest, 2023. szeptember 4.

Kálomista Gábor
ügyvezető

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Zalán János pályázatához

a Pesti Magyar Színház igazgatói munkakörének betöltésére

Alulírott dr. Besenczi Árpád Jászai Mari-díjas színművész,
a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház igazgatója
jó szívvel támogatom Zalán Jánost
a Pesti Magyar Színház igazgatói posztjára kiírt pályázaton.

Kinevezése esetén örömmel együttműködnék a Zalán János által vezetett
Pesti Magyar Színházzal.

Zalaegerszeg, 2023. szeptember 4.

dr. Besenczi Árpád
Jászai Mari-díjas színművész,
igazgató
Hevesi Sándor Színház

23. sz. melléklet: Seregi Zoltán – Támogatói nyilatkozat

Békéscsabai Jókai Színház
5600 Békéscsaba, Andrássy ut 1-3, Pf. 106.
Telefon: 06 (66) 519-559, Titkárság: 06 (66) 519-569
Szervezés: 06 (66) 519-550, Fax: 06 (66) 519-500
E-mail: jokaiszinhaz@jokaiszinhaz.hu, titkarsag@jokaiszinhaz.hu,
szervezoiroda@jokaiszinhaz.hu

www.jokaiszinhaz.hu | www.szinitanhar.hu

Támogatás

Támogatom **Zalán János** pályázatát és kinevezését a **Pesti Magyar Színház** igazgatói posztjára. Többéves együttműködésünk során személyében rátermett, képzett személyt ismertem meg. Különböző színházi területeken gyűjtött szakmai tapasztalatainak köszönhetően remekül átlátja a színház struktúráját gazdasági, működtetési és művészeti szempontból egyaránt. Tudásának, elhivatottságának és nem utolsósorban munkabírásiának köszönhetően egy sikeres színház sikeres vezetőjévé válhat.

Békéscsaba, 2023. szeptember 5.

Seregi Zoltán
igazgató
Békéscsabai Jókai Színház

24. sz. melléklet: dr. Fülöp Péter – Támogatói nyilatkozat

7400 Kaposvár, Rákóczi tér 1.
+36 82 528 450
www.esiky.hu

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

A Csiky Gergely Színház és Kulturális Központ Közhasznú Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatójaként támogatom, hogy Zalán János pályázzon a Pesti Magyar Színház élére.

Pozitív elbírálás esetén tovább folytatódhat az eddigi sikeres együttműködés.

Kaposvár, 2023. szeptember 06.

dr. Fülöp Péter

ügyvezető igazgató
Csiky Gergely Színház

25. sz. melléklet: Lipics Zsolt – Támogatói nyilatkozat

Támogatói nyilatkozat

Alulírott, Lipics Zsolt, a Pécsi Nemzeti Színház igazgatója örömmel támogatom Dr. Zalán János Úr pályázatát a Pesti Magyar Színház élére.

A Pécsi Nemzeti Színház igazgatójaként pontosan tudom, milyen komoly kihívások elé állított mindannyiunkat a koronavírus-járvány és jelenleg milyen gazdasági nehézségeket leküzdve kell munkánkat végezni. A Pesti Magyar Színház összetett feladatai, sokrétű kötelezettségei olyan vezetőt kívánnak meg, aki az elmúlt évek nehézségei során is folyamatosan bizonyította szakértelmét és elhivatottságát.

Pécs, 2023.09.04.

Lipics Zsolt

Jászai Mari-díjas színművész

a Pécsi Nemzeti Színház igazgatója

Pécsi Nemzeti Színház
Nonprofit Kft.

7621 Pécs, Színház tér 1.
Telefon: +36 72 512 660 | web: www.pnsz.hu | e-mail: info@pnsz.hu

A Baranya Megyei Bíróság, mint Cégbíróság által Cg. 02-09-078213 szám alatt bejegyzett Pécsi Nemzeti Színház Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság.

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott Cseke Péter, a Kecskeméti Katona József Nemzeti Színház igazgatója, kijelentem, hogy amennyiben a Tisztelt Önkormányzat döntése értelmében, Zalán János nyeri el újra a Pesti Magyar Színház igazgatói posztját, kész vagyok együttműködni vele és a Pesti Magyar Színházzal.

Támogatom Zalán János beadott igazgatói pályázatát.

Kecskemét, 2023. szeptember 1.

Cseke Péter
igazgató